

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
2021-2030 M. STRATEGINIS PLĖTROS
PLANAS

TURINYS

1. BENDROJI INFORMACIJA	3
2. EKONOMINĖS-SOCIALINĖS APLINKOS ANALIZĖ	9
2.1. BENDROJI INFORMACIJA APIE PAKRUOJO RAJONĄ	9
2.2. PAKRUOJO RAJONO DEMOGRAFINĖ APLINKA	10
2.2.1. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA	10
2.2.2. UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA	16
2.3. EKONOMINĖ APLINKA	18
2.3.1. EKONOMIKA IR VERSLAS	18
2.3.2. ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ	25
2.3.3. STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS	30
2.3.4. TURIZMAS, KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDAS	35
2.4. SOCIALINĖ APLINGA	42
2.4.1. ŠVIETIMAS IR SPORTAS	42
2.4.2. KULTŪRA IR MENAS	51
2.4.3. SOCIALINĖ APLINKA	54
2.4.4. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	60
2.4.5. NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO POLITIKA	65
2.4.6. VIEŠASIS SAUGUMAS IR VIEŠOJI TVARKA	67
2.5. APLINKOS APSAUGA IR INFRASTRUKTŪRA	71
2.5.1. APLINKOS APSAUGA IR ATLIEKŲ TVARKYMAS	71
2.5.2. VANDENS TIEKIMO, BUITINIŲ IR PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ SURINKIMO INFRASTRUKTŪRA	75
2.5.3. ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA	77
2.5.4. TRANSPORTO IR SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA	79
2.5.5. TECHNOLOGINĖ IR INFORMACINĖ INFRASTRUKTŪRA	84
3. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ	86
4. PLĖTROS VIZIJA, PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	94
4.1. PAKRUOJO RAJONO VIZIJA	94
4.2. PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	94
5. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS, TIKSLINIMO IR ATSISKAITYMO UŽ PASIEKTUS REZULTATUS TVARKA	99
1 PRIEDAS: PRIEMONIŲ PLANAS	100
1. PRIORITETAS: VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA, SPORTAS	100
2. PRIORITETAS: VERSLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA	103
3. PRIORITETAS: EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS	108

4. PRIORITETAS: VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTI IR PAŽANGI VIEŠOJO VALDYMO PLĖTRA	114
2 PRIEDAS: RODIKLIAI.....	117
3 PRIEDAS: PRIORITETINIAI INVESTICIJŲ PROJEKTAI	136

1. BENDROJI INFORMACIJA

Strateginis planavimas savivaldybėje – procesas, kurio metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai, kaip vykdyti savivaldybės misiją, pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius. Pagrindiniai strateginio planavimo dokumentai savivaldybėse yra:

- savivaldybės strateginis plėtros planas, kurį tvirtina savivaldybės taryba;
- savivaldybės atskiros ūkio šakos (sektorius) plėtros programa (-os), kurią (-ias) tvirtina savivaldybės taryba;
- savivaldybės strateginis veiklos planas, kurį tvirtina savivaldybės taryba;
- metiniai veiklos planai, kuriuos tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba biudžetinės įstaigos vadovas.

Strateginis plėtros planas yra kompleksinis teisinis strateginio planavimo dokumentas, kuriame nustatoma bendroji savivaldybės plėtros strategija: plėtros prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonės strategijai įgyvendinti bei įgyvendinimo etapai. Strateginį plėtros planas sudaro galimybes nustatyti dabartinę savivaldybės vietą ir reikšmę šalies ekonominiame bei socialiniame gyvenime, įvertinti nuolat kintančias plėtros tendencijas, išanalizuoti jų reikšmę savivaldybės politikai, nustatyti veiklos kryptį.

Pakruojo rajono savivaldybės 2021–2030 metų strateginis plėtros planas rengtas vadovaujantis:

- Strateginio planavimo metodika¹;
- Regionų plėtros planų rengimo metodika²;
- Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijomis³;
- Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030““⁴;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu⁵;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptimis ir teritorijos naudojimo funkciniais prioritetais⁶;
- Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu⁷;
- Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano pakeitimu⁸;
- Pakruojo miesto teritorijos bendruoju planu⁹;
- Pakruojo rajono savivaldybės Rozalimo miestelio dalies vietovės lygmens bendruoju planu¹⁰;
- Pakruojo rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu¹¹;
- Pakruojo rajono savivaldybės 2014-2020 m. strateginiu plėtros planu¹²;
- kitais dokumentais bei teisės aktais.

Pakruojo rajono savivaldybės 2021–2030 strateginio plėtros plano rengimo laikotarpis – 2020 m. rugsėjis-2021 m. birželis. Struktūra pateikiama 1.1. paveiksle.

¹ 2020 m. birželio 04 d. LR Seimo nutarimas Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų patvirtinimo“

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1V-706 .

³ Patvirtintos Lietuvos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1435.

⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015.

⁵ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154.

⁶ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. XIII-3021.

⁷ Patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. T-291.

⁸ Patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T-229.

⁹ Patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T-43.

¹⁰ Patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2019 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T-291.

¹¹ Patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2010 m. liepos 29 d. sprendimu Nr. T-243.

¹² Patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės 2014 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T-166, aktuali redakcija 2017 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. T-185.

1. Bendroji dalis

- Informacija apie dokumentą (svarbą, susiję teisės aktai);
- Informacija apie rengimo procesą (vykdytos apklausos, rengimo grupės, konsultacijos su visuomene ir pan.).

2. Pakruojo rajono savivaldybės ekonominės ir socialinės būklės analizė:

- Bendroji informacija apie rajoną;
- Demografinės aplinkos analizė: demografinė situacija/pokytis, užimtumas ir darbo rinka/pokytis;
- Ekonominės aplinkos analizė: ekonomika ir verslas, žemės ūkis, miškininkystė, statyba ir gyvenamasis fondas, turizmas, gamtos ir kultūros paveldas;
- Socialinės aplinkos analizė: švietimas, sveikatos priežiūra, socialinė apsauga, kultūra ir menas, kūno kultūra ir sportas, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, jaunimo politika ir veikla, viešasis saugumas;
- Aplinkos apsauga ir infrastruktūra: aplinkos apsauga, atliekų tvarkymas, infrastruktūros analizė: transportas ir susisiekimas, inžinerinė ir energetinė infrastruktūra, informacinė/technologinė aplinka.

3. SSGG analizė

4. Plėtros vizija, prioritetai, tikslai ir uždaviniai

5. Strateginio plėtros plano įgyvendinimo stebėsenos, tikslinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus tvarka

Priedai

1.1. pav. Plano struktūra.

Pakruojo rajono savivaldybės 2021–2030 metų strateginio plėtros planas įgyvendinamas pagal jame numatytas priemones, projektus perkeliant į Pakruojo rajono savivaldybės veiklos planus ir kiekvienų metų savivaldybės veiklos programas bei užtikrinant strateginio plėtros plano įgyvendinimo kontrolę ir poveikio savivaldybės raidai vertinimą. Strateginis planavimas yra nuolatinis procesas, todėl siekiant užtikrinti plano aktualumą numatyta, kad keičiantis Pakruojo rajono savivaldybės aplinkai ir atsiradus naujiems poreikiams bei galimybėms, Planas bus peržiūrimas. Parengtas ir patvirtintas dokumentas yra skirtas savivaldybės politikams, Pakruojo rajono savivaldybės administracijai, Pakruojo rajono savivaldybės įstaigoms bei įmonėms, investuotojams, verslo, kultūros ir kaimo bendruomenėms, kitoms interesų grupėms, savivaldybės gyventojams ir svečiams.

1.1. lentelė. Darbo grupės.

Vardas	Pavardė	Grupės numeris	Pareigos	Pareigos grupėje
Virginijus	Kacilevičius	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės mero pavaduotojas	darbo grupės pirmininkas
Renata	Budrienė	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyriaus vedėja	darbo grupės pirmininko pavaduotoja
Aušra	Dvelienė	I grupė	Pakruojo rajono sporto centro direktorė	darbo grupės narė
Asta	Gasiūnienė	I grupė	Pakruojo rajono Lygumų pagrindinės mokyklos direktorė	darbo grupės narė
Rimvidas	Gasparavičius	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys

Arina	Janeliūnienė	I grupė	Pakruojo kultūros centro direktorė	darbo grupės narė
Ema	Juodinytė	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos pirmininkė	darbo grupės narė
Rima	Juozapavičienė	I grupė	Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro direktorė	darbo grupės narė
Vytautas	Kanišauskas	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Rozalimo seniūnijos seniūnas	darbo grupės narys
Romualda	Kulšytė	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos direktorė	darbo grupės narė
Austėja	Lipskytė	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narė	darbo grupės narė
Alina	Palionienė	I grupė	Pakruojo vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ direktoriaus pavaduotoja ugdymui, atliekanti direktoriaus funkcijas	darbo grupės narė
Nijolė	Pupinienė	I grupė	Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos direktorė	darbo grupės narė
Darius	Ramonas	I grupė	Pakruojo „Žemynos“ progimnazijos direktorius	darbo grupės narys
Rūta	Sausienė	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narė	darbo grupės narė
Vaclovas	Stapušaitis	I grupė	Pakruojo r. Linkuvos gimnazijos direktorius	darbo grupės narys
Irena	Mažulienė	I grupė	Pakruojo rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vedėja	darbo grupės narė
Methardas	Zubas	I grupė	Linkuvos kultūros centro direktorius	darbo grupės narys
Gintaras	Šurna	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas	darbo grupės pirmininkas
Daiva	Rutkevičienė	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus vedėja	darbo grupės pirmininko pavaduotoja
Diana	Anghelenici	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistė, l. e. direktoriaus pareigas	
Saulius	Aidukas	II grupė	Pakruojo rajono bendruomenių sąjungos pirmininkas	darbo grupės narys
Robertas	Ašmanavičius	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Ugnė	Bučaitė	II grupė	Linkuvos vaikų ir jaunimo užimtumo centro atviros jaunimo erdvės jaunimo darbuotoja	darbo grupės narė
Danielius	Budrys	II grupė	Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariato vyriausiasis tyrėjas	darbo grupės narys
Remigijus	Čekavičius	II grupė	Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos dekanas	darbo grupės narys
Greta	Jasiūnienė	II grupė	Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro metodininkė	darbo grupės narė
Jonas	Jocius	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Guostagalio seniūnijos seniūnas	darbo grupės narys
Agnius	Karmonas	II grupė	Viešosios įstaigos Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktorius	darbo grupės narys
Laimutė	Kazokaitienė	II grupė	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro direktorė	darbo grupės narė

Ramunė	Macijauskienė	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus Socialinės paramos poskyrio vedėja	darbo grupės narė
Martynas	Navickas	II grupė	Pakruojo rajono jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ prezidento pavaduotojas, Klovainių jaunimo klubo vadovas	
Dovilė	Pašakinskienė	II grupė	Lietuvos samariečių bendrijos Pakruojo skyriaus pirmininkė	darbo grupės narė
Daiva	Rocienė	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė (civilinei saugai ir mobilizacijai)	darbo grupės narė
Dijana	Samuitytė	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatė	darbo grupės narė
Arturas	Stankevičius	II grupė	Vietos veiklos grupės „Pakruojo rajono partnerystė“ pirmininkas, Linksmučių kaimo bendruomenės pirmininkas	
Vygantas	Sudaris	II grupė	Viešosios įstaigos Pakruojo ligoninės vadovas	darbo grupės narys
Vaida	Šeižė	II grupė	Pakruojo miesto vietos veiklos grupės vadovė	darbo grupės narė
Regina	Vaičaitė	II grupė	Linkuvos socialinių paslaugų centro direktorė	darbo grupės narė
Marija	Žiubrienė	II grupė	Vietos veiklos grupės „Pakruojo rajono partnerystė“ direktorė	darbo grupės narė
Nijolė	Žiūkienė	II grupė	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Pakruojo Viltis“ pirmininkė	darbo grupės narė
Saulius	Žaromskis	II grupė	Linkuvos socialinės globos namų direktorius	darbo grupės narys
Alvydas	Žuvininkas	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Vilma	Žuvininkienė	II grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė (savivaldybės gydytoja)	darbo grupės narė
Saulius	Margis	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės meras	darbo grupės pirmininkas
Gintaras	Makauskas	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir statybos skyriaus vedėjas	darbo grupės pirmininko pavaduotojas
Saidana	Areimienė	III grupė	Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių klientų aptarnavimo departamento Pakruojo skyriaus vedėja	darbo grupės narė
Daiva	Buzienė	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Turto ir ūkio skyriaus vedėja	darbo grupės narė
Edikas	Drupas	III grupė	Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos prezidiumo narys, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	
Sonata	Falkauskaitė-Baltakienė	III grupė	VšĮ Pakruojo verslo informacijos centro direktorė	darbo grupės narė
Gediminas	Grybė	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Mindaugas	Gudas	III grupė	AB „Dolomitas“ generalinis direktorius, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	

Artūras	Jacevičius	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Virgaudas	Kanauka	III grupė	UAB „Kanrugėlė“ direktorius	darbo grupės narys
Audrius	Kazlauskas	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Kazimiera	Klabienė	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė (ekologė)	darbo grupės narė
Giedrius	Klimkevičius	III grupė	UAB „Pakruojo parkai“ atstovas	darbo grupės narys
Justinas	Macijauskas	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Svajūnas	Miknevičius	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Pakruojo seniūnijos seniūnas	darbo grupės narys
Lina	Mikolaitytė	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir statybos skyriaus vedėjo pavaduotoja	darbo grupės narė
Albinas	Navickas	III grupė	Lietuvos ūkininkų sąjungos Pakruojo rajono skyriaus pirmininkas	darbo grupės narys
Gitana	Pašiškevičienė	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Linkuvos seniūnijos seniūnė	darbo grupės narė
Juozas	Pupinis	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėjas	darbo grupės narys
Žilvinas	Šimanskis	III grupė	UAB „Parketo gamyba“ direktorius	darbo grupės narys
Artūras	Šukys	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir statybos skyriaus Architektūros poskyrio vedėjas	darbo grupės narys
Stasys	Tamulionis	III grupė	UAB „Pakruojo vandentiekis“ direktorius	darbo grupės narys
Vilma	Tominienė	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė	darbo grupės narė
Vitolis	Urmonas	III grupė	AB „Klovainių skalda“ generalinis direktorius, Pakruojo rajono verslininkų ir darbdavių asociacijos prezidentas	darbo grupės narys
Alvydas	Žuvininkas	III grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Ilona	Gelažnikienė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorė	darbo grupės pirmininkė
Jovita	Kirdeikienė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėja	darbo grupės pirmininko pavaduotoja
Rasa	Bagdonienė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja	darbo grupės narė
Antanas	Indriulis	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Audrius	Kazlauskas	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys	darbo grupės narys
Pranė	Kvedarienė	IV grupė	Sigutėnų kaimo bendruomenės pirmininkė	darbo grupės narė
Simona	Lipskytė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės mero padėjėja	darbo grupės narė
Austėja	Miknevičiūtė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narė	darbo grupės narė

Irma	Misiūnienė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus Informacinių technologijų poskyrio kompiuterių tinklų ir sistemų technikė	darbo grupės narė
Dainius	Poškus	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Klovainių seniūnijos seniūnas	darbo grupės narys
Aivaras	Stabužis	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Turto ir ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojas	darbo grupės narys
Daiva	Skrupskelytė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Kultūros paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyriaus muziejaus vadovė	darbo grupės narė
Alma	Stankevičienė	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus vedėjo pavaduotoja	darbo grupės narė
Laimis	Svidras	IV grupė	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir statybos skyriaus Statybos ir viešųjų pirkimų poskyrio vedėjas	darbo grupės narys
Gedas	Špakauskas	IV grupė	Lietuvos ūkininkų sąjungos Pakruojo skyriaus pirmininko pavaduotojas	darbo grupės narys
Inesa	Tamulionytė-Poškauskienė	IV grupė	Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos I a, I b, I c klasių kuratorė	darbo grupės narė
Dalė	Valantinienė	IV grupė	A. Valantino individualios įmonės atstovė, Griepėdžių kaimo bendruomenės pirmininkė	darbo grupės narė

Strateginio plėtros plano rengimo metu organizuota 17 nuotolinių susitikimų su darbo grupės nariais, kurių metu nustatytos rajono plėtros kryptys, veiklos, strateginiai investicijų projektai.

2. EKONOMINĖS-SOCIALINĖS APLINKOS ANALIZĖ

2.1. BENDROJI INFORMACIJA APIE PAKRUOJO RAJONĄ

Pakruojo rajono savivaldybės **geografinė padėtis** yra patogi, nes rajonas išsidėstęs šiaurės Lietuvoje, Šiaulių apskrityje. Pakruojo rajonas šiaurėje ribojasi su Latvijos siena ir Joniškio rajonu, rytuose – su Pasvalio rajonu, pietuose – su Panevėžio ir Radviliškio rajonais, vakaruose – su Šiaulių rajonu.

Pagal Lietuvos fizinį–geografinį suskirstymą Pakruojo rajonas įsikūręs žemumų kraštovaizdyje: šiaurėje plyti Žiemgalos žemuma, pietuose – Mūšos–Nemunėlio žemuma, jas skiria Linkuvos kalvagūbris.

Pakruojo rajono plotas sudaro 15,4 proc. apskrities ploto – 1 316 km².

Administracinis suskirstymas. Pakruojo rajone yra 2 miestai – Pakruojis ir Linkuva, 5 miesteliai – Klovainiai, Lygumai, Pašvitinys, Rozalimas ir Žeimelis bei 374 gyvenamosios vietovės. Iš viso 2020 metais Pakruojo rajone gyvena 18 607 žmonės, gyventojų tankumas siekia 14,1 žm./km².

Pakruojo rajonas suskirstytas į 8 seniūnijas: Guostagalio, Klovainių, Lygumų, Linkuvos, Pakruojo, Pašvitinio, Rozalimo ir Žeimelio. Seniūnijos yra teritoriniai Pakruojo rajono savivaldybės skyriai, kuriems vadovauja seniūnai. Iš seniūnijų aptarnaujamų teritorijų gyvenamųjų vietovių ar jų dalių yra sudaromos seniūnaitijos (iš viso yra 50 seniūnaitijų). Seniūnijų veiklą reglamentuoja Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinti seniūnijų veiklos nuostatai, o veikla finansuojama iš Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto.

Gamtinė aplinka. Pakruojo rajono savivaldybėje yra saugomų teritorijų, priskiriamų Natura 2000 vieningam specialiųjų saugomų teritorijų Europos ekologiniam tinklui¹³:

- 1 paukščių apsaugai svarbi teritorija (toliau – PAST),
- 3 buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST).

Pakruojo PAST priklauso Gedžiūnų miškas, kuris prie Natura 2000 tinklo priskirtas siekiant apsaugoti mažųjų erelių rėksnių populiaciją. Šiame miške taip pat aptinkamos Europos Sąjungoje svarbios gyvūnų rūšys: juodasis gandras, vapsvaėdis, jerubė, pilkoji gervė, griežlė, juodoji meleta, pilkoji meleta, vidutinis genys, baltanugaris genys, tripirštis genys, mažoji musinukė ir paprastoji medšarkė. Šioje saugomoje teritorijoje yra aptikta 11 perinčių paukščių rūšių, įtrauktų į Lietuvos Raudonąją knygą.

Pakruojo BAST priklauso 3 teritorijos: Kruojos upės slėnis, Mūšos slėnis žemiau Raudonpamūšio ir Laumenio miškas. Šiose teritorijose yra saugomi eutrofiniai aukštieji žolynai, aliuvinės pievos, šienaujamos mezofitų pievos, dumblingos upių pakrantės, stepinės pievos, karbonatinių uolienuų atodangos, pelkėti lapuočių miškai bei plačialapių ir mišrūs miškai.

Pakruojo rajono savivaldybės 6 girininkijose yra:

- saugomi 8 valstybiniai draustiniai: 1 kraštovaizdžio, 1 geomorfologinis, 1 hidrografinis, 1 pedologinis, 1 botaninis, 2 genetiniai, 1 botaninis–zoologinis.

¹³ Šis tinklas sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į Buveinių direktyvos 92/4EEB I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, taip pat teritorijų, skirtų Paukščių direktyvos 79/409/EEB I priede išvardintų paukščių rūšių buveinėms išsaugoti.

2.2. PAKRUOJO RAJONO DEMOGRAFINĖ APLINKA

2.2.1. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

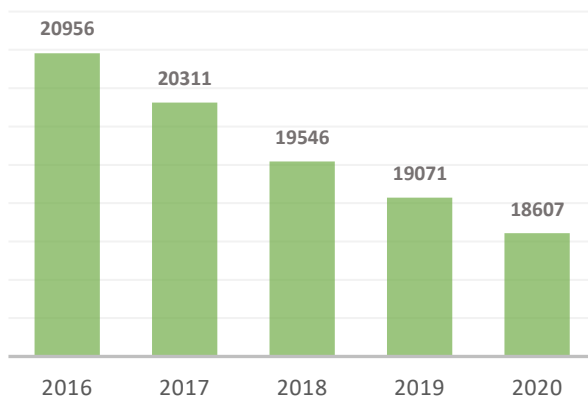
Gyventojų skaičius ir struktūra. Remiantis Lietuvos statistikos departamento (toliau – LSD) duomenimis, Pakruojo rajone 2020 metų pradžioje gyventojų skaičius siekė 18 607 asmenis (7,1 proc. Šiaulių apskrities ir 0,7 proc. visos šalies gyventojų).

2016–2020 m. laikotarpiu Pakruojo rajone gyventojų skaičius sumažėjo 11,2 proc. (nuo 20 956 gyventojų 2016 m. pradžioje iki 18 607 gyventojų 2020 m. pradžioje), kai šalyje gyventojų skaičius minėtu laikotarpiu sumažėjo 3,3 proc., o Šiaulių apskrityje sumažėjo 5,4 proc.

Pakruojo rajono gyventojų skaičiaus mažėjimas 2016–2020 m. laikotarpiu buvo vienas sparčiausių ir mažėjimu atsiliko tik nuo Kelmės rajono savivaldybės (-11,4 proc.). Lėčiausias gyventojų skaičiaus mažėjimas buvo Šiaulių rajono savivaldybėje (-0,2 proc.).

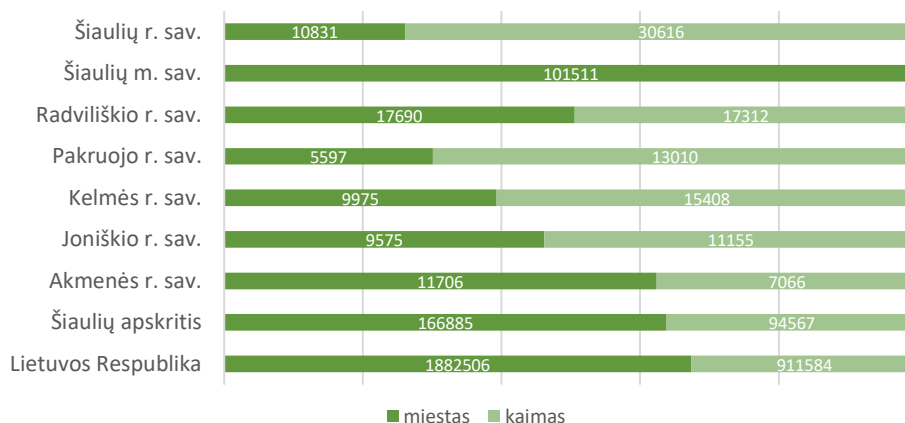
Miesto ir kaimo gyventojai. Pagal LSD pateiktus duomenis, 2020 metų pradžioje Pakruojo rajono savivaldybėje (toliau – Pakruojo r. sav.) esančiuose miestuose gyveno 7 413 asmenimis (arba 43,0 proc.) mažiau nei kaimuose, kai 2016 metų pradžioje miestuose gyveno 8 612 asmenimis (arba 41,7 proc.) mažiau nei kaimuose. Tai rodo, jog Pakruojo r. sav. labiau apgyvendinamos miesto gyvenamosios teritorijos. Lietuvoje miestuose 2020 m. pradžioje gyveno du kartus daugiau gyventojų nei kaimuose, Šiaulių apskrityje – 1,76 karto daugiau miestuose nei kaimuose.

Daugumoje kitų nagrinėtų savivaldybių Šiaulių apskrityje taip pat dominuoja kaimo gyvenamosios teritorijos. Joniškio rajono savivaldybėje (toliau – Joniškio r. sav.) kaimo gyvenamosiose teritorijose 2020 m. pradžioje gyveno 53,8 proc. gyventojų, Kelmės rajono savivaldybėje (toliau – Kelmės r. sav.) – 60,7 proc., Šiaulių rajono savivaldybėje (toliau – Šiaulių r. sav.) – 73,9 proc. Tačiau Akmenės rajono savivaldybėje (toliau – Akmenės r. sav.) ir Radviliškio rajono savivaldybėje (toliau – Radviliškio r. sav.) vyrauja miesto gyvenamosios teritorijos, atitinkamai 62,4 proc. ir 50,5 proc. gyventojų gyvena miestuose.

2.2.1.1. pav. Gyventojų skaičius Pakruojo rajone 2016–2020 m. pradžioje, asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.2.1.2. pav. Gyventojų skaičiaus pasiskirstymas kaimuose ir miestuose 2020 m. pradžioje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pakruojo rajonas nėra tankiai apgyvendinta gyvenamoji teritorija – gyventojų tankio rodiklis 2020 metų pradžioje siekė 14,1 asm./km², kai visoje Šiaulių apskrityje rodiklis siekė 30,6 asm./km².

2016–2020 metų laikotarpiu Pakruojo rajono savivaldybėje gyventojų pasiskirstymas pagal lytį kito nežymiai. 2020 m. pradžioje savivaldybės 52,8 proc. gyventojų sudarė moterys ir 47,2 proc. – vyrai. Palyginus su Šiaulių apskritimi ir visa šalimi, didesnę gyventojų dalį sudaro moterys – Lietuvoje 2020 m. pradžioje 53,3 proc. gyventojų sudarė moterys ir 46,7 proc. – vyrai, o Šiaulių apskrityje 52,7 proc. moterys ir 47,3 proc. vyrai. Palyginus su 2016 m., Pakruojo r. sav. vyrų skaičius išaugo 0,6 proc., o moterų sumažėjo 0,6 proc. Panaši tendencija stebima ir šalyje bei apskrityje – vyrų skaičius auga, o moterų – mažėja. Lietuvoje minėtu laikotarpiu vyrų padaugėjo 1,5 proc., kai apskrityje 3,1 proc., o moterų šalyje ir apskrityje mažėjo, atitinkamai 1,3 proc. ir 2,6 proc.

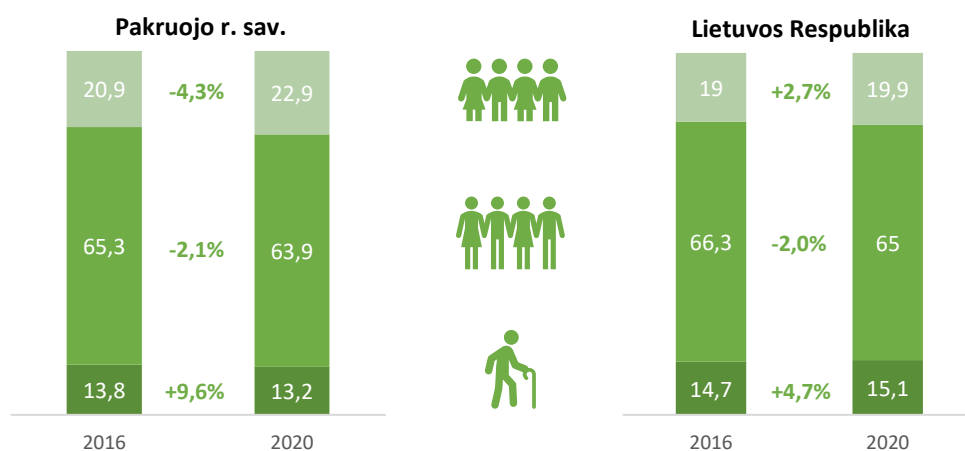

2.2.1.3. pav. Vyrų ir moterų skaičius Pakruojo rajone (asm.) ir jo pokytis 2016–2020 m. pradžioje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų sudėtis pagal amžių. Pakruojo rajone 2020 metų pradžioje 13,2 proc. visų gyventojų sudarė vaikai (iki 14 m. amžiaus), nuo 2016 metų šis rodiklis sumažėjo 4,3 proc. Šalyje ir Šiaulių apskrityje šios amžiaus grupės gyventojų dalis 2020 metų pradžioje skiriasi nežymiai, atitinkamai 15,1 proc. ir 14,0 proc. Prastesnį rodiklį lyginamų savivaldybių tarpe turėjo Kelmės r. sav. (12,7 proc. 0–14 m. amžiaus gyventojų bendroje gyventojų struktūroje) ir Joniškio r. sav. (13,0 proc.).

Pakruojo rajone 2020 m. pradžioje buvo 63,9 proc. darbingo amžiaus (15–64 m.) gyventojų, tai yra 0,7 proc. p. mažiau nei Šiaulių apskrityje bei 1,1 proc. p. mažiau nei visoje šalyje. Mažiausiai darbingo amžiaus žmonių nagrinėjamose savivaldybėse 2020 m. pradžioje buvo Akmenės rajone (61,4 proc. visų nuolatinių gyventojų), daugiausiai – Šiaulių m. sav. (66,0 proc.). 2016–2020 m. laikotarpiu Pakruojo r. sav. darbingo amžiaus gyventojų skaičius mažėjo 2,1 proc., kai šalyje ir apskrityje mažėjo atitinkamai 2,0 proc. ir 1,7 proc.

2.2.1.4. pav. Gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes 2020 m., proc. ir jo pokytis 2016–2020 m., proc.

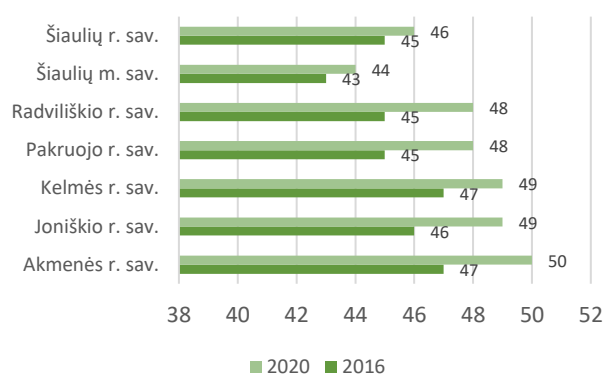
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pensinio amžiaus gyventojai (nuo 65 m.) Pakruojo rajone 2020 m. pradžioje bendroje nuolatinių gyventojų struktūroje sudarė 22,9 proc. ir nuo 2016 m. pradžios šis rodiklis pakilo 9,6 proc. Šalyje ir Šiaulių apskrityje šios amžiaus grupės gyventojai 2020 m. pradžioje visų nuolatinių gyventojų struktūroje sudarė atitinkamai 19,9 proc. ir 21,4 proc. Prasčiausias rodiklis fiksuojamas Akmenės rajono savivaldybėje – 24,8 proc. pensinio amžiaus gyventojų tarp visų nuolatinių gyventojų dalis.

Remiantis statistiniais duomenimis, galima daryti prielaidą, kad Pakruojo rajono savivaldybėje vyrauja mažesnis darbingo amžiaus žmonių skaičius, o tuo pačiu ir darbo jėgos kiekis, nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje. Situacija gali prastėti ir dėl to, kad Pakruojo r. sav. fiksuojama vis mažėjanti vaikų dalis bei didėjanti pensinio amžiaus gyventojų dalis.

Įtakos veiksniai. Gyventojų skaičiaus pokyčius lemia kelios priežastys: 1) visuomenės amžiaus pokyčiai; 2) natūrali gyventojų kaita (toliau – NGK); 3) gyventojų migracija.

Pakruojo rajone, kaip ir visoje Lietuvoje, pastebimos gyventojų senėjimo tendencijos. 2020 m. pradžioje **medianinis amžius** (pusė gyventojų jaunesni ir pusė vyresni nei šis amžius) siekė 48 metus, tai yra 4 metais didesnis rodiklis nei šalies (44) ir 1 metais didesnis nei apskrities (47). Blogesnė situacija stebima Akmenės r. sav. (50 metų), Joniškio r. sav. ir Kelmės r. sav. (po 49 metus).

2.2.1.5. pav. Medianinis amžius 2016 ir 2020 m. pradžioje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

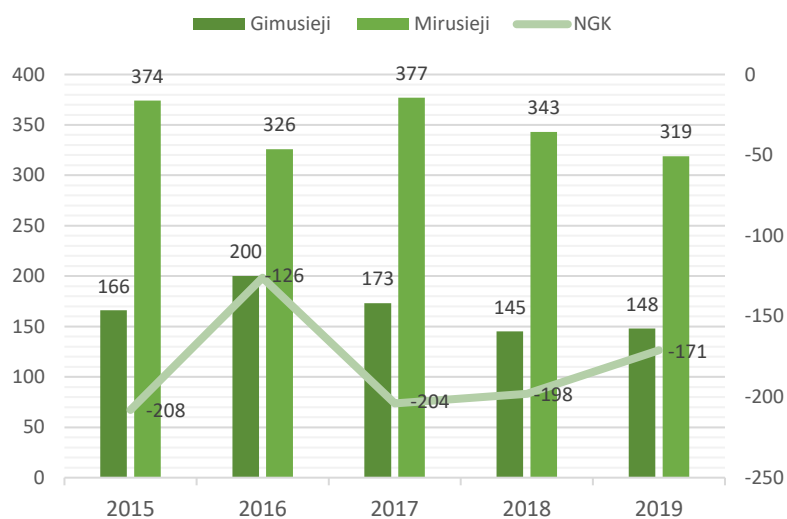
Pakruojo r. sav. **demografinės senatvės koeficientas**¹⁴ 2020 m. pradžioje siekė 174, kai Lietuvoje 42 asmenimis, o Šiaulių apskrityje 22 asmenimis mažiau. Analizuojamas rodiklis blogiausias buvo Kelmės r. sav. (194 asmenys), o geriausias – Šiaulių m. sav. (135 asmenys).

Analizuojant gyventojų senėjimo rodiklius, galima teigti, kad Pakruojo rajone daugėjant pensinio amžiaus gyventojų, o darbingo amžiaus gyventojų skaičiui mažėjant, laikui bėgant, gali pritrūkti potencialių darbuotojų ir Pakruojo rajono savivaldybė ateityje gali susidurti su augančio nedarbo problema.

Pagal LSD pateiktus duomenis, Pakruojo rajone 2019 metais užfiksuota 148 **gimusiųjų**, tai yra mažiausias rodiklis lyginamų savivaldybių tarpe ir sudarė 0,54 proc. visų šalies ir 6,3 proc. apskrities gimusiųjų skaičiaus. Per penkių metų laikotarpį (2015–2019 metais) Pakruojo rajone gimusiųjų skaičius sumažėjo 10,8 proc., kai Lietuvoje ir apskrityje atitinkamai mažėjo 13,0 proc. ir 15,0 proc. Nagrinėjamos savivaldybės gimusiųjų skaičius sparčiau krito tik Joniškio r. sav. ir Šiaulių m. sav., atitinkamai 18,46 proc. ir 17,45 procentų.

Mirusiųjų skaičius Pakruojo rajone 2015–2019 metais sumažėjo 14,7 proc. 2019 metais Pakruojo rajone fiksuota 319 mirusiųjų, tai yra 0,83 proc. visų Lietuvos ir 8,4 proc. Šiaulių apskrities mirusiųjų. Šio skaičiaus lėtesnis mažėjimas stebimas Lietuvoje (-8,4 proc.) ir Šiaulių apskrityje (12,3 proc.). Nagrinėjamos savivaldybės spartesnis mirusiųjų skaičiaus mažėjimas yra tik Kelmės r. sav. (-15,4 proc.).

¹⁴ Pagal Lietuvos statistikos departamentą, *demografinės senatvės koeficientas* – pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus.

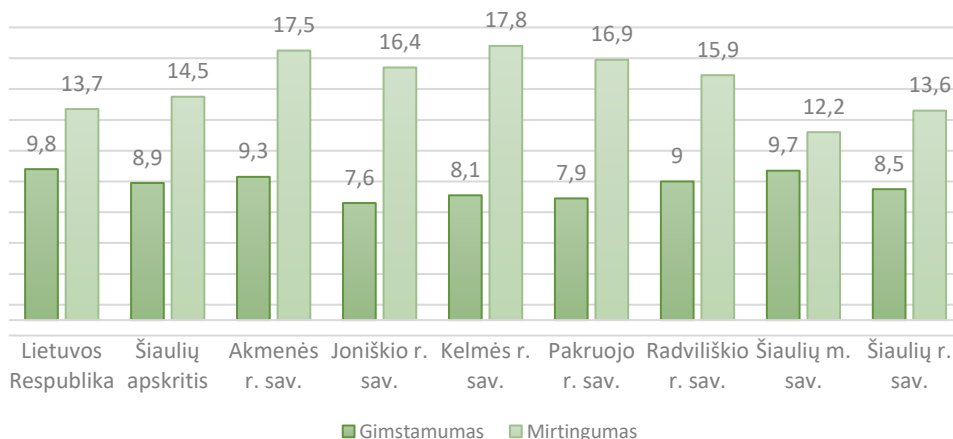

2.2.1.6. pav. Gimusieji, mirusieji ir NGK Pakruojis rajone 2015-2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

tendencijas, yra **bendrasis gimstamumo rodiklis**¹⁵ ir **bendrasis mirtingumo rodiklis**.

Visose lygintose savivaldybėse, Lietuvoje bei Šiaulių apskrityje mirtingumas viršijo gimstamumą. Pakruojis rajone 2019 metais tūkstančiui gyventojų gimė 7,9 asmenys (1,9 asmenimis mažiau nei šalyje ir 1 asmeniu mažiau nei apskrityje), mirė 16,9 asmenys (3,2 asm. daugiau nei šalyje ir 2,4 asm. daugiau nei apskrityje). Taigi, Pakruojis rajone gyventojų prieaugio tendencija yra neigiama. Blogesnė situacija nagrinėjamose savivaldybėse yra tik Kelmės r. sav., čia 2019 m. skirtumas tarp gimstamumo ir mirtingumo 1000-iui gyventojų siekė -9,7 asm., tačiau galima paminėti, kad Šiaulių m. sav. gimstamumo ir mirtingumo skirtumas siekė tik -2,5 asm.

2.2.1.7. pav. Bendrasis gimstamumas ir mirtingumas 1000-iui gyventojų 2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kita priežastis, lemianti gyventojų skaičiaus skirtumus vienoje ar kitoje gyvenvietėje, yra gyventojų migracija.

¹⁵ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *bendrasis gimstamumo rodiklis* – per metus gyvų gimusių kūdikių ir vidutinio metinio gyventojų skaičiaus santykis, skaičiuojamas 1 tūkst. gyventojų.

Lietuvos statistikos departamente yra išskiriama tarptautinė ir vidaus migracija. Tarptautinę migraciją apibūdina terminai **emigracija**¹⁶ ir **imigracija**¹⁷, o vidaus – **išvykusieji** ir **atvykusieji** (vidaus migrantai).

Pakruojo r. sav. 2019 metais, remiantis LSD pateiktais duomenimis, buvo fiksuojamas **atvykusiųjų ir imigrantų skaičiaus** didėjimas, palyginus su 2015 metais, 14,8 proc. Tai yra 20,7 proc. mažesnis atvykusių ir imigrantų skaičiaus didėjimas nei Lietuvoje, ir 20,2 proc. mažesnis nei Šiaulių apskrityje. Visose analizuojamose savivaldybėse, išskyrus Akmenės r. sav., stebimas atvykusių ir imigrantų skaičiaus didėjimas, sparčiausias Šiaulių m. sav. (86,7 proc.), o lėčiausias Joniškio r. sav. (0,3 proc.). 2015–2019 metais Pakruojo rajone sparčiau didėjo imigrantų skaičius, nei vidaus migrantų (atvykusių).

2.2.1.1. lentelė. Atvykusieji ir imigrantai, 2015-2019 m.

Lietuvos Respublika	83 556	113 232	35,5%
Šiaulių apskritis	8 982	12 121	35,0%
Pakruojo r. sav.	542	622	14,8%
<i>Atvykusieji</i>	404	463	14,6%
<i>Imigrantai</i>	138	159	15,2%
Akmenės r. sav.	830	731	-11,9%
Joniškio r. sav.	761	763	0,3%
Kelmės r. sav.	737	790	7,2%
Radviliškio r. sav.	1 103	1 334	20,9%
Šiaulių r. sav.	1 832	1 951	6,5%
Šiaulių m. sav.	3 177	5 930	86,7%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Išvykusieji ir emigrantai. Visose analizuojamose savivaldybėse, taip pat šalyje ir apskrityje 2015–2019 metais buvo stebimas mažėjantis išvykusių ir emigrantų skaičius (duomenys pateikti lentelėje 2.1.1.2.). Pakruojo r. sav. 2015–2019 m. išvykusių į kitus regionus asmenų skaičius padidėjo 11,1 proc., išvykusių į užsienį – sumažėjo 25,8 proc. (vyrauja vidiniai migrantai). Lyginant su kitomis savivaldybėmis, Pakruojo r. sav. išvykusių ir emigrantų skaičius mažėjo (-1,9 proc.) sparčiau tik už Radviliškio r. sav. (-0,1 proc.). Išvykusių ir emigrantų skaičius sparčiausiai mažėjo Joniškio r. sav. (-20,8 proc.).

2.2.1.2. lentelė. Išvykusieji ir emigrantai, 2015-2019 m.

Lietuvos Respublika	105959	102438	-3,3%
Šiaulių apskritis	12707	11698	-7,9%
Pakruojo r. sav.	933	915	-1,9%
<i>Išvykusieji</i>	604	671	11,1%
<i>Emigrantai</i>	329	244	-25,8%
Akmenės r. sav.	1165	929	-20,3%
Joniškio r. sav.	1217	964	-20,8%
Kelmės r. sav.	1348	1178	-12,6%
Radviliškio r. sav.	1611	1609	-0,1%
Šiaulių r. sav.	1920	1800	-6,3%
Šiaulių m. sav.	4513	4303	-4,7%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

¹⁶ Pagal Lietuvos statistikos terminų žodyną, *emigracija* – išvykimas į kitą valstybę, ketinant apsigyventi naujoje gyvenamojoje vietoje nuolat arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių.

¹⁷ Pagal Lietuvos statistikos terminų žodyną, *imigracija* – atvykimas į valstybę, ketinant apsigyventi naujoje gyvenamojoje vietoje nuolat arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių.

Neto migracija (skirtumas tarp atvykusių – imigrantų ir išvykusių – emigrantų) 2015–2019 metais visose lygintose savivaldybėse, šalyje ir apskrityje, mažėjo. Pakruojo r. sav. neto migracijos pokytis 2015–2019 metais lygus -25,1 proc., kai Lietuvoje ir Šiaulių apskrityje atitinkamai -148,18 proc. ir -111,36 proc. Pažymėtina, kad 2015–2019 metais Pakruojo rajone vidinė neto migracija padidėjo 4,0 proc., o tarptautinė – sumažėjo 55,5 proc. Sparčiausiai neto migracija mažėjo Šiaulių r. sav. (-271,59 proc.).

2.2.1.3. lentelė. Neto migracija 2015–2019 m.

Lietuvos Respublika	-22 403	10 794	-148,2%
Šiaulių apskritis	-3 725	423	-111,4%
Pakruojo r. sav.	-391	-293	-25,1%
Vidinė	-200	-208	4,0%
Tarptautinė	-191	-85	-55,5%
Akmenės r. sav.	-335	-198	-40,9%
Joniškio r. sav.	-456	-201	-55,9%
Kelmės r. sav.	-611	-388	-36,5%
Radviliškio r. sav.	-508	-275	-45,9%
Šiaulių r. sav.	-88	151	-271,6%
Šiaulių m. sav.	-1 336	1 627	-221,8%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Galima teigti, kad Pakruojo r. sav. gyventojų skaičiaus skirtumui didžiausią įtaką daro didelis demografinis senatvės koeficientas, neigiama natūrali gyventojų kaita ir taip pat vis dar neigiamas neto migracijos rodiklis.

DEMOGRAFINĖS SITUACIJOS APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Gyventojų skaičiaus pokytis 2016-2020 m. pradžioje (proc.)	-11,2	-3,3	-5,4
 Darbingo amžiaus gyventojų dalis 2020 m. pradžioje (proc.)	63,9	65,0	64,6
 Medianinis gyventojų amžius 2020 m. pradžioje (m.)	48,0	44,0	47,0
 NGK pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-17,8	5,70	-7,60

Neto migracijos pokytis
2015–2019 m. (proc.)

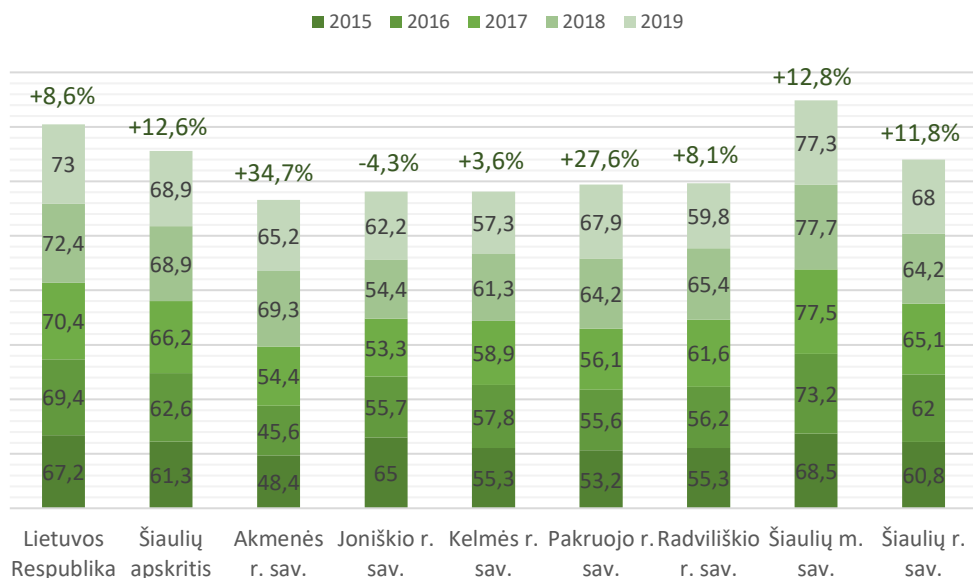
-25,1

-148,2

-111,4

2.2.2. UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

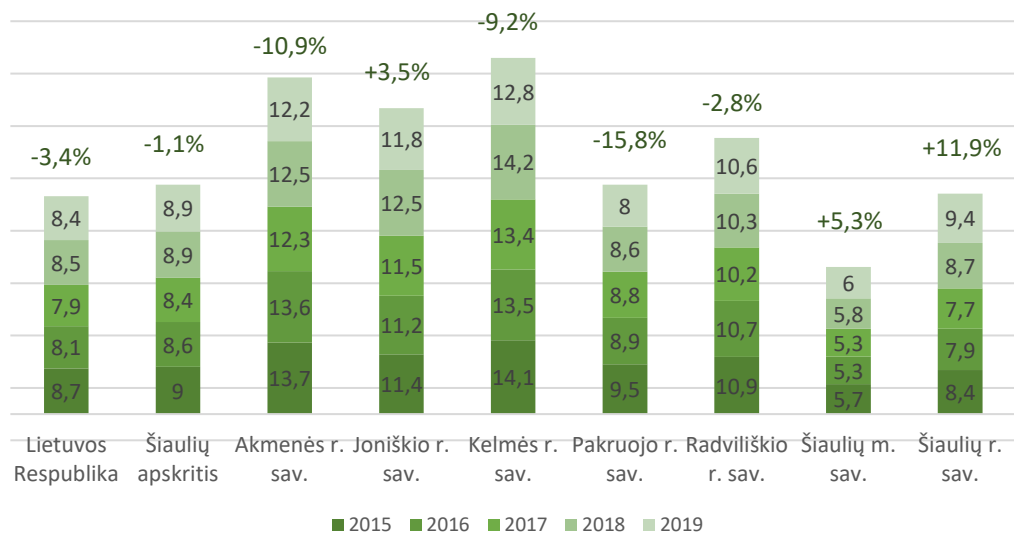
Užimtumo lygis Pakruojo rajone 2015–2019 metais nuosekliai kilo. Aukščiausias buvo 2019 metais, žemiausias 2015 metais. Analizuojamose teritorijose užimtumo lygis 2015–2019 m. augo visur, išskyrus Joniškio r. sav. (-4,31 proc.). 2019 metais Pakruojo r. sav. buvo vienas aukščiausių užimtumo lygių lyginamose savivaldybėse (aukštesnis užimtumo lygis fiksuotas tik Šiaulių r. sav. ir Šiaulių m. sav., atitinkamai 68,0 proc. ir 77,3 proc.) ir 5,9 proc. atsiliko nuo šalies, o 1,0 proc. nuo apskrities užimtumo lygio.

2.2.2.1. pav. Užimtumo lygis (proc.) ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

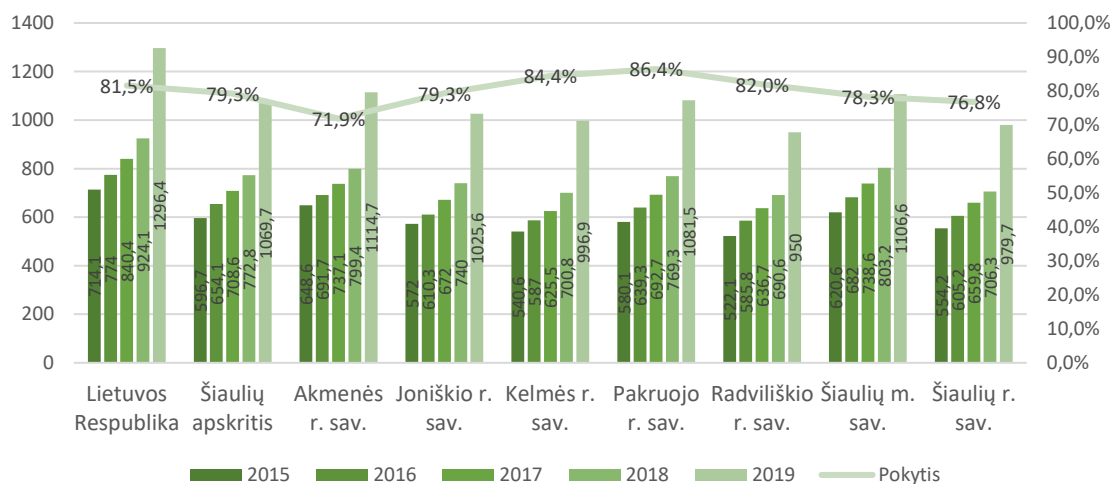
Nedarbo lygis Pakruojo rajone 2015–2019 metais mažėjo 12,4 proc. sparčiau nei šalyje ir 14,7 proc. sparčiau nei Šiaulių apskrityje. Pakruojo r. sav. 2019 metais buvo fiksuojamas 8,0 proc. nedarbo lygis. Tarp analizuojamų savivaldybių tai bemaž geriausias rodiklis. Kelmės r. sav. 2019 m. stebimas didžiausias nedarbo lygis (12,8 proc.), o Šiaulių m. sav. – mažiausias nedarbo lygis (6,0 proc.).

2.2.2.2. pav. Nedarbo lygis (proc.) ir jo pokytis savivaldybėse 2015–2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) bruto¹⁸, įskaitant individualiąsias įmones, 2015–2019 m. visose analizuojamose savivaldybėse nesiekė šalies vidutinio darbo užmokesčio, kuris 2019 m. buvo lygus 1 296,4 eurų per mėnesį. Vidutinį Šiaulių apskrities DU (1 069,7 eurai) pralenkė Šiaulių miesto savivaldybė (1 106,6 eurai), Akmenės r. sav. (1 114,7 eurai) ir Pakruojo r. sav. (1 081,5 eurų). Visose analizuojamose teritorijose DU 2015–2019 metais sparčiai didėjo, vidutiniškai 80 procentų, žymiausias augimas – Pakruojo r. sav. (86,4 proc.), 4,9 proc. pralenkė šalies ir 7,1 proc. apskrities rodiklio augimą.

2.2.2.3. pav. Vidutinis darbo užmokestis (bruto) per mėnesį 2015–2019 m. (Eur) ir jo pokytis (proc.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

¹⁸ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *bruto darbo užmokestis* – atlyginimas pinigais, apimantis tiesiogiai darbdavio darbuotojui mokamą pagrindinį darbo užmokestį ir papildomą uždarbį, įskaitant darbuotojo mokamas socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį. Neįskaitoma materialinė, laikinojo nedarbingumo pašalpa, mokama neatsižvelgiant į finansavimo šaltinį, kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, išeitinė išmoka ir pan.

UŽIMTUMO IR DARBO RINKOS APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Užimtumo lygis 2019 m. (proc.)	67,9	73	68,9
 Nedarbo lygis 2019 m. (proc.)	8,0	8,4	8,9
 Vidutinis darbo užmokestis (bruto) 2019 m. (Eur)	1 081,5	1 296,4	1 069,7

2.3. EKONOMINĖ APLINKA

2.3.1. EKONOMIKA IR VERSLAS

Pagrindinių makroekonominių šalies rodiklių projekcijos. LR finansų ministerijos 2020 m. rugsėjo mėn. paskelbtame ekonominės raidos scenarijuje 2020–2023 metams numatoma, kad Lietuvos **bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP)**¹⁹ vidutiniu laikotarpiu gali augti vidutiniškai 2,1 proc.

Investicijos, dėl vyraujančio neapibrėžtumo dėl COVID–19 pandemijos raidos tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, tikėtina, nepaspartės. Pagal LR finansų ministerijos ekonominę raidos scenarijų, vidutiniu laikotarpiu investicijos vidutiniškai gali padidėti 2,5 proc. Mažėjant infliacijai, nespertėjant investicijoms ir didėjant nedarbo lygiui, susijusiam su COVID–19 pandemijos sukeltų verslo įmonių sunkumais, tačiau Vyriausybei taikant skatinančias vartoti priemones, gyventojų vartojimas gali stipriai nesumažėti, todėl BVP smukimas, pagal projekciją, neturėtų būti didelis (-1,5 proc.).

2.3.1.1. lentelė. Pagrindiniai šalies makroekonominiai rodikliai

Makroekonominiai rodikliai\Metai	2019 m.	Projekcija 2020 m. rugsėjo mėn.			
		2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
BVP (palyginamosiomis kainomis) pokytis, proc.	3,9	-1,5	3,3	2,3	2,3
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis) ²⁰	2,2	0,9	1,8	2,0	2,0
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto), Eur	1 296,4	1 380,7	1 426,2	1 481,1	1 548,2

¹⁹ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *bendrasis vidaus produktas (BVP)* – gamintojų rezidentų sukurta bendroji pridėtinė vertė, pridėjus mokesčius gaminiams ir importui ir atėmus analogiškas subsidijas. Tai yra vienas pagrindinių rodiklių, kuris parodo šalies ekonomikos išsivystymo lygį.

²⁰ Pagal Lietuvos statistikos departamento kainų statistikos skyriaus statistinės informacijos apžvalgą, *suderintas vartotojų kainų indeksas* – vartotojų kainų indeksas, apskaičiuojamas pagal ES mastu suderintą metodologiją. SVKI gali būti suprantamas kaip rodiklis, parodantis pinigų sumą, kurią vidutinis vartotojas išleis atskaitiniais metais pirkdamas tą patį kiekį tų pačių prekių ir paslaugų, už kurį baziniais metais būtų sumokėjęs 100 piniginių vienetų. Šis rodiklis naudojamas infliacijai nustatyti.

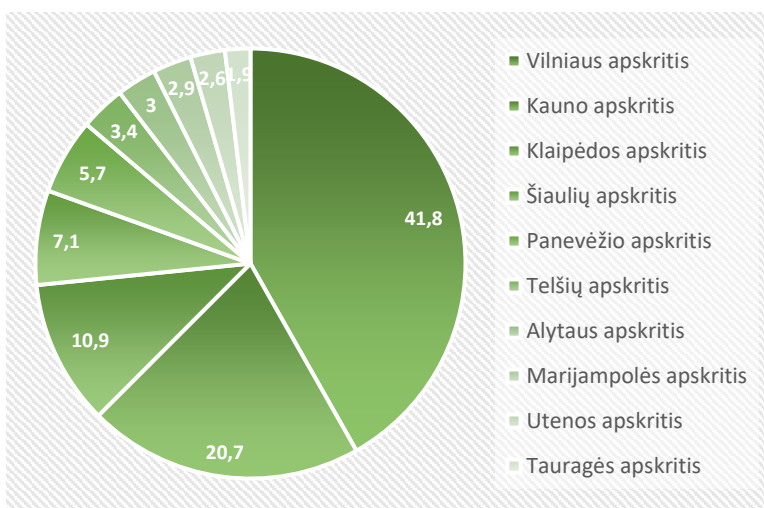
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), proc.	6,3	8,8	7,9	7,0	6,6
---	-----	-----	-----	-----	-----

Šaltinis: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Siekdamas konkurencingumo pandemijos paveiktoje šalies ekonomikoje, verslas turės didinti darbo našumą, efektyviai naudoti gamybos priemones, investuoti į plėtrą (informacinių technologijų, kompiuterinio raštingumo, žmogiškųjų išteklių kvalifikacijai kelti ir inovacijoms). Numatoma, kad vidutinis darbo užmokestis 2020 metais padidės 6,5 proc., 2021 m. – 3,3 proc., 2022 m. – 3,8 proc., o 2023 m. – 4,5 proc. 2020 m. vidutinis darbo užmokestis labiausiai augs viešajame sektoriuje. Privačiajame sektoriuje daliai įmonių, ypač apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje susidūrus su paklausos ir pasiūlos sumažėjimu ir paskelbus prastovas, atlyginimų raida bus mažiau palanki darbuotojams.

LR finansų ministerija numato, kad 2020 m. vidutinė metinė infliacija sumažės iki 0,9 proc. (2019 m. siekė 2,2 proc.), 2021 m. išaugs iki 1,8 proc., o 2022 ir 2023 m. pakils iki 2,0 proc. Kainų raidai vidutiniu laikotarpiu didžiausią įtaką darys pasaulinių kainų, ypač energijos ir maisto prekių, pokyčiai, padėtis šalies darbo rinkoje ir sprendimai dėl administruojamų kainų.

Bendrasis vidaus produktas – svarbiausias rodiklis, nusakantis teritorijos ekonomikos išsivystymo lygį ir augimą. 2018 m. (analizės rengimo metu naujesnės informacijos apskričių lygmeniu Lietuvos statistikos departamente dar nebuvo pateikta) didžiąją dalį BVP sudarė Vilniaus apskritis (41,8 proc.). Šiaulių apskritis per 2018 m. sukūrė 3 231,3 mln. eurų bendrojo vidaus produkto, tai sudarė 7,1 proc. šalyje sukurto BVP. Pagal šį rodiklį Šiaulių apskritis atsiliko tik nuo Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos apskričių. Šiaulių apskrityje 2014–2018 m. bendras vidaus produktas padidėjo 23,1 proc., visose kitose šalies apskrityse BVP taip pat augo.

2.3.1.1. pav. BVP (to meto kainomis) struktūra apskrityse 2018 m. *, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

*išankstiniai duomenys

2018 m. BVP, tenkantis vienam gyventojui to meto kainomis, Šiaulių apskrityje sudarė 12,2 tūkst. eurų, tai yra 75,8 proc. šalies vidurkio (16,2 tūkst. eurų).

Investicijos į materialųjį turtą ir jo išlaikymą yra viena svarbiausių prielaidų vietos ūkio raidai. Lietuvos statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2019 metais Šiaulių apskrityje teko 6,1 proc. (556 865 tūkst. Eur) visų šalies **materialinių investicijų**²¹ (toliau – MI), o Pakruojo rajono savivaldybei – 0,3 proc. (27 864 tūkst. Eur) visų šalies MI. Tarp nagrinėjamų savivaldybių Pakruojo rajonui teko 5,0 proc. Šiaulių apskrities MI, mažiausiai iš nagrinėtų savivaldybių, išskyrus Kelmės rajono (3,5 proc. apskrities MI) savivaldybę. Pakruojo r. sav. 2015–2019 metais stebėtas rodiklio mažėjimas (-3,0 proc.), 2,1 proc. lėtesnis nei Šiaulių r. sav.

²¹ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *materialinės investicijos* – tai investicijos ilgalaikiam materialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti. Įskaitomas finansinės (išperkamosios) nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas.

Pažymėtina, kad Akmenės r. sav. 2015–2019 m. MI rodiklis didėjo sparčiausiai tarp lygintų savivaldybių (365,4 proc.)

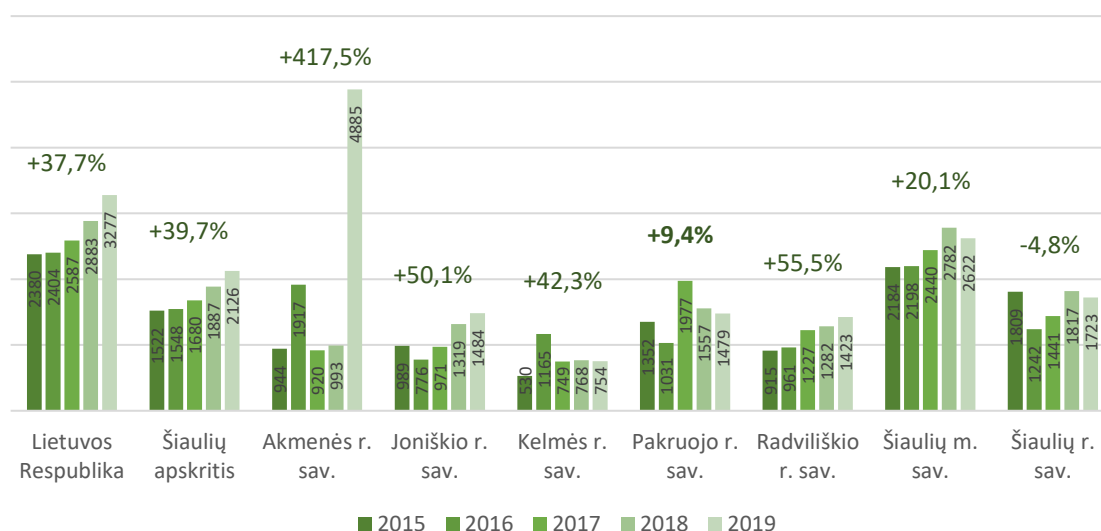
2.3.1.2. lentelė. MI (Eur) ir jų dinamika (proc.) 2015–2019 m.

Teritorija\Metai	2015	2016	2017	2018	2019*	Pokytis
Lietuvos Respublika	6 912 736	6 895 354	7 315 932	8 077 810	9 157 037	32,5%
Šiaulių apskritis	424 587	423 362	450 200	498 085	556 865	31,2%
Akmenės r. sav.	19 891	39 338	18 316	19 221	92 566	365,4%
Joniškio r. sav.	23 216	17 692	21 379	28 161	31 051	33,7%
Kelmės r. sav.	15 424	32 850	20 426	20 276	19 380	25,6%
Pakruojo r. sav.	28 734	21 266	39 401	30 072	27 864	-3,0%
Radviliškio r. sav.	35 380	36 220	44 945	45 967	50 169	41,8%
Šiaulių m. sav.	226 620	224 460	246 199	279 231	264 373	16,7%
Šiaulių r. sav.	75 322	51 536	59 534	75 157	71 462	-5,1%

* išankstiniai duomenys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informatyvesnis rodiklis, suteikiantis galimybę lyginti skirtingo dydžio teritorijų rodiklius, yra **materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui**. Remiantis Lietuvos statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2019 m. MI, tenkančios vienam gyventojui, Pakruojo rajono savivaldybėje siekė 1 479 Eur ir buvo didesnės tik už Kelmės r. sav. (754 Eur) ir Radviliškio r. sav. (1 423 Eur). Pakruojo rajono savivaldybės rodiklis 2019 m. sudarė 45,1 proc. šalies ir 69,6 proc. Šiaulių apskrities MI. MI, tenkančios vienam gyventojui, 2015–2019 m. augo visose lygintose teritorijose, išskyrus Šiaulių r. sav., kur šis rodiklis krito 4,8 proc. p. Pakruojo MI vienam gyventojui padidėjo 9,4 proc., kai šalyje didėjo 37,7 proc., o apskrityje didėjo 39,7 proc.

2.3.1.2. pav. MI, tenkančios vienam gyventojui, 2015–2019 m., Eur

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vienas svarbiausių ekonominių konkurencingumo rodiklių yra **tiesioginės užsienio investicijos**²² (toliau – TUI). TUI suteikia galimybes lengviau pasiekti naujas rinkas, didina vietinės ekonomikos integraciją, skatina tarptautinės vertės kūrimą.

2019 m. Pakruojo rajono savivaldybės TUI siekė 80,81 mln. Eur ir sudarė 0,4 proc. Lietuvos ir 20,0 proc. Šiaulių apskrities TUI. 2019 m. Pakruojo r. sav. TUI buvo vienos didžiausių nagrinėjamų savivaldybių tarpe ir 2015–2019 m. jos augo taip pat labai sparčiai (141,4 proc.). Sparčiausias rodiklio augimas lyginamų savivaldybių tarpe minėtu laikotarpiu stebimas Kelmės rajono savivaldybėje (250,0 proc.), tačiau čia TUI buvo pačios mažiausios tiek 2015 m., tiek 2019 m. Lėčiausiai TUI augo Šiaulių r. sav. (66,1 proc.). Visos lyginamos savivaldybės ir Šiaulių apskritis rodiklio augimu pralenkė Lietuvos vidurkį, kuris minėtu laikotarpiu siekė 25,9 proc.

2.3.1.3. lentelė. TUI (mln. Eur) ir jų pokytis 2015-2019 m., proc.

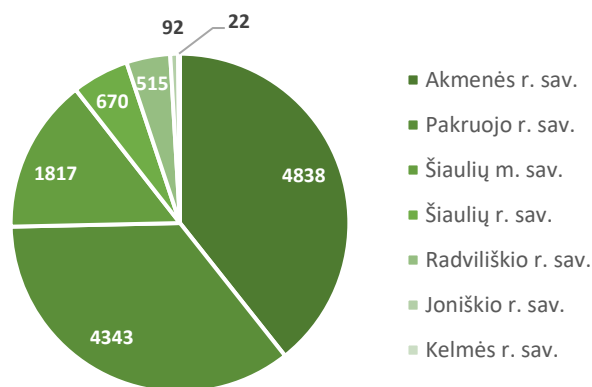
Teritorija\Metai	2015	2019	Pokytis
Lietuvos Respublika	14 739,09	18 563,74	25,9%
Šiaulių apskritis	213,01	404,34	89,8%
Akmenės r. sav.	47,8	90,81	90,0%
Joniškio r. sav.	0,72	1,9	163,9%
Kelmės r. sav.	0,16	0,56	250,0%
Pakruojo r. sav.	33,48	80,81	141,4%
Radviliškio r. sav.	6,93	18,02	160,0%
Šiaulių m. sav.	107,21	184,48	72,1%
Šiaulių r. sav.	16,71	27,76	66,1%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pakruojo rajono savivaldybės TUI, tenkančios vienam gyventojui, yra venos didžiausių (4 343 Eur) tarp kitų savivaldybių, ir atsilieka tik nuo Akmenės r. sav. (4 838 Eur). Kaip ir TUI, TUI vienam gyventojui visose savivaldybėse didėjo, labiausiai – Kelmės r. sav. (266,7 proc.). Lietuvoje šis rodiklis apytiksliai 1,5 karto didesnis nei Pakruojo rajono savivaldybėje, o Šiaulių apskrityje TUI vienam gyventojui 2,8 karto mažesnės nei Pakruojo r. sav.

Analizuojant šiuos duomenis prieinama išvados, jog Pakruojo rajono savivaldybės TUI tendencingai auga, investicinis potencialas išnaudojamas pakankamai ir yra gerinamas vietos ir tarptautinio masto konkurencingumas.

Verslo situaciją savivaldybėje apibūdina **veikiančių ūkio subjektų**²³ skaičius, jų pasiskirstymas pagal įmonių dydį, ekonominės veiklos rūšis ir kt.

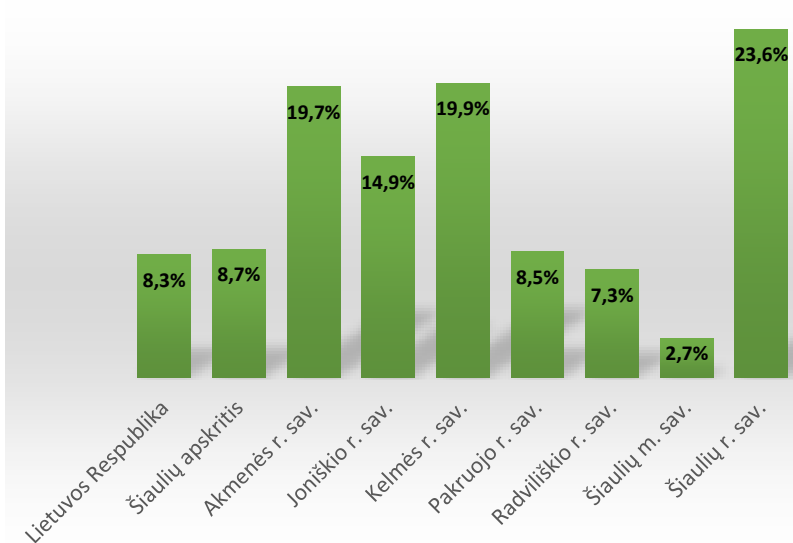

2.3.1.3. pav. TUI, tenkančių vienam gyventojui, pasiskirstymas savivaldybėse 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

²² Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *tiesioginės užsienio investicijos* – investicija, kurios pagrindu susiformuoja ilgalaikiai ekonominiai finansiniai santykiai ir interesai tarp tiesioginio užsienio investuotojo ir tiesioginio investavimo įmonės.

²³ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *veikiantis ūkio subjektas* – juridinių asmenų registre įregistruotas, vykdamas ekonominę veiklą, turintis darbuotojų ir (ar) pajamų subjektas. Į registruotų ir veikiančių ūkio subjektų sąrašą neįtraukiami įmonių filialai (išskyrus užsienio įmonių filialus) ir atstovybės.

2.3.1.4. pav. Veikiančių ūkio subjektų skaičiaus pokytis 2016–2020 m., proc.

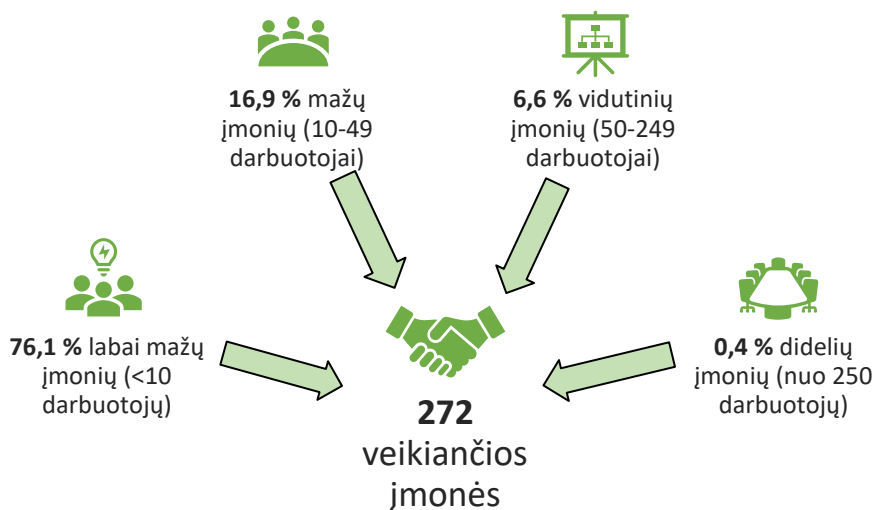
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2020 m. pradžioje Pakruojo r. sav. veikė 407 ūkio subjektai, tai yra 0,4 proc. visų šalies (107 444) ir 5,3 proc. apskrities (7 636) veikiančių ūkio subjektų. Pagal šį rodiklį 2020 m. Pakruojo r. sav. lenkė tik Akmenės r. sav. (389) ir buvo tarp mažiausiai turinčių veikiančių ūkio subjektų savivaldybių Šiaulių apskrityje. Per penkis metus, nuo 2016 m. iki 2020 m. pradžios visose analizuojamose savivaldybėse šis skaičius augo. Šiaulių apskrityje didžiausią teigiamą veikiančių ūkio subjektų skaičiaus pokytį fiksavo Šiaulių rajono savivaldybė (23,6 proc.), mažiausią teigiamą pokytį – Šiaulių miesto savivaldybė (2,7 proc.). Pakruojo r. sav. rodiklio didėjimas siekė 8,5 proc.

Vienas svarbiausių šalies ekonomikos augimo veiksmų – **smulkus ir vidutinis verslas**²⁴ (toliau – SVV). Lietuvoje SVV sektoriuje dirba didžioji dalis gyventojų. SVV daro didelę įtaką vietos ekonominei būklei, skatina inovacijas, tačiau yra itin jautrus aplinkos pokyčiams. 2020 m. pradžioje Pakruojo rajone SVV sudarė 99,6 proc. (šalyje – 99,5 proc.) visų veikiančių įmonių. Taigi, Pakruojo rajone 2020 m. pradžioje buvo tik viena didelė (virš 250 darbuotojų) įmonė. Iš visų nagrinėjamų savivaldybių 2020 m. pradžioje tik Joniškio r. sav. ir Kelmės r. sav. SVV sudarė 100 proc. Kitose nagrinėjamose teritorijose SVV dalis bendroje veikiančių įmonių struktūroje svyruoja nuo 99,1 proc. (Šiaulių m. sav.) iki 99,9 proc. (Šiaulių r. sav.).

²⁴ Pagal LR smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, *smulkus ir vidutinis verslas (SVV)* – ekonominė veikla, kurią vykdo labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės. Labai maža įmonė – tokia įmonė, kurioje dirba ne daugiau nei 10 darbuotojų ir jos finansiniai duomenys atitinka bent vieną iš šių sąlygų: 1) metinės pajamos neviršija 2 mln. Eur; 2) turto balansinė vertė neviršija 2 mln. Eur. Maža įmonė – tokia įmonė, kurioje dirba ne daugiau kaip 50 darbuotojų ir jos finansiniai duomenys atitinka bent vieną iš šių sąlygų: 1) metinės pajamos neviršija 10 mln. Eur; 2) turto balansinė vertė neviršija 10 mln. Eur. Vidutinė įmonė – tokia įmonė, kurioje dirba ne daugiau kaip 250 darbuotojų ir jos finansiniai duomenys atitinka bent vieną iš šių sąlygų: 1) metinės pajamos neviršija 50 mln. Eur; 2) turto balansinė vertė neviršija 43 mln. Eur (II skyrius, 3 straipsnis).

Absoliuti dauguma Pakruojo r. sav. yra labai mažos įmonės (iki 9 darbuotojų), jų yra 207 ir sudaro 76,1 proc. visų Pakruojo r. sav. veikiančių įmonių (2020 m. pradžios duomenimis). Mažų įmonių (nuo 10 iki 49 darbuotojų) rajone yra 46 arba 16,9 proc., o vidutinių įmonių (nuo 50 iki 249 darbuotojų) – 18 arba 6,6 proc. visų veikiančių įmonių.

2.3.1.5. pav. Veikiančių įmonių skaičius (vnt.) ir pasiskirstymas Pakruojo r. sav. (proc.) 2020 m. pradžioje
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

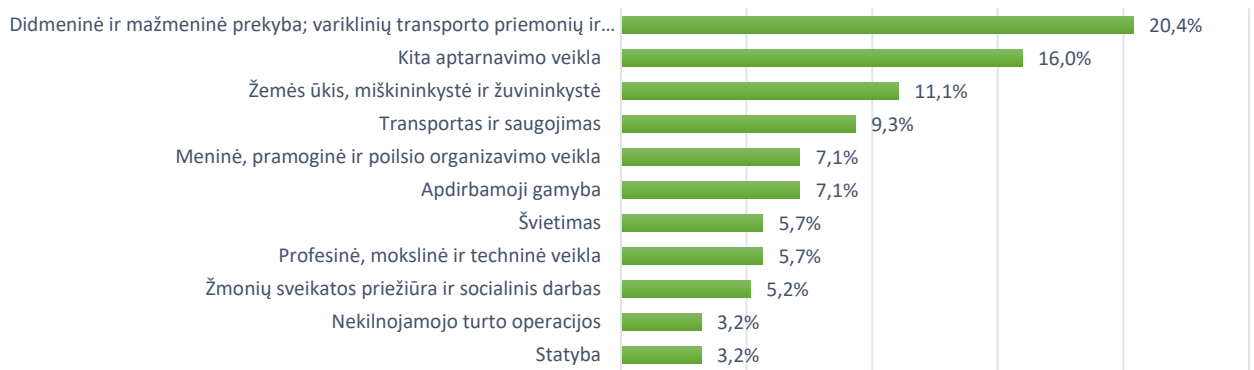
Anot Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2019 metų veiklos ataskaitos, Pakruojo rajone SVV yra remiamas, 2019 m. iš savivaldybės biudžeto šiam sektoriui buvo skirta 30 000 eurų., labiausiai dėmesį skiriant jaunimo idėjų skatinimui.

Pasak Pakruojo Verslo informacijos centro (toliau – Pakruojo VIC), didžiausios rajono įmonės:

- AB „Dolomitas“ – rūpinasi gaminiais iš dolomito bei gaminiais granito pramonei, statybai ir žemės ūkiui
- AB „Klovainių skalda“ – viena didžiausių ir ekonomiškai stipriausių dolomito skaldos gamintojų Lietuvoje

Pakruojo rajone, kaip ir šalyje, 2020 m. pradžioje daugiausiai veikiančių ūkio subjektų pagal **ekonominės veiklos klasifikatorių (EVRK)** buvo didmeninės ir mažmeninės prekybos bei variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklose (20,4 proc. visų veikiančių ūkio subjektų Pakruojo r. sav., šalyje – 23,1 proc.). Kiek mažesnę dalį sudarė kitą aptarnavimo veiklą vykdančios veikiančios ūkio subjektai (16,0 proc.) bei žemės ūkiu, miškininkyste ir žuvininkyste užsiimančios veikiančios ūkio subjektai (11,1 proc.). Mažiausią dalį Pakruojo r. sav. veikiančių ūkio subjektų sudarė informacijos ir ryšio srityje (0,2 proc., arba vienas ūkio subjektas), kai šalyje – kasybos ir karjerų eksploatavimo srityje.

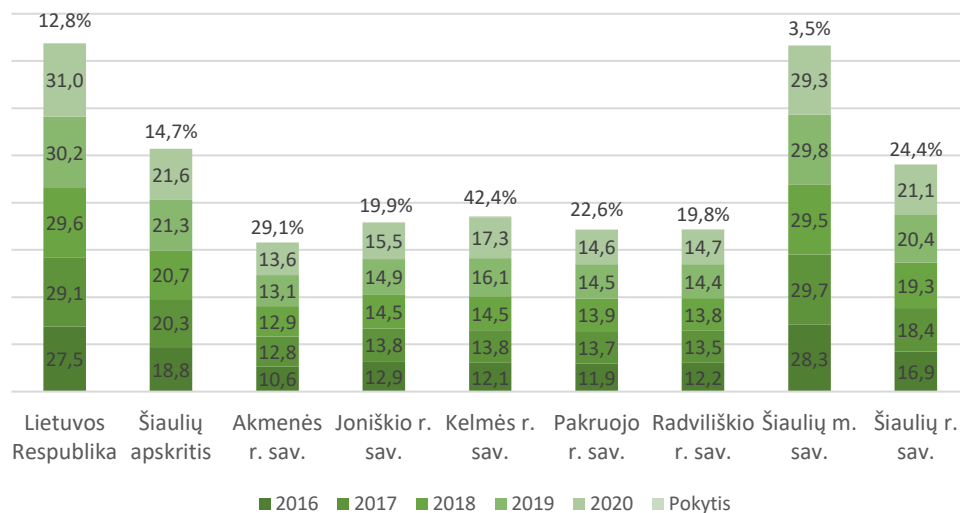

2.3.1.6. pav. Daugiausiai veikiančių ūkio subjektų pasiskirstymas pagal EVRK Pakruojo r. sav. 2020 m. pradžioje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Verslumo lygis²⁵ yra vienas svarbiausių vietos ekonomikos konkurencingumo ir stabilumo veiksnių, parodantis verslo aplinkos rajone patrauklumą.

2020 m. pradžioje Pakruojo rajono savivaldybėje 1000-iui gyventojų atiteko 14,6 mažų ir vidutinių įmonių. Šis rodiklis atsiliko nuo šalies, apskrities bei daugumos nagrinėjamų savivaldybių (aukštesnis tik už Akmenės r. sav., kurios 1000-iui gyventojų atiteko 13,6 mažų ir vidutinių įmonių). Didžiausias verslumo lygis 2020 m. pradžioje buvo Šiaulių m. sav. Visose nagrinėjamose savivaldybėse verslumo lygis 2016–2020 m. augo. Didžiausias pokytis buvo fiksuojamas Kelmės r. sav. (42,4 proc.), mažiausias – Šiaulių m. sav. (3,5 proc.).

2.3.1.7. pav. Verslumo lygio pasiskirstymas savivaldybėse (vnt.) ir jo pokytis 2016–2020 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

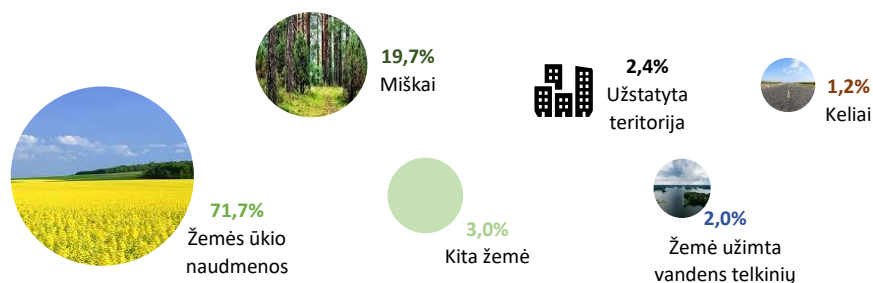
²⁵ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, verslumo lygis – mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų.

EKONOMIKOS IR VERSLO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
MI tenkančios vienam gyventojui, 2019 m. (Eur)	1 479	3 277	1 887
TUI Pokytis 2015–2019 m. (proc.)	141,4	25,9	89,8
 SVV dalis bendroje įmonių struktūroje 2020 m. pradžioje (proc.)	99,6	99,5	99,4
 Dominuojantys ūkio subjektai pagal EVRK 2020 m. pradžioje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; 2. Kita aptarnavimo veikla; 3. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; 2. Kita aptarnavimo veikla; 3. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; 2. Kita aptarnavimo veikla; 3. Transportas ir saugojimas.
 Verslumo lygis 2020 m. pradžioje (vnt.)	14,6	31,0	21,6

2.3.2. ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ

Žemės fondas²⁶. Anot Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, **žemės ūkio naudmenos**²⁷ Pakruojo rajone sudarė 71,7 proc. viso žemės ploto ir buvo didesnės nei šalyje (52,1 proc.) ir apskrityje (61,9 proc.).

2.3.2.1. pav. Pakruojo rajono savivaldybės žemės fondo sudėtis 2020 m. pradžioje (proc.)

Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

²⁶ Pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos žemės fondo sąvokų apibūdinimą, *Lietuvos Respublikos žemės fondas* – visa Lietuvos Respublikos teritorijoje esanti privati, valstybinė ir savivaldybių žemė.

²⁷ Pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos žemės fondo sąvokų apibūdinimą, *žemės ūkio naudmenos* – plotai, kuriuos sudaro ariamosi žemė, sodai, pievos ir natūralios ganyklos.

Pakruojo rajono savivaldybės žemės ūkio naudmenos sudarė 2,8 proc. šalies ir 17,9 proc. Šiaulių apskrities žemės ūkio naudmenų. Didžiąją dalį žemės ūkio naudmenų Pakruojo r. sav. sudarė ariama žemė (95,8 proc.) ir pagal šį rodiklį viršijo apskrities (93,5 proc.) ir šalies (87,6 proc.) rodiklius. Šie duomenys rodo, jog sąlygos verstis žemės ūkiu Pakruojo rajono savivaldybėje yra itin palankios.

2.3.2.1. lentelė. Žemės fondo sudėtis 2020 m. pradžioje, ha

Teritorija\Rodiklis	Žemės ūkio naudmenos	Miškai (miško žemė)	Keliai	Užstatyta teritorija	Vandens telkiniai	Kita žemė
Lietuvos Respublika	3 399 068	2 156 033	105 402	239 421	266 533	362 191
Šiaulių apskritis	528 185	228 049	12 124	25 718	19 982	39 669
Radviliškio r. sav.	105 246	39 924	2 241	4 588	3 085	8 321
Akmenės r. sav.	48 226	26 579	1 108	2 156	1 788	4 521
Joniškio r. sav.	83 573	22 263	1 513	3 192	1 957	2 664
Kelmės r. sav.	96 413	50 957	2 519	3 895	4 370	12 310
Pakruojo r. sav.	94 345	25 887	1 600	3 118	2 594	3 975
Šiaulių r. sav.	99 168	61 864	2 717	5 336	4 778	6 824
Šiaulių m. sav.	1 214	573	425	3 433	1 411	1 053

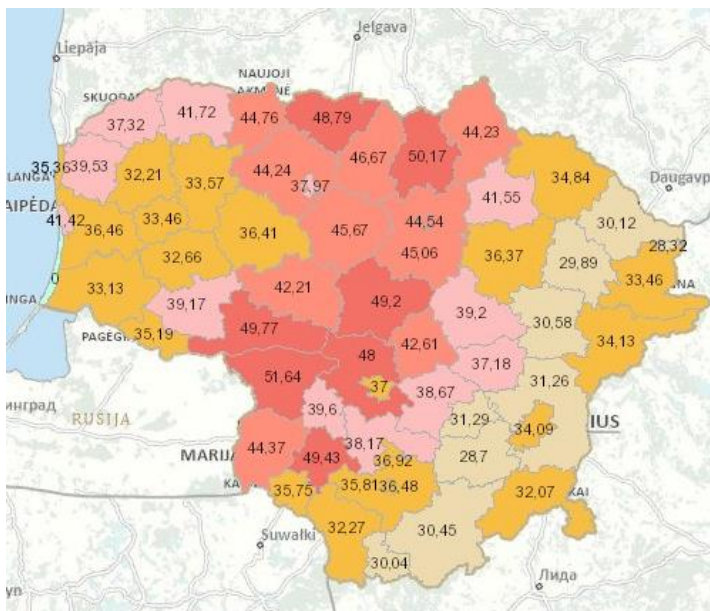
Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

Šiaulių apskritis nepasižymi itin dideliu vandeningumu (vandens telkiniai užima 2,3 proc. teritorijos, šalies rodiklis – 4,1 proc.) ir pagal šį rodiklį lieka paskutinė apskričių tarpe. Pakruojo rajono savivaldybė taip pat nėra itin vandeninga, vandens telkiniai užima tik 2,0 proc. savivaldybės teritorijos ir šiuo rodikliu lenkia Joniškio rajono savivaldybę (1,7 proc.) ir Radviliškio rajono savivaldybę (1,9 proc.). Pagal teritorijos miškingumą Pakruojo r. sav. (19,7 proc.) taip pat nesiekia šalies (33,0 proc.) ir apskrities (26,7 proc.) rodiklį.

Žemės ūkis. Pagal Valstybinės įmonės valstybės žemės fondo Žemės informacinės sistemos parengtą dirvožemio našumo žemėlapij, Pakruojo r. sav. žemės našumo balas yra vidutiniškai 46,7.

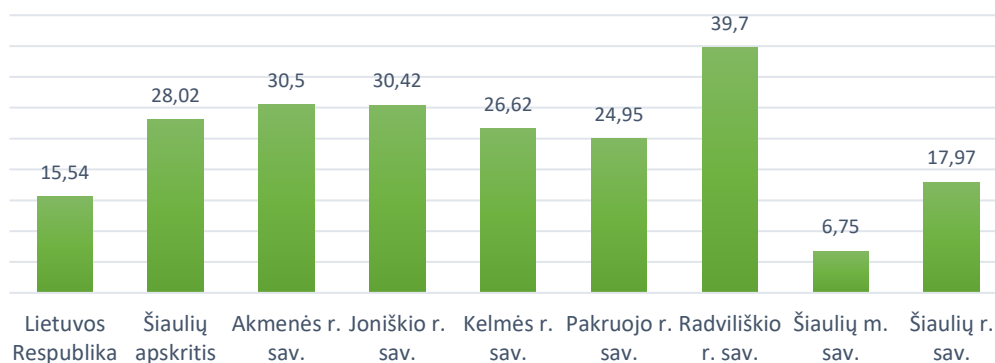
Remiantis Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro 2020 m. spalio 1 d. duomenimis, Pakruojo rajono savivaldybėje užfiksuotas 950 ūkininkų ūkių, šis skaičius bendroje visų Lietuvos ūkininkų ūkių sklypų įskaitoje sudarė 1,1 proc. ir lyginamų savivaldybių tarpe buvo vienas mažiausių, lenkė tik Akmenės rajono savivaldybę (686 ūkiai) ir Šiaulių miesto savivaldybę (1 ūkis).

Vidutinis ūkininko ūkio plotas Pakruojo r. sav. sudarė 24,95 ha, buvo vienas žemiausių lyginamų savivaldybių tarpe, pralenkė tik Šiaulių m. sav. (6,75 ha) ir Šiaulių r. sav. (17,97 ha), Lietuvos (15,54 ha) rodiklius, tačiau nusileido Šiaulių apskrities (28,02 ha) rodikliui.

2.3.2.2. pav. Žemės ūkio naudmenų įvertinimo našumo balais pasiskirstymas šalyje 2018 m.

Šaltinis: VĮ Valstybės žemės fondas

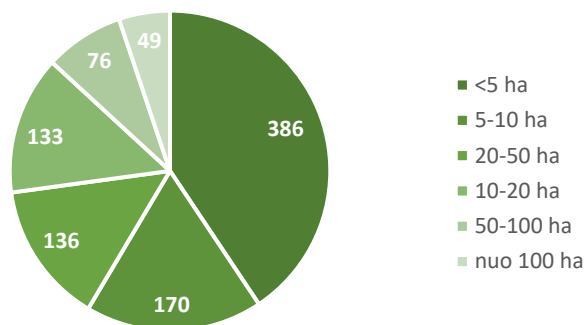

2.3.2.3. pav. Vidutinis ūkininko ūkio plotas 2020 m. spalio 1 d., ha

Šaltinis: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

Pakruojo rajono savivaldybėje 2020 m. spalio 1 d. duomenimis, kaip ir šalyje ir apskrityje, vyravo iki 5 hektarų ploto ūkininkų ūkių sklypų plotų. Pakruojo r. sav. tokio dydžio sklypai sudarė 40,6 proc., Lietuvoje – 47,6 proc., o Šiaulių apskrityje – 34,5 proc. Iki 5 hektarų ploto ūkininkų sklypų kiekis Pakruojo r. sav. – vienas didžiausių nagrinėjamų savivaldybių tarpe (didesnis tik Šiaulių r. sav. rodiklis – 48,1 proc.).

Vieni svarbiausių rodiklių, apibūdinančių esamą situaciją ir tolimesnes plėtros perspektyvas savivaldybės žemės ūkio sektoriuje, yra augalininkystės ir gyvulininkystės apimtys, bei bendroji žemės ūkio produkcija.

2.3.2.4. pav. Ūkių pasiskirstymas pagal plotą Pakruojo r. sav. 2020 m. spalio 1d. (vnt.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Bendroji žemės ūkio produkcija²⁸, kurią sudaro augalininkystės ir gyvulininkystės produkcija, Pakruojo r. sav. 2015–2019 metais mažėjo. Pokytis siekė -3,4 proc., kai šalyje rodiklis didėjo 4,7 proc., o apskrityje – 0,9 proc. Nagrinėjamų savivaldybių tarpe didžiausias teigiamas pokytis 2019 m. buvo fiksuojamas Šiaulių r. sav. (14,2 proc.), o didžiausias neigiamas pokytis – Kelmės r. sav. ir Radviliškio r. sav. (po -3,8 proc.). Pažymėtina, kad Šiaulių m. sav. 2015–2019 m. rodiklis neskaičiuojamas, nes iki 2020 m. nebuvo ūkininkų ūkių.

2.3.2.2. lentelė. Bendroji žemės ūkio produkcija (mln. Eur) ir jos pokytis (proc.) 2014–2018 m.

Teritorija\Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis 2015–2019 m.
Lietuvos Respublika	2 530,4	2 270	2 534,6	2 358,4	2 649,8	4,7%
Šiaulių apskritis	498,2	459,6	513,3	470,7	502,9	0,9%
Akmenės r. sav.	40,5	38,5	36,2	29,5	40,3	-0,5%
Joniškio r. sav.	101,2	93,7	107,3	96,1	101,9	0,7%
Kelmės r. sav.	66	65,7	61,3	58,2	63,5	-3,8%
Pakruojo r. sav.	94,5	82,1	102,4	94	91,3	-3,4%
Radviliškio r. sav.	99,2	88	89,5	93,8	95,4	-3,8%

²⁸ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *bendroji žemės ūkio produkcija* – kalendoriniais metais gauto bendro derliaus, daugiamečių ir dekoratyvinių sodinių produkcijos, gyvulių ir paukščių auginimo produkcijos ir gautų gyvulininkystės produktų, švelniakailių žvėrelių išauginimo ir jų produkcijos vertė gamintojo kainomis.

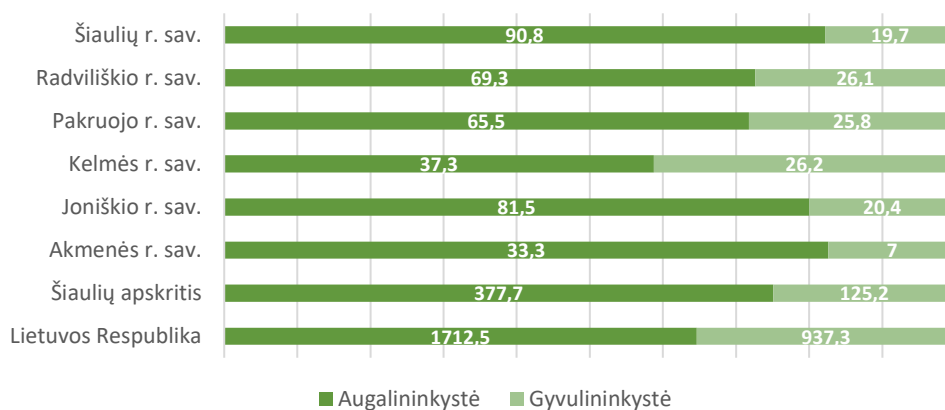
Šiaulių r. sav.	96,8	91,6	116,6	99,1	110,5	14,2%
-----------------	------	------	-------	------	-------	-------

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Didesnę bendrosios žemės ūkio produkcijos dalį Pakruojo rajone, kaip ir šalyje, apskrityje bei kitose analizuojamose savivaldybėse, 2019 metais sudarė augalininkystė (71,7 proc.).

Augalininkystės produkcijos apimtys 2015–2019 m. Pakruojo rajono savivaldybėje sumažėjo 11,1 proc., kai Lietuvoje šis rodiklis augo (2,0 proc.), o Šiaulių apskrityje mažėjo ne taip stipriai (-2,4 proc.). Lyginant su kitomis savivaldybėmis, Pakruojo r. sav. augalininkystės apimčių mažėjimas buvo pats stipriausias, tačiau buvo fiksuojamas ir teigiamas jų pokytis – Šiaulių r. sav. augalininkystės apimtys augo 13,5 proc.

Tuo tarpu gyvulininkystės produkcijos apimtys Pakruojo r. sav. 2015–2019 m. augo 24,0 proc. ir pralenkė tiek šalies (10,1 proc.), tiek apskrities (12,6 proc.), tiek daugelio Šiaulių apskrities savivaldybių rodiklio vidurkių augimą, tačiau atsiliko tik nuo Joniškio rajono savivaldybės, kur rodiklis minėtu laikotarpiu augo net 40,7 proc. Nepaisant to, kad šalyje, apskrityje bei daugelyje savivaldybių 2015–2019 m. fiksuotas gyvulininkystės apimčių augimas, Akmenės r. sav. rodiklis krito daugiau nei penktadaliu – 22,2 proc.

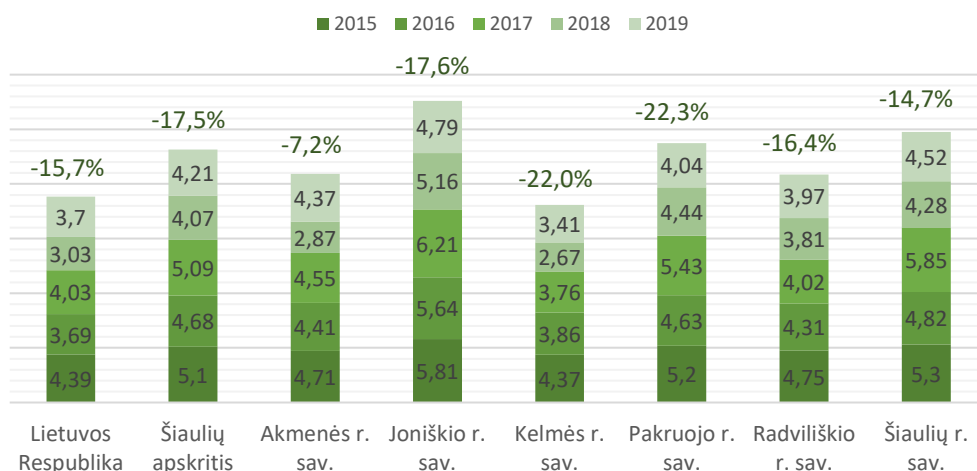

2.3.2.5. pav. Bendroji žemės ūkio produkcija pagal rūšį 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Grūdinių kultūrų derlingumas²⁹ Pakruojo rajono savivaldybėje 2019 m. (4,04 t/ha) buvo aukštesnis nei šalies (3,7 t/ha), tačiau mažesnis nei apskrities (4,21). 2015–2019 m. laikotarpiu derlingumas visose nagrinėjamose savivaldybėse mažėjo. Pakruojo r. sav. derlingumas sumažėjo 22,3 proc. ir buvo stipriausias mažėjimas lyginamų savivaldybių tarpe. Šalyje rodiklis mažėjo 15,7 proc., apskrityje – 17,5 proc. Mažiausias derlingumo mažėjimas šiuo laikotarpiu fiksuotas Akmenės r. sav. (-7,2 proc.).

²⁹ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, *derlingumas* – žemės ūkio produkcijos kiekis iš hektaro.

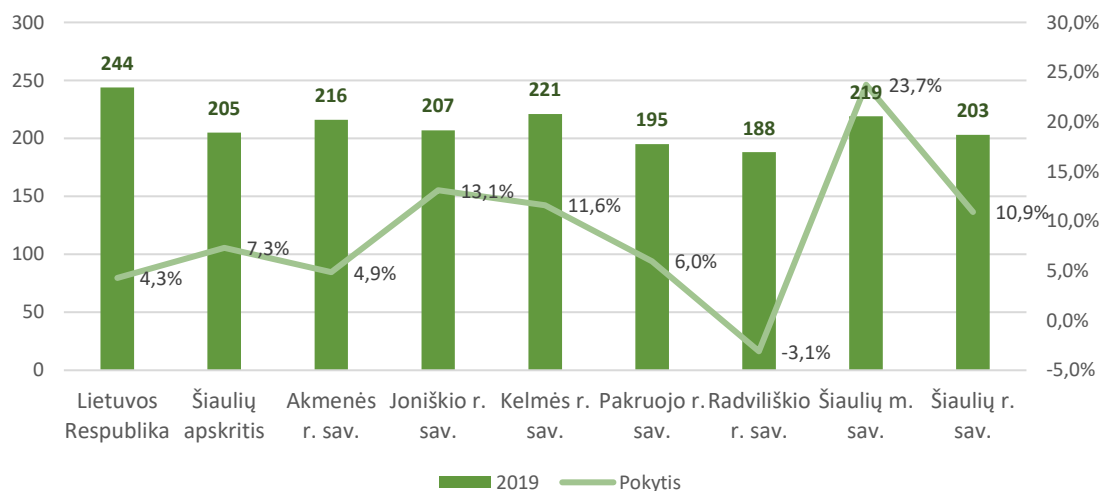

2.3.2.6. pav. Grūdinių kultūrų derlingumas (t/ha) ir jo pokyčiai 2015-2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Analizės rengimo metu Lietuvos statistikos departamente buvo pateikta 2020 m. grūdinių kultūrų derlingumo prognozė³⁰, kuri nurodo, kad 2020 m. Lietuvos Respublikos grūdinių kultūrų derlingumas sieks 4,2 t/ha, tai reiškia, jog derlingumo pokytis lyginant su 2019 metais bus teigiamas (13,5 proc.).

Miškininkystė. Remiantis Lietuvos statistikos pateiktais duomenimis, 2019 m. Pakruojo r. sav. medynų produktyvumas (m^3 medynų 1-ame hektare) buvo $195 m^3/ha$, kai šalyje $244 m^3/ha$, o apskrityje – $205 m^3/ha$. Nagrinėjamų savivaldybių tarpe didžiausias medynų produktyvumas 2019 m. teko Kelmės rajono savivaldybei ($221 m^3/ha$), mažiausias – Radviliškio rajono savivaldybei ($188 m^3/ha$).

2.3.2.7. pav. Medynų produktyvumas 2019 m. (m^3/ha) ir jo pokytis 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015–2019 m. laikotarpiu medynų produktyvumas labiausiai augo Šiaulių m. sav. (23,7 proc.), Pakruojo r. sav. šis rodiklis augo bene lėčiausiai, augimu lenkė tik Akmenės r. sav. (4,9 proc.), o mažėjo tik vienoje – Radviliškio rajono savivaldybėje (-3,1 proc.).

³⁰ Prognozė – Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto duomenys.

ŽEMĖS ŪKIO IR MIŠKININKYSTĖS APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Žemės ūkio naudmenų dalis 2020 m. pradžioje (proc.)	71,7	52,1	61,9
 Vidutinis ūkininko ūkio plotas 2020 m. spalio 1d. (ha)	25,0	15,5	28,0
 Bendrosios žemės ūkio produkcijos pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-3,4	4,7	0,9
 Grūdinių kultūrų derlingumas 2019 m. (t/ha)	4,0	3,7	4,2
 Medynų produktyvumas 2019 m. (m ³ /ha)	195	244	205

2.3.3. STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS

Pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktus duomenis, 2020 m. pradžioje Pakruojo r. sav. veikė 13 **statybinės veiklos ūkio subjektai**, tai yra 3,2 proc. visų veikiančių ūkio subjektų savivaldybėje. Šis skaičius 5,2 proc. mažesnis nei šalies ir 4,4 proc. mažesnis nei apskrities statybinių ūkio subjektų skaičiaus dalis bendroje veikiančių ūkio subjektų įskaitoje. Pakruojo r. sav. fiksuojama mažiausia statybinės veiklos ūkio subjektų dalis (3,2 proc.), o didžiausia – Kelmės r. sav. (9,1 proc.).

2016–2020 m. pradžioje Pakruojo r. sav. fiksuojamas 30,0 proc. rodiklio augimas, didesnis tiek už Lietuvos (23,3 proc.), tiek už Šiaulių apskrities (21,7 proc.) rodiklio augimą. Stipriausiai statybinių ūkio subjektų skaičius lyginamų savivaldybių tarpe augo Šiaulių r. sav. (79,6 proc.), mažiausiai – Šiaulių m. sav. (5,9 proc.).

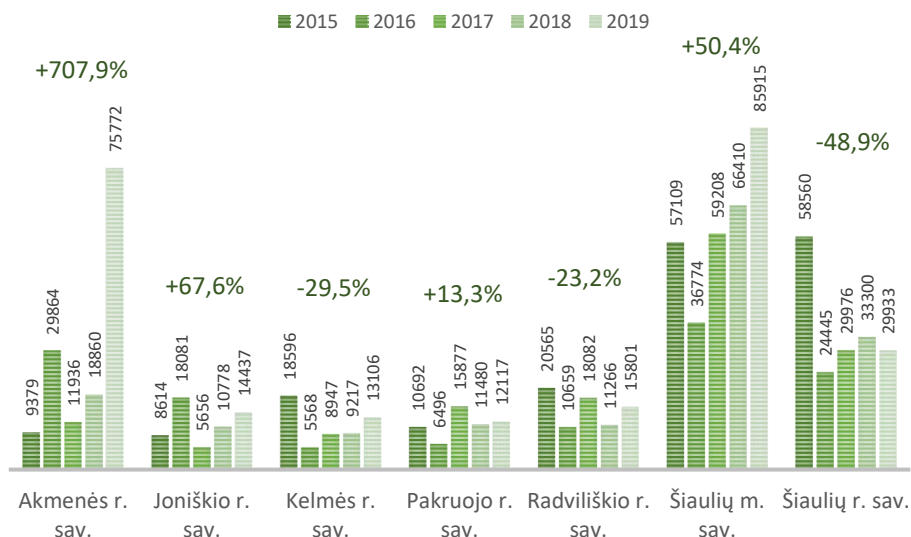
2.3.3.1. lentelė. Statybinės veiklos ūkio subjektai (vnt.) ir jų pokyčiai 2016–2020 m., proc.

Teritorija\Metai	2016	2017	2018	2019	2020	Pokytis
Lietuvos Respublika	7 315	7 749	8 029	8 420	9 020	23,3%
Šiaulių apskritis	475	511	519	549	578	21,7%
Akmenės r. sav.	26	26	27	29	31	19,2%
Joniškio r. sav.	31	33	32	35	37	19,4%
Kelmės r. sav.	32	35	36	41	51	59,4%
Pakruojo r. sav.	10	12	14	14	13	30,0%
Radviliškio r. sav.	36	39	35	42	46	27,8%
Šiaulių m. sav.	286	298	298	300	303	5,9%
Šiaulių r. sav.	54	68	77	88	97	79,6%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Analizuojant atliktų statybos darbų³¹ mastus 2015–2019 metais, galime pastebėti, jog šis skaičius turi tendenciją augti, išskyrus kelias savivaldybes: Radviliškio r. sav. (-23,2 proc.), Kelmės r. sav. (-29,5 proc.) ir Šiaulių r. sav. (-48,9 proc.). Tačiau tiek šalyje, tiek apskrityje šis skaičius 2015–2019 m. didėjo ir pokytis atitinkamai buvo lygus 37,0 proc. ir 34,6 proc. Akmenės r. sav. stebimas pats didžiausias atliktų statybos darbų kilimas, kuris siekė 707,9 proc. Pakruojo r. sav. rodiklis minėtu laikotarpiu kilo 13,3 proc., o 2019 m. Pakruojo r. sav. atlikti statybos darbai siekė 12 117 tūkst. eurų ir sudarė 4,9 proc. apskrities ir 0,4 proc. šalies atliktų statybos darbų.

Atlikti statybos darbai visose savivaldybėse kito netolygiai, ir tai dalinai yra susiję su Europos Sąjungos parama projektams įgyvendinti statybos srityje.

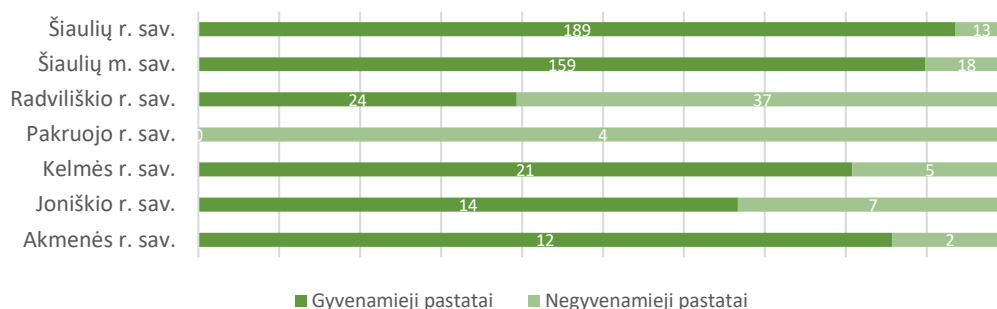
2.3.3.1. pav. Atlikti statybos darbai to meto kainomis (tūkst. Eur) ir jų dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

³¹ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, atlikti statybos darbai – visų užsakovui (parduoti) arba savo reikmėms skirtų darbų, atliktų statant naują statinį, rekonstruojant, remontuojant (restauruojant) ar griaunant esamą statinį, vertė be pridėtinės vertės mokesčio. Nejtraukiama žemės ir projektavimo darbų vertė.

Atsižvelgiant į statinių klasifikatorių pagal tipą, visi pastatyti pastatai pagal pagrindinę paskirtį skirstomi į gyvenamuosius ir negyvenamuosius pastatus³². Pastatams statyti visada būtina gauti statybą leidžiantį dokumentą³³.

2.3.3.2. pav. Baigtų statyti naujų pastatų skaičius 2019 m., vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

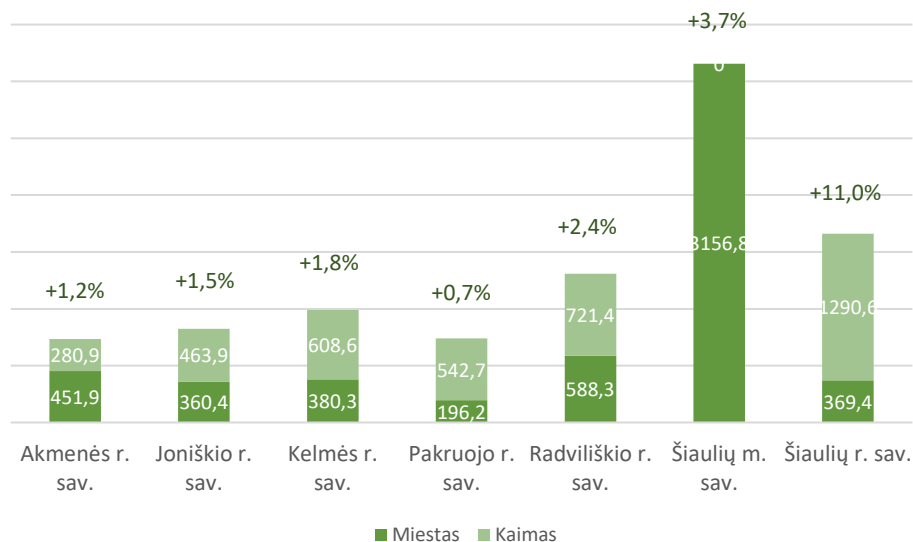
Daugiausiai naujų baigtų statyti gyvenamųjų pastatų lyginamose savivaldybėse per 2019 metus buvo Šiaulių rajono savivaldybėje (189 pastatai), kas yra tiesiogiai susiję su Šiaulių r. sav. viduryje esančia Šiaulių miesto savivaldybe bei gyventojais, persikeliančiais gyventi iš miesto į rajono savivaldybę. Be Šiaulių rajono ir miesto savivaldybių tarp analizuojamų savivaldybių daugiausiai naujų gyvenamųjų pastatų pastatyta Radviliškio r. sav. (24 pastatai). Pakruojo r. sav. 2019 m. nebuvo baigtas statyti nei vienas gyvenamasis pastatas. Didžiausia gyvenamųjų pastatų statybos dinamika 2015–2019 m. fiksuota Akmenės r. sav. (140,0 proc.), mažiausia – Radviliškio r. sav. (-25,0 proc.). Pakruojo r. sav. šio rodiklio dinamika minėtu laikotarpiu buvo itin nepastovi: 2015 m. baigta statyti 4 gyvenamieji pastatai, 2016 m. – 12, 2017 m. – 9, 2018 m. – 10, o 2019 m. – 0 pastatų. Lyginant su 2015 metais, 2019 m. Pakruojo r. sav. baigti statyti būstai sumažėjo 100 proc.

Tuo tarpu negyvenamųjų pastatų statyboje ir pastatų skaičiumi, ir jo dinamika tarp visų nagrinėjamų savivaldybių 2015–2019 m. pirmavo Radviliškio rajono savivaldybė (37 pastatai). Mažiausiai naujų negyvenamosios paskirties pastatų 2019 m. pastatyta Akmenės r. sav. (2 pastatai). Pakruojo r. sav. baigtų statyti negyvenamųjų pastatų skaičius taip pat buvo vienas mažiausių – 4 vnt. Didžiausias neigiamas šių pastatų statybos pokytis minėtu laikotarpiu fiksuotas Akmenės r. sav. (-80,0 proc.), didžiausias teigiamas – Radviliškio r. sav. (164,3 proc.). Šio rodiklio dinamika Pakruojo r. sav. buvo neigiamas (-55,6 proc.) ir labiau neigiamas tiek nei šalies, tiek nei apskrities pokyčiai, kurie atitinkamai lygūs -46,8 proc. ir -8,5 proc.

³² Pagal LR Aplinkos ministerijos dokumentą „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“, gyvenamieji pastatai – vieno, dviejų, trijų (ar daugiau) butų pastatai skirti gyventi vienai, dviem, trimis ar daugiau šeimų bei pastatai, skirti gyventi įvairių socialinių grupių asmenims (bendrabučiai, vaikų namai, prieglaudos, globos namai, šeimos namai, vienuolynai ir pan.). Negyvenamieji pastatai – negyvenamosios paskirties pastatai.

³³ Pagal Lietuvos statistikos departamento terminų žodyną, statybą leidžiantis dokumentas – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą.

Didžioji gyvenamojo būsto fondo³⁴ dalis Pakruojo rajone 2019 m. pabaigoje koncentravosi kaimo vietovėse (55,1 proc.) ir šiuo rodikliu skyrėsi nuo šalies ir apskrities rodiklių. Šalyje ir apskrityje didesnė gyvenamojo būsto fondo dalis koncentravosi miestuose, atitinkamai 60,7 proc. ir 58,5 proc. Tokia situacija Pakruojo r. sav. susidariusi todėl, kad čia nėra didmiesčių, o vyrauja kaimiškosios vietovės. Panaši situacija stebima ir kitose analizuojamose savivaldybėse, kur gyvenamojo būsto fondas koncentravosi kaimuose, išskyrus Akmenės r. sav. (gyvenamojo būsto fondas koncentravosi miestuose, 61,7 proc.) ir Šiaulių m. sav. (gyvenamasis būstas miestuose sudarė 100 proc. viso gyvenamojo būsto fondo).

2.3.3.3. pav. Gyvenamojo būsto fondas pagal vietovę 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

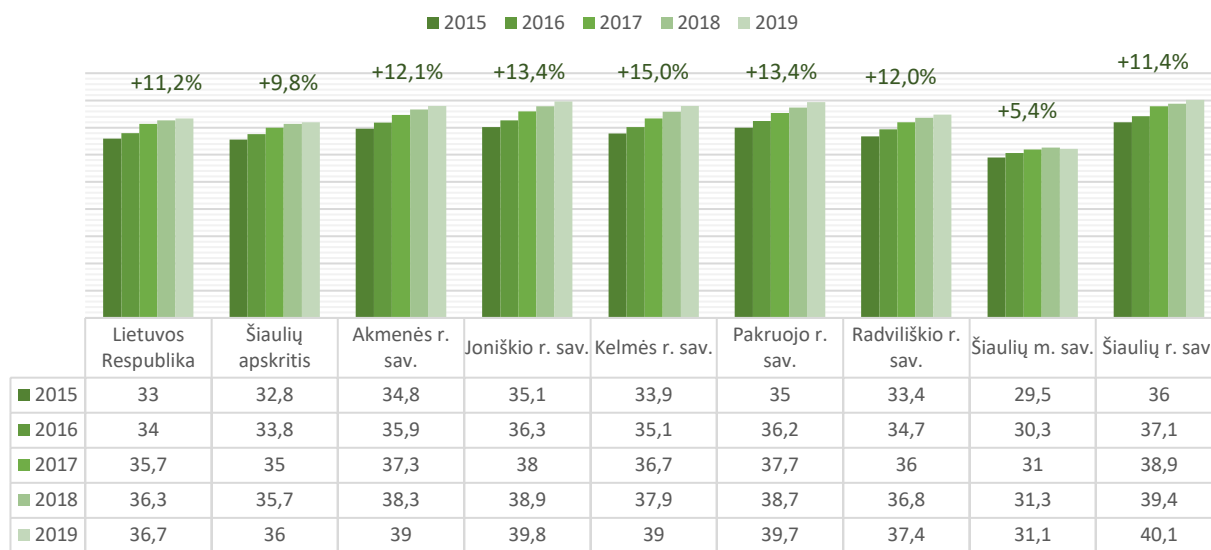
Gyvenamasis būstų fondas Pakruojo r. sav. 2019 m. pabaigoje sudarė 0,7 proc. Lietuvos ir 7,9 proc. Šiaulių apskrities rodiklio bei siekė 738,9 tūkst. kv. m. Tai buvo beveik mažiausias rodiklis lyginamų savivaldybių tarpe ir lenkė tik Akmenės r. sav. (732,8 tūkst. m²). Šis rodiklis, lyginant 2015 m. ir 2019 m. augo visose nagrinėjamose teritorijose. Didžiausias teigiamas pokytis fiksuotas Šiaulių r. sav. (11,0 proc.), mažiausias – Pakruojo r. sav. (0,7 proc.).

Naudingasis plotas³⁵, tenkantis vienam gyventojui, 2019 m. beveik visose lyginamose savivaldybėse viršijo tiek šalies (36,7 m²), tiek apskrities (36,0 m²) vidurkius. Pakruojo r. sav. šis rodiklis buvo vienas didžiausių nagrinėjamų savivaldybių tarpe ir siekė 39,7 m². Didžiausias naudingasis plotas vienam gyventojui stebimas Šiaulių rajono savivaldybėje (40,1 m²), mažiausias – Šiaulių miesto savivaldybėje (31,1 m²). Panaši tendencija stebima ir analizuojant šio rodiklio dinamiką 2015–2019 metais. Beveik visose nagrinėjamose savivaldybėse rodiklio augimas pralenkė šalies (11,2 proc.) ir apskrities (9,8 proc.) augimą, išskyrus Šiaulių m. sav., kur augimas buvo mažiausias (5,4 proc.). Pakruojo r. sav. naudingojo ploto, tenkančio vienam gyventojui, pokytis

³⁴ Pagal Lietuvos statistikos terminų žodyną, gyvenamasis būstų fondas – gyvenamosios patalpos (būstas) gyvenamuosiuose namuose ir negyvenamuosiuose pastatuose, įskaitant sodo namus ir vasarnamius ataskaitinių metų gruodžio 31 d. Gyvenamajam būstų fondui nepriskiriami bendrabučiai, viešbučiai, medžiotojų nameliai, poilsio namai, sanatorijos ir kiti pastatai, skirti laikinai gyventi.

³⁵ Pagal LR „Paramos būstui įsigyti ar išnuomoti įstatymo Nr. XII-1215 pakeitimo“ įstatymą, naudingasis būsto plotas – bendras gyvenamųjų kambarių ir kitų būsto patalpų (virtuvių, sanitarinių mazgų, koridorių, įmontuotų spintų, šildomų lodžių ir kitų šildomų pagalbinių patalpų) plotas. Į naudingąjį būsto plotą neįskaitomas balkonų, terasų, rūšių, nešildomų lodžių plotas.

minėtu laikotarpiu buvo vienas didžiausias lyginamų savivaldybių tarpe ir siekė 12,0 proc. Pats didžiausias rodiklio augimas fiksuojamas Kelmės r. sav. – 15,0 proc.

2.3.3.4. pav. Naudingasis plotas, tenkantis vienam gyventojui (m²) ir jo pokyčiai 2015–2019 m., proc.
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

STATYBOS IR GYVENAMOJO FONDO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Atliktų statybos darbų apimčių dinamika 2015–2019 m. (proc.)	13,3	37,0	34,6
 Naujų gyvenamųjų pastatų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-100,0	23,6	5,8
 Naujų negyvenamųjų pastatų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-55,6	-46,8	-8,5
 Gyvenamojo būstų fondo dinamika 2015–2019 m. (proc.)	0,7	7,4	3,9

Naudingasis plotas,
tenkantis vienam
gyventojui 2019 m. (m²)

39,7

36,7

36,0

2.3.4. TURIZMAS, KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDAS

Turizmas. Turizmo informacijos sklaidą Pakruojo rajono savivaldybėje vykdo bei turizmo paslaugas organizuoja **Pakruojo verslo informacijos centras** (toliau – Pakruojo VIC).

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvos mastu turistų, pasinaudojusių kelionių agentūrų ir kelionių organizatorių paslaugomis, 2019 metais buvo 136,7 tūkst. (atvykusiųjų užsieniečių ir vietinių). 2019 m. Lietuvos statistikos departamente savivaldybių mastu šios informacijos nėra pateikta.

Turistų skaičius rajone priklauso nuo rekreacinių išteklių įvairovės, turizmo paslaugų ir produktų pasiūlos bei prieinamumo. **Rekreacinius išteklius** Pakruojo rajono savivaldybėje sudaro upės, tvenkiniai, parkai, miškai. Žymiausia upė – Mūša.

Turistinius objektus ir lankytinas vietas³⁶ Pakruojo r. sav. sudaro architektūros, archeologijos ir urbanistikos paminklai, gamtinio turizmo objektai, maldos namai, muziejai, paminklai bei kiti objektai. Turistiniai objektai ir lankytinos vietos prisideda prie vietovės žinomumo didinimo, įvaizdžio vietos bei tarptautiniu mastu gerinimo.

2.3.4.1. lentelė. Lankytini objektai ir vietos Pakruojo r. sav.

Lankytinų objektų ir vietų grupė	Lankytini objektai ir vietos
Architektūros, archeologijos ir urbanistikos paminklai (15)	<p><i>Dvarai ir dvarų sodybos:</i> Akmenėlių dvaras Balsių dvaras Pakruojo dvaro sodyba Buvusi Geručių dvaro sodyba Pavėzgių dvaro sodyba Pamūšio dvaro sodyba Dovydiškio dvaro sodybos fragmentai</p> <p><i>Malūnai:</i> Pakruojo dvaro vėjo malūnas Stačiūnų vėjo malūnas Bačiūnų vėjo malūnas Ūdekų vėjo malūnas Steigvilių vėjo malūnas</p> <p><i>Kiti paminklai:</i> Pakruojo Siaurukas Pakruojo senoji gaisrinė Pakruojo Vienybės aikštės fontanas</p>
Gamtinio turizmo objektai (11)	<p><i>Piliakalnis:</i> Peleniškių piliakalnis</p> <p><i>Parkai:</i></p>

³⁶ Pagal LR turizmo įstatymą, *turizmo ištekliai* – objektai (gamtos, kultūros, mokslo, religijos, pramogų ir kiti) ir (ar) ar vietovės, dominantys turistus ar skirti jų reikmėms.

	<p>Rozalimo miško parkas Pakruojo miesto parkas (medžio skulptūros, sakurų sodas) Gedimino Ališausko akmenų muziejus-parkas <i>Akmenys:</i> Zigmantiškių akmuo su Marijos pėda Guostagalio akmuo vadinamas „velnio krėslu“ Paežerių akmuo su dubenėliais (užtvankos saloje) <i>Atodangos:</i> Raudonpamūšio atodanga Petrašiūnų dolomito atodanga <i>Kiti objektai:</i> Laimos Skopienės ekoturizmo sodyba Klovainių ažuolas</p>
Maldos namai (10)	<p>Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia Lygumų Švč. Trejybės bažnyčia Žeimelio liuteronų evangelikų bažnyčia Žeimelio Šv. Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia Linkuvos Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės bažnyčia ir Karmelitų vienuolynas Rozalimo Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčia Lauksodžio Šv. Aloyzo Gonzagos bažnyčia Pakruojo sinagoga Linkuvos sinagoga Rozalimo sinagoga</p>
Muziejai ir ekspozicijos (8)	<p><i>Muziejai:</i> Anglių degyklos namelis Pakruojo krašto muziejus „Žiemgala“ Rozalimo kraštotyros muziejus Stasio Ušinsko memorialinis kambarys-muziejus <i>Ekspozicijos:</i> „Myliu žirgą“ Janeliūnų šeimos ekspozicija Stasio Ušinsko kūrinių ir asmeninių daiktų ekspozicija Akmenėlių dvare Rozalimo kraštotyros muziejaus ekspozicija Rozalimo pagrindinėje mokykloje Petrašiūnų geležinkelio stotyje įrengta muziejinė ekspozicija</p>
Paminklai (4)	<p>Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto paminklas Bardiškiuose Paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui Lygumuose Birutės paminklas Lauksodyje Antkapinis paminklas žuvusiems kovoje su bermontininkais</p>
Kiti objektai (16)	<p>Pakruojo kultūros centras Tarvydų kaimo senosios kapinės Dievdirbio Jono Danausko kapas Rozalime Mikniūnų karčemos ir kalvės kompleksas Lietuvos partizano Aleksandro Vainausko kapas Bališkių senosios kapinės Birjagalos kaimo senosios kapinės Koplyčių kaimo senosios kapinės Lygumų kapinių akmeninė koplyčia Rozalimo Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčios varpinė Dviaukštė Rozalimo kapinių koplytėlė Rozalimo kapinių koplyčia Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo akto signataro Algirdo Ražausko kapas Lietuvos partizanų kapas J. Danausko skulptūros Rozalimo Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčioje ir jos teritorijoje Nepriklausomybės angelas</p>

Šaltinis: Pakruojo verslo informacijos centras, Pakruojo rajono savivaldybės administracija

Pakruojo rajono savivaldybėje dominuoja architektūriniai, gamtinio turizmo objektai, maldos namai. Mažesnę lankytinų objektų dalį sudaro paminklai, muziejai ir ekspozicijos.

Turizmo paslaugos³⁷ yra svarbios turizmo plėtrai, turistų pritraukimui tiek iš šalies, tiek iš užsienio. Pakruojo rajono savivaldybės teikiamos turizmo paslaugos, anot Pakruojo VIC, nurodytos žemiau pateiktoje lentelėje.

2.3.4.2. lentelė. Turizmo paslaugos Pakruojo r. sav.

	<p>Pažintiniai piligriminiai maršrutai „Camino Lituano“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gataučiai – Rusliai (27,2 km) - Rusliai – Pakruojis (21,9 km) - Pakruojis – Rozalimas (13,0 km) - Rozalimas – Burbiškis (25,0 km)
	<p>Aktyvios pramogos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozalimo miško parkas – Rozalimo pažintinis takas (ilgis apie 4 km) - Dviračių nuoma - Kerolain keturračių nuoma - Margas ponis: Vaikų gimtadieniai, Fotosesijos, Jojimas gamtoje, Jojimo treniruotės, Švenčių su žirgais organizavimas, Žirgų nuoma, Gardų nuoma/ganyklos. - Petrašiūnų poilsio zona: paplūdimys, poilsio aikštelė, lauko pavėsinė, krepšinio stovas, smėlio dėžė vaikams, pontoninis lieptas, automobilių stovėjimo aikštelė, WC. - BMX dviračių trasa - Pakruojo ASK - automobilių sporto klubas - Paežerių paplūdimys
	<p>Edukacinės programos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keramikos edukacija - Bityno dovanos - „Tradicija“ - šakočių kepimas, edukacinė veikla - Edukacija „Kaimiškos duonos kepimas“ - Vilnos vėlimo edukacijos su meistre Janina Vansauskiene - Ekspozicija - edukacinė programa „Myliu žirgą“ - Alaus darykla Davra - A. Udrienės IJ., kaimiškas Jovarų alus - Edukacinės programos Pakruojo krašto muziejuje „Žiemgala“: žvakių gamyba, Velykinių margučių marginimas, edukacinė programa „Kas ir kaip muziejuje gyvena“, „Švėskime gimtadienį muziejuje“, edukacinė programa „Pasidaryk savo spalvingą popierių“, edukacinis užsiėmimas „Žiemgalių ornamentika“, muilo darymas ir pakavimas, piešimas spalvotu smėliu. - Pažintinė – motyvacinė edukacija „Įkvėpk Ušinsko“
	<p>Ekskursijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programa - ekskursija „1930-ųjų metų Pakrujietė i jos virtienė“ - Programa - ekskursija „XIX a. Pakruojo dvaro industrija su šakočių kepimo edukacija bei degustacija“ - Ekskursija „Dolomito kelias“ - Ekskursija „XIX a. Industrija Pakruojo dvare“ - Stasio Ušinsko muziejaus ekskursija „Įkvėpk Ušinsko!“

³⁷ Pagal LR turizmo įstatymą, *turizmo paslauga* – savarankiška, už užmokestį turistams teikiama paslauga, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnyje.

Kelionės:

- Keliauk su Travel La Vita (kelionių agentūra)
- Įspūdinga kelionė po dvarų ir rūmų parkus
- Kelionė po žiemgalos kraštą

Šaltinis: Pakruojo verslo informacijos centras, Pakruojo rajono savivaldybės administracija

Aukščiau pateikta lentelė rodo platų siūlomų turizmo paslaugų spektrą Pakruojo rajono savivaldybėje. Ypač daug edukacinių užsiėmimų, pažymėtinas Pakruojo krašto muziejus „Žiemgala“, gausus archeologijos, etnografijos ir istorijos ekspozicijų, atskleidžiantis žiemgalių krašto praeitį.

Be turizmo objektų ir turizmo paslaugų turizmo sektoriuje vieną svarbiausių vietų užima **apgyvendinimo bei maitinimo paslaugos**, kurių pakankamas kiekis ir kokybė daro įtaką turistų srautams.

Vadovaujantis Pakruojo VIC internetiniame tinklalapyje pateikta informacija, 2020 m. pagrindinės Pakruojo rajono savivaldybės apgyvendinimo įstaigos:

- 2 viešbučiai (Viešbutis „Malūnininko namas“, Viešbutis Pakruojo dvaro centriniuose rūmuose)
- 1 svečių namai („Kruoja“)
- 3 kaimo sodybos (Senoji Ruslių sodyba, V. Jokantienės sodyba, Akmenėlių dvaras)
- 2 bendrabučiai (Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos bendrabutis, Žeimelio technologijų ir paslaugų mokyklos bendrabutis)
- 1 stovyklavietė („Paežerių stovyklavietė“)

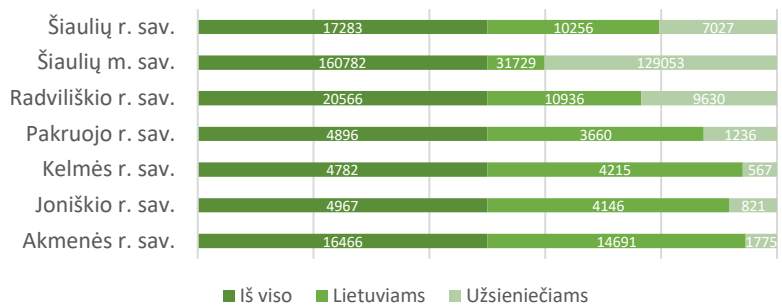
Pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktus duomenis, nakvynių Pakruojo r. sav. 2019 m. buvo fiksuojamas daugiau nei trečdaliu didesnis bendras **suteiktų nakvynių skaičius** nei 2015 metais (nuo 3 511 nakvynių per metus iki 4 896). 2019 m. Pakruojo r. sav. lietuviams suteiktų nakvynių skaičius buvo apie tris kartus didesnis nei užsienio turistams, ir siekė atitinkamai 74,8 proc. ir 25,2 proc. visų nakvynių. Verta pažymėti, jog Šiaulių apskrities savivaldybėse 2015–2019 m. stebėtas suteiktų nakvynių skaičiaus augimas, išskyrus Kelmės r. sav., čia rodiklis sumažėjo 7,3 proc., o Pakruojo r. sav. minėtu laikotarpiu rodiklio augimas buvo lygus 39,4 proc. Išskaidžius bendrą suteiktų nakvynių skaičiaus rodiklį galima analizuoti lietuvių turistų bei turistų iš užsienio srautus. Lietuvoje ir Šiaulių apskrityje lietuviams ir užsienio turistams suteiktų nakvynių skaičiaus augimas buvo tolygus ir gan panašus, tačiau savivaldybėse kito labai netolygiai. Pakruojo r. sav. lietuviams suteiktų nakvynių skaičius augo 28,3 proc., o užsieniečiams – 87,6 proc.

2.3.4.3. lentelė. Nakvynių skaičiaus dinamika 2015–2019 m. (proc.)

Teritorija\Suteiktos nakvynės	Iš viso	Lietuvos	Užsienio
Lietuvos Respublika	35,9%	34,6%	37,6%
Šiaulių apskritis	37,5%	32,4%	40,9%
Akmenės r. sav.	625,7%	751,2%	226,9%
Joniškio r. sav.	118,5%	228,3%	-18,7%
Kelmės r. sav.	-7,3%	-14,1%	127,7%
Pakruojo r. sav.	39,4%	28,3%	87,6%
Radviliškio r. sav.	302,1%	143,2%	1 455,7%
Šiaulių m. sav.	17,3%	-17,9%	31,2%
Šiaulių r. sav.	70,0%	77,7%	60,0%

Šaltinis: Pakruojo verslo informacijos centras

Tarpusavyje lyginant Šiaulių apskrities savivaldybes, tikslinga įvertinti rodiklio pasiskirstymą tarp savivaldybių. Iš grafiko, pateikto žemiau, galima pastebėti, kad didžiausią dalį nakvynių 2019 m. suteikė Šiaulių miesto savivaldybė, mažiausią – Kelmės ir Pakruojo rajono savivaldybės.

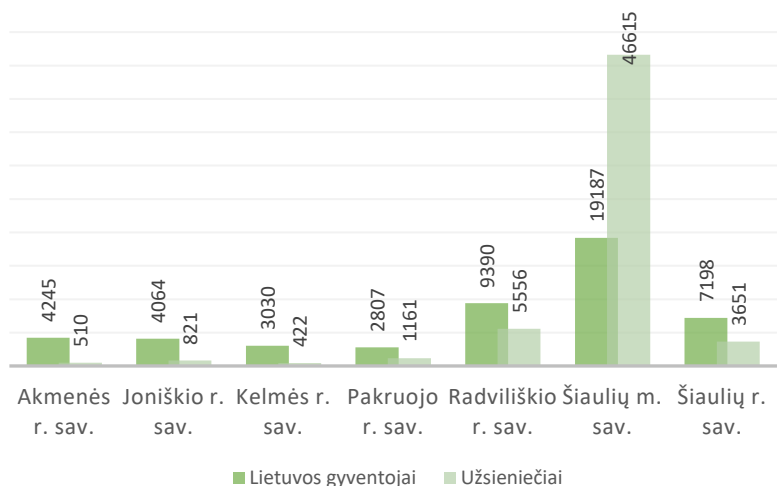

2.3.4.1. pav. Suteiktų nakvynių pasiskirstymas savivaldybėse 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

bendras apgyvendintų turistų skaičius didėjo, išskyrus Kelmės r. sav. Pakruojo r. sav. rodiklis didėjo 51,7 proc., pralenkė šalies (43,9 proc.), apskrities (38,2 proc.) rodiklį augimą.

Pravartu panagrinėti lietuvių ir užsieniečių apgyvendinimo įstaigose skaičių savivaldybėse. Beveik visose Šiaulių apskrities savivaldybėse užsieniečių skaičius apgyvendinimo įstaigose mažesnis nei lietuvių, išskyrus Šiaulių miesto savivaldybę, kur užsieniečių dvigubai daugiau nei lietuvių apgyvendinimo įstaigose 2019 m. Pakruojo rajono savivaldybėje užsieniečių atvirkščiai, dvigubai mažiau nei lietuvių apgyvendinimo įstaigose.

2.3.4.2. pav. Turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šalia apgyvendinimo paslaugų svarbi turizmo paslaugų sudėtinė dalis yra maitinimo paslaugos. Pagal Pakruojo VIC, rajone veikia 12 maitinimo įstaigų³⁹:

- 6 kavinės („Mocha“, „Karčema“, „Gluosnis“, „Šašlykinė“, „Bistro“, „Trys ereliai“)
- 2 užkandinės („Mido“, Greito maisto užkandinė)
- 3 picerijos („Trys berneliai“, „Pas Karoliną“, JK Pica&Kebabai)
- 1 užėiga (Karčema „Traktierius“)

Įvertinus tiek apgyvendinimo, tiek maitinimo paslaugų statistiką, galima daryti išvadą, kad Pakruojo rajone vyksta apgyvendinimo paslaugų plėtra. Tačiau savivaldybėje vis dar jaučiamas maitinimo paslaugas teikiančių įmonių stygius. Taip pat savivaldybė turi turistinį plėtros potencialą, kurį iliustruoja augantis užsienio turistų bei jų nakvynių skaičius.

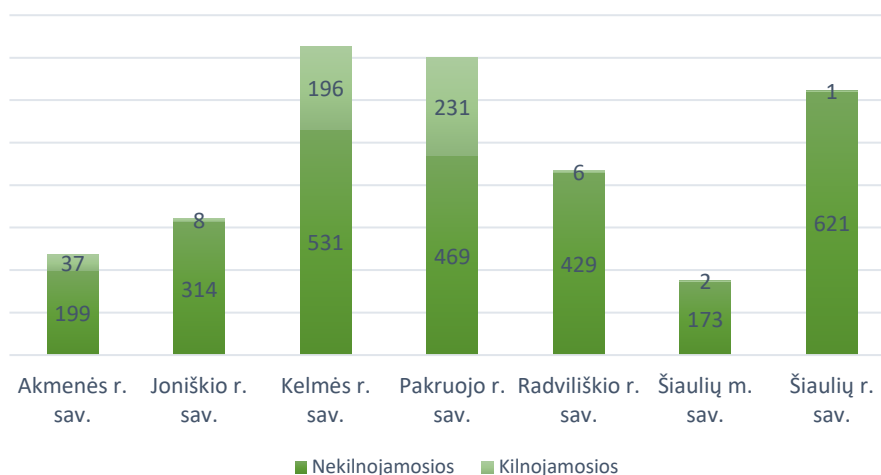
³⁸ Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės.

³⁹ Pagal Turizmo žodyną, maitinimo įmonė – maisto, gėrimų ir kitų paslaugų teikimo reikalavimus atitinkanti įmonė.

Kultūros paveldas⁴⁰ skirstomas į **nekilnojamasias kultūros vertybes**⁴¹ ir **kilnojamąsias kultūros vertybes**⁴². Pagal Kultūros vertybių registrą (<https://kvr.kpd.lt/#/news-stats>) šalyje 2020 m. pradžioje registruota 25 776 nekilnojami kultūros objektai. Kultūros paveldas yra valstybei strategiškai svarbus istorijos raidoje visuomenės tęstinai kuriamas išteklius, kuris atspindi istorinę ir kultūrinę šalies raidą, vaidina svarbų vaidmenį išsaugant ir puoselėjant tautinį tapatumą. Tačiau Lietuvoje visuomenė nepakankamai tapatina save su kultūros paveldu ir neišnaudoja visų jo teikiamų galimybių. Vadovaujantis užsienio šalių patirtimi ir geraisiais pavyzdžiais Lietuvoje, kultūros paveldas savo aktualizavimo⁴³ prasme turi didžiulį pritaikymo visuomenės socialiniams, ekonominiams, kultūros ir edukacijos poreikiams potencialą – sutvarkytame ir pritaikytame kultūros paveldo objekte gali įsikurti bendruomenės centras, menų inkubatorius, mokykla, kultūros įstaiga ar kita bendruomenei reikalinga įstaiga ar organizacija.

Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro (<https://kvr.kpd.lt/#/>) duomenimis, 2020 m. pradžioje Pakruojo r. sav. buvo įregistruotos 469 nekilnojamosios kultūros vertybės, iš kurių 159 – saugoma valstybės. Taip pat registre yra 231 kilnojamoji Pakruojo r. sav. kultūros vertybė. Kultūros registre daugiausiai registruotų kultūros vertybių turėjo Kelmės r. sav. (531 nekilnojamoji, 196 kilnojamosios).

2.3.4.3. pav. Kultūros vertybių skaičius savivaldybėse 2020 m., vnt.

Šaltinis: LR kultūros vertybių registras

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro duomenimis, Pakruojo rajono savivaldybė turi tiek rajono, tiek regiono, tiek nacionaliniu mastu reikšmingų kultūros paveldo objektų: memorialiniai (58), inžineriniai (30), dailės (34), urbanistiniai (3), architektūriniai (137), sakraliniai (13), mitologiniai (1), istoriniai (28), etnokultūriniai (9), archeologiniai (17), kraštovaizdžio (9), želdynų (13).

Gamtos paveldas. Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje yra 8 **saugomos teritorijos** (visos saugomos valstybės): Draumėnų kraštovaizdžio draustinis, Linkuvos geomorfologinis draustinis, Daugyvenės hidrografinis draustinis, Glėbavo pedologinis draustinis, Laumekių botaninis draustinis, Draumėnų miško

⁴⁰ Remiantis Turizmo žodynu, paveldas – išskirtinė materialinė ir dvasinė kultūra, perduodama vėlesnėms kartoms. Kultūrinio turizmo pagrindas.

⁴¹ Remiantis LR nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymu, *nekilnojamosios kultūros vertybės* – kultūrinės vertės ir visuomeninės reikšmės statiniai, jų priklausiniai bei kompleksai, ansambliai ir vietovės, įregistruoti šio įstatymo nustatyta tvarka.

⁴² Remiantis LR kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymu, *kilnojamosios kultūros vertybės* – prieš 50 metų ir anksčiau sukurti pagal paskirtį ir prigimtį kilnojamieji visuomenės ir žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti daiktai, turintys didelę kultūrinę vertę, tai yra reikšmingi etniniai, archeologiniai, istoriniai, meniniai, moksliniai, techniniai, religiniai ir kitokiais požiūriais, taip pat tuo, kad apibūdina tipiškus bei specifinius nacionalinio gyvenimo reiškinius; kilnojamoji kultūros vertybė gali būti ir vėliau nei prieš 50 metų sukurtas kūrinys, turintis didelę kultūrinę vertę.

⁴³ Pagal Lietuvos Respublikos Kultūros ministro įsakymą „Dėl kultūros objektų aktualizavimo 2014-2020 metų programos patvirtinimo“, *aktualizavimas* – objekto pritaikymas šiuolaikinės visuomenės ir (arba) vietos bendruomenės kultūriniais, socialiniams ir (arba) ekonominiams (t. y., teritorijos, regiono patrauklumo investicijoms didinimas, investicijų įtaka naujų darbų vietų, papildomos rinkos sukūrimui ir pan.) poreikiams.

beržo genetinis draustinis, Glėbavo miško drebulės genetinis draustinis ir Laumenio botaninis–zoologinis draustinis.

TURIZMO, KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Apgyvandinimo įstaigų skaičius 2020 m. (vnt.)	9	-	-
 Suteiktų nakvynių skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	39,4	35,9	37,5
 Apgyvendintų turistų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	51,7	43,9	38,2
 Kultūros vertybių skaičius 2020 m. (vnt.)	700	556,3 (vidutiniškai vienoje savivaldybėje)	459,6 (vidutiniškai vienoje savivaldybėje)

2.4. SOCIALINĖ APLINGA

2.4.1. ŠVIETIMAS IR SPORTAS

Pakruojo r. sav. 2020 m. rugsėjo 1 d. veikė 17 švietimo įstaigų:

- 3 gimnazijos: Pakruojo „Atžalyno“ gimnazija, Linkuvos gimnazija, Žeimelio gimnazija;
- 5 pagrindinės mokyklos: Balsių pagrindinė mokykla, Lygumų pagrindinė mokykla, Pakruojo „Žemynos“ progimnazija, Pašvitinio pagrindinė mokykla, Rozalimo pagrindinė mokykla;
- 1 specialioji mokykla: Linkuvos specialioji mokykla;
- 4 ikimokyklinio ugdymo įstaigos (2021 m.): Linkuvos lopšelis-darželis „Šaltinėlis“, Pakruojo lopšelis-darželis „Saulutė“, Pakruojo lopšelis-darželis „Vyturėlis“, VšĮ Pakruojo nevalstybinis katalikų lopšelis-darželis „Varpelis“;
- 2 daugiaviečiai centrai: Stačiūnų daugiaviečis centras, Žeimelio darželis - daugiaviečis centras „Ažuoliukas“;
- 1 neformaliojo ugdymo mokykla: Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokykla;
- 1 suaugusiųjų ir jaunimo švietimo įstaiga: Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras.

Turimas švietimo įstaigų tinklas sudarė galimybes tenkinti savivaldybės gyventojų poreikius ugdytis pagal formaliojo ir neformaliojo ugdymo programas.

2.4.1.1. lentelė. Švietimo įstaigų skaičiaus kaita 2016–2017 – 2020–2021 mokslo metais

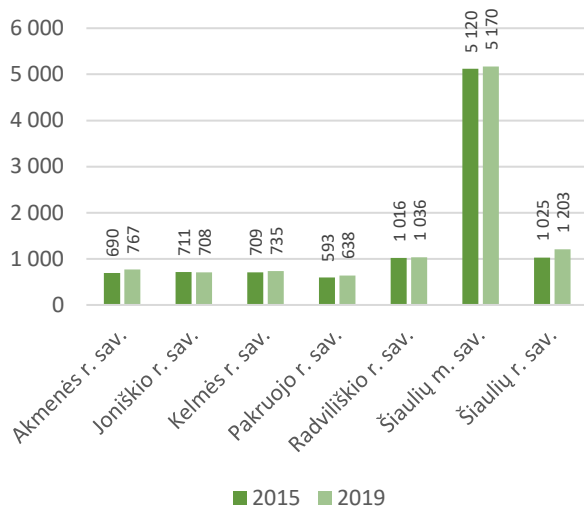
Mokyklos	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021
Gimnazijos	3	3	3	3	3
Pagrindinės	8	6	6	6	5
Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro	1	1	1	1	1
Specialioji mokykla	1	1	1	1	1
Ikimokyklinio ugdymo mokykla (su nevalstybiniu)	7	6	5	5	4
Daugiaviečiai centrai	2	2	2	2	2
Neformaliojo ugdymo mokykla	1	1	1	1	1
Iš viso įstaigų	23	20	19	19	17

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Strateginio plano rengimo metu 2020 m. rugsėjo 1 d. statistika, susijusi su švietimo įstaigų veikla, nebuvo prieinama, todėl toliau analizuojamas laikotarpis apima 2015–2016 m.m. – 2019–2020 m.m.

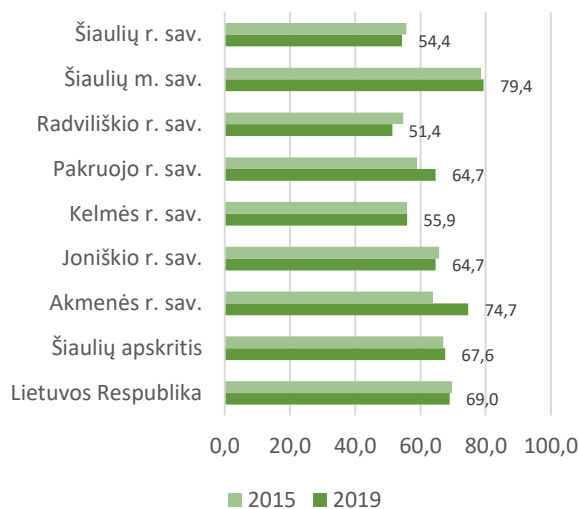
Ikimokyklinis ugdymas. 2019 m. Pakruojo r. sav. pagal ikimokyklinio ugdymo⁴⁴ programą buvo ugdoma 6,2 proc. Šiaulių apskrities arba 0,5 proc. šalies ugdytinių skaičiaus. Iš vertintų savivaldybių per penkerius metus pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų vaikų skaičius labiausiai išaugo Šiaulių r. sav. (17,4 proc.). Pakruojo r. sav. ikimokyklinio ugdymo auklėtinių skaičius augo (7,6 proc.) sparčiau nei Šiaulių apskrityje (4,0 proc.) ir šalyje (5,3 proc.).

⁴⁴ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, ikimokyklinis ugdymas teikiamas vaikui nuo gimimo, iki jam pradedamas teikti priešmokyklinis arba pradinis ugdymas. Ikimokyklinio ugdymo programas vykdo lopšeliai-darželiai, darželiai, mokyklos-darželiai ir kitos mokyklos, laisvieji mokytojai ar kiti švietimo teikėjai.

2.4.1.1. pav. Ikimokyklinio ugdymo auklėtinių skaičius 2015 ir 2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

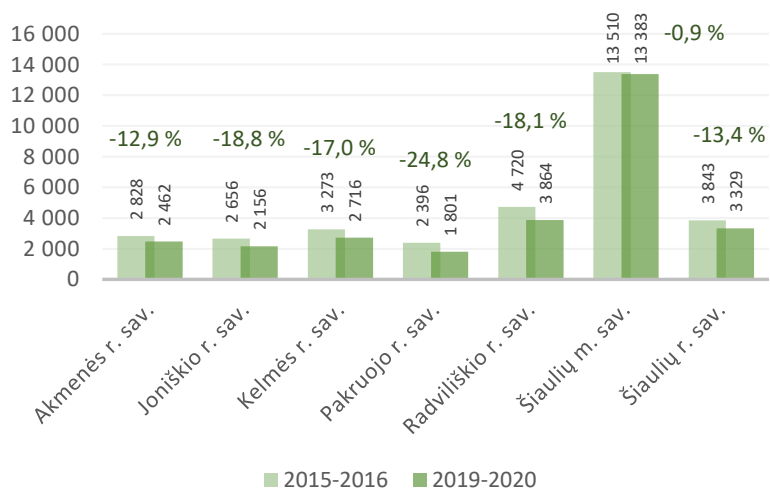
2.4.1.2. pav. Vaikų ikimokykliniame ugdyme dalis, palyginti su 1–6 metų amžiaus vaikais 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. Pakruojo r. sav. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, procentinė dalis, palyginti su 1–6 metų vaikais sudarė 64,7 proc. atsiliko nuo šalies (69,0 proc.) bei Šiaulių apskrities (67,6 proc.) rodiklių. Tarp lyginamų savivaldybių 2019 m. mažiausias rodiklis buvo Šiaulių r. sav. (54,4 proc.), didžiausias – Šiaulių m. sav. (79,4 proc.).

Bendrasis ugdymas. 2019–2020 m. m. Pakruojo r. sav. bendrojo ugdymo įstaigose mokėsi 1 801 *mokinys*⁴⁵, tai sudarė 6,1 proc. Šiaulių apskrities ir 0,6 proc. šalies mokinių skaičiaus. Palyginti su kitomis savivaldybėmis, Pakruojo r. sav. bendrojo ugdymo mokyklose (toliau – BUM) besimokančių mokinių skaičius buvo mažiausias.

Pakruojo r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius penkerių metų laikotarpyje mažėjo (-24,8 proc.), viršijo ir šalies (-2,8 proc.) bei apskrities (-10,6 proc.) rodiklio mažėjimą. Lyginant su kitomis savivaldybėmis, mokinių skaičiaus mažėjimo sparta Pakruojo r. sav. buvo didžiausia, kitose analizuojamose savivaldybėse mokinių skaičius mažėjo 12,9 – 18,8 proc. (nevertinant Šiaulių m. sav., kur mokinių skaičius analizuojamu laikotarpiu mažėjo 0,9 proc.).

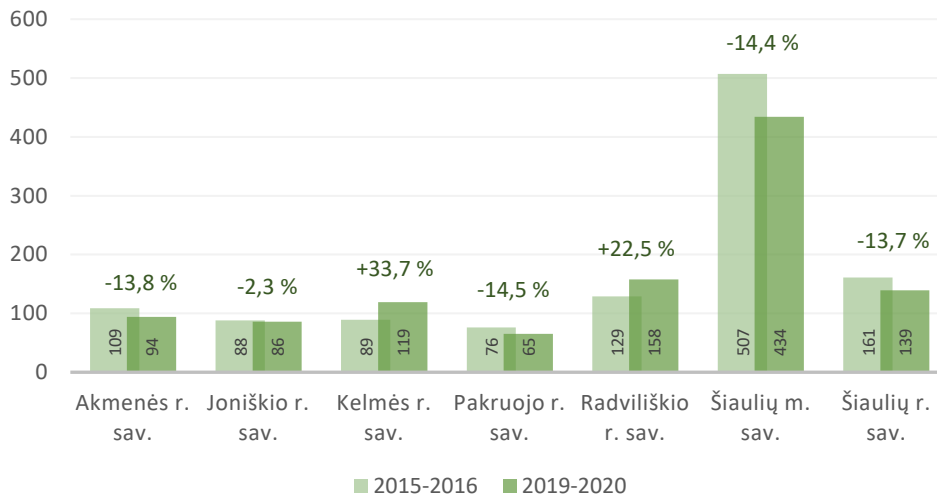

2.4.1.3. pav. Mokinių skaičius 2015–2016 ir 2019–2020 m. m. (asm.) ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

⁴⁵ Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą, *mokinys* – asmuo, kuris mokosi (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

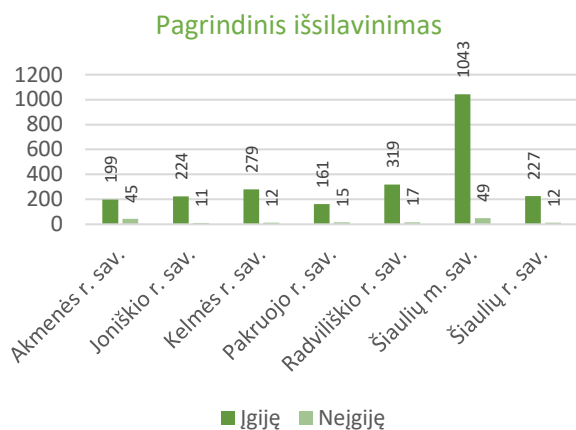
Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019–2020 m. m. Pakruojo r. sav. BUM nesimokė 65 registruoti mokiniai. Tai buvo mažiausias skaičius tarp lyginamų savivaldybių. 2015–2016 – 2019–2020 m. m. BUM nelankančių mokinių skaičius Pakruojo r. sav. sumažėjo 14,5 proc., kai šalyje augo 2,1 proc., Šiaulių apskrityje mažėjo 5,5 proc.

2.4.1.4. pav. Nesimokusių mokinių skaičius 2015–2016 2019–2020 m. m. (asm.) ir jo dinamika, proc.

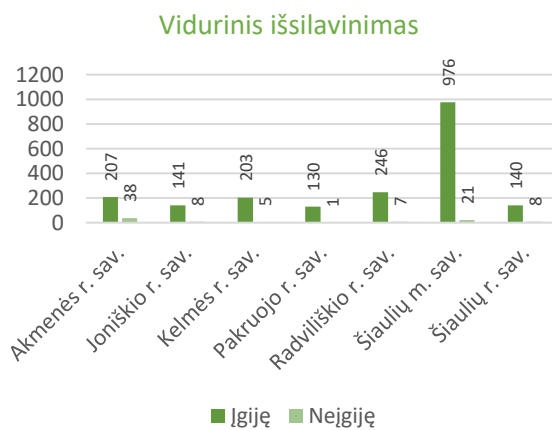
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pakruojo r. sav. mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą⁴⁶ bei vidurinį išsilavinimą⁴⁷, skaičius 2015–2016 – 2019–2020 m. m. sumažėjo atitinkamai 32,0 proc. ir 25,0 proc. Šalyje ir apskrityje pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą įgijusių asmenų skaičius taip pat mažėjo, atitinkamai 19,1 proc. ir 21,6 proc. šalyje bei 23,6 proc. ir 15,3 proc. apskrityje.

2.4.1.5. pav. BUM mokiniai, įgiję/ neįgiję pagrindinį išsilavinimą, 2019–2020 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

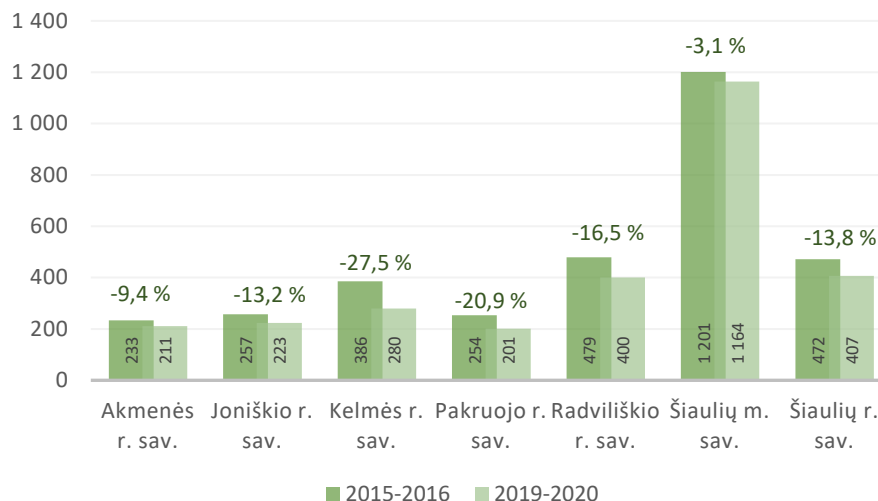
2.4.1.6. pav. BUM mokiniai, įgiję/ neįgiję vidurinį išsilavinimą, 2019–2020 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

⁴⁶ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, pagrindinis išsilavinimas – tai išsilavinimas, įgytas baigus pagrindinio ugdymo programą, arba teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas kaip jam lygiavertis užsienyje įgytas išsilavinimas.

⁴⁷ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, vidurinis išsilavinimas – išsilavinimas, įgytas baigus vidurinio ugdymo programą ir išlaikius brandos egzaminus, arba teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas kaip jam lygiavertis užsienyje įgytas išsilavinimas.

Mažėjant mokinių skaičiui, mažėjo ir **mokytojų**⁴⁸ skaičius. Pakruojo r. sav. 2019–2020 m. m. pedagogų skaičius buvo mažiausias tarp lyginamų savivaldybių (201 pedagogas). Lyginant 2015–2016 m. m. ir 2019–2020 m. m., Pakruojo r. sav. mokytojų skaičius sumažėjo 53 darbuotojais arba 20,9 proc. (nuo 254 iki 201), kai šalyje sumažėjo 9,3 proc.

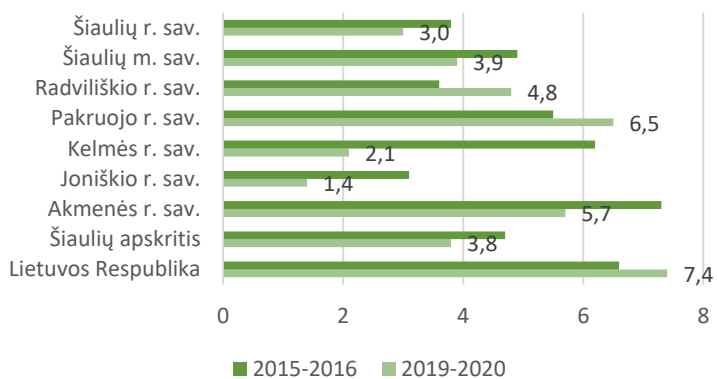

2.4.1.7. pav. BUM mokytojų skaičius (asm.) ir jo dinamika 2015–2016 – 2019–2020 m. m., proc.

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

2019–2020 m. m. **pensinio amžiaus mokytojų** dalis Pakruojo r. sav. siekė 6,5 proc. ir buvo didžiausia tarp lyginamų savivaldybių, tačiau mažesnė nei šalies vidurkis (7,4 proc.), bet atsiliko nuo Šiaulių apskrities vidurkio (3,8 proc.).

Lyginant 2015–2016 m. m. ir 2019–2020 m. m., pensinio amžiaus mokytojų dalis Pakruojo r. sav. išaugo 1,0 proc., šalyje – 0,8 proc., o apskrityje sumažėjo 0,9 proc. Pensinio amžiaus mokytojų dalis mažėjo beveik visose analizuojamose savivaldybėse, išskyrus Radviliškio r. sav., kur išaugo 1,2 proc.

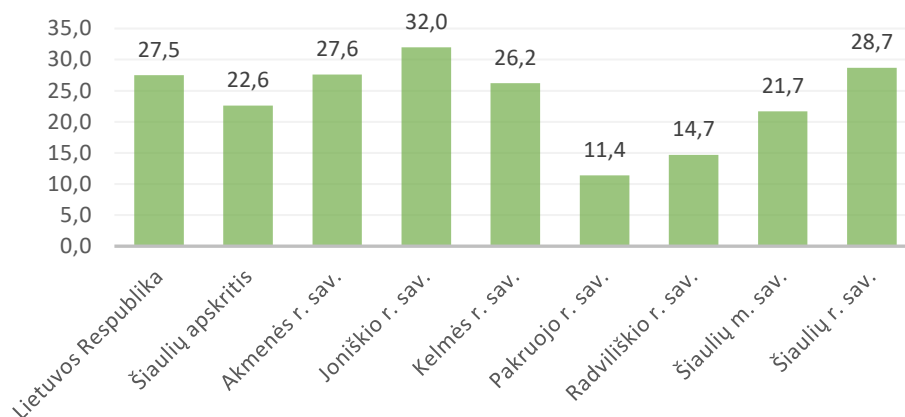
2.4.1.8. pav. Pensinio amžiaus mokytojų dalis 2015–2016 – 2019–2020 m. m., proc.

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje vaikai buvo ugdomi šiose klasėse: fortepijono, kanklių, akordeono, smuiko, kanklių, gitaros saksofono. Mokyklai siekiant tapti meno mokykla, parengtos formalųjį švietimą papildančios meninio ugdymo (šokio, dailės, teatro) programos.

⁴⁸ Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą, *mokytojas* arba *pedagogas* – asmuo, įgijęs aukštąjį (aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, arba specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų) išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Pakruojo r. sav. 2019 m. neformaliojo švietimo veiklose dalyvavo 11,4 proc. vaikų, šalyje – 27,5 proc., apskrityje – 22,6 proc. Aktyviausiai neformaliojo švietimo veiklose dalyvavo Joniškio r. sav. mokiniai (32,0 proc. visų mokinių), Šiaulių r. sav. mokiniai (28,7 proc. visų mokinių).

2.4.1.9. pav. Mokinių, dalyvavusių NVŠ veiklose 2019–2020 m. m., dalis, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

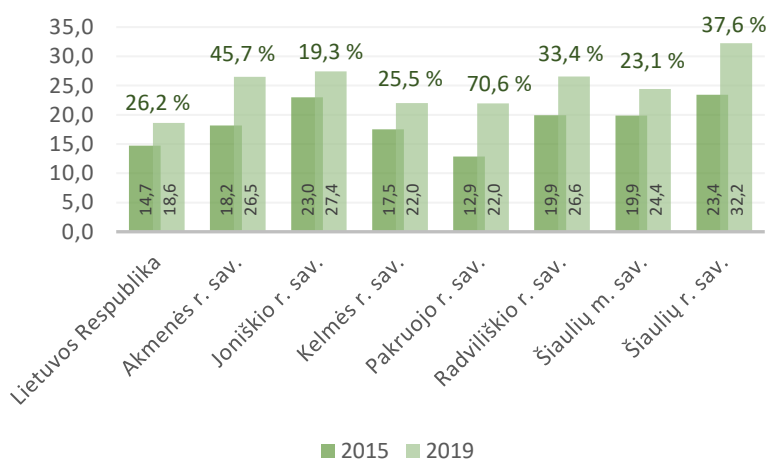
Švietimo pagalbos įstaigos. Pakruojo r. sav. veikia viena švietimo pagalbos įstaiga⁴⁹ – Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras, kurio veiklos tikslas – sudaryti sąlygas pedagogams ir kitiems asmenims mokytis visą gyvenimą, tobulinti įgytą kvalifikaciją, skatinti pedagogų ir kitų asmenų kūrybiškumą, pažangias iniciatyvas, teikti pedagoginę, psichologinę ir konsultacinę pagalbą ugdymo įstaigoms, mokytojams, mokiniams, tėvams (globėjams) ir kitiems rajono bendruomenės nariais.

Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro vadovo ataskaitos duomenimis, 2019 m. buvo suorganizuoti 125 renginiai pedagogams, psichologinė pagalba suteikta 62 klientams, suorganizuoti 88 susitikimai Trečiojo amžiaus universiteto klausytojams, specialiųjų poreikių įvertinimas atliktas 124 vaikams.

Materialieji švietimo įstaigų ištekliai.

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, Pakruojo r. sav. mokymui skirtų modernių kompiuterių, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius BUM 2019 m. buvo 22,0 kompiuteriai 100-ui mokinių, šalyje – 18,6 kompiuteriai 100-ui mokinių. Lyginant su 2015 m., kompiuterių skaičius, tenkantis 100-ui mokinių, Pakruojo r. sav. išaugo 70,6 proc., šalyje – 26,5 proc.

Tarp lyginamų savivaldybių 2019 m. didžiausias modernių kompiuterių, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius BUM buvo Joniškio r. sav. – 27,4 kompiuteriai 100-ui mokinių.

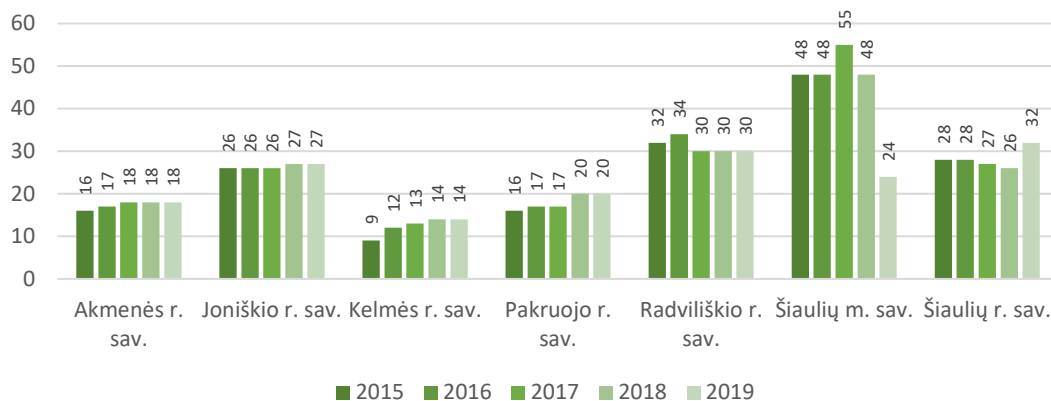

2.4.1.10. pav. Mokymui skirtų modernių kompiuterių, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius 2015 ir 2019 m. m. (asm.) ir šio rodiklio dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

⁴⁹ Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą, švietimo pagalbos įstaiga - įstaiga, kurios pagrindinė veikla – švietimo pagalbos teikimas (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Kūno kultūros ir sporto tiekėjai bei dalyviai. Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2015 m. Pakruojo r. sav. veikė 16 sporto ugdymo įstaigų, organizacijų klubų, 2019 m. veikė 20 vnt., arba 25,0 proc. daugiau nei 2015 m. Analizuojamu laikotarpiu didžiausias sporto ugdymo įstaigų, organizacijų klubų skaičiaus augimas buvo Kelmės r. sav. (55,6 proc.), Šiaulių apskrityje pastebimas 5,7 proc. sumažėjimas, Lietuvoje – 0,9 proc. augimas.

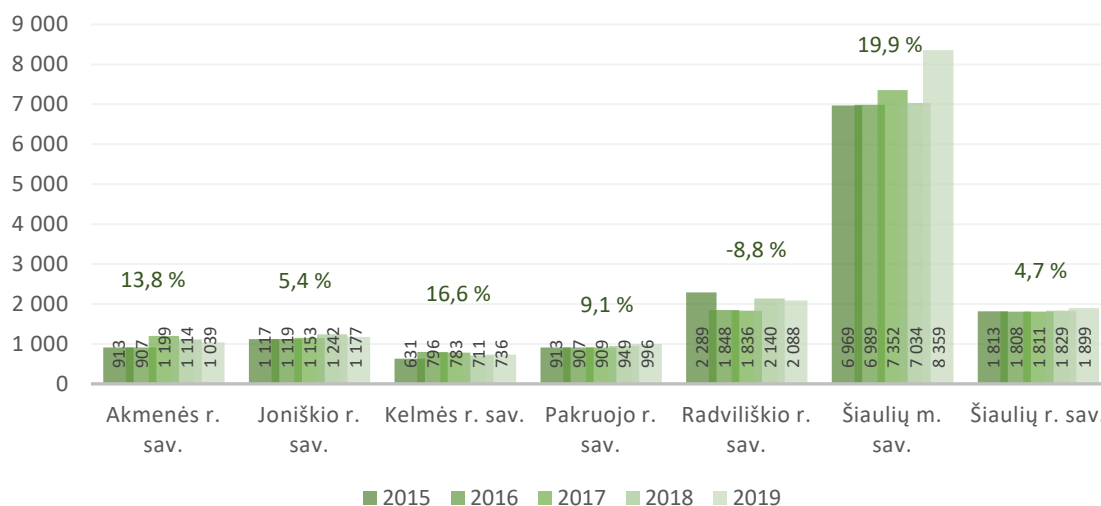

2.4.1.11. pav. Sporto ugdymo centų, įstaigų, organizacijų skaičius 2015–2019 m., vnt.

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

Toliau analizuojama minėtų sporto ugdymo centų, įstaigų, organizacijų statistika.

Vertinant sportuojančių asmenų statistiką, 2015 m. Pakruojo r. sav. buvo 913 sportuojantys asmenys, 2019 m. – 996 asm., arba 9,1 proc. daugiau nei 2015 m. Analizuojamu laikotarpiu didžiausias sportuojančių asmenų skaičiaus augimas buvo Šiaulių m. sav. (19,9 proc.), Šiaulių apskrityje pastebimas 11,3 proc. augimas, Lietuvoje – 6,9 proc. sumažėjimas.

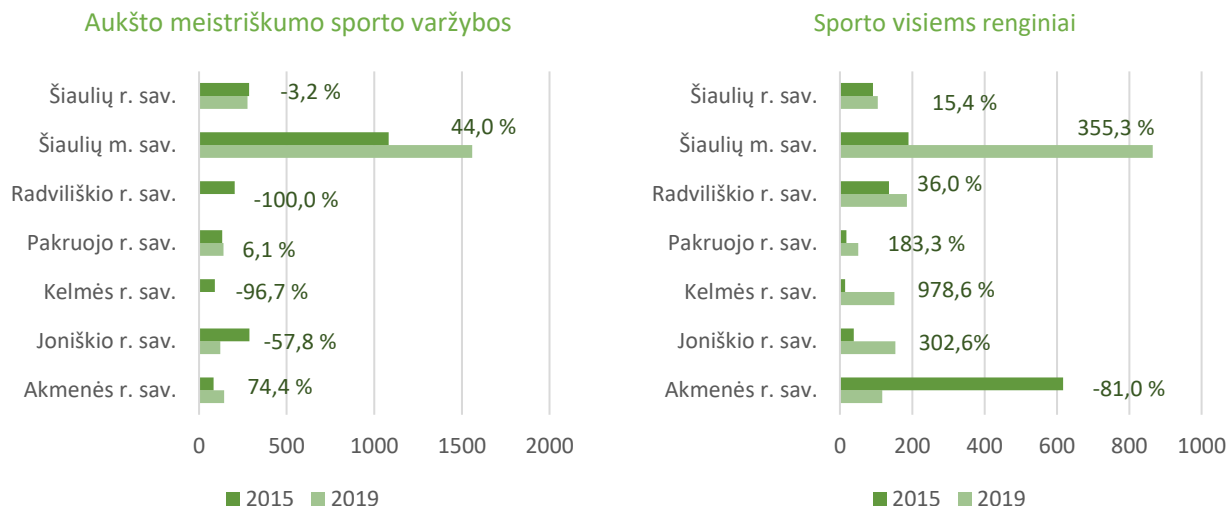
2.4.1.12. pav. Sportuojančių asmenų skaičius 2015–2019 m. (asm.) ir pokytis 2015-2019 m., proc.

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2015 m. Pakruojo r. sav. surengta 132 aukšto meistriskumo sporto varžybos, 2019 m. – 140 vnt., arba 6,1 proc. daugiau nei 2015 m. Analizuojamu laikotarpiu didžiausias suorganizuotų aukšto meistriskumo sporto varžybų skaičiaus augimas buvo Akmenės r. sav. (74,4 proc.). Analizuojamu laikotarpiu Šiaulių apskrityje pastebimas 3,6 proc. organizuotų aukšto meistriskumo sporto varžybų augimas, Lietuvoje – 32,1 proc. mažėjimas.

Vertinant organizuotų sporto visiems renginių skaičių, 2015 m. Pakruojo r. sav. surengta 18 sporto visiems renginiai, 2019 m. – 51 vnt., arba 183,3 proc. daugiau nei 2015 m. Analizuojamu laikotarpiu didžiausias sporto renginių visiems skaičiaus augimas buvo Kelmės r. sav. (978,6 proc.), Šiaulių apskrityje pastebimas 47,4 proc. augimas, Lietuvoje – 117,6 proc. augimas.

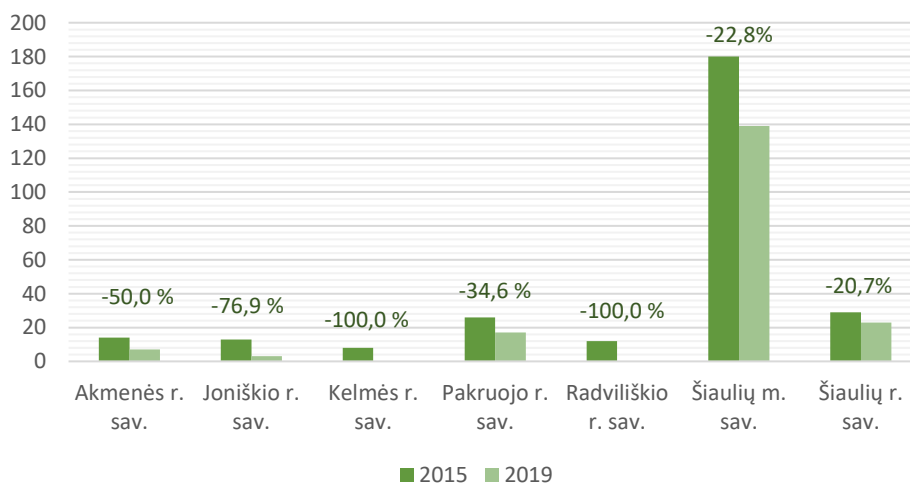
2.4.1.13. pav. Aukšto meistriškumo sporto varžybų skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2.4.1.14. pav. Sporto visiems renginių skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

Vertinant organizuotų stovyklų skaičių, 2015 m. Pakruojo r. sav. surengta 26 stovyklos, 2019 m. – 17 vnt., arba 34,6 proc. mažiau nei 2015 m. Analizuojamu laikotarpiu visose lyginamos savivaldybėse organizuotų stovyklų skaičius mažėjo. Šiaulių apskrityje mažėjo 33,0 proc., Lietuvoje – 14,2 proc.

2.4.1.15. pav. Stovyklų skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2015–2019 m. Pakruojo r. sav. suorganizuotuose sporto renginiuose (sporto visiems renginiai, stovyklos) dalyvių skaičius augo (atitinkamai 326,0 proc. ir 482,4 proc.), tačiau aukšto meistriškumo sporto varžybose dalyvių skaičius mažėjo (29,5 proc.)

2.4.1.2. lentelė. Dalyvių skaičius 2015 m. ir 2019 m, asm.

	Aukšto meistriško sporto varžybos			Sporto visiems renginiai			Stovyklos		
	2015	2019	Pokytis	2015	2019	Pokytis	2015	2019	Pokytis
Lietuvos Respublika	568 660	348 787	-38,7	400 088	386 035	-3,5	207 525	16 665	-92,0
Šiaulių apskritis	65 699	48 818	-25,7	29 718	56 935	91,6	20 549	18 307	-10,9
Akmenės r. sav.	3 698	3 580	-3,2	1 928	3 973	106,1	669	343	-48,7
Joniškio r. sav.	4 041	1 523	-62,3	986	4 557	362,2	248	30	-87,9
Kelmės r. sav.	5 976	354	-94,1	1 114	5 107	358,4	592	0	-100,0
Pakruojo r. sav.	5 971	4 211	-29,5	169	720	326,0	182	1 060	482,4
Radviliškio r. sav.	7 478	0	-100,0	6 696	5 548	-17,1	237	0	-100,0
Šiaulių m. sav.	27 044	27 289	0,9	14 815	27 114	83,0	17 738	8 020	-54,8
Šiaulių r. sav.	11 491	11 861	3,2	4 010	9 916	147,3	883	8 854	902,7

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

Pakruojo rajono sporto centre krepšinio, futbolo, BMX mažųjų dviračių kroso ir lengvosios atletikos treniruotes 2019 m. pabaigoje lankė 317 moksleivių. Pakruojo rajono sporto centre 2019 m. dirbo 9 treneriai (2015 m. – 10 trenerių). Trenerių kvalifikacinės kategorijos: I – 1, III – 1 treneris.

2.4.1.3. lentelė. Pakruojo rajono sporto centro ugdytinių skaičius 2015–2019 m., asm.

Teritorija\Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis
Krepšinis	196	197	179	169	155	-20,9%
Futbolas	69	69	80	76	85	+23,2%
BMX dviračių krosas	31	35	33	28	27	-12,9%
Lengvoji atletika	32	46	39	38	50	+61,3%
Iš viso	349	347	330	311	317	-9,2%

Šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracija

Kasmet po keletą pajėgių rajono sportininkų išvyksta mokytis ir siekti sportinio meistriško į Panevėžio ir Šiaulių sporto gimnazijas.

ŠVIETIMO IR SPORTO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo auklėtinių skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	7,6	5,3	4,0
 Vaikų ikimokykliniame ugdyme dalis, palyginti su 1–6 metų amžiaus vaikais 2019 m. (proc.)	64,7	69,0	67,6
 Mokinių skaičiaus dinamika 2015–2019 m. (proc.)	-24,8	-2,8	-10,6
 Nesimokiusių mokinių skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-14,5	2,1	-5,5
 BUM mokytojų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-20,9	-9,3	-12,0
 BUM pensinio amžiaus mokytojų dalis 2019 m. (proc.)	6,5	7,4	3,8
 Mokinių, dalyvavusių NVŠ veiklose 2019 m., dalis (proc.)	11,4	27,5	22,6
 Sportuojančių asmenų skaičius skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	9,1	-6,9	11,3

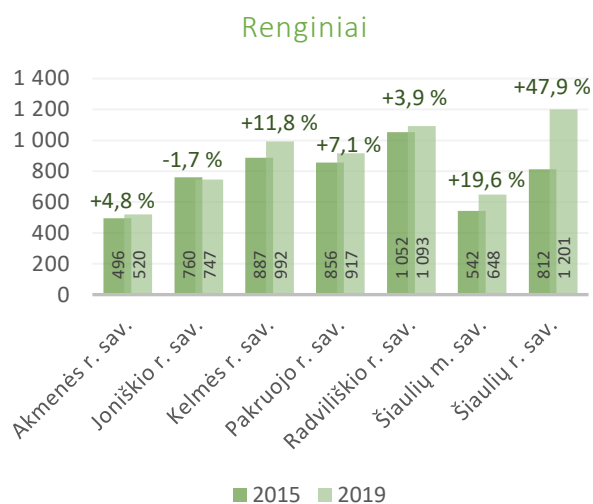
2.4.2. KULTŪRA IR MENAS

Kultūros tiekėjai. Kultūros centrai⁵⁰, bibliotekos⁵¹, muziejai⁵² ir kitos kultūros įstaigos, vykdydamos tiesioginę veiklą, įgyvendina kultūros politikos tikslus ir uždavinius savivaldybės teritorijoje. Pakruojo r. sav. teritorijoje savo veiklą vykdo ir gyventojų kultūrinius poreikius tenkina:

- Pakruojo kultūros centras (toliau – Pakruojo KC) ir 8 skyriai (Balsių, Klovainių, Medikonių, Lygumų, Pamūšio, Plaučiškių, Rozalimo, Žvirblonių);
- Linkuvos kultūros centras (toliau – Linkuvos KC) ir 4 skyriai (Pašvitinio, Bardiškių, Ūdekų, Guostagalio) ir 2 laisvalaikio salės (Mikoliškio bendruomenės laisvalaikio salė, Triškonių kaimo laisvalaikio salė);
- Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka (toliau – Pakruojo VB) ir 23 padaliniai (Linkuvos miesto, Balsių, Bardiškių, Degesių, Gačionių, Griepėdžių, Guostagalio, Klovainių, Lygumų, Medikonių, Mikoliškio, Pamūšio, Pašvitinio, Plaučiškių, Rimkūnų, Rozalimo, Stačiūnų, Šukionių, Titonių, Triškonių, Ūdekų, Žeimelio, Žvirblonių).
- Pakruojo krašto muziejus „Žiemgala“.

Kultūros centrų veikla. Pakruojo r. sav. kultūros centrai organizuoja valstybinių švenčių, atmintinų dienų renginius, koncertus, festivalius, šventes, konkursus, parodas, knygų pristatymus, susitikimus su svarbiais visuomenės veikėjais, pramoginius ir edukacinius renginius, rodo kino filmus, vykdo neformaliojo vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų švietimo programas, sudaro sąlygas profesionalaus meno ir etninės kultūros sklaidai. Net ir mažėjant gyventojų skaičiui Pakruojo rajone, kultūrinė veikla vykdoma aktyviai, taikomos įvairios kultūros formos, siekiant įtraukti kuo didesnę dalyvių skaičių.

Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenis, 2019 m. Pakruojo KC, Linkuvos KC ir jų padaliniuose įvyko 917 renginiai (spektakliai, parodos, edukaciniai renginiai ir kt.), kuriuose dalyvavo 84 822 dalyviai ir lankytojai. 2015–2019 m. renginių skaičius Pakruojo r. sav. išaugo 7,1 proc., apskrityje – 13,2 proc., šalyje – 18,0 proc. Tarp lyginamų savivaldybių renginių skaičius 2015–2019 m. mažėjo Joniškio r. sav. (-1,7 proc.), daugiausia augo Šiaulių r. sav. (47,9 proc.)

2.4.2.1. pav. Pakruojo ir Linkuvos KC ir jų skyrių renginių skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) bei jų dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Nacionalinis kultūros centras

⁵⁰ Pagal Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymą, *kultūros centras* – įstatymų nustatyta tvarka įsteigtas ir šio įstatymo nustatyta tvarka pripažintas juridinis asmuo, kuris savo veikla puoselėja etninę kultūrą, mėgėjų meną, kuria menines programas, plėtoja švietėjišką (edukacinę), pramoginę veiklą, tenkina bendruomenės kultūrinius poreikius ir organizuoja profesionalaus meno sklaidą (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁵¹ Pagal Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymą, *biblioteka* – įstatymų nustatyta tvarka įsteigtas juridinis asmuo, veikiantis informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse ir vykdamas bibliotekų veiklą, arba juridinio asmens, turinčio teisę vykdyti bibliotekų veiklą, struktūrinis padalinys (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁵² Pagal Lietuvos Respublikos muziejų įstatymą, *muziejus* – juridinis asmuo, veikiantis kaip biudžetinė, viešoji įstaiga ar kitos teisinės formos juridinis asmuo, įsteigtas įstatymų nustatyta tvarka, kurio svarbiausia veikla yra kaupti, saugoti, restauruoti, tirti, eksponuoti bei populiarinti materialines ir dvasines kultūros vertybes bei gamtos objektus (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

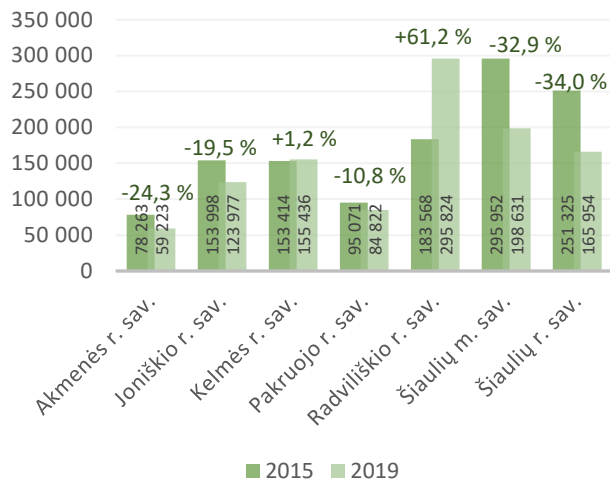
Pakruojo KC, Linkuvos KC ir jų padaliniuose 2019 m. apsilankė bei veiklose dalyvavo 84 822 lankytojai ir dalyviai. Tarp lyginamų savivaldybių mažesnis lankytojų skaičius buvo tik Akmenės r. sav. (59 223 lankytojai ir dalyviai).

2015–2019 m. lankytojų ir dalyvių skaičius Pakruojo r. sav. sumažėjo 10,8 proc., apskrityje – 10,5 proc., šalyje išaugo 41,0 proc. Tarp lyginamų savivaldybių

lankytojų ir dalyvių skaičius 2015–2019 m. labiausia mažėjo Šiaulių r. sav. (-34,0 proc.), daugiausia augo Radviliškio r. sav. (61,2 proc.).

2019 m. Pakruojo rajono kultūros centruose ir jų skyriuose buvo 70 mėgėjų meno kolektyvų, studijų, būrelių. Iš vertintų savivaldybių daugiausiai mėgėjų meno kolektyvų, studijų, būrelių, mažiausiai – Šiaulių m. sav. (22 kolektyvai, studijos, būreliai). Mėgėjų meno kolektyvų, studijų, būrelių skaičius 2015–2019 m. laikotarpiu Pakruojo r. sav. mažėjo 9,1 proc. (nuo 77 iki 70), apskrityje augo 0,3 proc., šalyje mažėjo 6,2 proc. Tarp lyginamų savivaldybių mėgėjų meno kolektyvų, studijų, būrelių skaičius labiausiai mažėjo Šiaulių r. sav. (-10,7 proc.), labiausiai augo Radviliškio r. sav. (75,0 proc.).

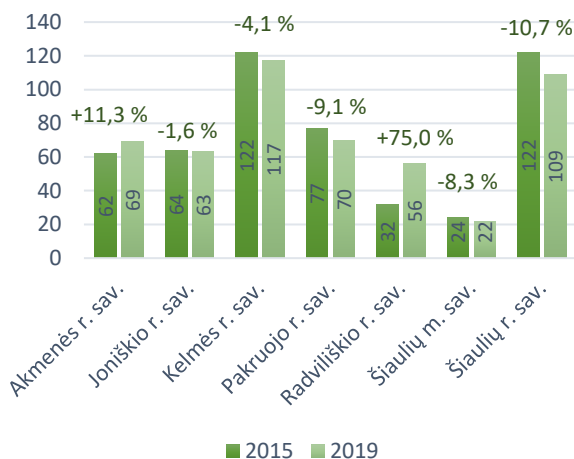
Lankytojai ir dalyviai

2.4.2.2. pav. Pakruojo ir Linkuvos KC ir jų skyrių renginių dalyvių bei lankytojų skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) bei jų dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Nacionalinis kultūros centras

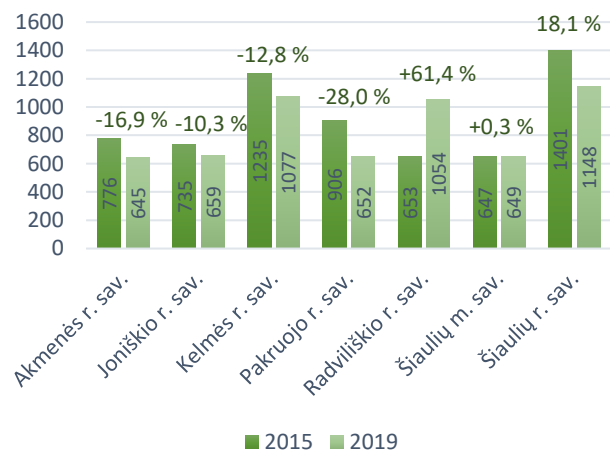
Meno kolektyvai, studijos, būreliai

2.4.2.3. pav. Mėgėjų meno kolektyvų, studijų, būrelių skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) bei jų dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Nacionalinis kultūros centras

Dalyviai

2.4.2.4. pav. Mėgėjų meno kolektyvų, studijų, būrelių skaičius 2015 ir 2019 m. (vnt.) bei jų dinamika 2015–2019 m., proc.

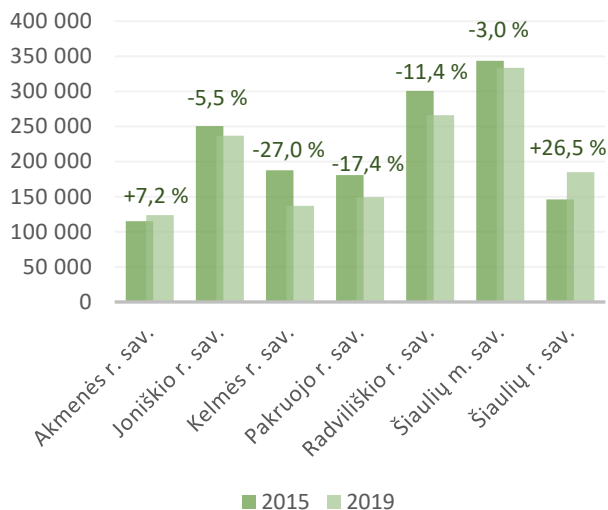
Šaltinis: Nacionalinis kultūros centras

Vertinant meno kolektyvių, studijų būrelių dalyvių skaičiaus kaitą 2015–2019 m., Pakruojo r. sav. pastebimas 28,0 proc. dalyvių sumažėjimas, apskrityje mažėjo 7,4 proc., šalyje – 6,2 proc. Pakruojo r. sav. kultūros centrų ir jų skyrių meno kolektyvių, studijų būrelių dalyvių skaičius 2015–2019 m. mažėjo sparčiausiai tarp lyginamų savivaldybių. Didžiausią įtaką mėgėjų meno kolektyvių dalyvių mažėjimui turi prastėjanti šalies, apskrities bei Pakruojo r. sav. demografinė situacija.

Bibliotekų veikla. Pakruojo r. sav. teritoriją aptarnauja Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka su 23-imis padaliniais. Pakruojo VB ir padaliniuose 2019 m. buvo sukauptas 199,0 tūkst. fizinių dokumentų fondas, o išduota 149,3 tūkst. fizinių dokumentų.

2015–2019 m. sukauptas fizinių dokumentų fondas Pakruojo VB sumažėjo 6,2 proc. Didžiausią įtaką fizinių dokumentų mažėjimui turi fizinių dokumentų nurašymas perkeltant juos į virtualią erdvę.

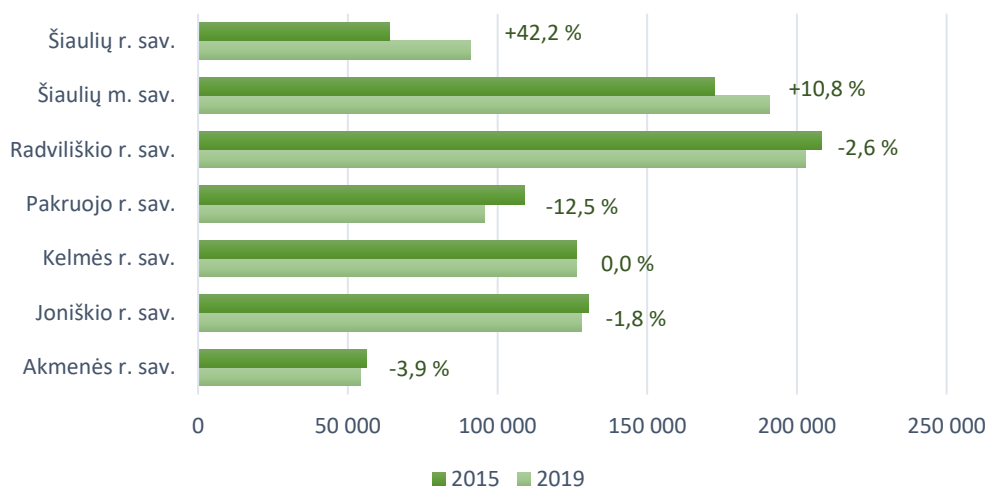
Fizinių dokumentų išdavimas 2015–2019 m. laikotarpiu Pakruojo r. sav. sumažėjo 17,4 proc., nes vartotojai vis dažniau naudojami virtualiais dokumentais. Tarp lyginamų savivaldybių didesnis mažėjimas pastebėtas tik Kelmės r. sav. (27,0 proc.). Išduodamų dokumentų skaičius analizuojamu laikotarpiu apskrityje mažėjo 6,1 proc., šalyje – 8,8 proc.

2.4.2.5. pav. Bibliotekų sukauptų ir išduotų dokumentų skaičius ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

2019 m. Pakruojo VB paslaugomis naudojosi apie 95,5 tūkst. fizinių lankytojų (lyginant su 2015 m. lankytojų skaičius sumažėjo 12,5 proc.).

2.4.2.6. pav. Bibliotekų lankytojų (apsilankymų) skaičius 2015 ir 2019 m. ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Muziejų veikla. Pakruojo krašto muziejų „Žiemgala“ 2019 m. aplankė apie 2 tūkst. lankytojų. Didžiausias lankytojų skaičius būna parodų atidarymo ar renginių metu. Muziejuje vyksta įvairios edukacinės programos vaikams ir suaugusiems. Kiekvieną šeštadienį muziejuje veikia studija vaikams.

2017 m. po renovacijos buvo atverta Pakruojo medinė sinagoga, svarbus ir vertingas žydų ir visos Lietuvos architektūros ir kultūros paveldo objektas. Kultūrinėje erdvėje veikia parodos, vyksta koncertai, susitikimai, filmų peržiūros, edukacijos. 2019 m. Pakruojo sinagogoje apsilankė apie 10 tūkst. lankytojų.

KULTŪROS IR MENO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 KC renginių skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	7,1	18,0	13,2
 KC renginių lankytojų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-10,8	41,0	-10,5
 Mėgėjų meno kolektyvų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-9,1	-3,1	0,6
 Mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-28,0	-6,2	-7,4
 Fizinė bibliotekos lankytojų skaičiaus pokytis 2013–2018 m. (proc.)	-12,5	2,6	2,5

2.4.3. SOCIALINĖ APLINKA

Socialinės paslaugos. Socialinių paslaugų tikslas – suteikti socialinę pagalbą asmenims (šeimoms), nesugebantiems (-ioms) pasirūpinti savo asmeniniu ir socialiniu gyvenimu, sudarant jiems sąlygas stiprinti savo gebėjimus patiems spręsti išskylančias socialines problemas ir siekiant sumažinti ar išvengti socialinės atskirties. Pagrindinis uždavinys – teikti prioritetą nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą.

Pakruojo r. sav. socialinių paslaugų plano 2020 m. duomenimis, 2019 m. iš viso buvo nepatenkinti 38 asmenų ilgalaikės socialinės globos poreikiai, 2 asmenų apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose poreikis, 8 asmenų pagalbos į namus poreikis.

2.4.3.1. lentelė. Pakruojo r. sav. teikiamų socialinių paslaugų rūšys ir poreikio patenkinimas 2019 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Skaičius asmenų (šeimų), kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2019 m.:	
		teikiamos	neteikiamos
1.	Ilgalaikė socialinė globa	10	38
2.	Trumpalaikė socialinė globa	4	0
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	3	-
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	9	5 (atsisakė paslaugų) 2 (mirė)
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	2
6.	Pagalba į namus	34	8 8 (atsisakė)
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	48	-
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	54	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	-	-
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose	27	-
	Iš viso	191	63

Šaltinis: Pakruojo r. sav. 2020 metų socialinių paslaugų planas

Socialinių paslaugų teikėjai. Organizuojant socialines paslaugas, vis daugiau funkcijų perduodama savivaldybėms, siekiant socialines paslaugas priartinti prie jų gavėjų gyvenamosios vietos. Kaip ir kitų savivaldybių, Pakruojo r. sav. gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia šie veiksniai: mažas gimstamumas ir visuomenės senėjimas, negalia, emigracija, socialinė rizika, nedarbas, vaikų su specialiaisiais poreikiais skaičius.

Pakruojo r. sav. 2019 m. veikė 31 socialinių paslaugų įstaiga⁵³: 7 socialinės globos namai, 3 šeimynos, 15 nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų, 1 bendruomeniniai vaikų globos namai, 6 kiti socialinių paslaugų teikėjai.

2.4.3.2. lentelė. Pakruojo rajone veikiančios socialinės įstaigos, jų padaliniai ir organizacijos

Eil. Nr.	Įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Savivaldybės taryba	20	20
2.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Globos namai „Saulė“		32	32
3.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai „Naminukas“		10	10

⁵³ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *socialinių paslaugų įstaiga* – socialines paslaugas teikiantis LR ar kitoje ES valstybėje narėje arba kitoje EEE valstybėje įsisteigęs juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, atitinkantys šiame įstatyme nustatytus reikalavimus (pirminis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 str.).

4.		Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai	Pamūšio parapija	20	20
5.		Rozalimo Švč. M. Marijos vardo parapijos senjorų namai	Rozalimo parapija	20	20
6.		Linkuvos socialinės globos namai	SADM	289	13
7.	Šeimynos	Olgos Sipavičienės šeimyna	šeimyna	12	12
8.		Renetos Kalėdienės šeimyna	šeimyna	6	6
9.		Rimanto Mundrio šeimyna	šeimyna	8	8
10.	Nestacionarios socialinių paslaugų įstaigos	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Savivaldybės taryba	-	-
11.		Laikino gyvenimo namai		20	20
12.		Pagalbos namuose tarnyba		-	-
13.		Integralios pagalbos tarnyba		-	-
14.		Bendruomeninė paslaugų tarnyba		-	-
15.		Globos centras (GIMK)		-	-
16.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai „Spindulys“		30	30
17.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Mamos ir vaiko namai		11	11
18.		Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras			24
19.	Lygumų bendruomenės centras	Bendruomenė	30	30	
20.	Pakruojo parapijos vaikų dienos centras	Parapija	30	30	
21.		Pamūšio kaimo bendruomenės „Gerovės namai“	Bendruomenė	20	18
22.		Žeimelio vaikų dienos centras		30	30
23.		Triškonių kaimo bendruomenės vaikų dienos centras		20	20
24.		Pašvitinio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras		20	20
25.	Bendruomeniniai vaikų globos namai	Linkuvos socialinių paslaugų centro bendruomeniniai vaikų globos namai „Nykštukas“		Savivaldybės taryba	8
26.	Kiti socialinių paslaugų teikėjai	Sutrikusios intelekto žmonių globos bendrija „Pakruojo viltis“	NVO	-	-
27.		VšĮ „Retenė“		-	-
28.		Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos „Caritas“		-	-
29.		Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius		-	-
30.		Pakruojo neįgaliųjų draugija		-	-
31.		Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas		-	-

Šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

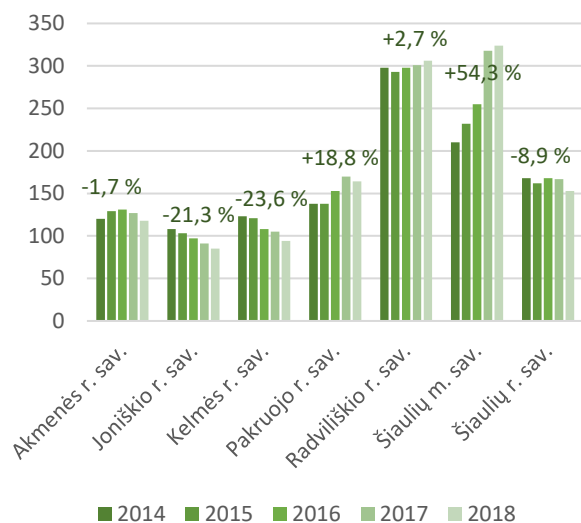
Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo, Pakruojo r. sav. kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą.

Socialinių paslaugų gavėjai. Poreikį socialinėms paslaugoms turi įvairios Pakruojo r. sav. teritorijoje gyvenančių žmonių grupės (socialinių paslaugų gavėjai):

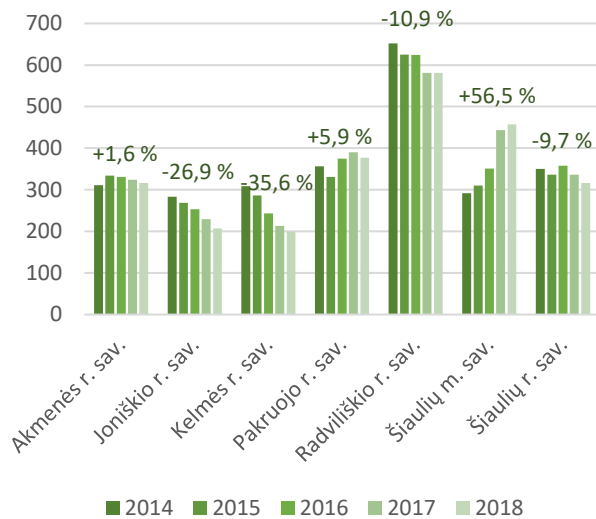
- senyvo amžiaus asmenys;
- asmenys, turintys negalią;
- asmenys, turintys sunkią negalią;
- šeimos patiriančios socialinę riziką ir jose augantys vaikai;
- vaikai, likę be tėvų globos;

- kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. (2019 m. statistika neteikiama) **socialinės riziką patiriančių šeimų** skaičius Pakruojo r. sav. siekė 164 šeimas. 2014–2018 m. Pakruojo r. sav. socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius išaugo 18,8 proc. apskrityje – 6,8 proc., o šalyje mažėjo 7,0 proc. Tarp lyginamų savivaldybių didžiausias augimas užfiksuotas Šiaulių m. sav. (54,3 proc.), didžiausias mažėjimas – Kelmės r. sav. (-23,6 proc.).

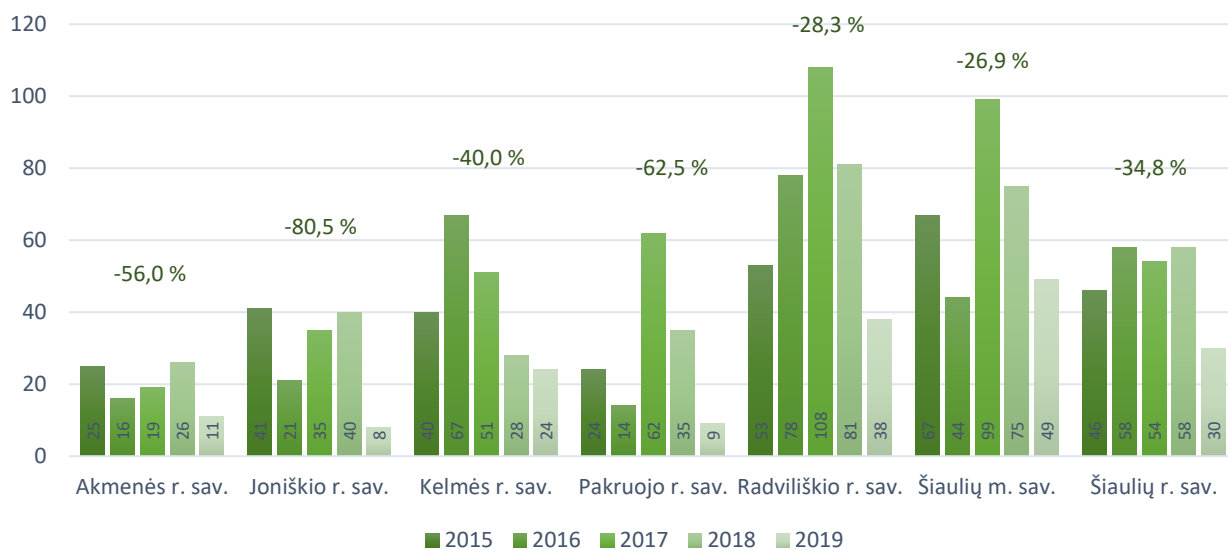
2.4.3.1. pav. Socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius (vnt.) ir jo dinamika 2014–2018 m., proc.
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.3.2. pav. Socialinę riziką patiriančiose šeimose augančių vaikų skaičius (asm.) ir jo dinamika 2014–2018 m., proc.
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Socialinę riziką patiriančiose šeimose augančių vaikų skaičius 2014–2018 m. Pakruojo r. sav. augo 5,9 proc., šalyje bei apskrityje mažėjo, atitinkamai 11,4 proc. ir 3,9 proc.

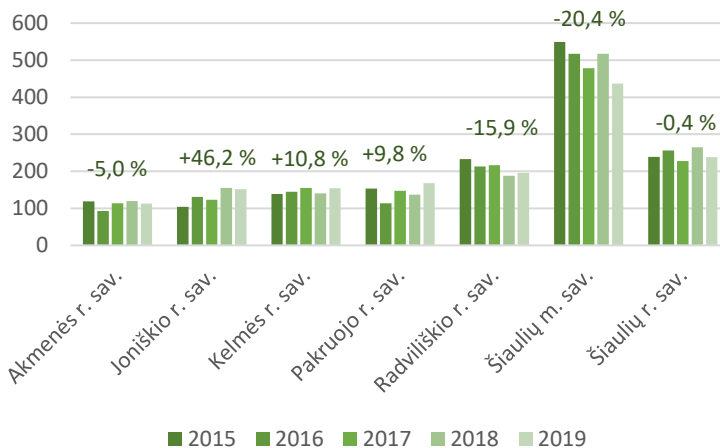
Vaikų, kuriems naujai nustatyta globa, skaičius nagrinėjamose savivaldybėse kito netolygiai. Lyginant 2015 m. ir 2019 m. duomenis, Pakruojo r. sav. rodiklis sumažėjo 62,5 proc. (nuo 24 vaikų iki 9 vaikų), šalyje – 28,6 proc., apskrityje – 42,9 proc. Didžiausi teigiami pokyčiai pastebimi Joniškio r. sav., kur rodiklis sumažėjo 80,5 proc.

2.4.3.3. pav. Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), skaičius 2015–2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

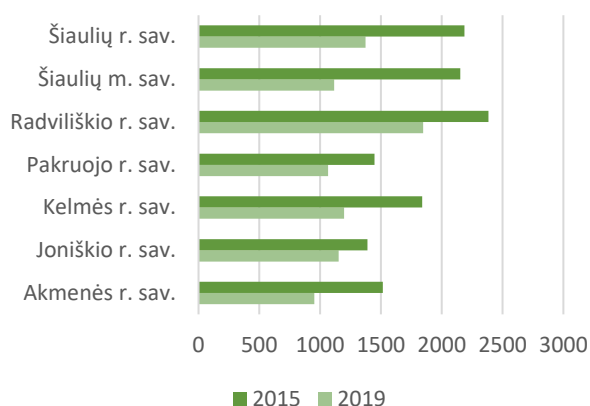
2019 m., vertinant lyginamas savivaldybes, darbingo amžiaus asmenų, kuriems pirmą kartą pripažintas sumažėjęs darbingumas, Pakruojo r. sav. buvo 168 asm. 2015–2019 m. Pakruojo r. sav. rodiklis išaugo 9,8 proc., šalyje sumažėjo 12,7 proc., apskrityje – 5,1 proc.

2.4.3.4. pav. Asmenų, kuriems pirmą kartą nustatytas sumažėjęs darbingumas, skaičius 2015–2019 m., asm.

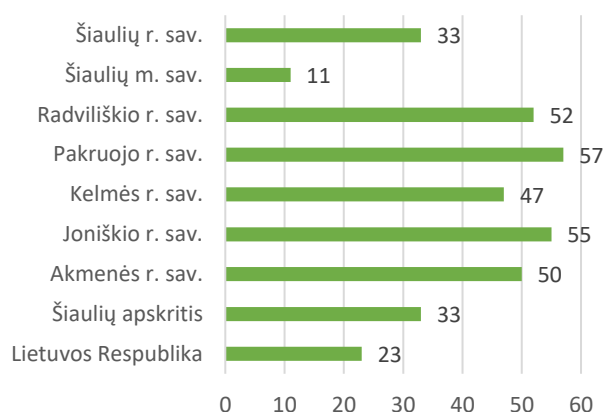
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015–2019 m. socialinių pašalpų gavėjų skaičius mažėjo tiek šalyje (-41,6 proc.), tiek Šiaulių apskrityje (-32,6 proc.), tiek Pakruojo raj. sav. (-26,3 proc.). Analizuojamu laikotarpiu socialinių pašalpų gavėjų skaičius Pakruojo r. sav. sumažėjo nuo 1 447 gavėjų iki 1 066 gavėjų. Visose analizuojamose savivaldybėse 2015–2019 m. pastebimas socialinių pašalpų gavėjų skaičiaus mažėjimas. Analizuojamu laikotarpiu didžiausias rodiklio mažėjimas pastebimas Šiaulių m. sav. (-48,2 proc.), o mažiausias – Joniškio r. sav. (-17,1 proc.).

2.4.3.5. pav. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.3.6. pav. Socialiniu pašalpa gavėjų skaičius, tenkantis 1 000-iai gyventojų, 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vertinant socialinių pašalpų gavėjų skaičių 1 000-iai gyventojų, šis rodiklis šalyje 2019 m. siekė 23 gavėjus 1 000 gyventojų, apskrityje – 33, Pakruojo r. sav. – 57. Pakruojo r. sav. rodiklis buvo didžiausias lyginamų savivaldybių, mažiausias – Šiaulių m. sav. (11 asm. 1 000-iai gyventojų).

Vertinant socialinio būsto eilėje laukiančių asmenų skaičių 1 000-iai gyventojų, šis rodiklis šalyje 2019 m. siekė 4,1 asm. 1 000 gyventojų, apskrityje – 4,9 asm., Pakruojo r. sav. – 5,8 asm. Didesni rodikliai nei Pakruojo r. sav. 2019 m. buvo Joniškio r. sav. (7,3 asm. 1 000-iai gyventojų) ir Akmenė r. sav. (6,7 asm. 1 000-iai gyventojų). Mažiausias rodiklis buvo Šiaulių r. sav. (2,2 asm. 1 000-iai gyventojų).

SOCIALINĖS APLINKOS APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Socialinę riziką patiriančių šeimų pokytis 2014–2018 m. (proc.)	18,8	-7,0	6,8
 Socialinę riziką patiriančiose šeimose augančių vaikų skaičiaus pokytis 2014–2018 m. (proc.)	5,9	-11,4	-3,9
 Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-62,5	-28,6	-42,9

 Socialinių pašalpų gavėjų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-26,3	-41,6	-32,6
 Asmenų, kuriems pirmą kartą nustatytas sumažėjęs darbingumas, skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	9,8	-12,7	-5,1
 Vaikų, kuriems pirmą kartą nustatyta negalia, skaičiaus (asm.) pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-23,5	11,4	11,0
 Socialinio būsto eilėje laukiančių asmenų skaičių 1 000-iui gyventojų 2019 m. (asm.)	5,8	4,1	4,9

2.4.4. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

Sveikatos priežiūros įstaigos. Viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra **pirminė asmens sveikatos priežiūra**⁵⁴ ir **visuomenės sveikatos priežiūra**⁵⁵.

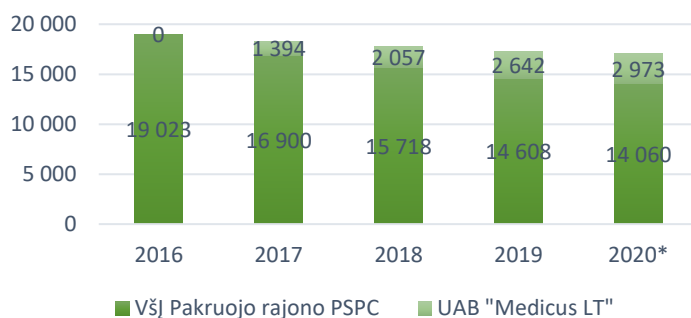
Pakruojo r. sav. 2020 m. sveikatos priežiūros paslaugas teikia:

- Viešoji įstaiga Pakruojo ligoninė;
- Pakruojo rajono pirminės priežiūros centras (toliau – Pakruojo PSPC): poliklinika, 4 ambulatorijos, 15 med. Punktų;
- UAB „Medicus LT“;
- Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

⁵⁴ Vadovaujantis <http://www.vlk.lt>, *pirminė sveikatos priežiūra* – tai nespecializuotų, kvalifikuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pagal šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo ir bendrosios praktikos slaugytojo bei bendruomenės slaugytojo ir akušerio medicinos normų reikalavimus ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (t. y. įstaigoje, neteikiančioje stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros paslaugų), pacientų namuose ir globos įstaigose, kompleksas. Paslaugų teikimo pacientų namuose tvarką ir apimtį nustato įstaigos vadovas.

⁵⁵ Pagal Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą, *visuomenės sveikatos priežiūra* – organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma (I skyrius, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Šiaulių teritorinės ligonių kasos duomenimis, prie Pakruojo PSCP ir UAB „Medicus LT“ 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo prisirašę 17 033 asmenys. 2016–2020 m. pirminės sveikatos priežiūros įstaigose prisirašiusių asmenų skaičius sumažėjo 10,5 proc. (nuo 19 023 prisirašiusių 2016 m. pabaigoje iki 17 033 prisirašiusių 2020 m. rugsėjo 30 d.). Prisirašiusių asmenų skaičiaus mažėjimą lėmė gyventojų emigracija, mažėjantis gyventojų skaičius (2016–2020 m. laikotarpiu Pakruojo rajone gyventojų skaičius sumažėjo 11,2 proc.).

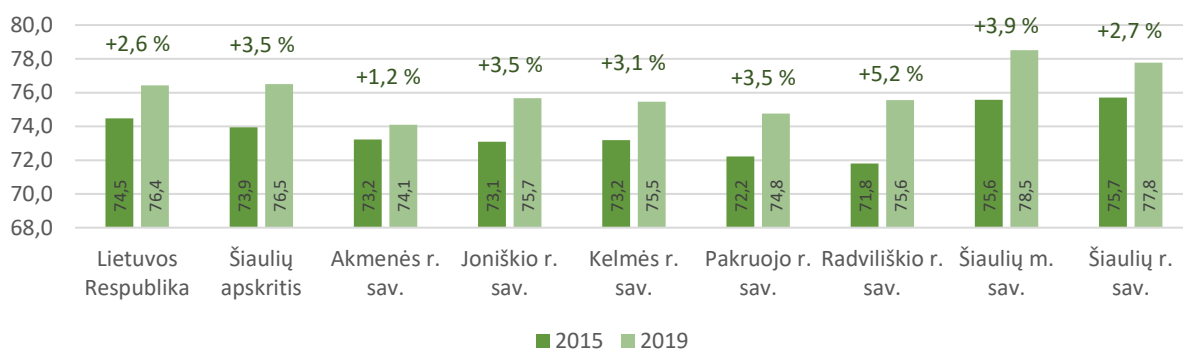

*2020-09-30 duomenys

2.4.4.1. Prie VŠĮ Pakruojo PSCP ir UAB „Medicus LT“ prisirašę asmenys

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Šiaulių teritorinės ligonių kasos duomenis

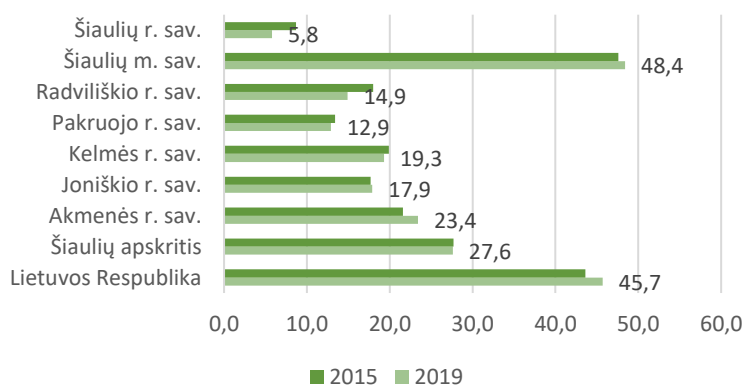
Sveikatos būklė. Vidutinė gyvenimo trukmė⁵⁶ Lietuvoje 2015 siekė 74,5 m., 2019 m. – 76,4 m. (padidėjo 2,6 proc. per 5 metus). Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė Pakruojo rajone 2019 m. siekė 74,8 m. Minėtas rodiklis buvo vienas mažiausių tarp lyginamų savivaldybių, mažesnis tik Akmenės. r. sav. (74,1 m.). 2015–2019 m. Pakruojo r. sav. vidutinė gyvenimo trukmė išaugo 3,5 proc., Šiaulių apskrityje taip pat išaugo 3,5 proc.

2.4.4.2. pav. Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė 2015 m. ir 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Sveikatos priežiūros išteklių ir paslaugos. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Pakruojo r. sav. 10 000 gyventojų teko 12,9 aktyvūs gydytojai. Pagal šį rodiklį Pakruojo rajonas atsiliko nuo Šiaulių apskrities (27,6 aktyvūs gydytojai 10 000 gyventojų) bei šalies (45,7 aktyvūs gydytojai 10 000 gyventojų) vidurkių bei buvo vienas mažiausių rodiklių tarp lyginamų savivaldybių (viršijo tik Šiaulių r. sav. rodiklį, kur 10 000 gyventojų teko 5,8 aktyvūs gydytojai).

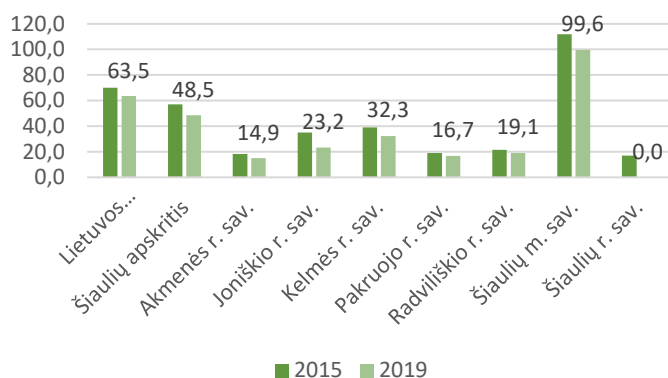

2.4.4.3. pav. Gydytojus skaičius, tenkantis 10 000 gyv., 2015 m. ir 2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

⁵⁶ Pagal Eurostatą, vidutinė gyvenimo trukmė – pagrindinis rodiklis, reprezentuojantis gyventojų gyvenimo gerovę.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. VšĮ Pakruojo ligoninė turėjo 31 lovą (be slaugos lovų). Lyginant su 2015 m. lovų skaičius VšĮ Pakruojo ligoninėje sumažėjo 22,5 proc. arba lovomis.

2.4.4.4. pav. Aktyvių gydytojų skaičius, tenkantis 10 000 gyv., 2015 m. ir 2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. Pakruojo r. sav. lovų ligoninėje (be slaugos lovų) skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, sudarė 16,7 lovų, šalyje – 63,5 lovos/10 tūkst. gyv. Tarp lyginamų savivaldybių 2019 m. mažesnis rodiklis nei Pakruojo r. sav. buvo Akmenės r. sav. (14,9 lovų/10 tūkst. gyv.), Šiaulių r. sav. (0,0 lovų/10 tūkst. gyv.)

Greitoji medicinos pagalba (toliau – GMP) yra esminė sveikatos priežiūros sistemos sudėtinė dalis, nes nuolat didėja ūminių susirgimų, trauminių sužalojimų skaičius, todėl būtinas tinkamas GMP tarnybų darbas, užtikrinant teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Pakruojo r. sav. asmenų, kuriems suteikta greitoji medicinos pagalba, skaičius tenkantis 1 000 gyventojų buvo 251,8 asm., šalyje – 230,2 asmenų 1 000 gyventojų, Šiaulių apskrityje – 253,7 asmenų 1 000 gyventojų. Analizuojamose savivaldybėse asmenų, kuriems suteikta greitoji medicinos pagalba, skaičius tenkantis 1 000 gyventojų, svyravo nuo 228,6 asmenų 1 tūkst. gyv. (Joniškio r. sav.) iki 393,7 asm. 1 tūkst. gyv. (Akmenės r. sav.).

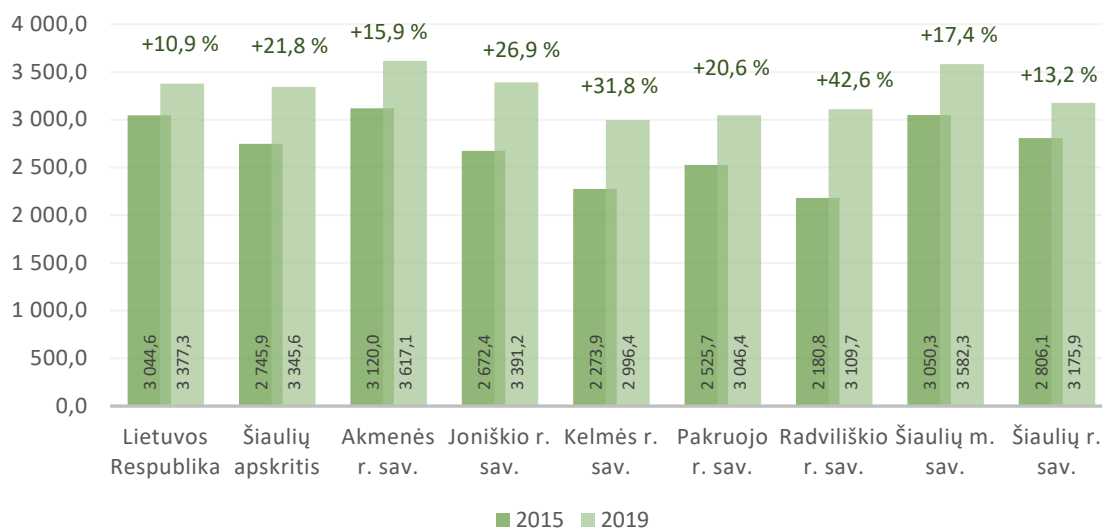
Sergamumo⁵⁷ ir **ligotumo**⁵⁸ rodikliai padeda įvertinti gyventojų sveikatą, leidžia prognozuoti ir inicijuoti pokyčius sveikatos apsaugos srityje.

2019 m. naujai užregistruotų susirgimų skaičius, tenkantis 1 000-iai gyventojų, Pakruojo r. sav. (3 046,4 susirgimai, tenkantys 1 000-iai gyv.) buvo mažesnis nei šalyje (3 377,3 susirgimai, tenkantys 1 000-iai gyv.), bei Šiaulių apskrityje (3 345,6 susirgimai, tenkantys 1 000-iai gyv.).

2015–2019 m. laikotarpiu naujai užregistruotų susirgimų skaičius augo visose lyginamose teritorijose. Pakruojo r. sav. rodiklis (20,6 proc.) augo sparčiau nei šalyje (10,9 proc.), tačiau lėčiau nei Šiaulių apskrityje (21,8 proc.).

⁵⁷ Vadovaujantis www.sic.hi.lt, *sergamumas* – per nustatytą laikotarpį užregistruotų visų ligos atvejų (naujų ir kartotinių), dėl kurių žmonės kreipėsi į sveikatos priežiūros įstaigas, ir tų metų vidutinio gyventojų skaičiaus santykis. Jis reiškia populiacijos suminį sergamumą visomis ligomis.

⁵⁸ Vadovaujantis www.sic.hi.lt, *ligotumas* – tai bendras visų žinomų ligos atvejų skaičiaus ir gyventojų skaičiaus santykis tam tikru laiko momentu.

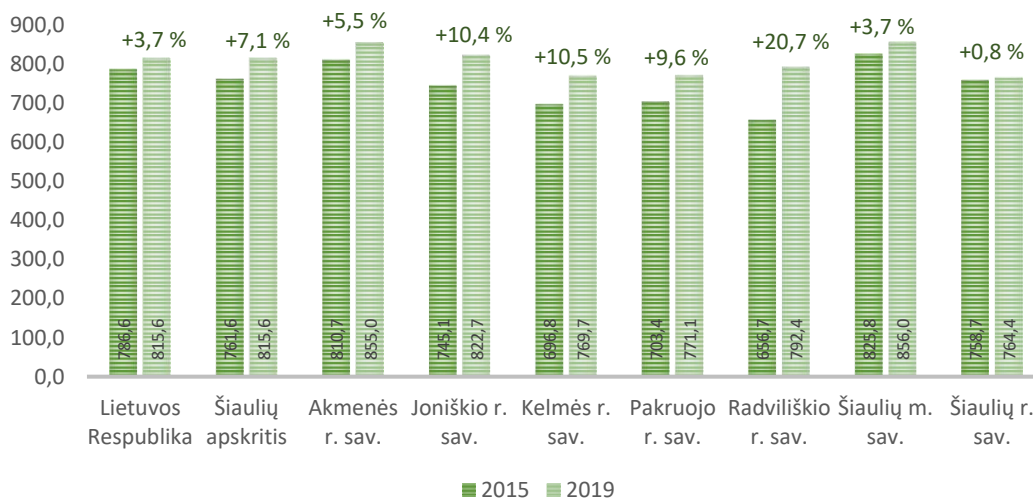

2.4.4.5. pav. Naujai užregistruotų susirgimų skaičius, tenkantis 1 000-iai gyventojų, 2015 m. ir 2019 m. (vnt.) bei jų dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Higienos institutas

2019 m. Pakruojo r. sav. 1 000-iai gyventojų teko 771,1 **sergantys asmenys**, tai mažiau nei šalyje (1 000-iai gyventojų teko 815,6 sergančių asmenų) ir apskrityje (1 000-iai asmenų teko 815,6 sergantys asmenys). Be to, tai buvo vienas mažiausių rodiklių tarp lyginamų savivaldybių, mažiau tik Šiaulių r. sav. (1 000-iai gyventojų teko 764,4 sergančių asmenų) ir Šiaulių r. sav. (1 000-iai gyventojų teko 769,7 sergančių asmenų).

Per pastaruosius penkerius metus sergančių asmenų skaičius augo visose lyginamose teritorijose. Pakruojo r. sav. rodiklis nagrinėjamu laikotarpiu augo sparčiau (9,6 proc.) nei šalyje (3,7 proc.) ir apskrityje (7,1 proc.).

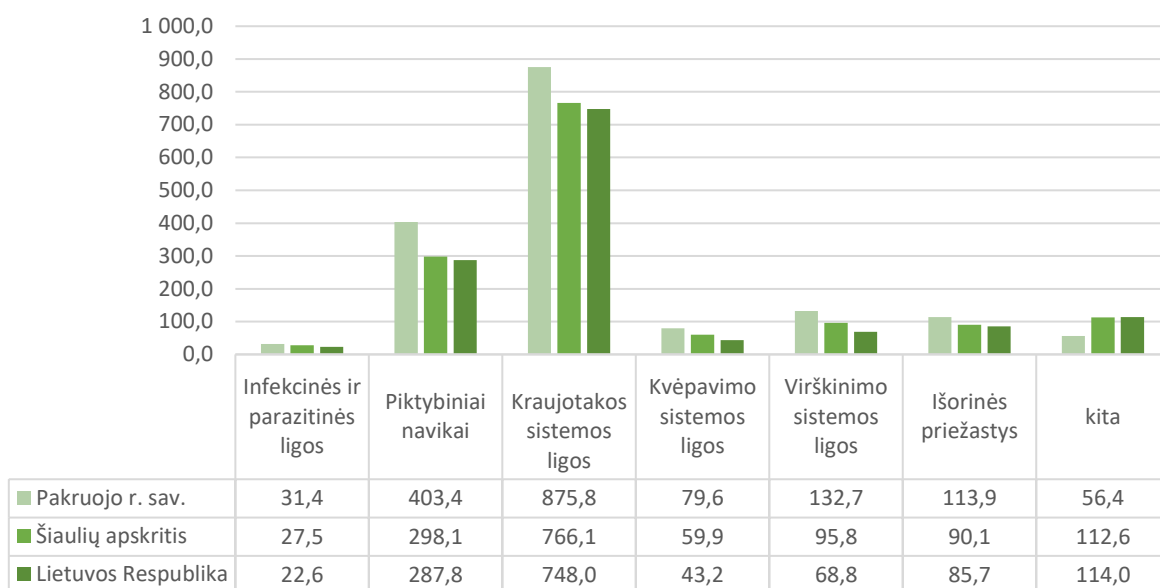

2.4.4.6. pav. Sergančių asmenų skaičius, tenkantis 1 000-iai gyventojų, 2015 m. ir 2019 m. (vnt.) bei jų dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Higienos institutas

Gyventojų sveikatos būklę tiksliau atspindi **mirtingumo pagal priežastis vertinimas**. Šis rodiklis parodo, kokios sveikatos problemos dominuoja visuomenėje ir kaip jos kinta.

2.4.4.7. pav. Mirtingumas, tekantis 100 000-ių gyventojų, pagal priežastis 2013 m. ir 2018 m. (asm.)

Šaltinis: Higienos institutas

Pakruojis r. sav., kaip ir visoje šalyje bei Šiaulių apskrityje, dominuoja mirtingumas nuo:

- **kraujotakos sistemos ligų**: 2019 m. šis rodiklis, tenkantis 100 000-ių gyventojų, Pakruojis r. sav. siekė 875,8 mir./100 000-ių gyv. ir buvo didesnis nei šalyje (748,0), apskrityje (766,1);
- **piktybinių navikų**: 2019 m. Pakruojis r. sav. 100 000-ių gyventojų teko 403,4 mirusieji nuo piktybinių navikų ir šis rodiklis buvo didesnis nei šalyje (287,8) bei apskrityje (298,1);
- **virškinimo sistemos ligos**: 2019 m. Pakruojis r. sav. 100 000-ių gyventojų teko 132,7 mirusieji nuo išorinių priežasčių ir šis rodiklis buvo didesnis nei šalyje (68,8) bei Vilniaus apskrityje (95,8).

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS APIBENDRINIMAS

	Pakruojis r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (m.) 2019 m.	74,8	76,4	76,5
 Aktyvių gydytojų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojui 2019 m. (asm.)	12,9	45,7	27,6
 Naujai užregistruotų susirgimų skaičius, tenkantis 1 000-iui	3 046,4	3 377,3	3 345,6

gyventojų, 2019 m. (proc.)			
			
Sergančių asmenų skaičiaus, tenkančio 1 000-iui gyventojų, pokytis 2015–2019 m. (proc.)	20,7	3,7	7,1
			
Mirusiųjų nuo kraujotakos ligų skaičius, tenkantis 100 000 gyv. 2019 m.	875,8	748,0	766,1
			
Mirusiųjų nuo piktybinių navikų skaičius, tenkantis 100 000 gyv. 2019 m.	403,4	287,8	298,1
			
Mirusiųjų nuo virškinimo sistemos skaičius, tenkantis 100 000 gyv. 2019 m.	132,7	68,8	95,8

2.4.5. NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO POLITIKA

Nevyriausybinių organizacijų. Prie nevyriausybinių organizacijų priskiriamos asociacijos⁵⁹, labdaros ir paramos fondai bei dauguma viešųjų organizacijų.

Pakruojo r. sav. yra įsteigta Pakruojo rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba, kurios tikslas – užtikrinti ir skatinti nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą nustatant, formuojant ir įgyvendinant nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką savivaldybėje, stiprinti bendradarbiavimą tarp Savivaldybės institucijų, įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų.

2020 m. Pakruojo r. sav. veikė 25 nevyriausybinių organizacijų (sveikatos, socialinės, kultūros organizacijos, sporto organizacijos/klubai ir kitos organizacijos).

Pakruojo r. sav. veikia 2 vietos veiklos grupės (toliau – VVG):

- VVG Pakruojo rajono partnerystė;

⁵⁹ Pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą, asociacija – savo pavadinimą turintis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – koordinuoti asociacijos narių veiklą, atstovauti asociacijos narių interesams ir juos ginti ar tenkinti kitus viešuosius interesus.

- Pakruojo miesto VVG.

2020 m. Pakruojo r. sav. veikė 45 kaimo / miesto bendruomenės, organizuojančios kaimo ar miesto bendruomenės teritorijos gyventojams kultūrinę veiklą, laisvalaikį ir užimtumą, teikiančios savitarpio pagalbą.

2.4.5.1. lentelė. 2020 m. Pakruojo r. sav. veiklą vykdančios bendruomenės

Seniūnijos	Registruotų bendruomenių sk.	Gyventojų sk. 2019-12-31	1 bendruomenei tenkantis gyventojų sk.
Pakruojo	11	6 547	595
Rozalimo	4	1 911	478
Klovainių	6	2 354	392
Linkuvos	5	2 934	587
Guostagalio	2	1 121	561
Lygumų	6	2 232	372
Pašvitinio	6	1 400	233
Žeimelio	5	1 933	387
Viso Pakruojo r.	45	20 432	454

Šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracija

Pakruojo r. sav. vienai bendruomenei tenkantis gyventojų skaičius svyruoja nuo 387 gyv. (Žeimelio seniūnija) iki 595 gyv. (Pakruojo seniūnija). 2020 m. Pakruojo r. sav. vidutiniškai vienai bendruomenei tenkantis gyventojų skaičius sudarė 454 gyv.

Jaunimo politika

– priemonių, kuriomis sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei ir jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, visuma.

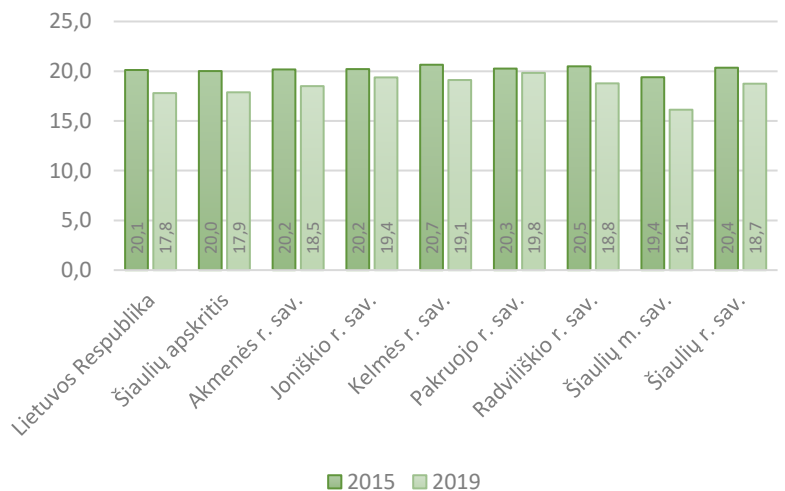
Jaunas žmogus – asmuo nuo 14 iki 29 metų (įskaitytinai).

2020 liepos m. Pakruojo r. sav. beveik kas penktas gyventojas arba 19,8 proc. visų gyventojų buvo 14–29 metų amžiaus. Tai buvo didžiausias rodiklis tarp lyginamų savivaldybių. Šalyje 14–29 metų amžiaus gyventojų buvo 17,8 proc., apskrityje – 17,9 proc.

2016–2020 m. laikotarpiu jaunimo dalis bendroje gyventojų struktūroje mažėjo visose lyginamose teritorijose.

Pagrindinės Pakruojo r. sav. administracijos jaunimo politikos įgyvendinimo kryptys:

- darbo su jaunimu formų plėtros ir kokybės užtikrinimas;
- jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimas ir plėtra;
- tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo stiprinimas;

2.4.5.1. pav. Jaunimo dalis 2015 m. ir 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

- jaunimo savanoriškos veiklos skatinimas.

Pakruojo r. sav. registruotos jaunimo organizacijos⁶⁰. Rajone veikia 1 atviras jaunimo centras (Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos atviras jaunimo centras) bei 2 atviros jaunimo erdvės (Labdaros paramos fondas „Gerumo pynė“, Linkuvos vaikų ir jaunimo užimtumo centras).

Prie Pakruojo r. sav. jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo aktyviai prisideda **Savivaldybės jaunimo organizacijų taryba**⁶¹ – Pakruojo rajono jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, kuri vienija 22 rajono jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas.

Pakruojo savivaldybėje veikia **Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų taryba**, kuri: nagrinėja su jaunimo politika savivaldybėje susijusius klausimus, teikia savivaldybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl jaunimo politikos, jos įgyvendinimo ir su tuo susijusių teisės aktų projektų, stiprina savivaldybės institucijų, įstaigų ir jaunimo bei su jaunimu dirbančių organizacijų bendradarbiavimą.

NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO POLITIKA

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
NVO Nevyriausybinių organizacijų skaičius 2019 m. (vnt.) 	25	-	-
Kaimo / miesto bendruomeninių organizacijų skaičius 2019 m. (vnt.) 	45	-	-
Jaunimo dalis 2019 m. (proc.) 	19,8	17,8	17,9

2.4.6. VIEŠASIS SAUGUMAS IR VIEŠOJI TVARKA

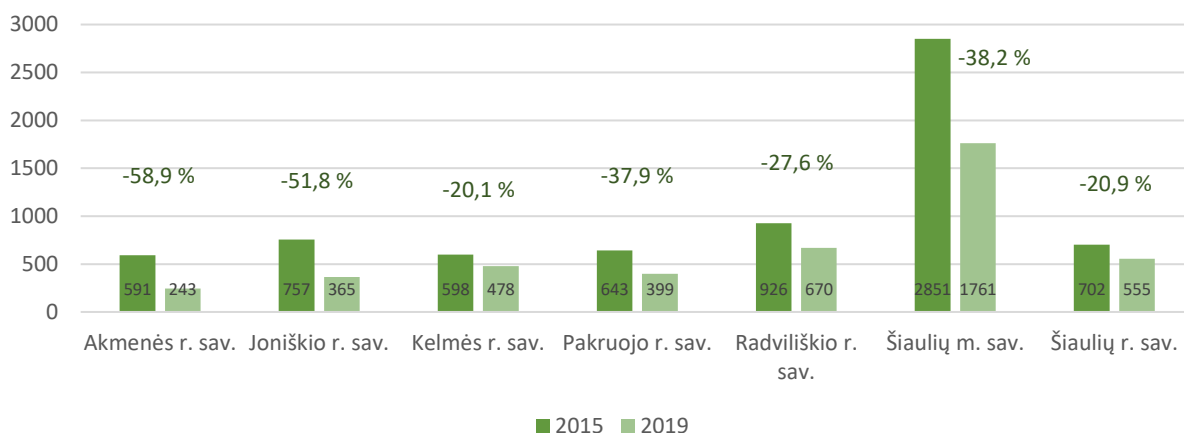
Nusikaltimai. 2019 m. Pakruojo r. sav. buvo užregistruotos 399 **nusikalstamos veikos**⁶², ir tai buvo vienas mažesnių rodiklių tarp lyginamų savivaldybių, mažesnis nusikalstamų veikų skaičius užregistruotas tik Akmenės r. sav. (243 nusikalstamos veikos) ir Joniškio r. sav. (365 nusikalstamos veikos).

⁶⁰ Pagal Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymą, *jaunimo organizacija* – Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo nustatyta tvarka jaunimui ir (ar) jaunimo interesams atstovauti įsteigta asociacija, kurios ne mažiau kaip 2/3 narių yra jauni žmonės ir (ar) jaunų žmonių interesams atstovaujanti asociacija, kurių kiekvienos ne mažiau kaip 2/3 narių yra jauni žmonės.

⁶¹ Pagal Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymą, *savivaldybės jaunimo organizacijų taryba* – jaunimo organizacija, kurios pagrindinis veiklos tikslas – vienyti savivaldybės teritorijoje veikiančias jaunimo organizacijas ir joms atstovauti.

⁶² Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą, *nusikalstama veika* – teisės pažeidimas; veika, už kurią baudžiamasis įstatymas numato sankciją (pvz., bausmę, baudžiamojo ar auklėjamojo poveikio, priverčiamąsias medicinos priemones) (II ir III skyrius).

2015–2019 m. nusikalstamų veikų skaičius mažėjo visose lyginamose savivaldybėse, šalyje ir Šiaulių apskrityje. Lyginant 2015 m. ir 2019 m., Pakruojo r. sav. nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo 37,9 proc., šalyje – 28,9 proc., apskrityje – 36,7 proc.

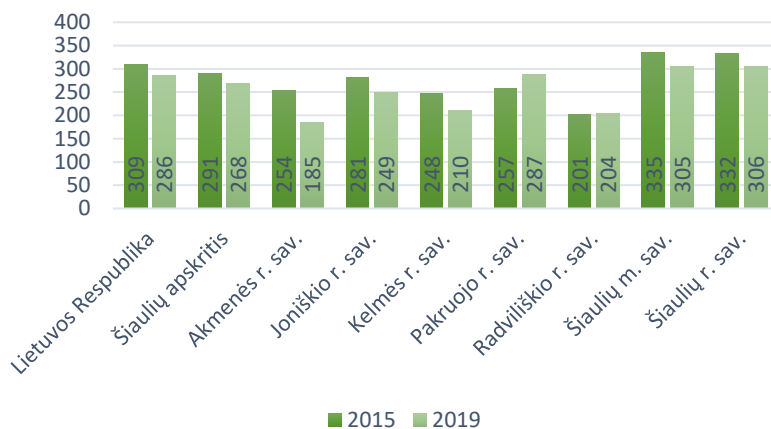

2.4.6.1. pav. Užregistruotų nusikaltimų skaičius 2015 m. ir 2019 m. (vnt.) bei jo dinamika 2015–2019 m. (proc.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Policijos pareigūnai. Per penkerius metus policijos pareigūnų skaičius mažėjo beveik visose nagrinėjamose teritorijose išskyrus Pakruojo r. sav., kur pareigūnų skaičius išliko nepakitęs (54 pareigūnai).

Šalyje policijos pareigūnų skaičius mažėjo 10,4 proc., apskrityje – 12,7 proc. Sparčiausias mažėjimas iš lyginamų savivaldybių fiksuojamas Akmenės r. sav. (-34,0 proc.).

2.4.6.2. pav. Policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2015 m. ir 2019 m. (asm.) bei jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

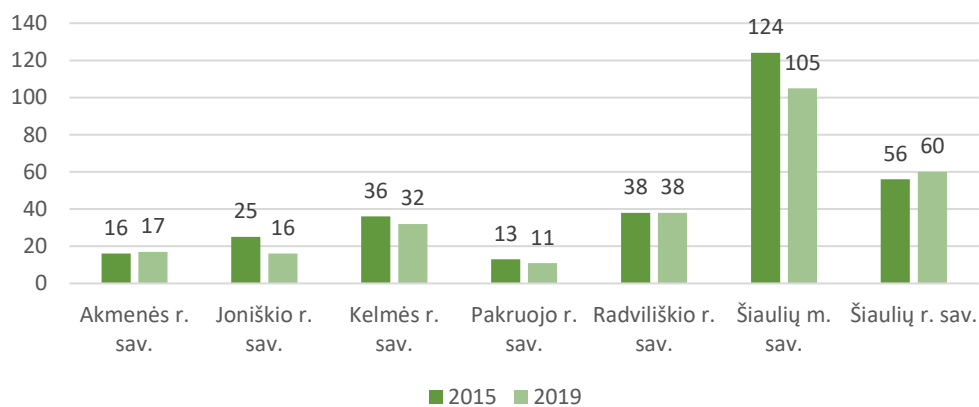
Pakruojo r. sav. **įskaitinių kelių eismo įvykių**⁶³ skaičius nuo 2015 m. iki 2019 m. sumažėjo 15,4 proc. Šiaulių apskrityje tuo pačiu laikotarpiu rodiklis sumažėjo 8,8 proc., šalyje – 6,2 proc.

Įskaitinių kelių eismo įvykių skaičius 2019 m. Pakruojo r. sav. buvo mažiausias tarp lygintų savivaldybių (11 įvykių) ir sudarė 3,8 proc. apskrities bei 0,4 proc. šalies rodiklio.

⁶³ Pagal Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą, įskaitinis kelių eismo įvykis – įvykis kelyje, viešojoje arba privačioje teritorijoje, kai judant transporto priemonei žūsta ar sužeidžiami žmonės, sugadinama ar apgadinama bent viena transporto priemonė, kroviny, kelias, jo statiniai ar bet koks kitas įvykio vietoje esantis turtas (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

2019 m. Pakruojo r. sav. buvo užregistruotų įskaitinių kelių eismo įvykių metu buvo sužeista 14 asmenų, žuvusių nebuvo. Sužeistųjų skaičius buvo mažiausias tarp lyginamų savivaldybių.

2015–2019 m. laikotarpių sužeistųjų skaičius Pakruojo r. sav. sumažėjo 16,7 proc., šalyje išaugo 5,2 proc., apskrityje sumažėjo 10,9 proc. 2015–2019 m. laikotarpių žuvusiųjų skaičius Pakruojo r. sav. sumažėjo 100,0 proc., šalyje – 23,1 proc., bet apskrityje – 43,5 proc.

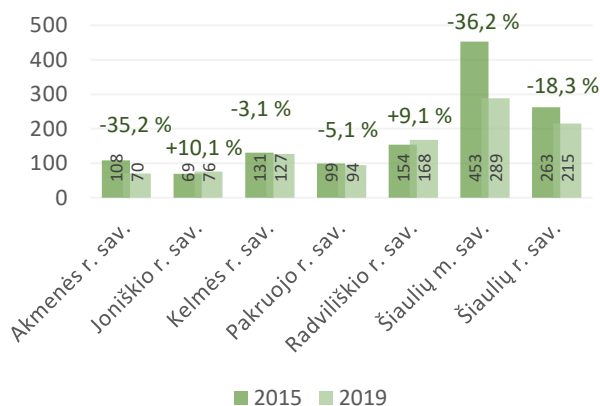
2.4.6.3. pav. Įskaitinių kelių eismo įvykių skaičius 2015 m. ir 2019 m., asm.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gaisrų⁶⁴ skaičius 2015–2019 m. Pakruojo r. sav. mažėjo 5,1 proc., šalyje – 4,2 proc., apskrityje – 18,6 proc. Iš viso 2019 m. Pakruojo r. sav. buvo užregistruoti 94 gaisrai. Tai vienas mažesnių rodiklių tarp lyginamų savivaldybių, mažesnis skaičius gaisrų skaičius fiksuotas tik Akmenės r. sav. (70 gaisrų) ir Joniškio r. sav. (76 gaisrai).

2019 m. Pakruojo r. sav. pagrindinės gaisrų priežastys – pašalinis ugnies šaltinis – 25 gaisrai (26,6 proc.), krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimai – 17 gaisrų (18,1 proc.), neatsargus žmogaus elgesys – 16 gaisrų (17,0 proc.).

2019 m. Pakruojo r. sav. priešgaisrinėje tarnyboje yra 4 komandos, kuriose dirba 31 ugniagesys-gelbėtojas.

2.4.6.4. pav. Gaisrų skaičius 2015 m. ir 2019 m. (vnt.) bei jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

⁶⁴ Pagal Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymą, *gaisras* – tai nekontroliuojamas, vykstantis ne tam skirtoje vietoje degimas, keliantis pavojų žmogui, turtui ar aplinkai (pirminis skyrius, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Civilinė sauga. Pakruojo r. sav. veikia Ekstremalių situacijų komisija ir Ekstremalių situacijų operacijų centras. Gyventojams perspėti Pakruojo r. sav. yra 3 centralizuoto valdymo ir 19 vietinio valdymo elektros sirenų.

VIEŠOJO SAUGUMO IR VIEŠOSIOS TVARKOS APIBENDRINIMAS

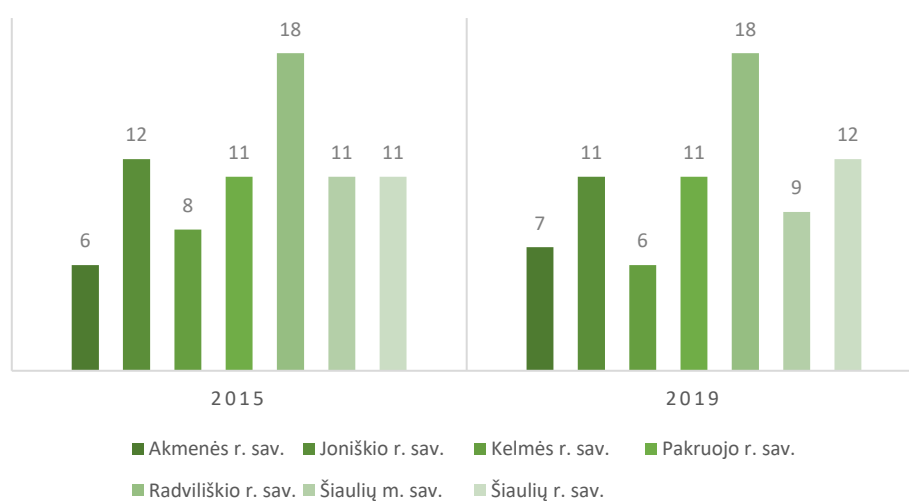
	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Užregistruotų nusikaltimų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-37,9	-28,9	-36,7
 Policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv. 2019 m.	287	286	268
 Įskaitinių kelių eismo įvykių sk. pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-15,4	-6,2	-8,8
 Žuvusiųjų kelių eismo įvykiuose skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-100,0	-23,1	-43,5
 Sužeistųjų kelių eismo įvykiuose skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	16,7	5,2	-10,9
 Gaisrų skaičiaus pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-5,1	-4,2	-18,6

2.5. APLINKOS APSAUGA IR INFRASTRUKTŪRA

2.5.1. APLINKOS APSAUGA IR ATLIEKŲ TVARKYMAS

Aplinkos oro tarša. Pagrindiniai aplinkos oro taršos šaltiniai šalyje yra pramoniniai procesai, įskaitant energijos gavybą ir gamybinę veiklą, transportas, namų šildymas, atliekų apdorojimas ir kt.

Norint apžvelgti aplinkos oro taršą savivaldybėse, iš pradžių pravartu paminėti, koks yra jose veikiančių įmonių, turinčių taršos ar TIPK leidimus, skaičius. 2019 metais, remiantis Aplinkos apsaugos agentūros pateiktais duomenimis, Pakruojo rajono savivaldybėje veikė 11 taršos ar TIPK leidimus turinčių įmonių. Šalyje taršių įmonių 2015–2019 m. laikotarpiu sumažėjo 1,1 proc., apskrityje mažėjo 1,3 proc.

2.5.1.1. pav. Galiojančius taršos ar TIPK leidimus turinčių įmonių skaičius 2015–2019 m., vnt.

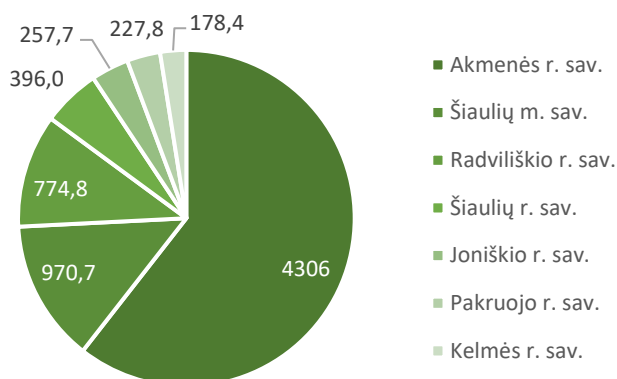
Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra

2015–2019 m. laikotarpiu **stacionarių taršos šaltinių**⁶⁵ išmetamų **teršalų**⁶⁶ kiekis šalyje mažėjo 4 proc., o Šiaulių apskrityje išaugo 4,4 proc. Išmetamų teršalų kiekiai augo beveik visose lyginamose savivaldybėse, tik Akmenės r. sav. ir Kelmės r. sav. jie mažėjo, atitinkamai 4,5 proc. ir 19,1 proc. Pakruojo rajono savivaldybėje stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekis 2015–2019 m. išaugo 13,9 proc. ir pagal šį rodiklį viršijo Šiaulių m. sav. (12,0 proc.) rodiklio augimą, kai Akmenės r. sav. ir Kelmės r. sav. rodiklis krito, atitinkamai 4,5 proc. ir 19,1 proc. Pakruojo rajono savivaldybėje stacionarių teršalų šaltinių išmetamų teršalų kiekis per 2019 m. (227,8 t) sudarė 0,4 proc. šalies (63 298,3 t) ir 3,2 proc. Šiaulių apskrities (7 111,3 t) teršalų kiekio. Lyginant apskrities savivaldybėse iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekį matoma, kad Akmenės r. sav. šis kiekis 2019 m. buvo didžiausias (4 306 t), o Kelmės r. sav. – mažiausias (178,4 t).

⁶⁵ Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą, *stacionarus taršos šaltinis* – taršos šaltinis, esantis nekintamoje buvimo vietoje. *Taršos šaltinis* – įrenginys, iš kurio teršalai patenka į aplinkos orą (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

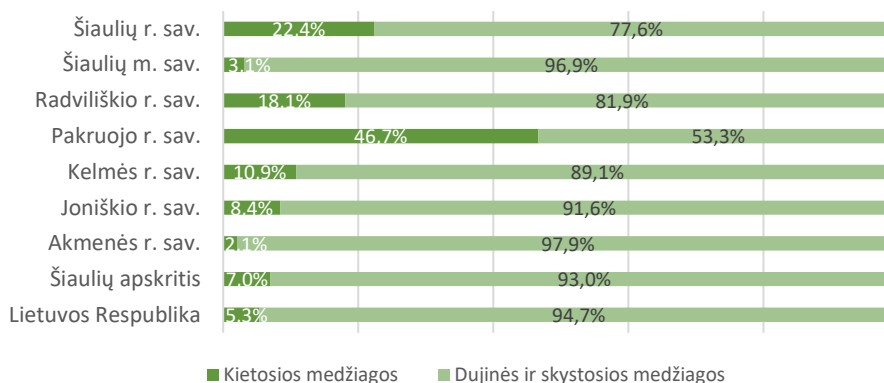
⁶⁶ Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą, *teršalai* – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

2.5.1.2. pav. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekio pasiskirstymas savivaldybėse 2019 m., t

Šč

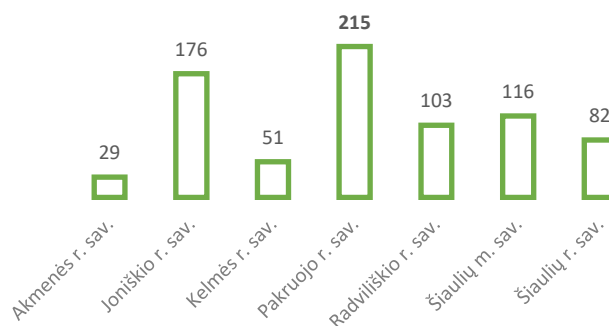
proc. (Akmenės r. sav.).

Vertinant išmestų teršalų sudėtį Pakruojo rajono savivaldybėje matyti, kad didesnę dalį (53,3 proc.) bendros išmestų teršalų sudėties 2019 m. sudarė dujinės ir skystosios medžiagos, o kietosios medžiagos sudarė 46,7 proc. išmestų teršalų bendros sudėties. Kitose lyginamose savivaldybėse, šalyje ir apskrityje dujinės ir skystosios medžiagos bendroje išmestų teršalų sudėtyje sudarė dar didesnę dalį, intervale nuo

2.5.1.3. pav. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, santykis pagal sudėtį 2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis, Pakruojo rajono savivaldybėje iš viso veikė 215 potencialių taršos židinių⁶⁷. Šis rodiklis buvo didžiausias tarp lyginamų savivaldybių, kai mažiausiai potencialių taršos šaltinių turėjo Akmenės rajono savivaldybė (29).

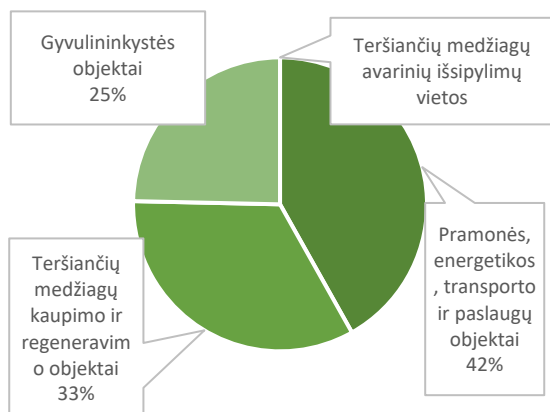
Vertinant potencialius taršos šaltinius Pakruojo rajono savivaldybėje, pravartu suskirstyti juos į tipus. Kaip matoma 2.5.1.4. pav., didžiąją dalį potencialių taršos šaltinių Pakruojo r. sav. sudaro pramonės, energetikos, transporto ir paslaugų objektai (90 vnt.), o mažiausiai – gyvulininkystės objektai (53 vnt.). Teršiančių medžiagų kaupimo ir regeneravimo objektų yra 72, o teršiančių medžiagų avarinių išsipylimų vietų savivaldybėje visai nėra.

2.5.1.4. pav. Potencialių taršos šaltinių skaičius savivaldybėse 2020 m. gruodžio mėn., vnt.

Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba

⁶⁷ Potencialių taršos židinių duomenų atnaujinimo procedūra derinama su Lietuvos Geologijos tarnyba, nes sąraše esantys objektai yra rekvituoti

Atliekų tvarkymas. Pagal LR atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas, pagrindinę atliekų tvarkymo⁶⁸ sistemos

2.5.1.5. pav. Potencialių taršos šaltinių skaičius Pakruojis r. sav. pagal taršos šaltinio tipą 2020 m. gruodžio mėn. (proc.)

Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba

organizavimo funkciją atlieka savivaldos institucijos. Šiaulių regiono savivaldybės yra įsteigusios juridinį asmenį, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorių – VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centrą (toliau – ŠRATC), kuris perėmė iš Šiaulių regiono savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos organizatoriaus funkcijas, į kurias įeina savivaldybių ir regiono atliekų tvarkymo planų rengimas, atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų rengimas, atliekų surinkimo, atliekų tvarkymo objektų eksploatacijos paslaugų pirkimo konkursų organizavimas, sutarčių pasirašymas ir jų vykdymo kontrolė, duomenų apie atliekų srautus rinkimas ir registravimas, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimas. Pakruojis rajono savivaldybėje nuo 2015 m. vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimą vykdo Pakruojis rajono savivaldybės administracijai⁶⁹.

ŠRATC eksploatuoja šią Pakruojis rajono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą – atliekų priėmimo punktą, esantį Plytinės g. Žeimelio miestelyje, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, esančias Savanorių g., Kuosiškių k. ir Aleknaičių k. 14, taip pat žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę, esančią Aleknaičių k. 14 bei regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną (Šiaulių raj.).

Pakruojis rajono savivaldybės tarybos pavedimu UAB „Pakruojis komunalininkas“ savivaldybės teritorijoje teikia komunalinių atliekų⁷⁰ surinkimo paslaugas. UAB „Pakruojis komunalininkas“ pagal patvirtintą grafiką renka mišrias komunalines atliekas, pakuočių atliekas, antrines žaliavas, apvažiavimo būdu pagal iš anksto suderintus grafikus surenka pavojingas, didelių gabaritų atliekas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas.

Antrinės žaliavos ir pakuočių atliekos Pakruojis rajone surenkamos stacionariose atliekų surinkimo aikštelėse ir individualiais konteneriais namų valdose, atskiriant plastiko, metalo, stiklo ir popieriaus atliekas. Vadovaujantis ŠRATC pateikiamais duomenimis, Pakruojis rajone įrengtos 66 antrinių žaliavų ir pakuočių surinkimo aikštelės. Individualių valdų gyventojai rūšiavimo konteneriais aprūpinti 100 procentų.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą Pakruojis rajono savivaldybės teritorijoje reglamentuoja Pakruojis rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės⁷¹ ir Pakruojis rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014–2020 m.⁷²

⁶⁸ Pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą, *atliekų tvarkymas* – atliekų prevencijos, apskaitos, deklaravimo, surinkimo, rūšiavimo, ženklavimo, gabenimo, saugojimo, naudojimo bei šalinimo veikla (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁶⁹ Pakruojis rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. T-359.

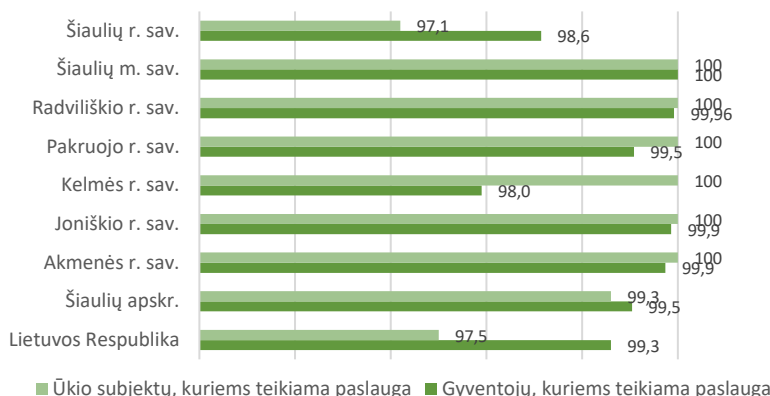
⁷⁰ Pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą, *komunalinės atliekos* – buitinės ir komercinės, pramoninės, institucijų bei kitokios prigimties atliekos, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.

⁷¹ Patvirtintos Pakruojis rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugpjūčio 21 d. sprendimu Nr. T-265.

⁷² Patvirtintos Pakruojis rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. T-358.

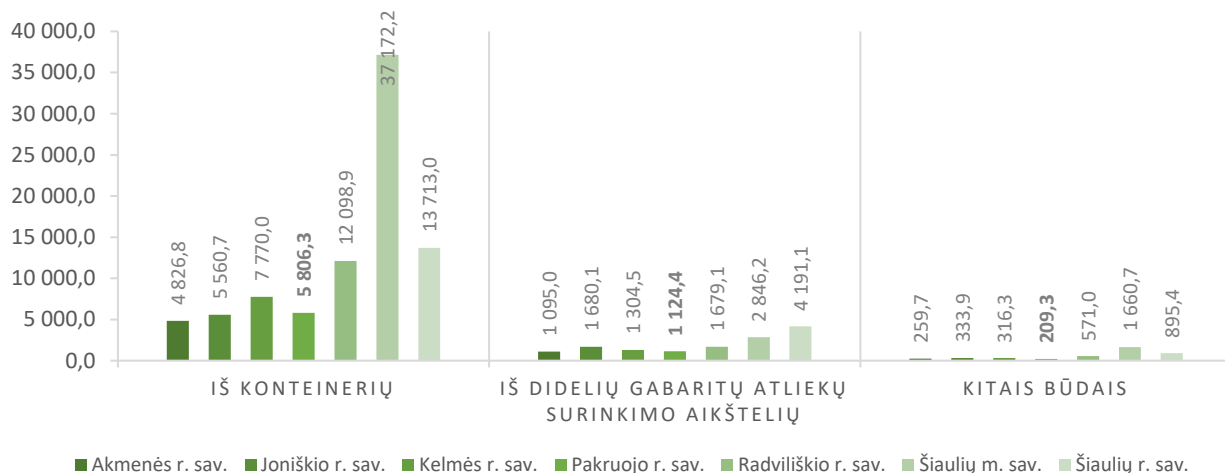
Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros pateikiama informacija, 2018 m. Pakruojo rajono savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo paslauga naudojami 99,5 proc. gyventojų ir 100,0 proc. ūkio subjektų. Pažymėtina, kad 2019 m. duomenys Aplinkos apsaugos agentūroje analizės rengimo metu dar nebuvo teikiami.

Pagal Aplinkos apsaugos agentūros duomenis, 2018 m. Pakruojo rajono savivaldybėje buvo surinkta iš viso 7,1 tūkst. t komunalinių atliekų, iš jų daugiausiai – konteineriuose (81,3 proc.), dalis surinkta apvažiuojant (0,5 proc.), dalis – didelių gabaritų atliekų aikštelėse (15,8 proc.). Kitomis priemonėmis buvo surinkta dar 2,5 proc. atliekų. Pakruojo r. sav. surinktų komunalinių atliekų kiekis lyginamų savivaldybių tarpe buvo vienas mažiausių ir viršijo tik Akmenės r. sav. surinktų atliekų kiekį (6,2 tūkst. t) bei sudarė 0,63 proc. šalies ir 6,8 proc. apskrities surinktų komunalinių atliekų kiekio. 2019 m. duomenys Aplinkos apsaugos agentūroje analizės rengimo metu dar nebuvo teikiami.

2.5.1.6. Gyventojų ir ūkio subjektų dalis, kurie naudojami atliekų surinkimo paslauga 2018 m., proc.

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra

2.5.1.7. Surinktų komunalinių atliekų kiekis 2018 m., t

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra

Surinktos komunalinės atliekos arba yra perdirbamos naujam jų panaudojimui, sudeginamos arba yra pašalinamos. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros informacija apie atliekų tvarkymą, 2018 m. Pakruojo r. sav. 55,5 proc. komunalinių atliekų buvo perdirbta ar panaudota pakartotinai. Pagal šį rodiklį Pakruojo r. sav. atsiliko nuo šalies (56,0 proc.), bet kiek lenkė apskrities (55,4 proc.) rodiklį.

APLINKOS APSAUGOS IR ATLIEKŲ TVARKYMO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Taršių įmonių skaičius 2019 m. (vnt.)	11	11 (vidutiniškai vienoje savivaldybėje)	11 (vidutiniškai vienoje savivaldybėje)
 Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, pokytis per 2015–2019 m. (proc.)	13,9	-4,0	4,4
 Gyventojų, kurie naudojami atliekų surinkimo paslauga 2018 m. (proc.)	99,5	99,3	99,5
 Ūkio subjektų, kurie naudojami atliekų surinkimo paslauga 2018 m. (proc.)	100,0	97,5	99,3
 Perdirbtų/panaudotų komunalinių atliekų 2018 m. (proc.)	55,5	56,0	55,4

2.5.2. VANDENS TIEKIMO, BUITINIŲ IR PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ SURINKIMO INFRASTRUKTŪRA

Geriamojo vandens tiekimas bei nuotekų tvarkymas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Šią veiklą Pakruojo rajono savivaldybėje reglamentuoja LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas⁷³, kiti geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą reglamentuojantys teisiniai dokumentai.

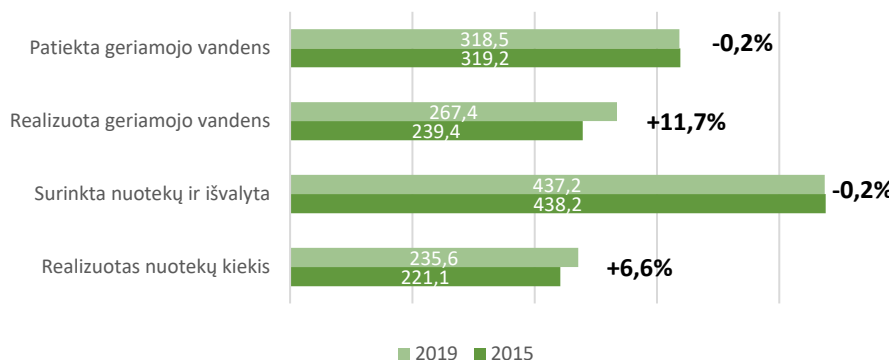
⁷³ Priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. liepos 13 d. sprendimu, dokumento Nr. X-764.

Pakruojo rajono savivaldybėje geriamojo vandens tiekimą⁷⁴ ir nuotekų tvarkymą⁷⁵ vykdo bei vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą eksploatuoja UAB „Pakruojo vandentiekis“.

UAB „Pakruojo vandentiekis“ 2019 m. metinio pranešimo duomenimis, įmonė eksploatuoja 27 vandenvietes, kuriose yra 31 veikiantis artezinis gręžinys, 1 veikiantis vandentiekio bokštas bei 22 vandens gerinimo įrenginiai. Iš viso įmonė eksploatuoja 181,2 km vandentiekio tinklų. Nuotekos yra valomos 15-oje nuotekų valyklų, eksploatuojama 41 nuotekų siurblinė ir 123,3 km nuotekų tinklų.

UAB „Pakruojo vandentiekis“ pajėgumai leidžia išgauti ir tiekti iki 2 524 tūkst. m³ vandens per metus, tačiau išnaudojama tik 13,0 proc. vandenviečių pajėgumų ir per 2019 metus išgauta 318,5 tūkst. m³ vandens. Realizuota 267,4 tūkst. m³ geriamojo vandens, o pašalinta ir išvalyta – 441,9 tūkst. m³ nuotekų (deklarotas nuotekų kiekis – 235,6 tūkst. m³).

Anot UAB „Pakruojo vandentiekis“, 2019 metais, palyginus su 2015 metais, geriamojo vandens tiekimas bei nuotekų valymas keitėsi nežymiai. Geriamojo vandens 2019 m. patiekta 0,2 proc. mažiau nei 2015 m., realizuota 11,7 proc. daugiau, kai nuotekų 2019 m. surinkta ir išvalyta buvo 0,2 proc. mažiau, o realizuota – 6,6 proc. daugiau.

2.5.2.1. pav. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas (tūkst. m³) ir dinamika (proc.) 2015–2019 m.

Šaltinis: UAB „Pakruojo vandentiekis“

⁷⁴ Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą *geriamojo vandens tiekimas* – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir parduoti abonentams ir (arba) vartotojams. (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

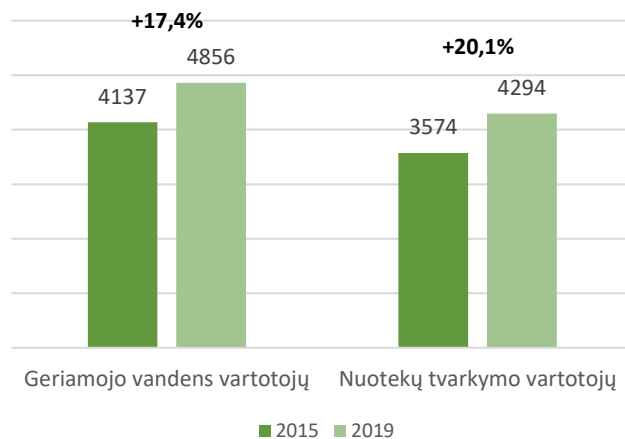
⁷⁵ Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą, *nuotekų tvarkymas* – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas. *Nuotekos* – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

Lyginant 2019 ir 2015 metų geriamojo vandens vartotojų (gyventojų) ir nuotekų tvarkymo vartotojų (gyventojų) skaičius pastebima jų augimo tendencija. 2019 m. geriamojo vandens vartotojų iš viso buvo 4 856 būstai, arba 17,4 proc. daugiau nei 2015 metais (4 137 būstai), o nuotekų tvarkymo vartotojų 2019 m. buvo 4 294, arba 20,1 proc. daugiau nei 2015 metais (3 574 būstai).

Geriamojo vandens abonentų (įmonių) Pakruojo rajone 2019 m. buvo 254, t. y. 6 vnt. mažiau nei 2018 metais (260 įmonių), o nuotekų tvarkymo abonentų (įmonių) 2019 m. buvo 211, kai 2018 metais jų buvo 6 vnt. mažiau – 217 įmonių. Ankstesnių metų duomenų UAB „Pakruojo vandentiekis“ neteikia.

Šiuo metu yra įgyvendinami vandentvarkos projektai:

- Rozalimo miestelyje – nutiesiant naujus vandens tiekimo ir nuotekų valymo tinklus: 12,365 km Rozalimo miestelyje, 1,8 km tam tikrose Rozalimo miestelio gatvėse ir įrengiant naujus 12 m³ vandens gerinimo įrenginius;
- Rimšonių kaime – nutiesiant vandens tiekimo tinklus ir prijungiant juos prie Petrašiūnų kaime esančių vandens gerinimo įrenginių;
- Medikonių kaime – rekonstruojant vandens tiekimo tinklus ir pastačius naujus vandens gerinimo įrenginius, mažinančius geležies kiekį vandenyje ir vandens drumstumą.

2.5.2.2. pav. Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo vartotojų skaičius (būstai) ir dinamika (proc.) 2015–2019 m.

Šaltinis: UAB „Pakruojo vandentiekis“

VANDENS TIEKIMO, BUITINIŲ IR PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ SURINKIMO INFRASTRUKTŪROS APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Pateikto geriamojo vandens pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-0,2	-	-
 Surinktų ir išvalytų nuotekų pokytis 2015–2019 m. (proc.)	-0,2	-	-

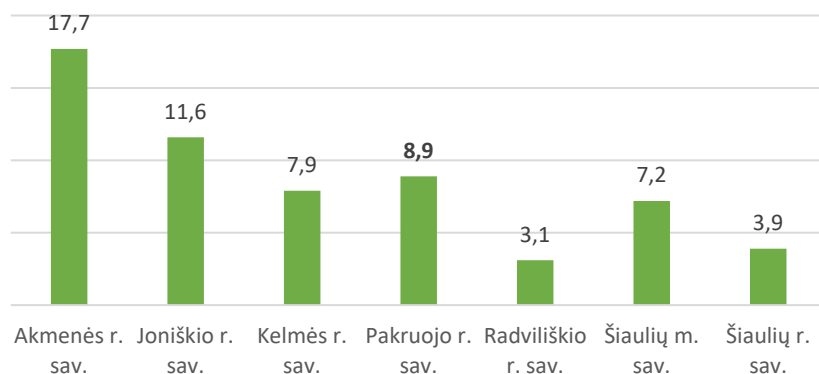
2.5.3. ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA

Centralizuotas šilumos tiekimas. Centralizuotos šilumos gamybos ir šilumos tiekimo paslaugas Pakruojo rajono savivaldybėje teikia UAB „Pakruojo šiluma“.

Anot Pakruojo rajono savivaldybės mero 2019 m. veiklos ataskaitos, šiluminė energija yra tiekama Pakruojo mieste, Pakruojo kaime, Linkuvos mieste, Petrašiūnų kaime, Klovainių miestelyje. Pagrindiniai šilumos vartotojai yra gyventojai (68 proc.), savivaldybės įstaigos (19 proc.), iš valstybės biudžeto finansuojamos įstaigos (5 proc.) bei kiti šilumos vartotojai (19 proc.).

Bendrovės veiklos rezultatas priklauso nuo daugelio veiksnių: medienos, dujų, elektros energijos kainų, taip pat ir lauko oro temperatūros. 2019 m. bendrovė patyrė nuostolį, kuris buvo nulemtas mažesnio šilumos suvartojimo dėl klimato atšilimo bei daugiabučių renovacijos, taip pat nuostolio susidarymą skatino labai didelės skolos už paslaugas – 2019 m. jos sudarė apie 231 tūkst. eurų.

Daugiabučių renovacija. Anot Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2019 metų veiklos ataskaitos, 2019 m. daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimui ar modernizavimui buvo suteikta 18 leidimų. Pagal VŠĮ Būsto energijos taupymo agentūros renovuotų daugiabučių žemėlapij, iš viso yra renovuotas 31 daugiabutis, kai 18, kaip jau minėta, yra vis dar renovuojami. Renovuotų būstų dalis bendroje potencialių renovacijai daugiabučių įskaitoje sudaro 8,9 proc. Šiaulių apskrityje tai vienas didžiausių rodiklių, didesnė renovuotų daugiabučių koncentracija – Akmenės r. sav. (17,7 proc.) ir Joniškio r. sav. (11,6 proc.). Mažiausia renovuotų daugiabučių dalis apskrityje yra Radviliškio r. sav. (3,1 proc.). Apskritis renovuotų daugiabučių dalies vidurkis apskrityje yra 8,6 proc., o šalyje – 8,0 proc.

2.5.3.1.pav. Renovuotų daugiabučių dalis 2020 m., proc.

Šaltinis: <https://map.betalt.lt/map>

Elektros energija ir apšvietimas. Elektros energijos tiekimą Pakruojo rajono savivaldybėje užtikrina AB „ESO“. Į Pakruojo rajono savivaldybę **elektros energija**⁷⁶ tiekama iš bendros Lietuvoje elektros **energijos tiekimo sistemos**⁷⁷.

Pakruojo rajono savivaldybės gatvių apšvietimo sistemos priežiūra priklauso Pakruojo rajono savivaldybės Strateginės plėtros ir statybos skyriui, kuris koordinuoja Kelių priežiūros ir plėtros programos įgyvendinimą savivaldybėje, kuri apima kelių priežiūrą, rekonstravimą, kapitalinį remontą, inžinerines paslaugas bei eismo saugumo priemones.

⁷⁶ Pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą, *elektros energija* – gaminama aktyvinė elektros energija, kuri kaip prekė pateikiama vartotojui (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

⁷⁷ Pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą, *energijos tiekimo* arba *energetikos sistema* – tarpusavyje suderintu režimu funkcionuojanti elektros įrenginių, skirtų elektros energijai gaminti, perduoti ir skirstyti, visuma (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

ENERGETINĖS INFRASTRUKTŪROS APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Renovuotų daugiabučių dalis 2020 m. (proc.)	17,7	8,0	8,6

2.5.4. TRANSPORTO IR SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

Gerai išplėtotą **kelių infrastruktūrą** yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių regiono ekonominę ir socialinę raidą. Transportas skirstomas į tris pagrindines kategorijas – oro, žemės ir vandens.

Pakruojo rajono savivaldybėje valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklas, einantis per seniūnijų centrus (jungia bent vieną seniūnijų centrą su kitu vietovardžiu):

- **7 krašto keliai**⁷⁸: KK149 Smilgiai–Pakruojis; KK150 Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys; KK151 Pakruojis–Linkuva; KK152 Joniškis–Linkuva; KK209 Joniškis–Žeimelis–Pasvalys; KK211 Linkuva–Žeimelis; KK212 Radviliškis–Pakruojis.
- **25 rajoniniai keliai**⁷⁹: 1609 Bariūnai–Bučiūnai–Pašvitinys–Linkuva; 1626 privaž. prie Bitužių nuo kelio Joniškis–Žeimelis–Pasvalys; 1630 privaž. prie Malgūžių nuo kelio Joniškis–Žeimelis–Pasvalys; 1640 privaž. prie Mindaugių nuo kelio Joniškis–Žeimelis–Pasvalys; 2902 Linkuva–Degesiai–Gedučiai; 2903 Rimšoniai–Klovainiai–Rozalimas–Aukštelkai; 2904 Linkuva–Joniškėlis–Pumpėnai; 2905 Pakruojis–Mikniūnai; 2906 Rozalimas–Plaučiškiai–Pakalniškiai; 2908 Pakruojis–Lygumai–Naisiai; 2909 Pakruojis–Klovainiai–Deglėnai–Valmoniai; 2912 Žeimelis–Vileišiai–Adžiūni; 2914 Lygumai–Degučiai–Stačiūnai–Pavėzgiai; 2915 Lygumai–Pamūšis; 2917 Lygumai–Sosdvaris; 2919 Klovainių aplinkkelis; 2922 Pakruojis–Poškiečiai; 2923 Rozalimas–Šukioniai; 2927 privaž. prie Mažučių nuo kelio Žeimiai–Pašvitinys–Lauksodis; 2929 privaž. prie Pašvitinio nuo kelio Joniškis–Linkuva; 2933 Linkuva–Megučioniai–Girbutkiai; 3126 privaž. prie Valakėlių nuo kelio Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys; 3127 privaž. prie Nairių nuo kelio Joniškis–Žeimelis–Pasvalys; 3137 privaž. prie Norių nuo kelio Joniškis–Žeimelis–Pasvalys; 4001 Žeimiai–Pašvitinys–Lauksodis.

Anot Lietuvos statistikos departamento, 2019 m. pabaigoje valstybinės reikšmės keliai Pakruojo r. sav. sudarė 491 kilometrą, kai vietinės reikšmės keliai⁸⁰ sudarė 900 kilometrų.

Magistralinių kelių⁸¹ ir **geležinkelių** Pakruojo r. sav. nėra.

⁷⁸ Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymą, *krašto keliai* – keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamoji dalis, kuriais vyksta intensyvus transporto priemonių eismas tarp Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų centrų, taip pat tranzitinio ir turistinio transporto priemonių eismas.

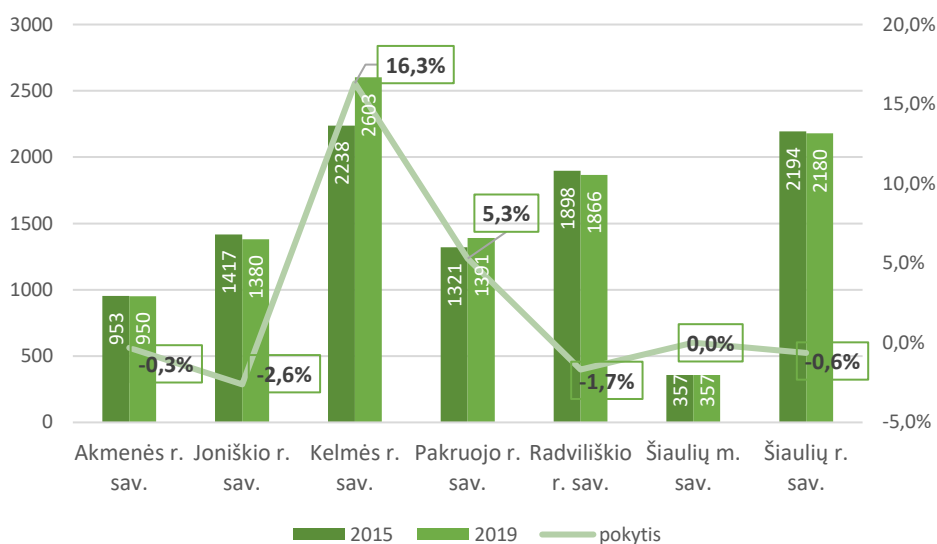
⁷⁹ Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymą, *rajoniniai keliai* – keliai, jungiantys miestų ir kaimų gyvenamąsias vietas su magistraliniais ir krašto keliais.

⁸⁰ Pagal Lietuvos statistikos departamento automobilių kelių statistinio tyrimo metodiką, patvirtintą Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2015 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. DJ-105, *vietinės reikšmės keliai* yra keliai, naudojami vietiniam susisiekimui. Jie skirstomi į viešuosius ir vidaus kelius.

⁸¹ Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymą, *magistraliniai keliai* – pagrindiniai Lietuvos keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamoji dalis, kuriais vyksta intensyviausias transporto priemonių eismas. Jiems priskiriami visi valstybinės reikšmės keliai, įtraukti į Europos tarptautinį kelių tinklą.

Vienas reikšmingiausių kelių būklės vertinimo rodiklių – **esama kelių danga**. 2019 m. pabaigoje Pakruojo r. sav. automobilių kelių ilgis siekė 1 391 km ir pagal ilgį buvo per vidurį tarp lyginamų savivaldybių. Bendras kelių ilgis apskrityje didžiausias buvo Kelmės r. sav. (2 603 km), o mažiausias – Šiaulių m. sav. (357 km). Pakruojo r. sav. keliai sudarė 1,6 proc. šalies (85 086 km) ir 13,0 proc. Šiaulių apskrities (10 727 km) rodiklio. Bendras kelių ilgis Pakruojo r. sav. per penkerius metus išaugo 5,3 proc. Labiausiai nuo 2015 metų kelių ilgis išaugo Kelmės r. sav., o labiausiai sumažėjo Joniškio r. sav. (-2,6 proc.).

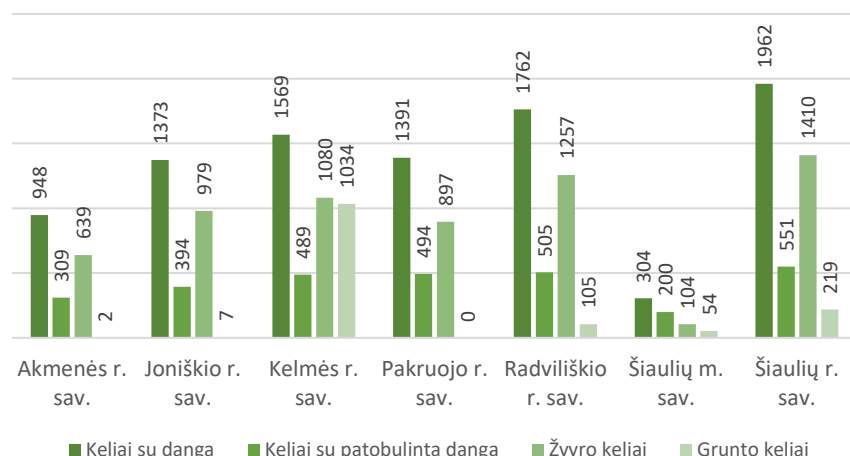
2.5.4.1. pav. Kelių ilgis 2019 m. pabaigoje (km) ir jo pokytis 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kelių su danga Pakruojo r. sav. ilgis (1 391 km) buvo per vidurį tarp lyginamų savivaldybių. Iš jų **kelių su patobulinta danga**⁸² ilgis Pakruojo r. sav. buvo tarp didžiausių tarp nagrinėtų savivaldybių (494 km), siekė 1,9 proc. visų šalies ir 16,8 proc. visų apskrities kelių su patobulinta danga ir pagal šį rodiklį atsiliko tik nuo Radviliškio r. sav. (505 km) ir nuo Šiaulių r. sav. (551 km). **Žvyro kelių** ilgis Pakruojo r. sav. buvo vienas mažiausių ir siekė 897 km. Žvyro kelių dalis Pakruojo r. sav. 2019 m. pab. sudarė 1,95 proc. šalies, o 14,1 proc. – apskrities žvyro kelių. Palyginus su kitomis savivaldybėmis, mažesnis žvyro kelių ilgis buvo Akmenės r. sav. (639 km) ir Šiaulių m. sav. (104 km). **Grunto kelių**⁸³ Pakruojo r. sav., vienintelėje iš lyginimų savivaldybių, 2019 m. pabaigoje visai nebuvo.

⁸² Pagal Lietuvos statistikos departamento automobilių kelių statistinio tyrimo metodiką, patvirtintą Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2015 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. DJ-105, *automobilių keliai su patobulinta danga* – keliai su asfaltbetonio danga; betono danga; betoninių trinkelų grindinio danga.

⁸³ Pagal Lietuvos statistikos departamento automobilių kelių statistinio tyrimo metodiką, patvirtintą Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2015 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. DJ-105, *grunto keliai* – keliai be dangos.

2.5.4.2. pav. Kelių ilgis pagal dangą 2019 m. pabaigoje, km

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Atsižvelgiant į kelių dangos rodiklius, didžiausias susisiekimo infrastruktūros trūkumas Pakruojo rajono savivaldybėje yra didelė žvyro kelių dalis (daugiau nei pusė visų kelių su danga).

Išplėtotą **dviračių takų**⁸⁴ infrastruktūra ne tik palengvina susisiekimą, tačiau yra svarbi turizmo infrastruktūros dalis, pasitarnaujanti turizmo skatinimui, aktyvaus poilsio propagavimui.

2019 m. dviračių takų ilgis Pakruojo rajone siekė 3,4 km, sudarė 1,8 proc. Šiaulių apskrities (188,2 km) rodiklio ir buvo pats mažiausias apskrityje. Lyginamų savivaldybių tarpe 2019 m. ilgiausi dviračių takai buvo Šiaulių m. sav. (61,6 km).

2.5.4.1. lentelė. Dviračių takų ilgis 2019 m. pabaigoje (km)

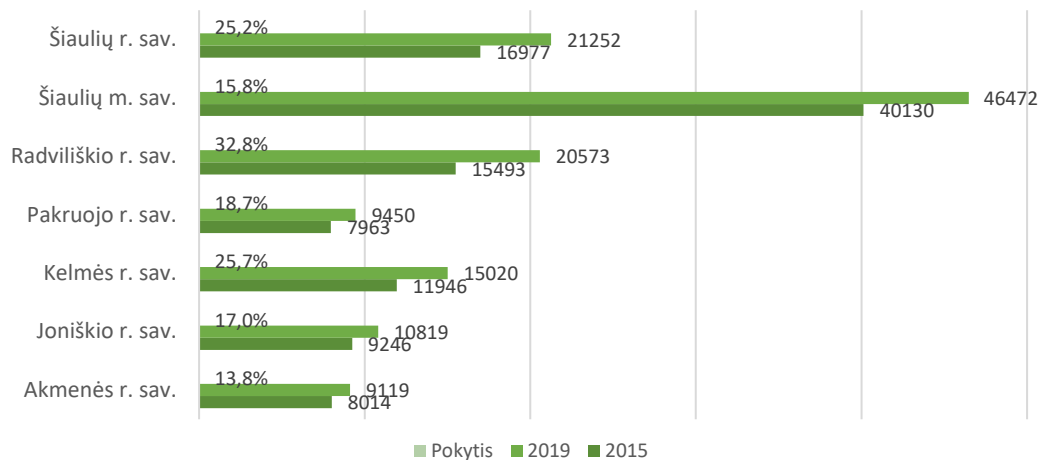
Savivaldybė	Dviračių takų ilgis, km
Akmenės rajono	11,7
Joniškio rajono	47,6
Kelmės rajono	51,5
Pakruojo rajono	3,4
Radviliškio rajono	6,6
Šiaulių rajono	5,8
Šiaulių miesto	61,6

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pakruojo r. sav. 2019 m. buvo registruotos 9 450 kelių **transporto priemonės**⁸⁵, tai sudarė 7,1 proc. visų Šiaulių apskrityje ir 0,6 proc. visų šalyje registruotų transporto priemonių. Tai buvo mažiausias rodiklis po Akmenės r. sav. (9 119), palyginti su kitomis savivaldybėmis. Daugiausiai transporto priemonių 2019 m. pab. registruota Šiaulių m. sav. (46 472).

⁸⁴ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, *dviračių takas* – dviračių eismui skirtas kelias arba kelio dalis, pažymėti tam skirtais kelio ženklais. Dviračių takas privalo būti atskirtas nuo kelio ar jo dalių kelio inžinerinėmis priemonėmis (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁸⁵ Pagal Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą, *transporto priemonė* – priemonė žmonėms ir (arba) kroviniams, taip pat ant jos sumontuotai stacionariai įrangai vežti. Ši sąvoka taip pat apima traktorius, savaeigės mašinas ir eismui ne keliais skirtas transporto priemones (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

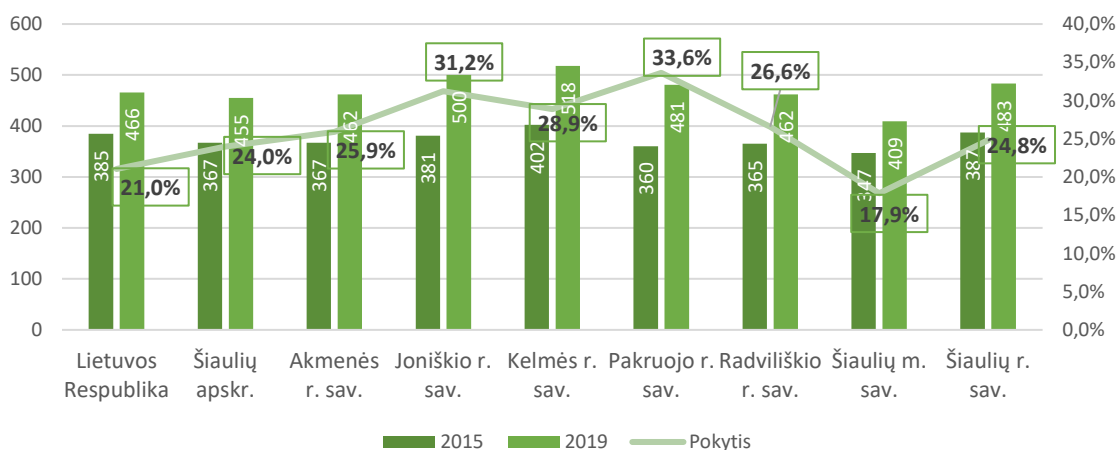

2.5.4.3. pav. Transporto priemonių skaičius 2019 m. pab. (vnt.) ir jo dinamika 2015-2019 m. (proc.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. pabaigoje Pakruojo r. sav. didžiąją transporto priemonių dalį (94,7 proc.) sudarė individualieji lengvieji automobiliai. Šalyje ir apskrityje lengvieji automobiliai sudarė didesnę procentinę dalį (atitinkamai 86,9 proc. ir 89,6 proc. visų transporto priemonių).

Tiksliau lengvųjų automobilių dalį atspindi 1 000-iui gyventojų tenkantis lengvųjų automobilių kiekis. 2019 m. pabaigoje Pakruojo r. sav. 1 000-iui gyventojų teko 462 lengvieji automobiliai. Rodiklis 26 vnt. viršijo Šiaulių apskrities, o 15 vnt. – šalies rodiklį. Palyginti su 2015 m., visose nagrinėjamose teritorijose rodiklis augo. Pakruojo r. sav. 1 000-iui gyventojų tenkantis lengvųjų automobilių skaičius išaugo 33,6 proc., ir augimu pralenkė šalies (21,0 proc.) bei apskrities (24,0 proc.) rodiklio augimą.

2.5.4.4. pav. Lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1 000-iui gyventojų, ir jo dinamika 2015–2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. Pakruojo r. sav. (reguliariaisiais ir užsakomaisiais reisais) buvo pervežta 97,8 tūkst. asmenų. Per penkerius metus vežamų autobusais keleivių skaičius Pakruojo r. sav. sumažėjo 24,2 proc. kai šalyje mažėjo – 3,5 proc. , o apskrityje – 10,6 proc.

2.5.4.2. lentelė. Keleivių vežimas kelių transportu pagal reisų rūšį 2019 m., tūkst.

	Reguliarus reisas	Tolimojo susisiekimo maršrutas	Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas	Vietinio (miesto) susisiekimo maršrutas	Tarptautinio susisiekimo maršrutas	Specialus reisas	Užsakomasis reisas
Lietuvos Respublika	364 651,5	8 723,9	21 178,0	334 286,3	463,3	2 539,7	5 692,4
Šiaulių apskritis	14 979,6	443,1	1667,9	12 868,7	0	53,4	179,7
Akmenės r. sav.	238,8	84,4	154,3	0	0	15,4	2,6
Joniškio r. sav.	398,1	46,2	351,9	0	0	0	22,3
Kelmės r. sav.	316,8	0	316,8	0	0	12	24,2
Pakruojo r. sav.	94,2	0	94,2	0	0	0	3,6
Radviliškio r. sav.	291,2	0	260,2	31	0	21,9	9,3
Šiaulių m. sav.	13 094,0	312,4	153,1	12 628,5	0	4,2	88,2
Šiaulių r. sav.	546,5	0	337,4	209,1	0	0	29,6

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Didžioji dalis pervežtų keleivių skaičiaus dalis 2019 m. šalyje, apskrityje ir visose lyginamose savivaldybėse 2019 m. buvo reguliariaisiais reisais. Pakruojo r. sav. reguliariaisiais reisais 2019 m. pervežta 96,3 proc. visų keleivių, šalyje – 97,8 proc., o apskrityje – 98,5 proc.

Keleivių vežimo autobusais reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais paslaugas Pakruojo r. sav. teikia AB „Pakruojo autotransportas“ ir dar 3 įmonės.

TRANSPORTO IR SUSISIEKIMO APIBENDRINIMAS

	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Kelių su patobulinta danga dalis 2019 m. (proc.)	35,5	30,8	27,4
 Žvyro kelių dalis 2019 m. (proc.)	64,5	53,9	59,3
 Lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1 000-iai gyventojų 2019 m. (vnt.)	481	466	455

Autobusais pervežtų
keleivių skaičiaus pokytis
2015–2019 m. (proc.)

-24,2

-3,5

-10,6

2.5.5. TECHNOLOGINĖ IR INFORMACINĖ INFRASTRUKTŪRA

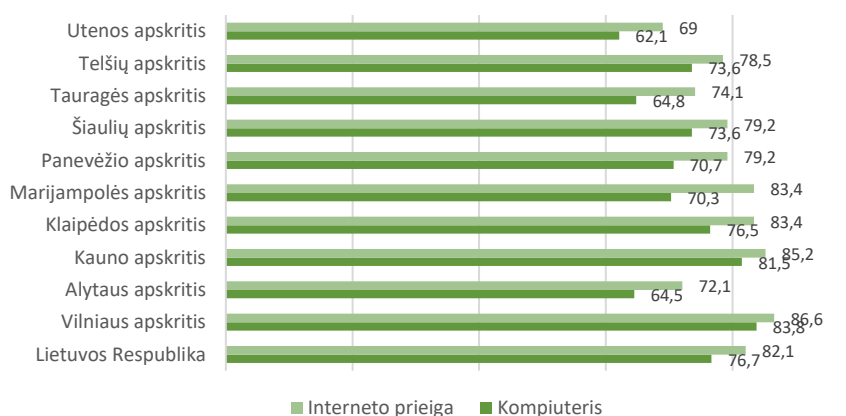
Informacinės visuomenės plėtra yra neatsiejama nuo informacinių technologijų aplinkos plėtotės. Informacinės visuomenės plėtros programos priemonėmis siekiama užtikrinti reikalingos informacinių technologijų (IT) infrastruktūros kūrimą ir tobulinimą Pakruojo r. sav., nuolat atnaujinant savivaldybės ir jos įstaigų techninę bei programinę įrangą. Sistemingai atnaujinant savivaldybės kompiuterinę bazę, programinę įrangą bei kitus informacinius išteklius, yra ne tik tobulinamas viešasis valdymas, bet ir formuojamas teigiamas savivaldybės įvaizdis.

VšĮ Pakruojo verslo informacijos centras yra pelno nesiekianti ribotos civilinės atsakomybės įmonė, kurios pagrindiniai tikslai – tenkinti viešuosius interesus vykdant informacines, konsultacines ir mokymo paslaugas verslui, vykdyti turizmo ir muziejų bei kitokią visuomenei naudingą veiklą, įgyvendinti Pakruojo rajono daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą.

Pagal 2019 m. Pakruojo rajono savivaldybės metinę ataskaitą, kompiuterių atnaujinimui 2019 m. skirta 5,3 tūkst. eurų; 0,4 tūkst. eurų šiam tikslui skyrė UAB „Pakruojo šiluma“, o 4,9 tūkst. eurų skyrė UAB „Pakruojo vandentiekis“.

Anot Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2019 metų veiklos ataskaitos, iš viso iš savivaldybės biudžeto informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms 2019 m. skirta 73,6 tūkst. eurų.

Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą, duomenis Lietuvos statistikos departamentas pateikia apskričių lygiu. 2016–2020 m. laikotarpiu visoje šalyje asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą turinčių namų ūkių skaičius augo (atitinkamai 8,8 proc. ir 14,5 proc.).

2.5.5.1. pav. Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą, dalis 2018 m. (proc.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šiaulių apskrityje namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį, dalis per penkerius metus augo

sparčiau (11,7 proc.) nei šalyje (8,8 proc.) ir 2020 m. sudarė 73,6 proc. Šis rodiklis 3,1 proc. atsiliko nuo šalies vidurkio ir apskričių, turinčių didžiuosius miestus: 10,2 proc. atsiliko nuo Vilniaus apskrities, 7,9 proc. nuo Kauno apskrities ir 2,9 proc. nuo Klaipėdos apskrities rodiklio.

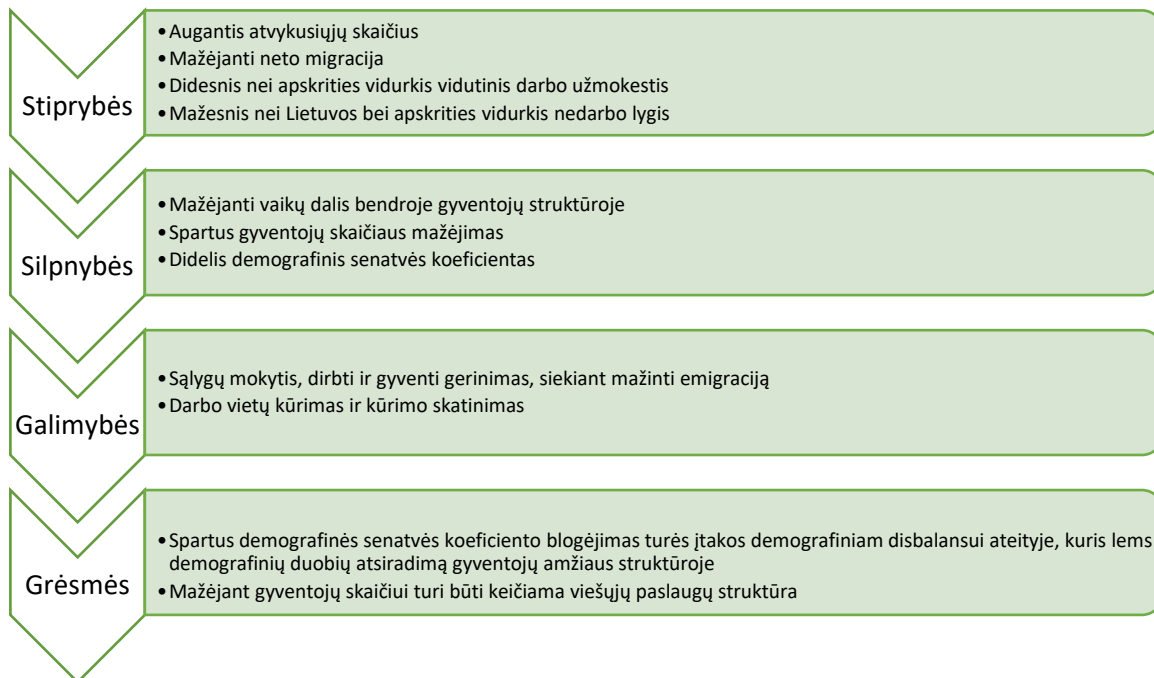
Savo ruožtu, namų ūkių, turinčių interneto prieigą, dalis Šiaulių apskrityje per penkerius metus augo (16,1 proc.) sparčiau nei šalyje (14,5 proc.), Kauno apskrityje (8,5 proc.) ir Klaipėdos apskrityje (11,5 proc., bet lėčiau nei Vilniaus apskrityje (23,4 proc.). 2020 m. Šiaulių apskrityje namų ūkių, turinčių interneto prieigą, dalis sudarė 79,2 proc. Šis rodiklis 2,9 proc. atsiliko nuo šalies vidurkio, 7,4 proc. nuo Vilniaus apskrities, 6,0 proc. nuo Kauno apskrities ir 4,2 proc. nuo Klaipėdos apskrities rodiklio.

TECHNOLOGINĖS IR INFORMACINĖS INFRASTRUKTŪROS APIBENDRINIMAS

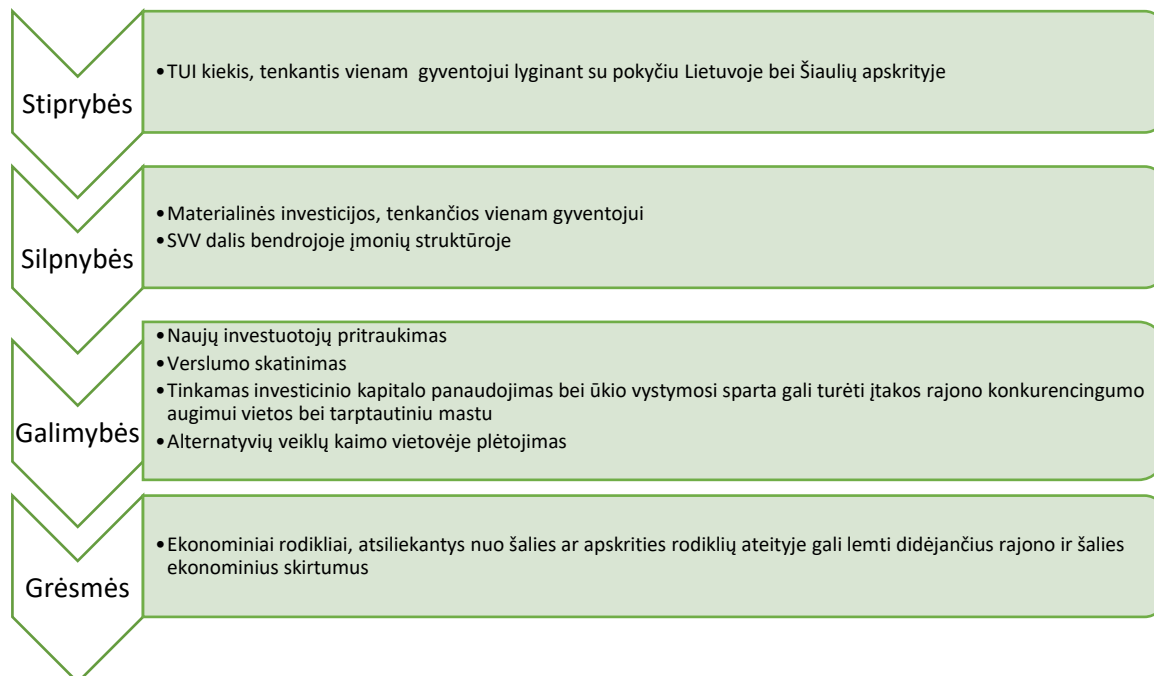
	Pakruojo r. sav.	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis
 Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį, dalis 2020 m. (proc.)	n/d	76,7	73,6
 Namų ūkių, turinčių interneto prieigą, dalis 2020 m. (proc.)	n/d	82,1	79,2

3. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ

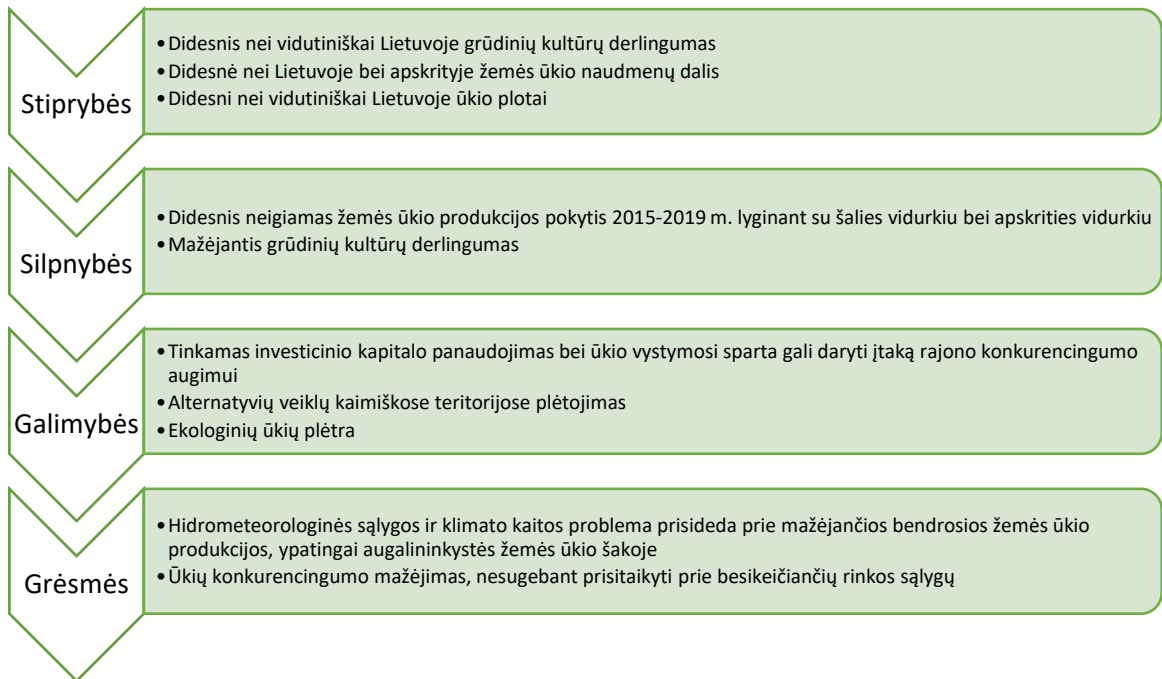
Demografinė aplinka ir užimtumas

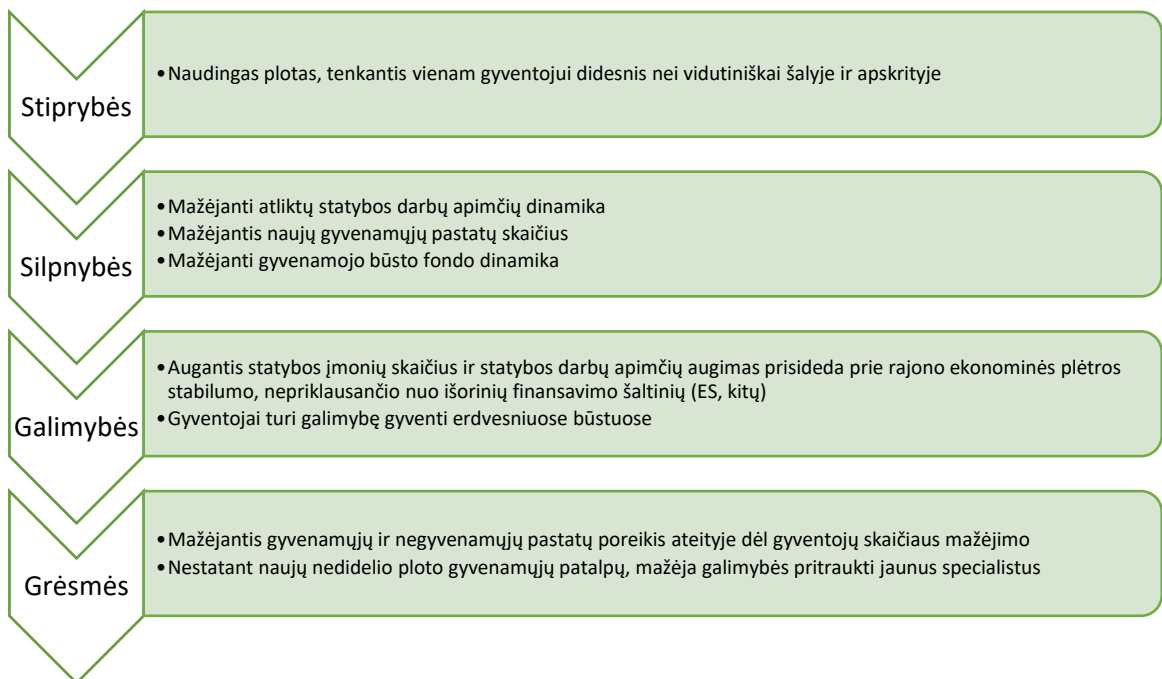
Ekonomika ir verslas

Žemės ūkis

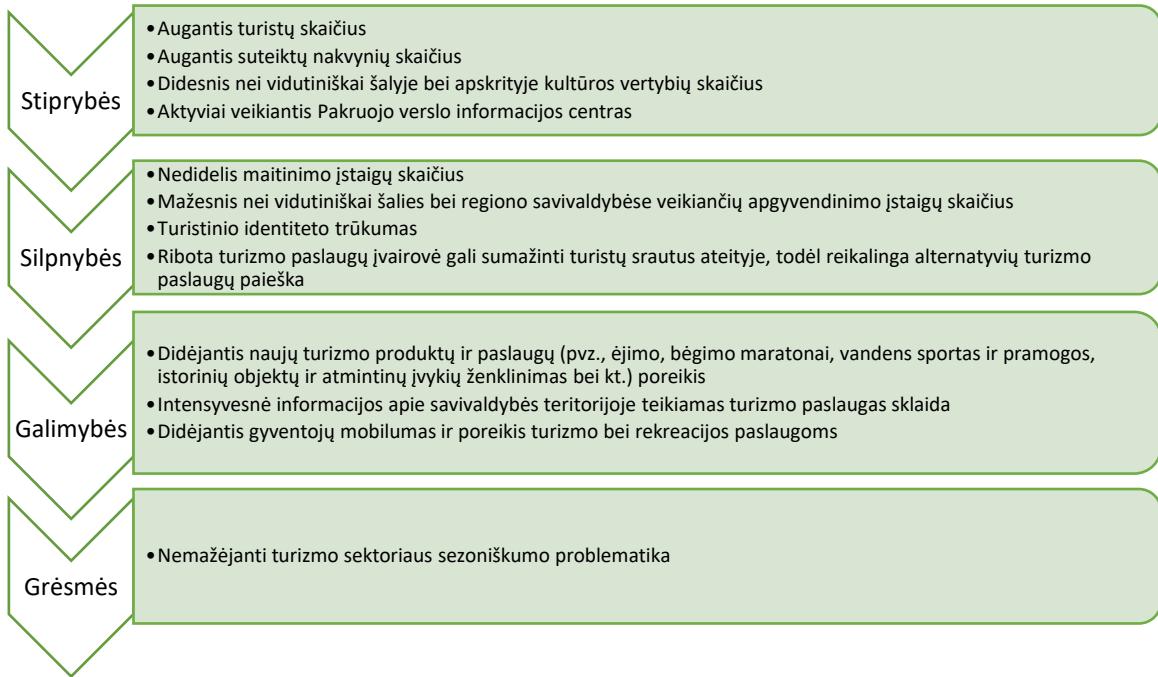

Statyba ir gyvenamasis fondas

Turizmas, kultūros ir gamtos paveldas

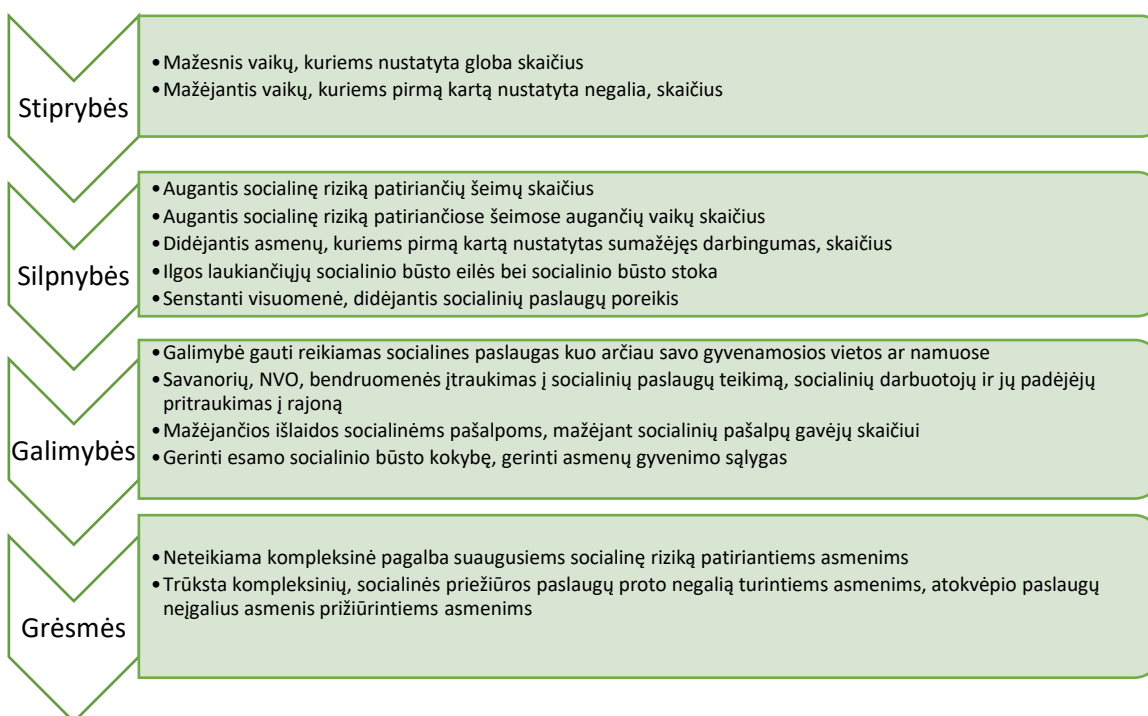
Švietimas

Sveikatos priežiūra

Socialinė aplinka

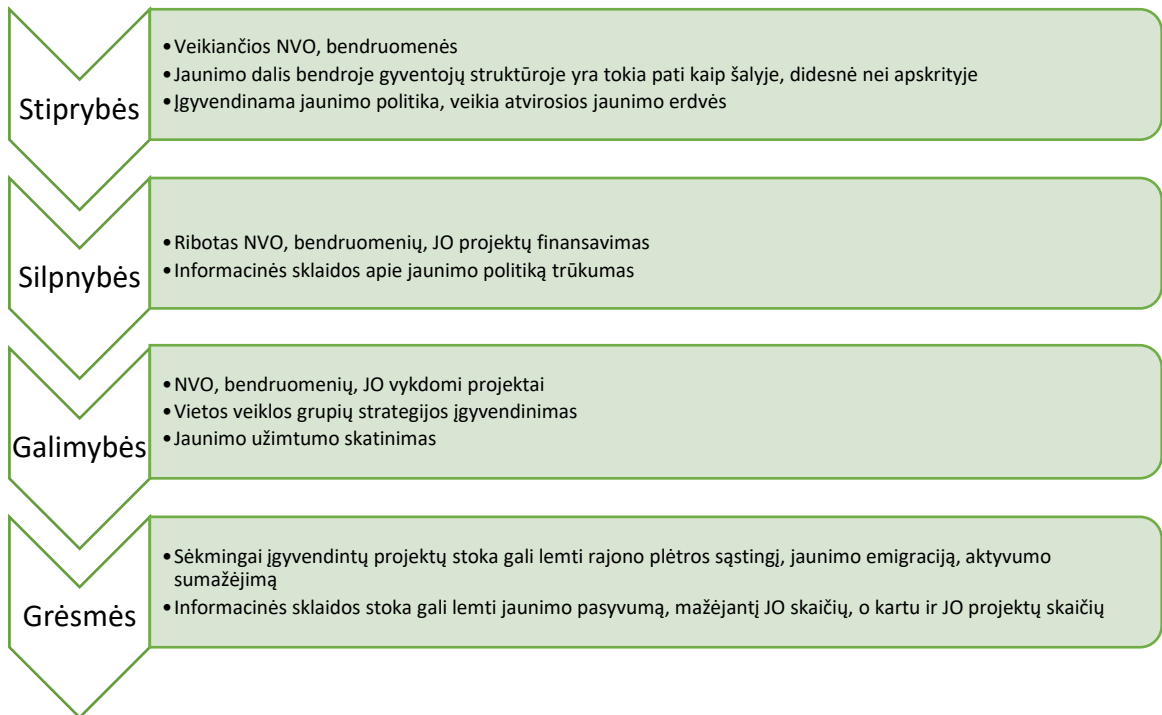
Kultūra ir menas

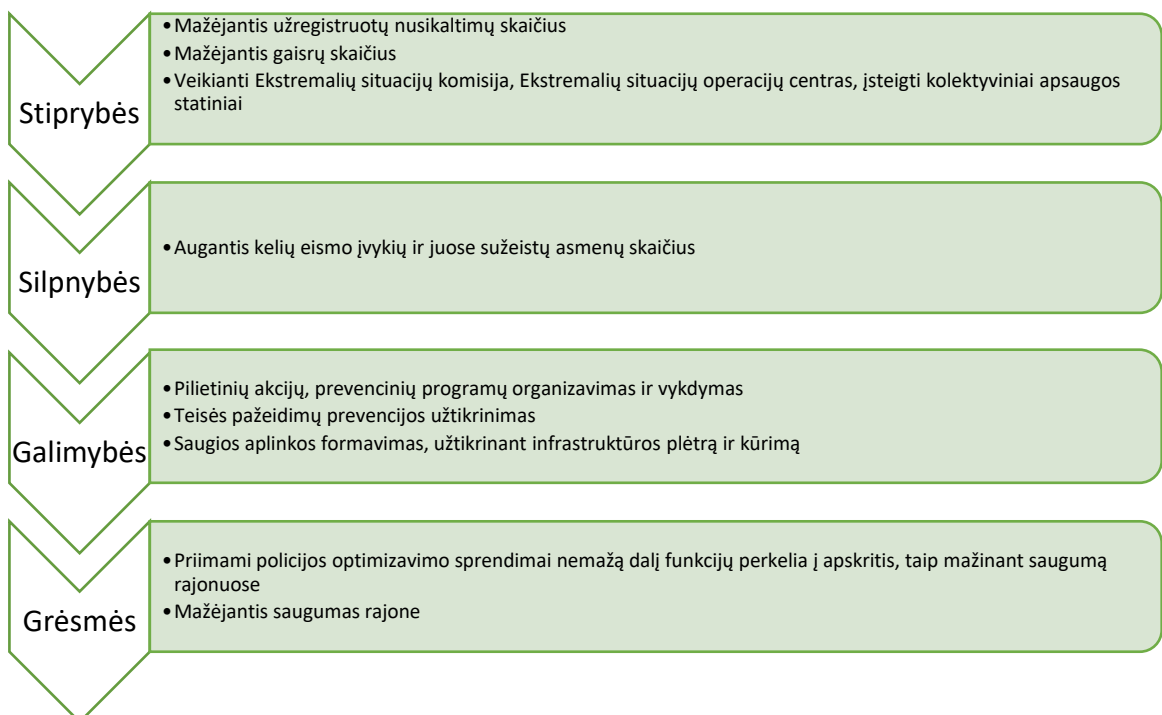
Kūno kultūra ir sportas

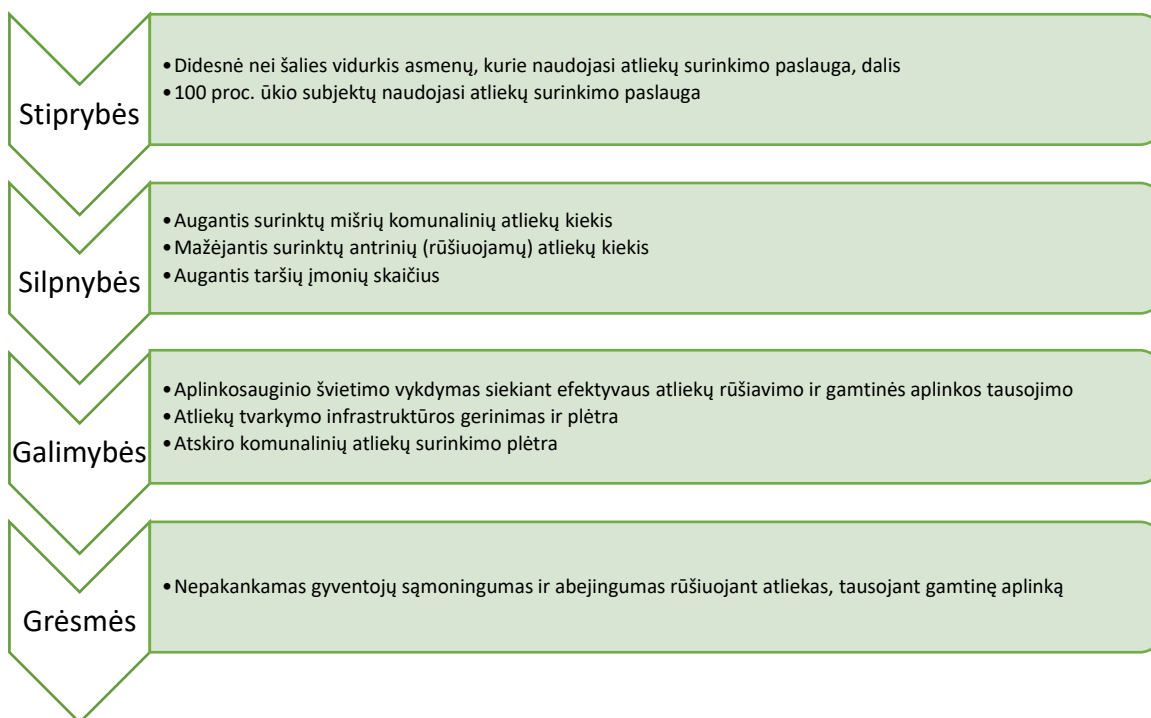
Nevyriausybines organizacijos, bendruomenės ir jaunimo politika

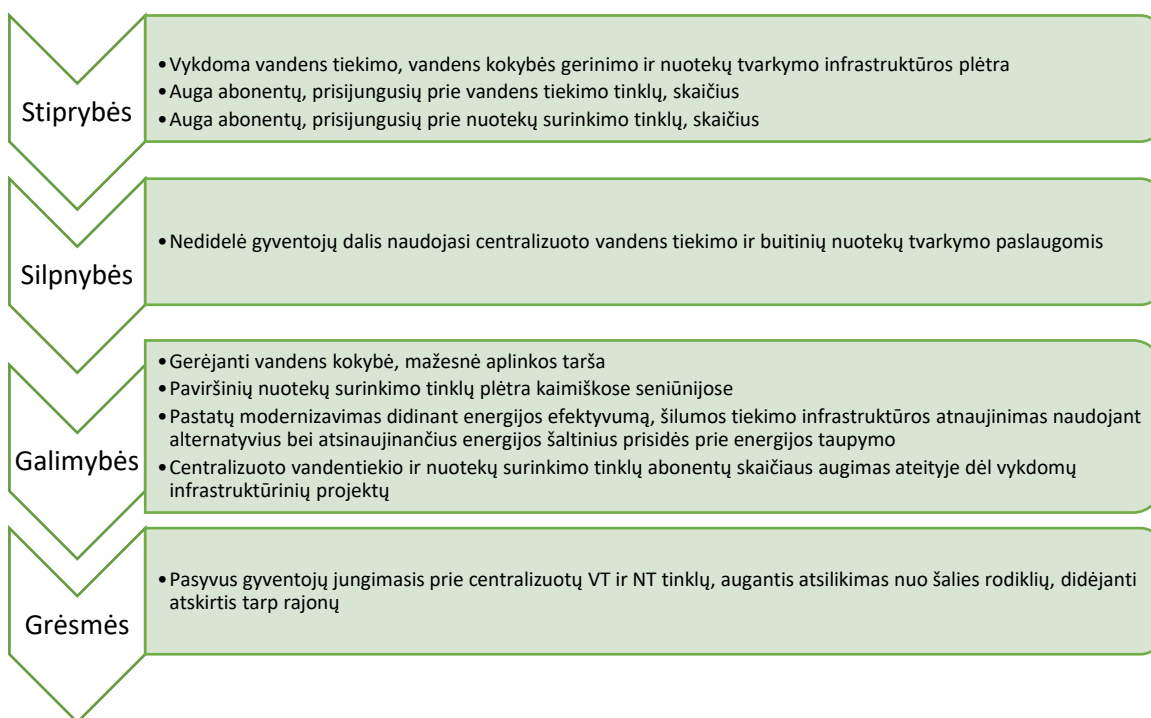
Viešasis saugumas ir viešoji tvarka

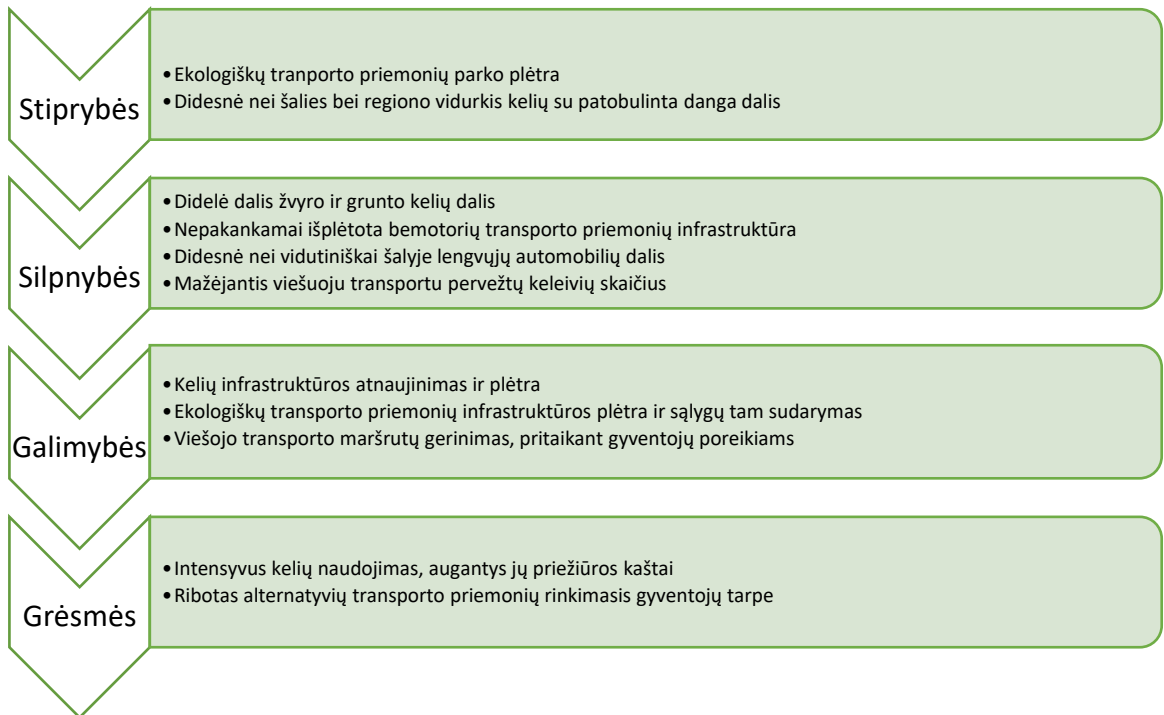
Aplinkos apsauga ir atliekų tvarkymas

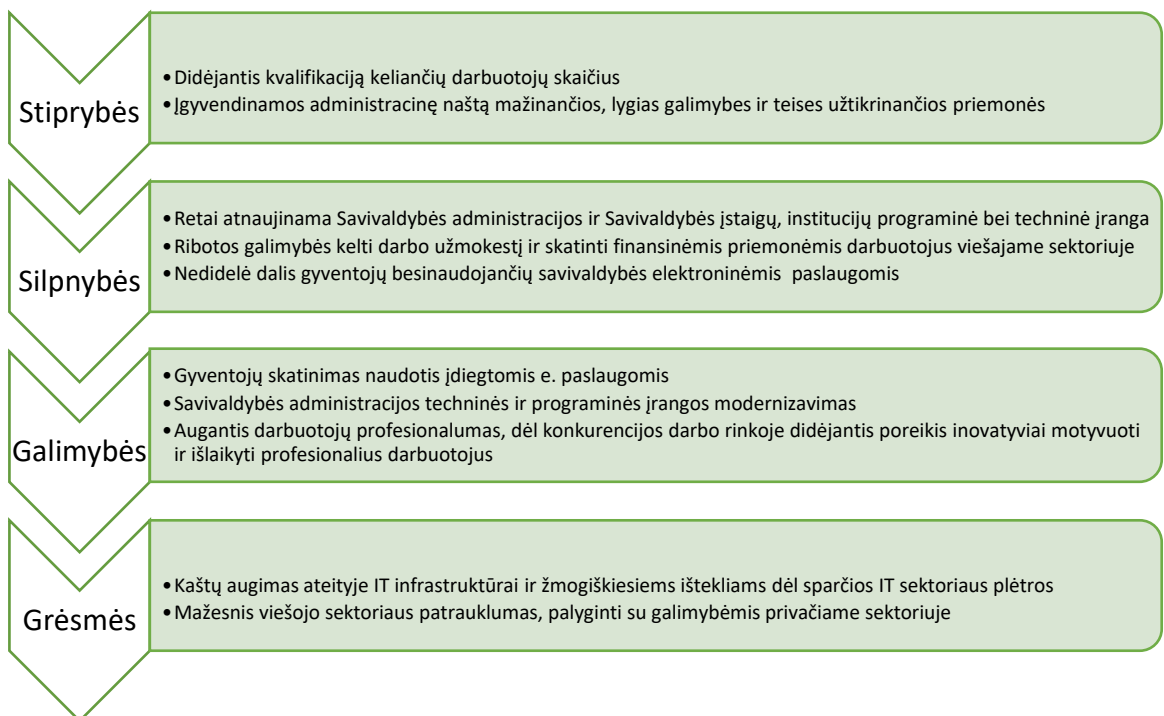
Vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūra ir energetinė infrastruktūra

Transporto ir susisiekimo infrastruktūra

Technologinė ir informacinė infrastruktūra ir viešasis valdymas

4. PLĖTROS VIZIJA, PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4.1. PAKRUOJO RAJONO VIZIJA

Pakruojo rajonas - patrauklus gyventi kraštas, kuriame tausojama aplinka, branginami žmonės ir istorinė atmintis. Čia mūsų namai - puoselėkime ir kurkime juos kartu

4.2. PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Suformuotos vizijos įgyvendinimui buvo nustatyti 4 prioritetai:

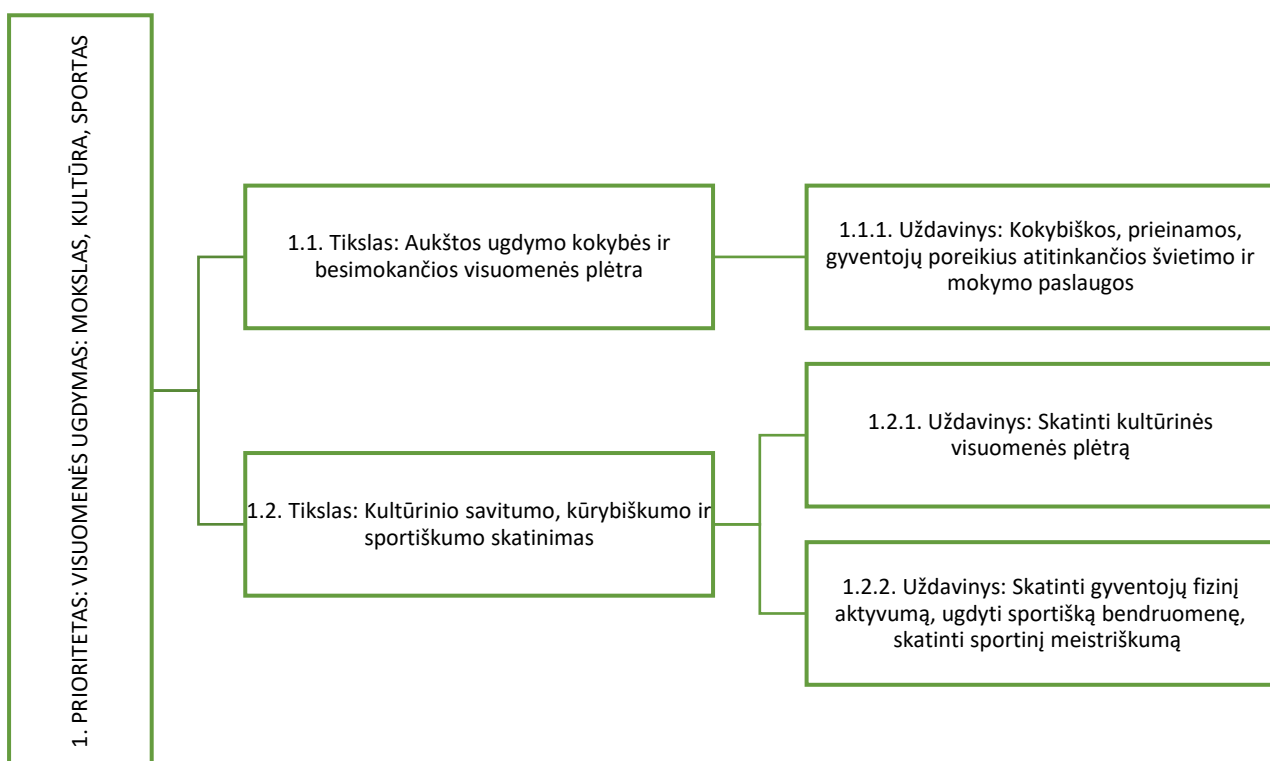
1. PRIORITETAS: VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA, SPORTAS

2. PRIORITETAS: VERSLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA

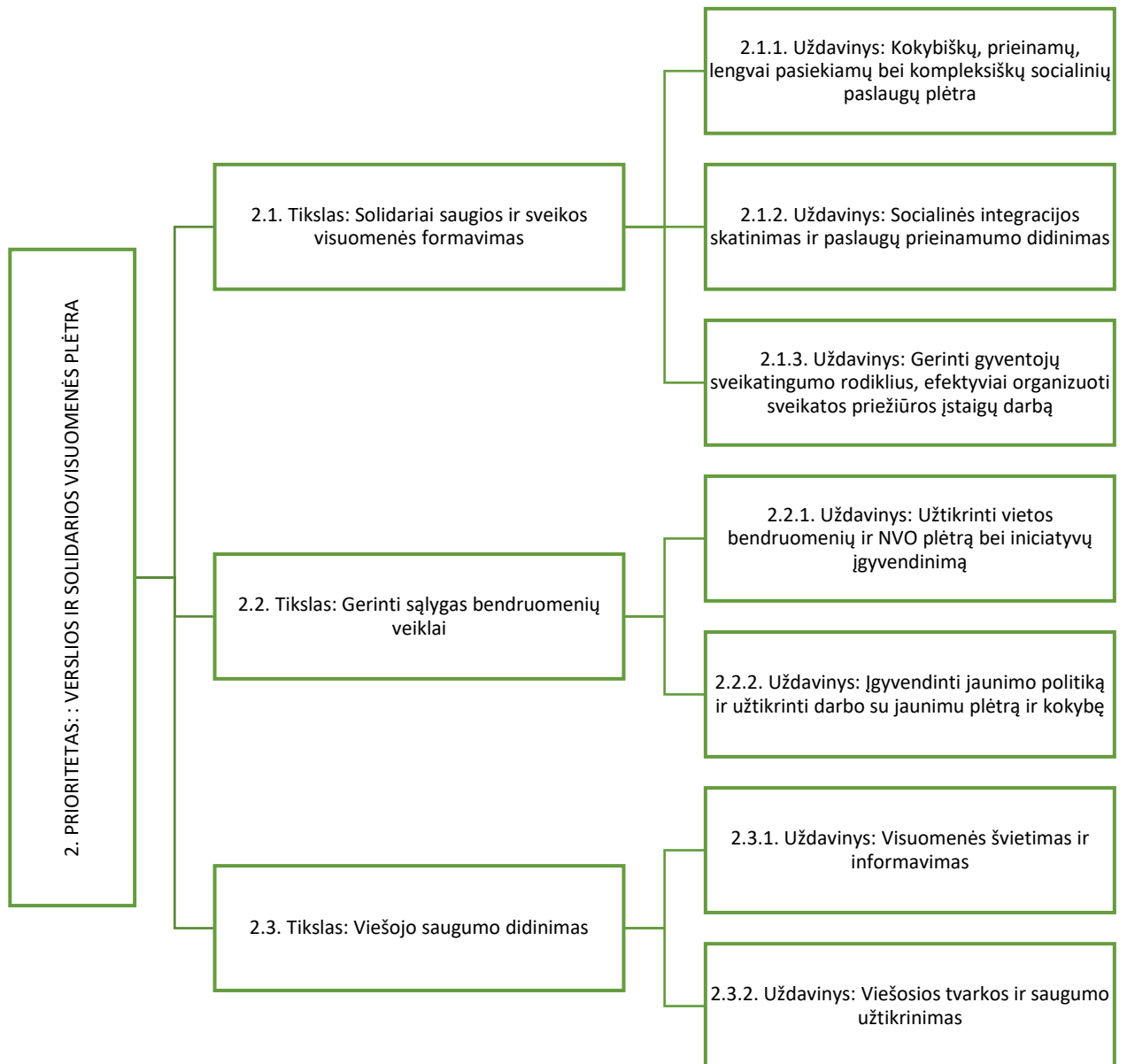
3. PRIORITETAS: EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS

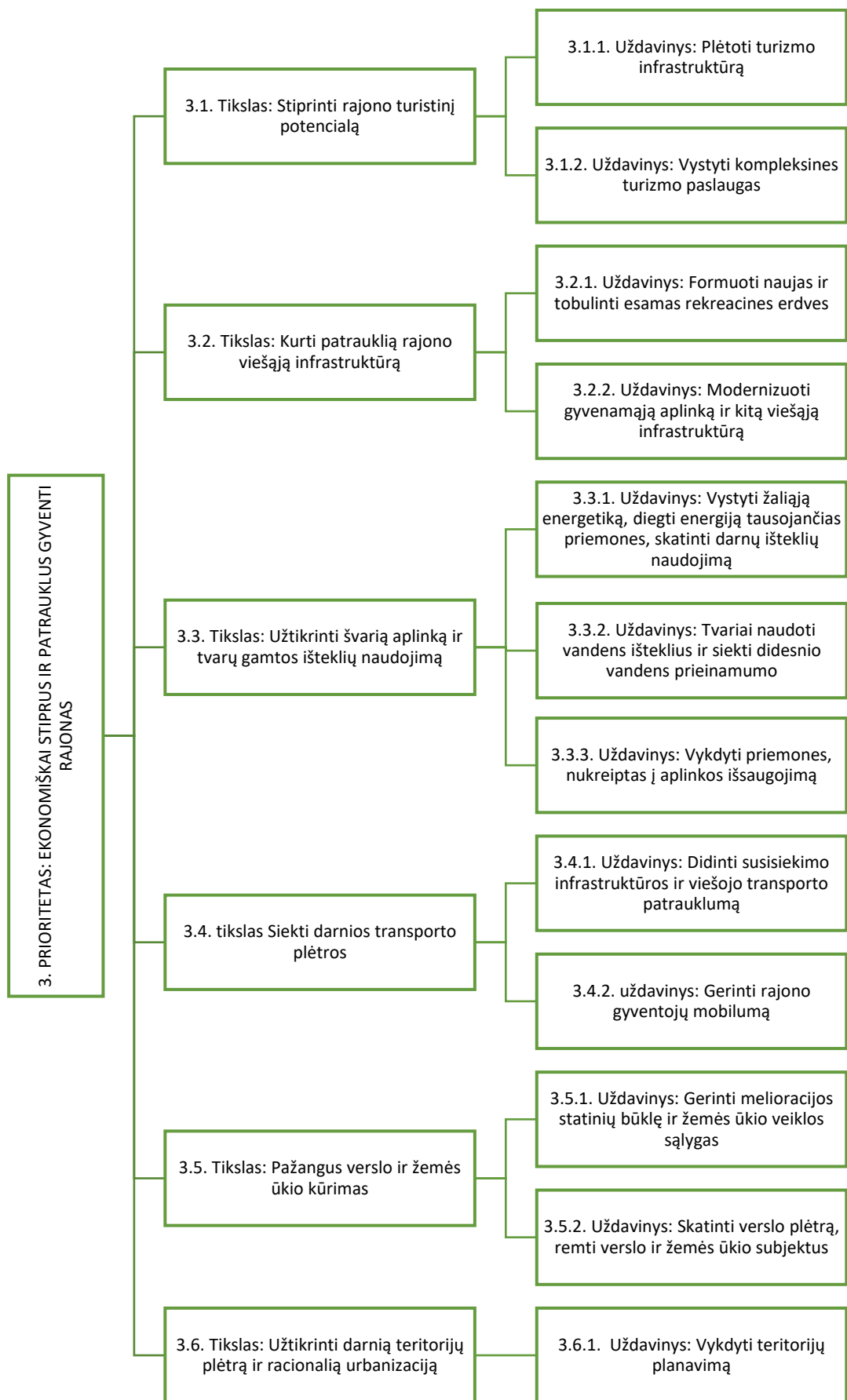
4. PRIORITETAS: VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTI IR PAŽANGI VIEŠOJO VALDYMO PLĖTRA

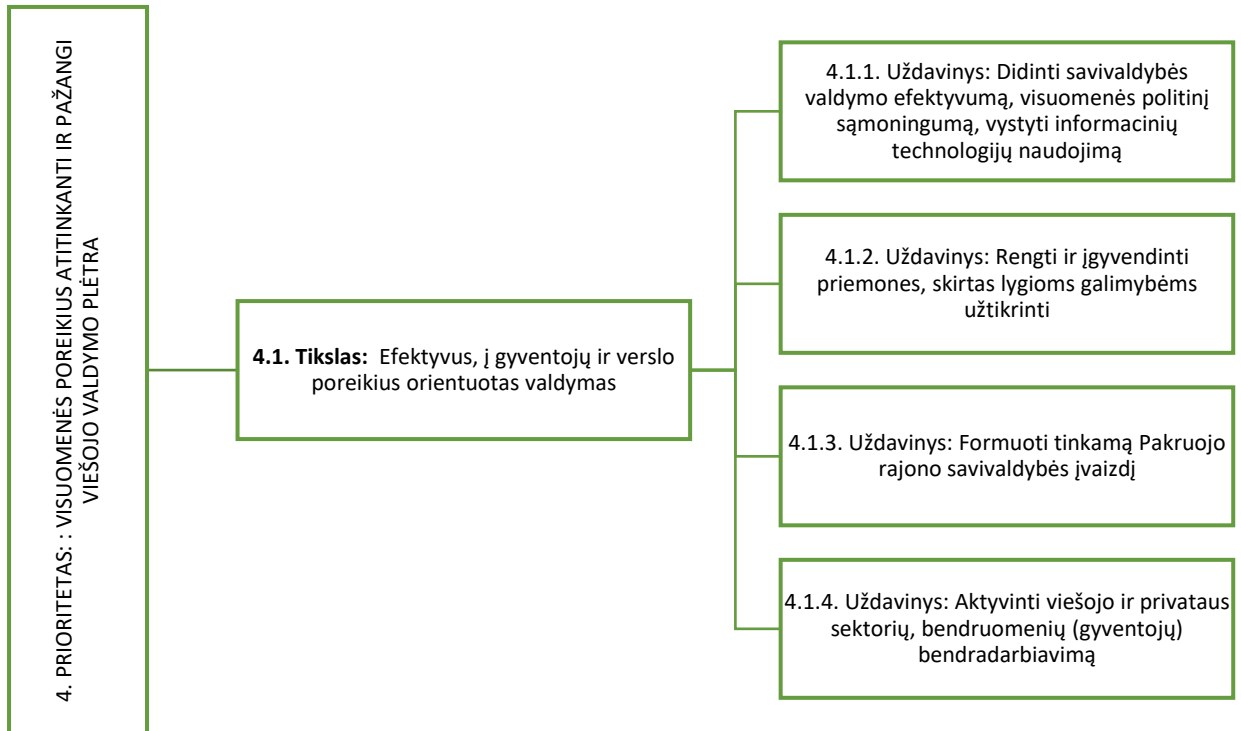
Įgyvendinant **Pakruojo rajono savivaldybės 2021–2030 metų strateginio plėtros plano** prioritetus, bus siekiama stiprinti visuomenės ugdymą – mokslą, kultūrą bei sportą, skatinti verslią ir solidarią visuomenės plėtrą, didinti rajono patrauklumą, gerinti atitiktį visuomenės poreikiams bei skatinti pažangią viešojo valdymo plėtrą. Kiekvieną suformuluotą prioritetą išsamiai apibūdina strateginio vystymo ir plėtros tikslai bei uždaviniai ir priemonės.

5. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS, TIKSLINIMO IR ATSISKAITYMO UŽ PASIEKTUS REZULTATUS TVARKA

Strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo stebėseną yra atskiras veiklos valdymo etapas, kurio tikslas – rinkti ir analizuoti informaciją apie strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatus ir laiku priimti sprendimus dėl veiklos valdymo tobulinimo. Stebėseną apibrėžiama kaip nuolatinis ir sistemingas informacijos apie vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimą rinkimas ir analizė siekiant pateikti informaciją apie tikslų pasiekimą einamuoju metu.

Pakruojo rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginiame plėtros plane nustatomi ilgojo laikotarpio strateginiai prioritetai, tikslai ir uždaviniai. Siekiant įvertinti pasiektus rezultatus turi būti reguliariai vykdoma strateginio plėtros plano įgyvendinimo stebėseną.

Siekdama įvykdyti strateginiame plėtros plane įvardintas strategines kryptis, pasiekti užsibrėžtų tikslų ir taip artėti prie vizijos įgyvendinimo, Pakruojo rajono savivaldybės administracija bei atsakingais paskirti asmenys pagal patvirtintą tvarką vertins ir kontroliuos pasiektą pažangą.

Remiantis surinkta informacija, bus nustatomos probleminės tobulintinos veiklos sritys. Jei vertinimo procese bus identifikuojami nauji išorės veiksniai arba stipriai pasikeis ekonominė, politinė, socialinė aplinka ar kitos esminės strategijos prielaidos, gali būti tobulinamas strateginis plėtros planas, koreguojamos siekiamos rodiklių reikšmės.

Strateginio plėtros plano stebėsenos tvarka skirta Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojams, atsakingiems už strateginių planų rengimą ir jų įgyvendinimą.

Rekomenduojama Pakruojo rajono savivaldybės 2021–2030 metų strateginio plėtros plano įgyvendinimą, vertinant nurodytų rodiklių pasiekiamumą, tikrinti 2 kartus per laikotarpį – pirmą kartą 2025 m. (rengiant tarpinę įgyvendinimo ataskaitą) ir antrą kartą 2030 m. (rengiant galutinę įgyvendinimo ataskaitą).

1 PRIEDAS: PRIEMONIŲ PLANAS

1. PRIORITETAS: VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA, SPORTAS

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Atitiktis JTO darnaus vystymosi tikslui	Pasiekimo laikas (metai)	Atsakinga (-os) institucija (-os)
1. PRIORITETAS: VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA, SPORTAS				
1.1. Tikslas: Aukštos ugdymo kokybės ir besimokančios visuomenės plėtra				
1.1.1. Uždavinys: Kokybiškos, prieinamos, gyventojų poreikius atitinkančios švietimo ir mokymo paslaugos				
1.1.1.1.	Atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės neformaliojo vaikų, suaugusiųjų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų infrastruktūrą, kurti patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.1.1.2.	Atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų infrastruktūrą, kurti patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką, įrengti saugias vaikų išlaipinimo/įlaipinimo vietas prie ugdymo įstaigų	4;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.1.1.3.	Atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą, kurti patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką	4;9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, privatus asmenys
1.1.1.4.	Plėsti neformalaus vaikų ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo teikiamų paslaugų įvairovę, diegti specializuotas neformaliojo švietimo programas ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose	4	2023	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.1.1.5.	Tobulinti pedagoginių darbuotojų profesines kompetencijas ir bendruosius gebėjimus	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.1.1.6.	Įgyvendinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi veiksmų planą	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras
1.1.1.7.	Sudaryti galimybes bendrojo lavinimo mokyklų 9 - 10 klasių (1, 2, gimnazijos klasių) ir 3 - 4 gimnazijos klasių mokiniams mokytis pagal pirminio profesinio mokymo programų modulius	4;8	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, bendrojo ugdymo mokyklos
1.1.1.8.	Didinti ugdymo ir koordinuotai teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę švietimo įstaigose nepalankias sąlygas šeimose patiriantiems mokiniams	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.1.1.9.	Sukurti ir vykdyti pedagogų pritraukimo, skatinimo ir tobulėjimo sistemą rajone	8;11	2022	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

1.1.1.10.	Inicijuoti ir dalyvauti gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos ir kūrybiškumo ugdymo centrų veikloje, užtikrinti jų tinklaveiką rajono savivaldybėje, bendradarbiaujant su šalies mokslo ir mokymo įstaigomis	4	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, bendrojo ugdymo mokyklos
1.1.1.11.	Sukurti būtiną infrastruktūrą ir plėtoti visos dienos mokyklos paslaugų teikimą	4;9	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.1.1.12.	Plėtoti ir vykdyti gerai besimokančių ir aukštus rezultatus pasiekusių rajono savivaldybės mokinių skatinimą	-	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.2. Tikslas: Kultūrinio savitumo, kūrybiškumo ir sportiškumo skatinimas				
1.2.1. Uždavinys: Skatinti kultūrinės visuomenės plėtrą				
1.2.1.1.	Įkurti Pakruojo krašto muziejų	8;9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Kultūros skyrius
1.2.1.2.	Išlaikyti optimalų kultūros įstaigų tinklą bei stabilų mėgėjų meno kolektyvų, bibliotekos lankytojų, kultūros įstaigų organizuojamų renginių ir jų lankytojų skaičių Pakruojo rajono savivaldybėje	11;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės kultūros įstaigos
1.2.1.3.	Atnaujinti ir gerinti Pakruojo rajono savivaldybės kultūros įstaigų infrastruktūrą, informacinių technologijų ir materialiąją bazę	9;16;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, kultūros įstaigos
1.2.1.4.	Kurti erdves rajone jas pritaikant kultūros poreikiams tenkinti	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Kultūros, Strateginės plėtros skyriai
1.2.1.5.	Kurti kultūros paveldo, gamtos, istorinės reikšmės ir kitų svarbių savivaldybės objektų, informacinę bazę	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
1.2.1.6.	Sukurti ir įgyvendinti kultūros darbuotojų tobulėjimo ir skatinimo sistemą	4	2023	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Kultūros skyrius
1.2.1.7.	Kultūriniams visuomenės poreikiams pritaikyti kultūros paveldo objektus	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Kultūros, Strateginės plėtros skyriai
1.2.1.8.	Didinti krašto nematerialaus kultūros paveldo vertybių prienamumą, rengiant vertybių sąvadą ir skaitmeninant turimą sukauptą informaciją	-	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo r. savivaldybės viešosios bibliotekos
1.2.1.9.	Įgyvendinti su garsių kraštiečių atminimu susijusias iniciatyvas	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

1.2.1.10.	Pakruojo rajono sporto strategijos parengimas ir patvirtintos strategijos įgyvendinimas	3;4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.2.2. Uždavinys: Skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę, skatinti sportinį meistriškumą				
1.2.2.1.	Atnaujinti Pakruojo rajono ugdymo įstaigų sporto ir laisvalaikio infrastruktūrą	4;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.2.2.2.	Skatinti aktyvaus visuomenės laisvalaikio plėtrą įrengiant baseiną Pakruojo mieste	3	2026	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.2.2.3.	Vystyti ir plėtoti esamą sporto bei aktyvaus laisvalaikio zonų infrastruktūrą Pakruojo rajone	3;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, seniūnijos
1.2.2.4.	Išlaikyti optimalų sporto įstaigų, klubų tinklą, sporto lankytojų, renginių ir jų lankytojų skaičių Pakruojo rajono savivaldybėje	11;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės sporto įstaigos
1.2.2.5.	Sporto ir laisvalaikio infrastruktūros prie BMX trasos įrengimas, trasos tobulinimas ir paslaugų plėtra Pakruojo mieste	3;9	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
1.2.2.6.	Pakruojo miesto stadiono atnaujinimas	9;11	2025	Pakruojo rajono savivaldybės Administracija, Pakruojo rajono sporto centras
1.2.2.7.	Atnaujinti ir (arba) gerinti sporto materialinę bazę Pakruojo rajono savivaldybės ugdymo įstaigose, Pakruojo sporto centre ir kitose įstaigose	4;9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, ugdymo įstaigos, Pakruojo rajono sporto centras
1.2.2.8.	Sukurti ir įgyvendinti sporto specialistų, sportininkų, komandų tobulėjimo, pritraukimo ir skatinimo sistemą	8	2023	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo rajono sporto centras

2. PRIORITETAS: VERSLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Atitiktis JTO darnaus vystymosi tikslui	Pasiekimo laikas (metai)	Atsakinga (-os) institucija (-os)
2. PRIORITETAS: VERSLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA				
2.1. Tikslas: socialiai saugios ir sveikos visuomenės formavimas				
2.1.1. Uždavinys: Kokybiškų, prieinamų, lengvai pasiekiamų bei kompleksinių socialinių paslaugų plėtra				
2.1.1.1.	Plėtoti ir gerinti stacionarias socialines paslaugas bei jų prieinamumą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims bei kitų socialiai pažeidžiamų grupių asmenims	3;9;2;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos, įmonės
2.1.1.2.	Užtikrinti nestacionarių socialinės priežiūros paslaugų plėtrą ir jų kokybę	3;6;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos
2.1.1.3.	Plėsti bendruomenines paslaugas šeimoms, likusiems be tėvų globos vaikams, neįgaliesiems vaikams ir suaugusiems asmenims su negalia, asmenims patyrusiems riziką	2;6;7;10	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios socialinės įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos
2.1.1.4.	Tobulinti socialines paslaugas teikiančių darbuotojų profesines kompetencijas ir bendruosius gebėjimus	8	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos
2.1.1.5.	Informacinių sistemų atnaujinimas, diegimas ir inovacijų taikymas	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos
2.1.1.6.	Socialinių paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimas plėtojant esamą ir kuriant naują infrastruktūrą	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos
2.1.1.7.	Vaikų globos šeimoje, šeimynoje skatinimas	3	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialinės įstaigos

2.1.1.8.	Šeimos stiprinimo politikos priemonių įgyvendinimas	16;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.1.2. Uždavinys: Socialinės integracijos skatinimas ir paslaugų prieinamumo didinimas				
2.1.2.1.	Būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymas žmonėms su negalia Pakruojo rajono savivaldybėje	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.1.2.2.	Socialinio būsto plėtra ir esamo būsto gerinimas Pakruojo rajono savivaldybėje	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.1.2.3.	Socialinės integracijos ir reabilitacijos programų įgyvendinimas	3	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, įstaigos ir organizacijos
2.1.2.4.	Visuomeninės paskirties pastatų ir viešosios aplinkos pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems asmenims	9,11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, įmonės, įstaigos, organizacijos
2.1.2.5.	Bendrųjų socialinių paslaugų prieinamumo didinimas	11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, socialines paslaugas teikiančios įstaigos, NVO ir kitos bendruomeninės organizacijos
2.1.3. Uždavinys: Gerinti gyventojų sveikatingumo rodiklius, efektyviai organizuoti sveikatos priežiūros įstaigų darbą				
2.1.3.1.	Atnaujinti, modernizuoti Pakruojo rajono savivaldybėje veikiančių sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.1.3.2.	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, teikti naujas paslaugas, didinti jų prieinamumą vietos gyventojams	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, Pakruojo raj. Sav. visuomenės sveikatos biuras
2.1.3.3.	Fizinio aktyvumo, sveikos mitybos skatinimas	3	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo raj. sav. visuomenės sveikatos biuras
2.1.3.4.	Skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti valstybės remiamose profilaktinėse sveikatos patikrinimo programose, didinti programų prieinamumą vietos gyventojams	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Asmens sveikatos priežiūros įstaigos
2.1.3.5.	Didinti sveikatos priežiūros specialistų kvalifikaciją ir kompetencijas	4;8	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, ASPJ
2.1.3.6.	Skatinti specialistus atvykti dirbti į viešąsias rajono sveikatos priežiūros įstaigas, numatant poreikius atitinkantį finansinį skatinimą	7;8	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, ASPJ
2.1.3.7.	Diegti ir įgyvendinti prevencines sveikatos programas	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės

				administracija, Pakruojo raj. sav. visuomenės sveikatos biuras
2.2. Tikslas: Gerinti sąlygas bendruomenių veiklai				
2.2.1. Uždavinys: Užtikrinti vietas bendruomenių ir NVO plėtrą bei iniciatyvų įgyvendinimą				
2.2.1.1.	Plėsti, atnaujinti ir pritaikyti nevyriausybinėms, bendruomeninėms organizacijoms palankią infrastruktūrą Pakruojo rajono savivaldybėje	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.2.1.2.	Finansuoti NVO ir bendruomeninių organizacijų programas ir projektus, skatinti naujas iniciatyvas, NVO ir bendruomeninių organizacijų renginius, patirties sklaidą	11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija; NVO, bendruomeninės organizacijos
2.2.1.3.	Rengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių vietos veiklos grupių strategijas	17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija; Vietos veiklos grupės
2.2.1.4.	Pakruojo rajono gyventojų savanorystės skatinimas	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, NVO, bendruomeninės organizacijos
2.2.2. Uždavinys: Įgyvendinti jaunimo politiką ir užtikrinti darbo su jaunimu plėtrą ir kokybę				
2.2.2.1.	Įgyvendinti Atvirą darbą su jaunimu ir skatinti jo plėtrą	17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija Atviri jaunimo centrai Atviros jaunimo erdvės
2.2.2.2.	Įgyvendinti Mobilų darbą su jaunimu ir skatinti jo plėtrą	8;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija Atviri jaunimo centrai
2.2.2.3.	Skatinti jaunimo savanorišką veiklą ir plėtrą bei užtikrinti jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimą	9;17	2021-2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija Akredituotos savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos Akredituotos savanorius priimančios organizacijos
2.2.2.4.	Skatinti ir užtikrinti jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimą ir plėtrą	16;17	2021-2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.2.2.5.	Skatinti jaunimo verslumą, profesinį orientavimą bei ugdyti jų praktinius įgūdžius	8	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija VšĮ Pakruojo verslo informacijos centras Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras
2.2.2.6.	Įgyvendinti vaikų ir jaunimo nusikalstamumo mažinimo programas	16;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

				VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono policijos komisariato
2.2.2.7.	Gerinti jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas ir skatinti jų plėtrą	3	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras Atviri jaunimo centrai ir atviros jaunimo erdvės
2.3. Tikslas: Viešojo saugumo didinimas				
2.3.1. Uždavinys: Visuomenės švietimas ir informavimas				
2.3.1.1.	Sukurti ir įgyvendinti saugios Pakruojo rajono savivaldybės koncepciją	11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, vietos bendruomenės
2.3.1.2.	Įgyvendinti smurto prevencijos priemonės	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.1.3.	Įgyvendinti visuomenės švietimo sveikatos gerinimo priemonės	3	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.1.4.	Įgyvendinti visuomenės švietimo psichinės sveikatos gerinimo priemonės	3	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.1.5.	Stiprinti socialinius ryšius tarp gyvenamųjų vietovių bendruomenės narių, didinti bendruomenės narių atsakomybę už aplinką ir tai, kas joje vyksta	15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.2. Uždavinys: Viešosios tvarkos ir saugumo užtikrinimas				
2.3.2.1.	Atnaujinti ir plėsti stebėjimo sistemas, gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemas bei kitas viešojo saugumo priemonės	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, PK
2.3.2.2.	Organizuoti, remti bei skatinti ugniagesių savanorystę Pakruojo rajono savivaldybėje	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija Pakruojo PGT
2.3.2.3.	Pritaikyti Pakruojo rajono savivaldybės viešuosius pastatus kolektyvinių apsaugos statinių (toliau – KAS) funkcijai vykdyti ir kaupti reikalingų priemonių rezervą ekstremaliųjų situacijų atvejams	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.2.4.	Pakruojo rajono savivaldybės patalpų rūsyje įrengti slėptuvę savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių darbui esant ekstremaliajai situacijai	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.2.5.	Vykdyti nusikalstamumo, prekybos žmonėmis ir savižudybių, priklausomybių, smurto ir patyčių artimoje aplinkoje bei ugdymo įstaigose mažinimo prevencines priemones, programas	11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.2.6.		11	2030	

	Informuoti Pakruojo rajono savivaldybės gyventojus gaisrinės saugos, civilinės saugos, ekstremaliųjų situacijų prevencijos ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais			Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.2.7.	Rengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių ir gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais planus	11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
2.3.2.8.	Įsteigti Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje pareigybę, atsakingą už viešąją tvarką	8	2021	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

3. PRIORITETAS: EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Atitiktis JTO darnaus vystymosi tikslui	Pasiekimo laikas (metai)	Atsakinga (-os) institucija (-os)
3 PRIORITETAS: EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS				
3.1. Tikslas Stiprinti rajono turistinį potencialą				
3.1.1. Uždavinys: Plėtoti turizmo infrastruktūrą				
3.1.1.1.	Linkuvos karmelitų vienuolyno ansamblio vienuolyno atnaujinimas	9 ;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.1.1.2.	Kultūros paveldo objektų tvarkyba ir pritaikymas turizmo, bendruomenės poreikiams bei edukacinėms programoms vykdyti	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.1.1.3.	Prieigų prie Pakruojo sinagogos sutvarkymas	9;11	2023	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.1.1.4.	Prieigų prie Pakruojo dvaro sutvarkymas, įrengiant automobilių stovėjimo aikšteles, prekybos vietas ir WC	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, UAB "Pakruojo parkai"
3.1.1.5.	Rozalimo miško parko ir privažiavimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, pritaikant ir smulkiajam verslui	9;11	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.1.1.6.	Skatinti vietos turizmą	8;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.1.1.7.	Pažintinio turizmo plėtra panaudojant ir jungiant gamtos bei kultūros paveldo objektus	8;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.1.1.8.	Kurti, plėsti ir (arba) skatinti kaimo turizmo, kulinarinio turizmo paslaugų infrastruktūros plėtrą Pakruojo rajone	8;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras, bendruomenės, privatūs subjektai
3.1.1.9.	Skatinti kempingų atsiradimą ir plėtrą rajone	8;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras, bendruomenės, privatūs subjektai
3.1.1.10.	Audiogido paslaugų sukūrimas ir diegimas	9;11	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras

3.1.1.11.	Kultūros paveldo, gamtos, istorinės reikšmės ir kitų svarbių savivaldybės objektų ženklėjimas	4;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.1.2. Uždavinys: Vystyti kompleksines turizmo paslaugas				
3.1.2.1.	Intensyvinti turizmo rinkodarą skleidžiant informaciją apie rajono turizmo potencialą nacionaliniais bei tarptautiniais kanalais	8;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.1.2.2.	Įsijungti ir plėtoti tarptautinius turizmo maršrutus	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.2. Tikslas: Kurti patrauklią rajono viešąją infrastruktūrą				
3.2.1. Uždavinys: Formuoti naujas ir tobulinti esamas rekreacines erdves				
3.2.1.1.	Pakruojo mieste esančios Kruojos upės salos ir pakrančių pritaikymas viešosioms reikmėms	9;11	2022	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.1.2.	Pakruojo tvenkinio ir Linksmučių pušyno pritaikymas rekreacijai	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.1.3.	Teritorijos prie Pakruojo miesto stadiono pritaikymas aktyviam poilsiui	3;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.1.4.	Teritorijos prie Pakruojo BMX trasos sutvarkymas	3;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.1.5.	Vandens telkinių būklės gerinimas, pakrančių ir prieigų pritaikymas rekreacijai ir aktyviam laisvalaikiui	3;11;14	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, vietos bendruomenės
3.2.2. Uždavinys: Modernizuoti gyvenamąją aplinką ir kitą viešąją infrastruktūrą				
3.2.2.1.	Kompleksiškai plėsti ir (ar) atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijas	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.2.2.	Skatinti gyventojus tvarkyti viešą gyvenamąją aplinką	15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, gyventojų bendruomenės
3.2.2.3.	Įrengti viešuosius tualetus rajono seniūnijose	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.2.4.	Įrengti vaikų žaidimų aikšteles ir erdves jaunimui bei suaugusiesiems	3;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, bendruomenės
3.2.2.5.	Kompleksiškai atnaujinti miesto bei kaimo viešąsias erdves	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.2.2.6.	Diegti ir (arba) prižiūrėti belaidį interneto ryšį Pakruojo rajono savivaldybės viešosiose erdvėse	7;9	2022	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

3.2.2.7.	Sutvarkyti kapinių infrastruktūrą	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, seniūnijos
3.3. Tikslas Užtikrinti švarią aplinką ir tvarų gamtos išteklių naudojimą				
3.3.1. Uždavinys: Vystyti žaliąją energetiką, diegti energiją tausojančias priemones, skatinti darnų išteklių naudojimą				
3.3.1.1.	Modernizuoti Pakruojo rajono savivaldybės viešuosius pastatus	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.1.2.	Modernizuoti daugiabučių gyvenamųjų namų pastatus Pakruojo rajono savivaldybėje	9;1	2030	Pakruojo verslo informacijos centras
3.3.1.3.	Skatinti ekologinių inovacijų atsiradimą ir naudojimą rajono savivaldybės administracijoje, įstaigose, įmonėse ir viešosiose erdvėse viešosiose erdvėse	7;15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.1.4.	Rengti ir įgyvendinti rajono savivaldybės atsinaujinančių ir alternatyvių energijos šaltinių plėtros planus, galimybių studijas, programas	7	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.1.5.	Skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo procesą	9;11	2030	Pakruojo verslo informacijos centras
3.3.1.6.	Skatinti remontuoti daugiabučių namų bendrojo naudojimo patalpas ir inžinerinius tinklus	7;9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, daugiabučių namų administratoriai, valdytojai, gyventojų bendruomenės
3.3.1.7.	Šilumos energijos gamybos proceso ir apskaitos modernizavimas bei optimizavimas Pakruojo rajono savivaldybėje	7;9	2025	UAB Pakruojo šiluma
3.3.1.8.	Šilumos tiekimo decentralizavimas Pakruojo kaime	7;9	2026	UAB Pakruojo šiluma
3.3.1.9.	Atnaujinti ir (ar) plėsti apšvietimo tinklus bei apšvietimo įrenginius Pakruojo rajono savivaldybėje	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.2. Uždavinys: Tvariai naudoti vandens išteklius ir siekti didesnio vandens prieinamumo				
3.3.2.1.	Atnaujinti ir (ar) plėsti vandens tiekimo, vandens gerinimo ir buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje	6	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, UAB „Pakruojo vandentiekis“
3.3.2.2.	Atnaujinti ir (ar) plėsti paviršinių lietaus nuotekų surinkimo infrastruktūrą Pakruojo rajono savivaldybėje	6;9;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.2.3.	Užtikrinti licenciją turinčio vandens tiekėjo paslaugų teikimą plečiant kokybiško geriamojo vandens tiekimo sistemą	6;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, UAB „Pakruojo vandentiekis“
3.3.2.4.	Vandentvarkos objektų išpirkimas ir sutvarkymas iš tiekėjų, kurie neturi licencijos geriamojo vandens tiekimo veiklai vykdyti	6;12	2023	Pakruojo rajono savivaldybės administracija UAB „Pakruojo vandentiekis“

3.3.3. Uždavinys: Vykdyti priemones, nukreiptas į aplinkos išsaugojimą				
3.3.3.1.	Atliekų tvarkymo sistemos stiprinimas ir plėtra Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje	15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.2.	Asbesto šalinimo programos vykdymas Pakruojo rajono savivaldybėje	15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.3.	Bešeimininkų ir nenaudojamų vandens gręžinių likvidavimas Pakruojo rajono savivaldybėje	6;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.4.	Bešeimininkų, apleistų statinių likvidavimas Pakruojo rajono savivaldybėje	12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.5.	Pakruojo rajono savivaldybėje esančių užterštų teritorijų, pažeistų žemių valymas ir tvarkymas	13;15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, UAB „Pakruojo vandentiekis“
3.3.3.6.	Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos monitoringo vykdymas	8;9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.7.	Užtikrinti gyvūnų gerovę ir apsaugą	15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.8.	Laukinių gyvūnų, bešeimininkų bei nugaišusių (žuvusių) nemedžiojamose teritorijose, utilizavimas	15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, UAB “Pakruojo komunalininkas”
3.3.3.9.	Pakruojo rajono savivaldybėje esančių draustinių bei upių žemėlapių parengimas	14;15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.3.3.10.	Skatinti gyventojų aplinkosauginį ir ekologinį sąmoningumą	12;13;15	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.4. Tikslas Siekti darnios transporto plėtros				
3.4.1. Uždavinys: Didinti susisiekimo infrastruktūros ir viešojo transporto patrauklumą				
3.4.1.1.	Plėsti ir (ar) atnaujinti esamą Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje esančių gatvių, kelių, privažiavimo kelių tinklą, asfaltuoti žvyrkelius	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.4.1.2.	Plėsti ir (ar) atnaujinti automobilių stovėjimo aikšteles, privažiavimus Pakruojo rajono savivaldybės viešosiose erdvėse, savivaldybės įmonių ir įstaigų teritorijose	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.4.1.3.	Kurti, sudaryti sąlygas kurtis bei plėstis ekologiško, atsinaujinančių energijos šaltinių transporto rūšių infrastruktūrai Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje bei skatinti naudotis sukurta infrastruktūra	7;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, viešieji ir privatūs juridiniai asmenys
3.4.1.4.	Atnaujinti, tobulinti ir (ar) diegti naujas saugaus eismo priemones Pakruojo rajono savivaldybėje	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

3.4.1.5.	Plėsti ir(ar) atnaujinti viešojo transporto sistemą, įsigyjant keleiviams su specialiaisiais poreikiais pritaikytas, ekologiškas, atsinaujinančių energijos šaltinių transporto priemones viešajame sektoriuje	8;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, AB "Pakruojo autotransportas"
3.4.1.6.	Pakruojo rajono gyventojams palankių viešojo keleivinio transporto maršrutų užtikrinimas, tvarkaraščio optimizavimas bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimas	12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, AB "Pakruojo autotransportas"
3.4.2. Uždavinys: Gerinti rajono gyventojų mobilumą				
3.4.2.1.	Atnaujinti ir plėsti šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takus Pakruojo rajone	3; 9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.4.2.2.	Pastatyti tiltą, jungiantį teritoriją prie Pakruojo BMX trasos ir Pakruojo miesto stadioną	9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.4.2.3.	Pakruojo rajono savivaldybės pėsčiųjų ir dviračių takų specialiojo plano parengimas	3;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.5. Tikslas: Pažangus verslo ir žemės ūkio kūrimas				
3.5.1. Uždavinys: Gerinti melioracijos statinių būklę ir žemės ūkio veiklos sąlygas				
3.5.1.1.	Pakruojo rajono tvenkinių hidrotechninių įrenginių ir statinių atnaujinimas	6;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.5.1.2.	Melioracijos įrenginių remontas ir rekonstrukcija Pakruojo rajone	6	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.5.1.3.	Pakruojo rajono gyvenviečių melioracijos ir lietaus kanalizacijos įrenginių remontas	6	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.5.2. Uždavinys: Skatinti verslo plėtrą, remti verslo ir žemės ūkio subjektus				
3.5.2.1.	Pakruojo rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondo plėtra	8;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, SVV rėmimo komisija
3.5.2.2.	Sutvarkyti, pritaikyti ir plėsti esamą verslui tinkamą infrastruktūrą Pakruojo rajone	8;9;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.3.	Kurti ir skatinti kurti verslui palankią paslaugų infrastruktūrą: verslo inkubatorius, kultūros ir kūrybines industrijas, kompetencijos centrus	8;9;11;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.4.	Vystyti ir viešinti patrauklius verslui objektus (pastatai, sklypai) Pakruojo rajone	9;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

3.5.2.5.	Vertinti, atnaujinti ir taikyti mokesčių lengvatas bei kitas finansines skatinimo priemones Pakruojo rajono savivaldybėje veikiančioms verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, investuotojams, sukurti ir pradėti taikyti motyvacinį modulį investuotojams	8	2022	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.6.	Stiprinti teikiamas bei pristatyti ir pradėti naujas paslaugas Pakruojo verslo informacijos centre	8	2030	Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.7.	Teikti techninę ir metodinę pagalbą, konsultacijas rajono savivaldybėje veikiančioms verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, investuotojams	8	2030	Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.8.	Vykdyti rinkodaros priemones bei informacijos sklaidą, pristatant verslą, verslo veiklos, plėtojimo ir investavimo galimybes Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje, stiprinant verslo įmonių teigiamą įvaizdį	8;9	2030	Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.9.	Skatinti ir plėsti viešojo ir privataus sektorių partnerystę Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje, įgyvendinant bendrus projektus	8;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.5.2.10.	Organizuoti ir viešinti verslumą skatinančius, gerąją verslo patirtį viešinančius renginius, savanorystės ir pameistrystės iniciatyvas Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje	8;11;16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.11.	Organizuoti Pakruojo rajono savivaldybėje veikiančių verslo įmonių atstovų, verslininkų mokymus, siekiant kelti jų kvalifikaciją, kompetencijas ir gebėjimus	3;8;9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
3.5.2.12.	Skatinti projektų, kuriais kuriamos naujos darbo vietos, rengimą ir įgyvendinimą	8	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Užimtumo tarnyba prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Pakruojo verslo informacijos centras, vietos veiklos grupė Pakruojo partnerystė
3.5.2.13.	Įrengti modernias turgavietes ar kitą infrastruktūrą, skirtą prekybai Pakruojo rajone	9;11;12	2027	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.6. Tikslas: Užtikrinti darnią teritorijų plėtrą ir racionalią urbanizaciją				
3.6.1. Uždavinys: Vykdyti teritorijų planavimą				
3.6.1.1.	Rengti bei atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus	8;11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
3.6.1.2.	Rengti bei atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos specialiuosius planus	9	2027	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

4. PRIORITETAS: VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTI IR PAŽANGI VIEŠOJO VALDYMO PLĖTRA

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Atitiktis JTO darnaus vystymosi tikslui	Pasiekimo laikas (metai)	Atsakinga (-os) institucija (-os)
4. PRIORITETAS: VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTI IR PAŽANGI VIEŠOJO VALDYMO PLĖTRA				
4.1. Tikslas: Efektyvus, į gyventojų ir verslo poreikius orientuotas valdymas				
4.1.1. Uždavinys: Didinti savivaldybės valdymo efektyvumą, visuomenės politinį sąmoningumą, vystyti informacinių technologijų naudojimą				
4.1.1.1.	Organizuoti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų ir politikų mokymus, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus, kelti kvalifikaciją	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.2.	Stiprinti visuomenės politinį sąmoningumą	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, bendruomenės, jaunimo reikalų taryba
4.1.1.3.	Organizuoti Pakruojo rajono savivaldybės įstaigų ir organizacijų darbuotojų ir vadovų mokymus, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus, kelti kvalifikaciją	4	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, įstaigos ir įmonės
4.1.1.4.	Parengti ir įdiegti savivaldybės įstaigų ir organizacijų trūkstamų specialistų pritraukimo į rajoną politiką	8	2022	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.5.	Užtikrinti nuolatinį savivaldybės bei savivaldybės įstaigų viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimą	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.1.1.6.	Skatinti gyventojus naudotis Pakruojo rajono savivaldybės teikiamomis viešosiomis elektroninėmis paslaugomis	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.1.1.7.	Diegti ir (arba) atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų informacines sistemas bei kompiuterinę įrangą	9	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės biudžetinės įstaigos
4.1.1.8.	Sukurti naują Pakruojo rajono savivaldybės interneto svetainę	9	2024	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.9.	Įgyvendinti Pakruojo savivaldybės korupcijos prevencijos 2020-2025 metų programos priemonių planą	17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir įmonės
4.1.1.10.	Vykdyti gyventojų poreikių ir Pakruojo rajono savivaldybės lygiu teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų tyrimus bei apklausas, vykdyti savivaldybės įstaigų veiklos kokybės ir efektyvumo tyrimus	12;16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir įmonės

4.1.1.11.	Rengti bei atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų strateginio planavimo dokumentus		2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
		16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.12.	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos veiklos gerinimas diegiant kokybės vadybos sistemą	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.13.	Plėtoti ir tobulinti Pakruojo rajono savivaldybės geoinformacinę sistemą	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.14.	Vykdyti Pakruojo rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių, gatvių ir dviračių takų inventorizaciją	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.15.	Parengti ir įgyvendinti savivaldybės turto valdymo strategiją	17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.16.	Mažinti administracinę naštą fiziniams asmenims, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms arba kitiems juridiniams asmenims	8;12;16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.17.	Gerinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbo aplinką	8;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.1.18.	Kapinių skaitmeninimas	12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.2. Uždavinys: Rengti ir įgyvendinti priemones, skirtas lygioms galimybėms užtikrinti				
4.1.2.1.	Parengti ir patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės lygių galimybių strategiją, vykdyti lygių galimybių politikos priežiūrą	5	2023	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.2.2.	Didinti rajono viešosios infrastruktūros prieinamumą, pritaikant visoms gyventojų grupėms	9	2022	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos
4.1.3. Uždavinys: Formuoti tinkamą Pakruojo rajono savivaldybės įvaizdį				
4.1.3.1.	Parengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės įvaizdžio formavimo strategiją	11	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Pakruojo verslo informacijos centras
4.1.3.2.	Gerinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos komunikavimo ir įvaizdžio formavimo funkcijas	11;17	2025	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, įstaigos ir įmonės
4.1.3.3.	Plėtoti Pakruojo rajono savivaldybės tarptautinį bendradarbiavimą	11;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.4. Uždavinys: Aktyvinti viešojo ir privataus sektorių, bendruomenių (gyventojų) bendradarbiavimą				
4.1.4.1.	Gerinti ir tobulinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos, verslo, asocijuotų verslo struktūrų bendradarbiavimą	8;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, asocijuotos verslo ir žemdirbių organizacijos, Verslo informacijos centras
4.1.4.2.	Gerinti ir tobulinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos bendradarbiavimą su ūkininkais, ūkininkų sąjunga	8;12	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, ūkininkų sąjunga, ūkininkai
4.1.4.3.	Didinti rajono bendruomenių, gyventojų bei kitų interesų grupių (verslo, žemės ūkio ir kt.) įtrauktį į	12;16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija

	konkrečių sprendimų priėmimo procesus, tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus			
4.1.4.4.	Organizuoti susitikimus su savivaldybės, valstybės institucijų ir įstaigų atstovais įvairioms gyventojų grupėms	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija
4.1.4.5.	Organizuoti rajono seniūnijų atstovų susitikimus su seniūnijos gyventojais	16;17	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, seniūnijos
4.1.4.6.	Skatinti ir tobulinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą	16	2030	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir organizacijos

2 PRIEDAS: RODIKLIAI

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo laikas (metai)	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio reikšmė
1.1.1.1.	Atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės neformaliojo vaikų, suaugusiųjų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų infrastruktūrą, kurti patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką	2023	Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokykla reorganizuota į meno mokyklą, reorganizuotų įstaigų skaičius vnt.	1
		2030	Neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų, kuriose atnaujinta infrastruktūra, skaičius, vnt.	4
		2030	Įrengtų ir naudojamų ugdymo aplinkų (edukacinės erdvės, poilsio zonos ir kt.), vnt.	5
1.1.1.2.	Atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų infrastruktūrą, kurti patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką, įrengti saugias vaikų išlaipinimo/įlaipinimo vietas prie ugdymo įstaigų	2030	Atnaujintų pastatų skaičius, vnt.	4
		2030	Sukurtos patrauklios erdvės ugdymui, vnt.	8
		2030	Ugdymo proceso poreikį atitinkančios priemonės, vnt.	8
		2030	Įrengtos saugios vaikų išlaipinimo/įlaipinimo vietos prie ugdymo įstaigų	2
1.1.1.3.	Atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą, kurti patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką	2030	Atnaujintų ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius, vnt.	3
		2030	Atnaujintų edukacinių ir lauko zonų skaičius, vnt.	8
1.1.1.4.	Plėsti neformalaus vaikų ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo teikiamų paslaugų įvairovę, diegti specializuotas neformaliojo švietimo programas ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose	2023	Naujų formalųjį švietimą papildančio meninio ugdymo programų skaičius, vnt.	2
1.1.1.5.	Tobulinti pedagoginių darbuotojų profesines kompetencijas ir bendruosius gebėjimus	2030	Kasmet mokymuose, kursuose, seminaruose dalyvavusių ir kasmet kvalifikaciją kėlusių pedagoginių darbuotojų dalis nuo bendro darbuotojų skaičiaus, proc.	30
1.1.1.6.	Įgyvendinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi veiksmų planą	2030	Įgyvendintų mokymo programų skaičius kiekvienais metais, vnt.	10
1.1.1.7.	Sudaryti galimybes bendrojo lavinimo mokyklų 9 - 10 klasių (1, 2, gimnazijos	2022	Modulius įdiegusių mokyklų skaičius, vnt.	1

	klasių) ir 3 - 4 gimnazijos klasių mokiniams mokytis pagal pirminio profesinio mokymo programų modulius	2025	Modulius įdiegusių mokyklų skaičius, vnt.	4
1.1.1.8.	Didinti ugdymo ir koordinuotai teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę švietimo įstaigose nepalankias sąlygas šeimose patiriantiems mokiniams	2025	Sukurta koordinuotai teikiamų paslaugų sistema, vnt.	1
		2030	Užtikrintas paslaugų prieinamumas, proc.	80
1.1.1.9.	Sukurti ir vykdyti pedagogų pritraukimo, skatinimo ir tobulėjimo sistemą rajone	2022	Sukurta pedagogų skatinimo, motyvavimo sistema, vnt.	1
1.1.1.10.	Inicijuoti ir dalyvauti gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos ir kūrybiškumo ugdymo centrų veikloje, užtikrinti jų tinklaveiką rajono savivaldybėje, bendradarbiaujant su šalies mokslo ir mokymo įstaigomis	2025	STEAM veiklų inicijavimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose, vnt.	1
		2025	Programoje dalyvaujančių mokyklų skaičius, vnt.	5
1.1.1.11.	Sukurti būtiną infrastruktūrą ir plėtoti visos dienos mokyklos paslaugų teikimą	2025	Užtikrintas paslaugų prieinamumas, proc.	50
1.1.1.12.	Plėtoti ir vykdyti gerai besimokančių ir aukštus rezultatus pasiekusių rajono savivaldybės mokinių skatinimą	2025	Parengta gerai besimokančių rajono moksleivių skatinimo tvarka, vnt.	1
1.2.1.1.	Įkurti Pakruojo krašto muziejų	2023	Įkurtas muziejus, vnt.	1
		2030	Rajonui svarbių istorinių datų ir įvykių nustatymas, vnt.	3
1.2.1.2.	Išlaikyti optimalų kultūros įstaigų tinklą bei stabilų mėgėjų meno kolektyvų, bibliotekos lankytojų, kultūros įstaigų organizuojamų renginių ir jų lankytojų skaičių Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Rajono gyventojų dalis, dalyvaujanti mėgėjų meno kolektyvų veikloje, proc.	Nemažėjanti
			Rajono gyventojų dalis, besinaudojanti bibliotekų paslaugomis, proc.	Nemažėjanti
			Renginių ir jų dalyvių skaičius, vnt.	Nemažėjantis
1.2.1.3.	Atnaujinti ir gerinti Pakruojo rajono savivaldybės kultūros įstaigų infrastruktūrą, informacinių technologijų ir materialiąją bazę	2030	Suremontuotų kultūros įstaigų skaičius, vnt.	10
		2030	Įsigytos kompiuterinės ir garso įrangos komplektų skaičius, vnt.	10
		2030	Įsigytų muzikos instrumentų skaičius, vnt.	8
		2030	Mėgėjų meno kolektyvų narių aprangos komplektų skaičius, vnt.	10
		2030	Neįgaliųjų poreikiams pritaikytų įstaigų skaičius, vnt.	5
1.2.1.4.	Kurti erdves rajone jas pritaikant kultūros poreikiams tenkinti	2030	Sukurtų / pritaikytų erdvių skaičius, vnt.	3
1.2.1.5.	Kurti kultūros paveldo, gamtos, istorinės reikšmės ir kitų svarbių savivaldybės objektų, informacinę bazę	2030	Sukurta informacinė sistema, vnt.	1

1.2.1.6.	Sukurti ir įgyvendinti kultūros darbuotojų tobulėjimo ir skatinimo sistemą	2023	Sukurta sistema, vnt.	1
		2030	Kvalifikaciją kėlusiu darbuotojų skaičius, asm.	10 (kasmet)
			Parengtų ir įgyvendintų kultūros projektų skaičius, vnt.	10 (kasmet)
			Respublikinių ir regioninių konkursų laureatų skaičius, vnt.	3 (kasmet)
			Turinčių kategoriją kolektyvų skaičius, vnt.	Nemažėjantis
		2030	Respublikinėse Dainų šventėse dalyvaujančių kolektyvų skaičius, vnt.	6
		2030	Naujų paslaugų sukūrimas, vnt.	3 (kasmet)
2030	Parengtų kraštotyros darbų skaičius, vnt.	4 (kasmet)		
1.2.1.7.	Kultūriniais visuomenės poreikiams pritaikyti kultūros paveldo objektus	2030	Įveiktų objektų skaičius, vnt.	2
		2030	Sukurtų naujų edukacinių veiklų skaičius, vnt.	10
1.2.1.8.	Didinti krašto nematerialaus kultūros paveldo vertybių prienamumą, rengiant vertybių sąvadą ir skaitmeninant turimą sukauptą informaciją	2030	Parengtų naujų bylų skaičius, vnt.	9
		2030	Parengtas kultūros ir švietimo įstaigų sukurtų kraštotyros darbų informacinis sąvadas, vnt.	1
		2030	Suskaitmenintų krašto istorijos darbų skaičius, vnt.	10
1.2.1.9	Įgyvendinti su garsių kraštiečių atminimu susijusias iniciatyvas	2030	Įgyvendintų iniciatyvų skaičius, vnt.	5
1.2.2.1.	Pakruojo rajono sporto strategijos parengimas ir patvirtintos strategijos įgyvendinimas	2022	Parengta strategija, vnt.	1
1.2.2.2.	Atnaujinti Pakruojo rajono ugdymo įstaigų sporto ir laisvalaikio infrastruktūrą	2030	Atnaujintų objektų skaičius, vnt.	4
1.2.2.3.	Skatinti aktyvaus visuomenės laisvalaikio plėtrą įrengiant baseiną Pakruojo mieste	2030	Įrengtas baseinas, vnt.	1
1.2.2.4.	Vystyti ir plėtoti esamą sporto bei aktyvaus laisvalaikio zonų infrastruktūrą Pakruojo rajone	2025	Įrengtas diskgolfo aikštynas, vnt.	1
		2022	Įrengtas petankės ir minigolfo aikštynas, vnt.	1
		2030	Atnaujintų (įrengtų naujų) objektų skaičius, vnt.	4
1.2.2.5.	Išlaikyti optimalų sporto įstaigų, klubų tinklą, sporto lankytojų, renginių ir jų lankytojų skaičių Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Rajono gyventojų dalis, dalyvaujanti sporto įstaigų ir klubų veikloje, proc.	Nemažėjanti
			Rajono gyventojų dalis, besinaudojanti sporto klubų ir įstaigų paslaugomis, proc.	Nemažėjanti
			Renginių ir jų dalyvių skaičius, vnt.	Nemažėjantis

			Sporto instruktoriaus paslaugos kiekvienoje seniūnijoje, paslaugų skaičius, vnt.	4
1.2.2.6	Sporto ir laisvalaikio infrastruktūros prie BMX trasos įrengimas, trasos tobulinimas ir paslaugų plėtra Pakruojo mieste	2025	Sukurta infrastruktūra, vnt.	1
1.2.2.7.	Pakruojo miesto stadiono atnaujinimas	2025	Atnaujinta infrastruktūra, vnt.	1
1.2.2.8.	Atnaujinti ir (arba) gerinti sporto materialinę bazę Pakruojo rajono savivaldybės ugdymo įstaigose, Pakruojo sporto centre ir kitose įstaigose	2030	Įstaigose, kuriose atnaujintas sporto materialinė bazė, vnt.	10
1.2.2.9.	Sukurti ir įgyvendinti sporto specialistų, sportininkų, komandų tobulėjimo, pritraukimo ir skatinimo sistemą	2023	Sukurta sistema, vnt.	1
		2023	Kvalifikaciją kėlusiu darbuotojų skaičius, proc.	90
		2023	Parengtų ir įgyvendintų sporto projektų skaičius, vnt.	Nemažėjantis
		2023	Respublikiniuose ir regioniniuose sporto renginiuose dalyvaujančių komandų ir sportininkų skaičius, proc.	Nemažėjantis
		2023	Turinčių kategoriją trenerių skaičius, vnt.	1
		2023	Paskatintų sporto organizacijų skaičius, vnt.	Nemažėjantis
		2023	Paskatintų sporto komandų skaičius, vnt.	Nemažėjantis
		2023	Paskatintų sportininkų, trenerių skaičius, vnt.	Nemažėjantis

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo laikas (metai)	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio reikšmė
2.1.1.1.	Plėtoti ir gerinti stacionarias socialines paslaugas bei jų prieinamumą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims bei kitų socialiai pažeidžiamų grupių asmenims	2030	Naujai sukurtų ir (arba) pagerintų vietų skaičius įstaigose, vnt.	20
2.1.1.2.	Užtikrinti nestacionarių socialinės priežiūros paslaugų plėtrą ir jų kokybę	2030	Socialinės priežiūros paslaugų akreditavimas - akredituotų socialinės priežiūros paslaugų kiekis proc.	90

2.1.1.3.	Plėsti bendruomenines paslaugas šeimoms, likusiems be tėvų globos vaikams, neįgaliems vaikams ir suaugusiems asmenims su negalia, asmenims patyrusiems riziką	2030	Teikiamų bendruomeninių paslaugų rūšių skaičius, vnt.	10
2.1.1.4.	Tobulinti socialines paslaugas teikiančių darbuotojų profesines kompetencijas ir bendruosius gebėjimus	2030	Mokymuose, kursuose, seminaruose dalyvavusių ir kasmet kvalifikaciją kėlusiu socialines paslaugas teikiančių darbuotojų dalis nuo bendro socialines paslaugas teikiančių darbuotojų skaičiaus, proc.	90
2.1.1.5.	Informacinių sistemų atnaujinimas, diegimas ir inovacijų taikymas	2030	Įdiegta sistema, atnaujinta IT bazė, vnt.	1
2.1.1.6.	Socialinių paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimas plėtojant esamą ir kuriant naują infrastruktūrą	2030	Įsteigtos naujos socialinės įstaigos, renovuotos esamos patalpos, pastatų skaičius	10
2.1.1.7.	Vaikų globos šeimoje, šeimynoje skatinimas	2030	Parengtų globėjų (rūpintojų) skaičius, asm.	60
			Suteiktų konsultacijų skaičius, kasmet vnt.	1000
2.1.1.8.	Šeimos stiprinimo politikos priemonių įgyvendinimas	2030	Įgyvendintų programų skaičius, vnt.	3
2.1.2.1.	Būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymas žmonėms su negalia Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Tenkintų prašymų skaičius, proc.	70
2.1.2.2.	Socialinio būsto plėtra ir esamo būsto gerinimas Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Naujai įsigytų socialinių būstų skaičius, vnt.	9
		2030	Pagerintų būstų skaičius, vnt.	60
2.1.2.3.	Socialinės integracijos ir reabilitacijos programų įgyvendinimas	2030	Įgyvendintų programų skaičius, vnt.	2
2.1.2.4.	Visuomeninės paskirties pastatų ir viešosios aplinkos pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems asmenims	2030	Pritaikytų objektų skaičius, proc.	80
2.1.2.5.	Bendrųjų socialinių paslaugų prieinamumo didinimas	2030	Bendrosios paslaugos teikiamos pagal asmens gyvenamąją vietą, gavėjų skaičius, kasmet vnt.	500
2.1.3.1.	Atnaujinti, modernizuoti Pakruojo rajono savivaldybėje veikiančių sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą	2030	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta infrastruktūra ir materialinė bazė, skaičius, vnt.	6
2.1.3.2.	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, teikti naujas paslaugas, didinti jų prieinamumą vietos gyventojams	2030	Plėsti teikiamas paslaugas pacientams namuose, proc.	30
		2030	Įsigyta med. įranga, kompl.	20
		2021	Atnaujintų ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų	17

			sveikatos kabinetų skaičius, vnt.	
2.1.3.3	Fizinio aktyvumo, sveikos mitybos skatinimas	2030	Vykdomi fizinio aktyvumo užsiėmimai vietos gyventojams, vnt. per metus	160
2.1.3.4.	Skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti valstybės remiamose profilaktinėse sveikatos patikrinimo programose, didinti programų prieinamumą vietos gyventojams	2030	Programose dalyvaujančių asmenų skaičius proc.	Didėjantis
2.1.3.5.	Didinti sveikatos priežiūros specialistų kvalifikaciją ir kompetencijas	2030	Mokymuose dalyvavusių sveikatos priežiūros specialistų skaičius, proc.	100
2.1.3.6.	Skatinti specialistus atvykti dirbti į viešąsias rajono sveikatos priežiūros įstaigas, numatant poreikius atitinkantį finansinį skatinimą	2030	Atnaujinta specialistų skatinimo programa, vnt.	1
		2030	Specialistų, pasinaudojusių savivaldybės programos lėšomis, skaičius, vnt.	3
2.1.3.7.	Diegti ir įgyvendinti prevencines sveikatos programas	VSB	Įdiegtų ir įgyvendintų prevencinių sveikatos programų skaičius, vnt.	6
2.2.1.1.	Plėsti, atnaujinti ir pritaikyti nevyriausybiniams, bendruomeninėms organizacijoms palankią infrastruktūrą Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Seniūnijose organizacijoms pritaikytos infrastruktūros skaičius, vnt.	8
2.2.1.2.	Finansuoti NVO ir bendruomeninių organizacijų programas ir projektus, skatinti naujas iniciatyvas, NVO ir bendruomeninių organizacijų renginius, patirties sklaidą	2030	Iš savivaldybės biudžeto skiriamų lėšų NVO ir bendruomeninių organizacijų rėmimo programoms įgyvendinti, dydis	Nemažėjantis
		2030	Kofinansuotų projektų skaičius, proc.	50
		2030	Įgyvendintuose projektuose dalyvavusių jaunų asmenų skaičius, proc.	20
		2030	Kasmet suorganizuotų patirties sklaidos renginių skaičius, vnt.	1
2.2.1.3.	Rengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių vietos veiklos grupių strategija	2030	Parengtų ir įgyvendintų strategijų skaičius, vnt.	2 vnt.
2.2.1.4.	Pakruojo rajono gyventojų savanorystės skatinimas	2030	Sukurta savanorių duomenų bazė, vnt.	1
2.2.2.1.	Įgyvendinti Atvirą darbą su jaunimu ir skatinti jo plėtrą	2030	AJC ir AJE skaičius, vnt.	4
			Jaunimo dalyvaujančio AJC ir AJE veikloje, asm.	300 (kasmet)
2.2.2.2.	Įgyvendinti Mobilų darbą su jaunimu ir skatinti jo plėtrą	2030	Mobilų komandų skaičius, vnt.	2 komandos

			Kaimiškų vietovių, kuriose vyksta mobilus darbas, skaičius, vnt.	8
			Įtrauktų jaunų žmonių skaičius, vnt.	50
2.2.2.3.	Skatinti jaunimo savanorišką veiklą ir plėtrą bei užtikrinti jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimą	2030	Akredituotų SVO skaičius, vnt.	1
			Akredituotų PO skaičius, vnt.	20
			Įtrauktų savanorių skaičius, vnt.	10 (kasmet)
2.2.2.4.	Skatinti ir užtikrinti jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimą ir plėtrą	2030	Komisijų ir / ar darbo grupių, į kurių veiklą įtrauktas jaunimas, skaičius, vnt.	Ne mažiau kaip 3 per metus
			Iš savivaldybės biudžeto skiriamų lėšų JO ir neformalių jaunimo grupių projektams įgyvendinti, dydis	Ne mažėjantis
			Jaunimo padėties tyrimų skaičius, vnt.	3
2.2.2.5.	Skatinti jaunimo verslumą, profesinį orientavimą bei ugdyti jų praktinius įgūdžius	2030	Programų skaičius, vnt.	3
2.2.2.6.	Įgyvendinti vaikų ir jaunimo nusikalstamumo mažinimo programas	2030	Programų skaičius, vnt.	1
			Įtrauktų socialinę atskirtį patiriančių, mažiau galimybių turinčių, sunkaus elgesio jaunų žmonių skaičius, asm.	Ne mažiau kaip 10 per metus
2.2.2.7.	Gerinti jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas ir skatinti jų plėtrą	2030	Informavimo centrų / taškų skaičius, vnt.	1
			Platformų skaičius, vnt.	1
2.3.1.1.	Sukurti ir įgyvendinti saugios Pakruojo rajono savivaldybės koncepciją	2024	Sukurta koncepcija, vnt.	1
		2030	Įgyvendintų priemonių skaičius, proc.	100
2.3.1.2.	Įgyvendinti smurto prevencijos priemonės	2030	Kasmet įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.	1
2.3.1.3.	Įgyvendinti visuomenės švietimo sveikatos gerinimo priemonės	2030	Įgyvendintų sveikatos gerinimo priemonių skaičius (vnt.)	1
2.3.1.4.	Įgyvendinti visuomenės švietimo psichinės sveikatos gerinimo priemonės	2030	Įgyvendintų sveikatos gerinimo priemonių skaičius (vnt.)	1
2.3.1.5.	Stiprinti socialinius ryšius tarp gyvenamųjų vietovių bendruomenės narių, didinti bendruomenės narių atsakomybę už aplinką ir tai, kas joje vyksta	2030	Kasmet įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.	1
2.3.2.1.	Atnaujinti ir plėsti stebėjimo sistemas, gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemas bei kitas viešojo saugumo priemones	2022	Parengti rizikos zonų žemėlapij, vnt.	1
		2030	Įrengtos stebėjimo sistemos didžiausiose rizikos zonose, proc.	100

		2030	Įrengtos akustinės gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos, vnt.	10
2.3.2.2.	Organizuoti, remti bei skatinti ugniagesių savanorystę Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Parengtų straipsnių vietinėje spaudoje bei savivaldybės internetiniame tinklalapyje skaičius, apdovanojimų skaičius, vnt.	Kasmet ne mažiau kaip 1 straipsnis, 1 prizas, 1 apdovanojimas.
2.3.2.3.	Pritaikyti Pakruojo rajono savivaldybės viešuosius pastatus kolektyvinių apsaugos statinių (toliau – KAS) funkcijai vykdyti ir kaupti reikalingų priemonių rezervą ekstremaliųjų situacijų atvejams	2030	Pritaikytų pastatų skaičius, vnt.	8
2.3.2.4.	Pakruojo rajono savivaldybės patalpų rūsyje įrengti slėptuvę savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių darbui esant ekstremaliajai situacijai	2030	Įrengtų patalpų skaičius, vnt.	1
2.3.2.5.	Vykdyti nusikalstamumo, prekybos žmonėmis ir savižudybių, priklausomybių, smurto ir patyčių artimoje aplinkoje bei ugdymo įstaigose mažinimo prevencines priemones, programas	2030	Įgyvendintų programų skaičius, proc.	100
2.3.2.6.	Informuoti Pakruojo rajono savivaldybės gyventojus gaisrinės saugos, civilinės saugos, ekstremaliųjų situacijų prevencijos ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais	2030	Parengtų teminių atmintinių skaičius, kompl.	3
		2030	Pranešimų spaudoje skaičius per metus, vnt.	1
		2030	Pranešimų elektroninėje erdvėje skaičius per metus, vnt.	2
2.3.2.7.	Rengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių ir gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais planus	2030	Parengtų ir atnaujintų planų skaičius, vnt.	13
2.3.2.8.	Įsteigti Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje pareigybę, atsakingą už viešąją tvarką	2021	Įsteigta pareigybė, vnt.	1

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo laikas (metai)	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio reikšmė
3.1.1.1.	Linkuvos karmelitų vienuolyno ansamblio vienuolyno atnaujinimas	2030	Sutvarkytas kultūros paveldo objektas, vnt.	1
3.1.1.2.	Kultūros paveldo objektų tvarkyba ir pritaikymas turizmo, bendruomenės poreikiams bei edukacinėms programoms vykdyti	2030	Sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	10
3.1.1.3.	Prieigų prie Pakruojo sinagogos sutvarkymas	2023	Sutvarkyta teritorija, vnt.	1

3.1.1.4.	Prieigų prie Pakruojo dvaro sutvarkymas, įrengiant automobilių stovėjimo aikšteles, prekybos vietas ir WC	2025	Parengta techninė dokumentacija, vnt.	1
		2030	Sutvarkytų teritorijų skaičius, vnt.	1
3.1.1.5.	Rozalimo miško parko ir privažiavimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, pritaikant ir smulkiajam verslui	2025	Sutvarkytų teritorijų skaičius, vnt.	1
3.1.1.6.	Skatinti vietos turizmą	2030	Kasmet įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.	5
		2023	Turizmo centro įkūrimas, vnt.	1
3.1.1.7.	Pažintinio turizmo plėtra panaudojant ir jungiant gamtos bei kultūros paveldo objektus	2030	Pritaikyta lankymui gamtos bei kultūros paveldo objektų, vnt.	5
		2025	Parengtas takų žemėlapis, vnt.	1
		2025	Įrengtų (atnaujintų) pažintinių takų skaičius, vnt.	3
3.1.1.8.	Kurti, plėsti ir (arba) skatinti kaimo turizmo, kulinarinio turizmo paslaugų infrastruktūros plėtrą Pakruojo rajone	2030	Padidėjęs nakvynės vietų skaičius, proc.	50
		2030	Naujai pradėtų teikti kulinarinio turizmo paslaugų skaičius, vnt.	1
3.1.1.9.	Skatinti kempingų atsiradimą ir plėtrą rajone	2030	Veikiančių kempingų skaičius, vnt.	1
3.1.1.10.	Audiogido paslaugų sukūrimas ir diegimas	2025	Sukurta mobilioji aplikacija, vnt.	1
		2025	Paženklintų žymių ir lankytinų objektų dalis, proc.	100
3.1.1.11.	Kultūros paveldo, gamtos, istorinės reikšmės ir kitų svarbių savivaldybės objektų ženklimas	2030	Paženklintų objektų dalis, proc.	100
3.1.2.1.	Intensyvinti turizmo rinkodarą skleidžiant informaciją apie rajono turizmo potencialą nacionaliniais bei tarptautiniais kanalais	2030	Straipsniai ir interviu Lietuvos ir užsienio laikraščiuose ir žurnaluose, interneto naujienų portaluose, socialiniuose tinkluose, video reportažai ir filmai apie Pakruojo kraštą tv kanaluose ir interneto portaluose, dalyvavimas vietinėse ir tarptautinėse turizmo parodose dalis proc.	50
3.1.2.2.	Įsijungti ir plėtoti tarptautinius turizmo maršrutus	2030	Turizmo maršrutų, besidriekiančių per rajoną, skaičius, vnt.	5
		2030	Paženklintų maršrutų skaičius, vnt.	2
3.2.1.1.	Pakruojo mieste esančios Kruojos upės salos ir pakrančių pritaikymas viešosioms reikmėms	2022	Sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	1
3.2.1.2.	Pakruojo tvenkinio ir Linksmučių pušyno pritaikymas rekreacijai	2030	Sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	1

3.2.1.3.	Teritorijos prie Pakruojo miesto stadiono pritaikymas aktyviam poilsiui	2030	Sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	1
3.2.1.4.	Teritorijos prie Pakruojo BMX trasos sutvarkymas	2030	Sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	1
3.2.1.5.	Vandens telkinių būklės gerinimas, pakrančių ir prieigų pritaikymas rekreacijai ir aktyviam laisvalaikiui	2030	Sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	5
3.2.2.1.	Kompleksiškai plėsti ir (ar) atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijas	2030	Sutvarkytų teritorijų skaičius, vnt.	10
3.2.2.2.	Skatinti gyventojus tvarkyti viešą gyvenamąją aplinką	2021	Parengta skatinamųjų priemonių, vnt.	1
		2030	Įgyvendinta bendrų su gyventojais projektų skaičius, vnt.	10
3.2.2.3.	Įrengti viešuosius tualetus rajono seniūnijose	2030	Įrengtų viešųjų tualetų skaičius, vnt.	7
3.2.2.4.	Įrengti vaikų žaidimų aikšteles ir erdves jaunimui bei suaugusiesiems	2030	Įrengtų aikštelių skaičius, vnt.	3
		2030	Įrengtų erdvių skaičius, vnt.	5
3.2.2.5.	Kompleksiškai atnaujinti miesto bei kaimo viešąsias erdves	2030	Seniūnijų, kuriose atnaujintos viešosios erdvės, skaičius, vnt.	8
3.2.2.6.	Diegti ir (arba) prižiūrėti belaidį interneto ryšį Pakruojo rajono savivaldybės viešosiose erdvėse	2022	Įdiegtų belaidžio interneto prieigų taškų skaičius, vnt.	10
3.2.2.7.	Sutvarkyti kapinių infrastruktūrą	2030	Išplėstų kapinių skaičius, vnt.	3
		2030	Atnaujintų kapinių skaičius, vnt.	8
		2030	Kapinių, aprūpintų vandeniu, skaičius, vnt. (Rozalimas, Linkuva, Lygumai)	3
		2030	Įrengtų kolumbariumų skaičius, vnt.	8
3.3.1.1.	Modernizuoti Pakruojo rajono savivaldybės viešuosius pastatus	2030	Modernizuotų viešųjų pastatų skaičius, vnt.	6
3.3.1.2.	Modernizuoti daugiabučių gyvenamųjų namų pastatus Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Modernizuotų pastatų skaičius, vnt.	25
3.3.1.3.	Skatinti ekologinių inovacijų atsiradimą ir naudojimą rajono savivaldybės administracijoje, įstaigose, įmonėse ir viešosiose erdvėse viešosiose erdvėse	2030	Įgyvendintų skatinimo, viešinimo kampanijų skaičius, vnt.	10
		2030	Įdiegtų priemonių skaičius, vnt.	10
3.3.1.4.	Rengti ir įgyvendinti rajono savivaldybės atsinaujinančių ir alternatyvių energijos šaltinių plėtros planus, galimybių studijas, programas	2022	Parengtas Pakruojo rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas, vnt.	1
		2030	Parengtų galimybių studijų, investicinių projektų skaičius, vnt.	10
3.3.1.5.	Skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo procesą	2030	Įgyvendintų informacinių priemonių skaičius, vnt.	10

3.3.1.6.	Skatinti remontuoti daugiabučių namų bendrojo naudojimo patalpas ir inžinerinius tinklus	2022	Parengta skatinamųjų priemonių (dalinio finansavimo tvarkų aprašų ir kt.), vnt.	1
		2030	Kasmet spaudoje, internetinėje erdvėje skelbiamų viešinimo priemonių skaičius, vnt.	3
		2030	Finansuotų objektų skaičius, vnt.	10
3.3.1.7.	Šilumos energijos gamybos proceso ir apskaitos modernizavimas bei optimizavimas Pakruojo rajono savivaldybėje	2022	Įsigyti programinę įrangą leidžiančią nuskaityti ir analizuoti šilumos skaitiklių duomenis, vnt.	1
		2023	Pastatyti anteną (as), kurios transliuos šilumos skaitiklių duomenis (nuo daugiabučių namų iki katilinės, vnt.	1
		2024	Daugiabučiuose namuose pastatyti skaitiklių duomenų nuskaitymo įrangą	50 proc. nuo viso kiekio
		2025	Daugiabučiuose namuose pastatyti skaitiklių duomenų nuskaitymo įrangą	50 proc. nuo viso kiekio
3.3.1.8.	Šilumos tiekimo decentralizavimas Pakruojo kaime	2025	Namuose esančiuose Skvero 2;6; Mažoji 1;3 gatvėse įrengti G.D. įvadus, vnt.	4
		2026	Namuose esančiuose Skvero 2;6; Mažoji 1;3 gatvėse įrengti G.D. katilines	4
3.3.1.9.	Atnaujinti ir (ar) plėsti apšvietimo tinklus bei apšvietimo įrenginius Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Atnaujintų šviestuvų dalis proc.	27,36
		2030	Naujai įrengtų apšvietimo tinklų ilgis, km	27
3.3.2.1.	Atnaujinti ir (ar) plėsti vandens tiekimo, vandens gerinimo ir buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje	2030	Įrengtų nuotekų tinklų ilgis, m	11370
		2030	Įrengtų vandentiekio tinklų ilgis, m	7200
		2030	Pastatyta nuotekų valyklų, vnt.	1
		2030	Pastatyta ir (ar) rekonstruota nuotekų valyklų, vnt.	2
3.3.2.2.	Atnaujinti ir (ar) plėsti paviršinių lietaus nuotekų surinkimo infrastruktūrą Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Teritorijų, kuriose atnaujinta (įrengta) paviršinio lietaus nuotekų surinkimo infrastruktūra, skaičius, vnt.	20
3.3.2.3.	Užtikrinti licenciją turinčio vandens tiekėjo paslaugų teikimą plečiant kokybiško geriamojo vandens tiekimo sistemą	2030	Pastatyta vandens gerinimo įrenginių, vnt.	8
		2030	Įrengta vandens gręžinių, vnt.	4
3.3.2.4.	Vandentvarkos objektų išpirkimas ir sutvarkymas iš tiekėjų, kurie neturi licencijos geriamojo vandens tiekimo veiklai vykdyti	2023	Įsigytų ir sutvarkytų objektų skaičius, vnt.	5

3.3.3.1.	Atliekų tvarkymo sistemos stiprinimas ir plėtra Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje	2030	Įrengtų komunalinių atliekų konteinerių aikštelių skaičius, vnt.	40
			Pastatyta tekstilės surinkimo konteinerių, vnt.	24
			Sumažinta nerūšiuotų atliekų, patenkančių į sąvartyną proc.	30
3.3.3.2.	Asbesto šalinimo programos vykdymas Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Suvarkyta asbesto gaminių turinčių atliekų, t	700
3.3.3.3.	Bešeimininkų ir nenaudojamų vandens gręžinių likvidavimas Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Likviduotų objektų skaičius, vnt.	10
3.3.3.4.	Bešeimininkų, apleistų statinių likvidavimas Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Nugriautų statinių skaičius, vnt.	80
3.3.3.5.	Pakruojo rajono savivaldybėje esančių užterštų teritorijų, pažeistų žemių valymas ir tvarkymas	2025	Padubysio k. filtracijos laukų sutvarkymas, vnt.	1
		2027	Sutvarkyta užteršta teritorija Žeimelio miestelyje, vnt.	1
		2030	Naujai nustatytų ir sutvarkytų užterštų teritorijų dalis, proc.	100
3.3.3.6.	Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos monitoringo vykdymas	2030	Įgyvendinta programa, vnt.	1
3.3.3.7.	Užtikrinti gyvūnų gerovę ir apsaugą	2022	Parengta ir įgyvendinta gyvūnų sterilizacijos, ženklinimo rėmimo programa, vnt.	1
		2030	Kasmet įgyvendintų programoje numatytų priemonių dalis, proc.	100
		2023	Įrengtos benamių gyvūnų maitinimo vietos, vnt.	2
		2022	Pastatyti nameliai benamiams gyvūnams, vnt.	2
		2027	Įrengtos gyvūnų kapinės, vnt.	1
3.3.3.8.	Laukinių gyvūnų, bešeimininkų bei nugaišusių (žuvusių) nemedžiojamose teritorijose, utilizavimas	2030	Utilizuotų gyvūnų dalis, proc.	100
3.3.3.9.	Pakruojo rajono savivaldybėje esančių draustinių bei upių žemėlapių parengimas	2030	Parengtas žemėlapis, vnt.	1
3.3.3.10.	Skatinti gyventojų aplinkosauginį ir ekologinį sąmoningumą	2030	Kasmet įgyvendinamų viešinimo priemonių skaičius, vnt.	2
		2023	“Zero Waste” strategijos sukūrimas, vnt.	1
		2030	Kasmet įgyvendinamų akcijų skaičius, vnt.	2

		2030	Kasmet organizuojamų renginių “be plastiko” dalis proc.	80
3.4.1.1.	Plėsti ir (ar) atnaujinti esamą Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje esančių gatvių, kelių, privažiavimo kelių tinklą, asfaltuoti žvyrkelius	2030	Atnaujintų kelių su asfalto dangą, km	10
			Naujai įrengtos asfalto dangos ilgis, km	5
			Pagerintų kelių su žvyro dangą, km	40
3.4.1.2.	Plėsti ir (ar) atnaujinti automobilių stovėjimo aikštes, privažiavimus Pakruojo rajono savivaldybės viešosiose erdvėse, savivaldybės įmonių ir įstaigų teritorijose	2030	Sutvarkytų ir specialiesiems poreikiams pritaiktų teritorijų skaičius, vnt.	5
3.4.1.3.	Kurti, sudaryti sąlygas kurtis bei plėstis ekologiško, atsinaujinančių energijos šaltinių transporto rūšių infrastruktūrai Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje bei skatinti naudotis sukurta infrastruktūra	2022	Parengtas aikštelių poreikio planas, vnt.	1
		2030	Įrengtų elektromobilių įkrovimo aikštelių skaičius, vnt.	8
3.4.1.4.	Atnaujinti, tobulinti ir (ar) diegti naujas saugaus eismo priemones Pakruojo rajono savivaldybėje	2030	Kasmet iš KPPP skiriamų lėšų dalis ne mažiau kaip, proc.	5
		2030	Apšviestų perėjų skaičius, vnt.	9
		2022	Įrengta autobusų sustojimo stotelė prie Pakruojo vaikų lopšelio darželio “Vyturėlis”, vnt.	1
3.4.1.5.	Plėsti ir(ar) atnaujinti viešojo transporto sistemą, įsigyjant keleiviams su specialiaisiais poreikiais pritaikytas, ekologiškas, atsinaujinančių energijos šaltinių transporto priemones viešajame sektoriuje	2025	Įsigytų transporto priemonių keleiviams su specialiaisiais poreikiais skaičius, vnt.	2
		2030	Įsigytų,, draugiškų” aplinkai transporto priemonių skaičius, vnt.	6
3.4.1.6.	Pakruojo rajono gyventojams palankių viešojo keleivinio transporto maršrutų užtikrinimas, tvarkaraščio optimizavimas bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimas	2030	Sukurti vieninga viešojo transporto sistema regione, vnt.	1
		2023	Optimizuota rajono viešojo transporto susisiekimo sistema, vnt.	1
		2021	Modernizuota “Siuntos autobusais” paslauga, vnt.	1
3.4.2.1.	Atnaujinti ir plėsti šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takus Pakruojo rajone	2030	Įrengta (atnaujinta) dviračių ir pėsčiųjų takų, km	16,8
		2030	Įrengta (atnaujinta) šaligatvių, km	15
		2030	Kasmet pateiktų prašymų įrengti dviračių (pėsčiųjų) takus, šaligatvius prie valstybinės reikšmės kelių skaičius, vnt.	1
3.4.2.2.	Pastatyti tiltą, jungiantį teritoriją prie Pakruojo BMX trasos ir Pakruojo miesto stadioną	2023	Parengtas techninis projektas, vnt.	1
		2030	Pastatytas tiltas, vnt.	1

3.4.2.3.	Pakruojo rajono savivaldybės pėsčiųjų ir dviračių takų specialiojo plano parengimas	2030	Parengtas specialusis planas, vnt.	1
3.5.1.1.	Pakruojo rajono tvenkinių hidrotechninių įrenginių ir statinių atnaujinimas	2030	Suremontuoti hidrotechniniai įrenginiai, vnt.	2
3.5.1.2.	Melioracijos įrenginių remontas ir rekonstrukcija Pakruojo rajone	2030	Suremontuotų ir rekonstruotų melioracijos įrenginių ilgis, km	300
3.5.1.3.	Pakruojo rajono gyvenviečių melioracijos ir lietaus kanalizacijos įrenginių remontas	2030	Suremontuotų melioracijos ir lietaus kanalizacijos įrenginių skaičius, vnt.	70
3.5.2.1.	Pakruojo rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondo plėtra	2030	Kasmet skiriamas finansavimas, proc.	Nemažėjantis
3.5.2.2.	Sutvarkyti, pritaikyti ir plėsti esamą verslui tinkamą infrastruktūrą Pakruojo rajone	2022	Parengta infrastruktūros pritaikymo verslo poreikiams strategija, vnt.	1
		2030	Įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.	3
3.5.2.3.	Kurti ir skatinti kurti verslui palankią paslaugų infrastruktūrą: verslo inkubatorius, kultūros ir kūrybines industrijas, kompetencijos centrus	2030	Įgyvendintų iniciatyvų skaičius, vnt.	1
3.5.2.4.	Vystyti ir viešinti patrauklius verslui objektus (pastatai, sklypai) Pakruojo rajone	2022	Parengtas ir savivaldybės internetiniame puslapyje paskelbtas objektų sąrašas ir žemėlapis, vnt.	1
		2030	Ne rečiau kaip kartą per ketvirtį peržiūrima ir atnaujinama savivaldybės internetiniame puslapyje paskelbta informacija, kartai	1
3.5.2.5.	Vertinti, atnaujinti ir taikyti mokesčių lengvatas bei kitas finansines skatinimo priemones Pakruojo rajono savivaldybėje veikiančioms verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, investuotojams, sukurti ir pradėti taikyti motyvacinį modulį investuotojams	2022	Parengta ir patvirtinta motyvacinė tvarka, vnt.	1
3.5.2.6.	Stiprinti teikiamas bei pristatyti ir pradėti naujas paslaugas Pakruojo verslo informacijos centre	2030	Naujų sukurtų paslaugų skaičius, vnt.	2
		2023	Sukurtų naujų etatų skaičius, vnt.	1
3.5.2.7.	Teikti techninę ir metodinę pagalbą, konsultacijas rajono savivaldybėje veikiantiems verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, investuotojams	2030	Viešųjų paslaugų verslui programos įgyvendinimas, vnt.	1

3.5.2.8.	Vykdyti rinkodaros priemones bei informacijos sklaidą, pristatant verslą, verslo veiklos, plėtojimo ir investavimo galimybes Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje, stiprinant verslo įmonių teigiamą įvaizdį	2030	Kasmet įgyvendintų viešinio priemonių skaičius, vnt.	2
3.5.2.9.	Skatinti ir plėsti viešojo ir privataus sektorių partnerystę Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje, įgyvendinant bendrus projektus	2030	Įgyvendinamų bendrų projektų skaičius, vnt.	1
3.5.2.10.	Organizuoti ir viešinti verslumą skatinančius, gerąją verslo patirtį viešinančius renginius, savanorystės ir pameistrystės iniciatyvas Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje	2030	Suorganizuotų renginių skaičius, vnt.	15
3.5.2.11.	Organizuoti Pakruojo rajono savivaldybėje veikiančių verslo įmonių atstovų, verslininkų mokymus, siekiant kelti jų kvalifikaciją, kompetencijas ir gebėjimus	2030	Suorganizuotų mokymų skaičius, vnt.	20
3.5.2.12.	Skatinti projektų, kuriais kuriamos naujos darbo vietos, rengimą ir įgyvendinimą	2030	Paremtų projektų skaičius, proc.	100
		2030	Sukurtų naujų darbo vietų skaičius, vnt.	10
3.6.1.1.	Įrengti modernias turgavietes ar kitą infrastruktūrą, skirtą prekybai Pakruojo rajone	2027	Atnaujintų (įrengtų) prekybos vietų skaičius	9
3.6.1.2.	Rengti bei atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus	2030	Parengtų dokumentų skaičius, vnt.	3
3.6.1.3.	Rengti bei atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos specialiuosius planus	2027	Parengtų dokumentų skaičius, vnt.	2

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo laikas (metai)	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio reikšmė
4.1.1.1.	Organizuoti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų ir politikų mokymus, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus, kelti kvalifikaciją	2030	Kiekvienais metais mokymuose dalyvavusių Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų ir politikų dalis, proc.	50
4.1.1.2.	Stiprinti visuomenės politinį sąmoningumą	2030	Kiekvienais metais organizuotų mokymų skaičius, vnt.	1
4.1.1.3.	Organizuoti Pakruojo rajono savivaldybės įstaigų ir organizacijų darbuotojų ir vadovų mokymus, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus, kelti kvalifikaciją	2030	Kiekvienais metais mokymuose dalyvavusių darbuotojų ir vadovų dalis, proc.	50
4.1.1.4.	Parengti ir įdiegti savivaldybės įstaigų ir organizacijų trūkstantį specialistų pritraukimo į rajoną politiką	2022	Parengta ir patvirtinta politika, vnt.	1

4.1.1.5.	Užtikrinti nuolatinį savivaldybės bei savivaldybės įstaigų viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimą	2030	Modernizuotų paslaugų dalis, proc.	100
		2030	Elektroniniu būdu teikiamų paslaugų dalis, proc.	didėjantis
4.1.1.6.	Skatinti gyventojus naudotis Pakruojo rajono savivaldybės teikiamomis viešosiomis elektroninėmis paslaugomis	2030	Kiekvienos įstaigos vietinėje spaudoje ir (ar) savivaldybės interneto svetainėje per metus paskelbtų informacinių pranešimų, mokymų apie galimybę naudotis įstaigos teikiamomis viešosiomis elektroninėmis paslaugomis skaičius, vnt.	2
		2030	Specializuotų vietų klientų aptarnavimui įrengimas, vnt.	2
4.1.1.7.	Diegti ir (arba) atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų informacines sistemas bei kompiuterinę įrangą	2022	Modernizuota dokumentų valdymo sistema, įsigyjant papildomus modulius ir įdiegiant papildomas funkcijas, vnt.	1
		2022	Įdiegta unifikuota dokumentų valdymo sistema, vnt.	1
		2030	El. parašu tvirtinamų dokumentų dalis, proc.	50
		2030	Kasmet atnaujintos kompiuterinės įrangos dalis, proc.	Ne mažiau 10
		2030	Specializuotų vietų nuotoliniams mokymams, darbui įrengimas, vnt.	2
4.1.1.8.	Sukurti naują Pakruojo rajono savivaldybės interneto svetainę	2024	Sukurta nauja savivaldybės interneto svetainė, vnt.	1
4.1.1.9.	Įgyvendinti Pakruojo savivaldybės korupcijos prevencijos 2020-2025 metų programos priemonių planą	2030	Įgyvendintų priemonių dalis, proc.	100
			Atnaujinta programa, vnt.	1
4.1.1.10.	Vykdėti gyventojų poreikių ir Pakruojo rajono savivaldybės lygiu teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų tyrimus bei apklausas, vykdyti savivaldybės įstaigų veiklos kokybės ir efektyvumo tyrimus	2030	Įvykdytų tyrimų ir apklausų skaičius, vnt.	10
		2030	Teigiamai įvertintų paslaugų dalis, proc.	80
4.1.1.11.	Rengti bei atnaujinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų strateginio planavimo dokumentus	2030	Parengti Pakruojo rajono savivaldybės strateginiai veiklos planai, vnt.	10
		2030	Parengtas Pakruojo rajono savivaldybės strateginis plėtros planas (laikotarpiui nuo 2031 m.), vnt.	1
4.1.1.12.	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos veiklos gerinimas diegiant kokybės vadybos sistemą	2030	Įdiegta kokybės vadybos sistema, vnt.	1
4.1.1.13.	Plėtoti ir tobulinti Pakruojo rajono savivaldybės geoinformacinę sistemą	2022	Sukurta skaitmeninių topografinių nuotraukų duomenų bazė, vnt.	1

		2030	Skaitmeninių topografinių nuotraukų duomenų bazės pildymas nauja informacija, pagal poreikį	nuo gautos informacijos gavimo ne vėliau kaip per 30 dienų
4.1.1.14.	Vykdyti Pakruojo rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių, gatvių ir dviračių takų inventorizaciją	2030	Kadastrškai išmatuotų ir NTR įregistruotų objektų dalis, proc.	100
4.1.1.15.	Parengti ir įgyvendinti savivaldybės turto valdymo strategiją	2022	Parengta savivaldybės turto valdymo strategija, vnt.	1
		2030	Įgyvendintų savivaldybės turto valdymo strategijos priemonių dalis, proc.	100 proc.
4.1.1.16.	Mažinti administracinę naštą fiziniams asmenims, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms arba kitiems juridiniams asmenims	2030	Parengtų priemonių planų (kas dvejus metus) skaičius, vnt.	5
		2030	Įgyvendintų priemonių dalis, proc.	80
4.1.1.17.	Gerinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbo aplinką	2030	Įrengtas poilsio kambarys su virtuvėle, vnt.	1
4.1.1.18.	Kapinių skaitmeninimas	2030	Suskaitmenintų kapinių dalis, proc.	50
4.1.2.1.	Parengti ir patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės lygių galimybių strategiją, vykdyti lygių galimybių politikos priežiūrą	2021	Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje atliktas „Lyčių lygybės linuotė“ tyrimas, vnt.	1
		2021	Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje atliktas „Lygių galimybių linuotė“ tyrimas, vnt.	1
		2022	Savivaldybei pavaldžių įstaigų, dalyvavusių „Lyčių lygybės linuotė“ tyrime, proc.	50
		2022	Savivaldybei pavaldžių įstaigų, dalyvavusių „Lygių galimybių linuotė“ tyrime, proc.	50
		2023	Parengta lygių galimybių strategija, vnt.	1
		2023	Parengtas lygių galimybių įgyvendinimo veiksmų planas, vnt.	1
4.1.2.2.	Didinti rajono viešosios infrastruktūros prieinamumą, pritaikant visoms gyventojų grupėms	2022	Parengtas viešosios infrastruktūros prieinamumo didinimo planas, vnt.	1
4.1.3.1.	Parengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės įvaizdžio formavimo strategiją	2021	Suformuota ilgalaikio Pakruojo rajono savivaldybės įvaizdžio formavimo ir komunikacijos tobulinimo darbo grupė, vnt.	1
		2022	Sukurtas savivaldybės ženklas, vnt.	1
		2022	Sukurtas Pakruojo rajono savivaldybės herbas vektoriniame formate, vnt.	1
		2022	Parengta strategija, vnt.	1

		2030	Igyvendintų strategijoje numatytų priemonių dalis, proc.	100
		2030	Kasmet respublikinėje spaudoje, skaitomiausiuose internetiniuose portaluose pavišintų publikacijų skaičius, vnt.	10
4.1.3.2.	Gerinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos komunikavimo ir įvaizdžio formavimo funkcijas	2025	Parengtas fizinių ir juridinių asmenų aptarnavimo standartas, vnt.	1
4.1.3.3.	Plėtoti Pakruojo rajono savivaldybės tarptautinį bendradarbiavimą	2030	Pasirašytų tarptautinių bendradarbiavimo sutarčių skaičius, vnt.	2
		2030	Atnaujintų tarptautinių bendradarbiavimo sutarčių skaičius, proc.	50
4.1.4.1.	Gerinti ir tobulinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos, verslo, asocijuotų verslo struktūrų bendradarbiavimą	2030	Kasmet organizuotų susitikimų skaičius, vnt.	2
4.1.4.2.	Gerinti ir tobulinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos bendradarbiavimą su ūkininkais, ūkininkų sąjunga	2030	Kasmet organizuotų susitikimų skaičius, vnt.	2
		2030	Pasirašytų bendradarbiavimo sutarčių skaičius, vnt.	3
4.1.4.3.	Didinti rajono bendruomenių, gyventojų bei kitų interesų grupių (verslo, žemės ūkio ir kt.) įtrauktį į konkrečių sprendimų priėmimo procesus, tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus	2030	Viešųjų savivaldybės reikalų klausimais priimtų sprendimų, į kuriuos įtraukti bendruomenių, gyventojų bei kitų interesų grupių (verslo, žemės ūkio ir kt.) atstovai dalis proc.	100
		2030	Viešųjų savivaldybės reikalų klausimais sudarytų darbo grupių, į kurių sudėtį įtraukti bendruomenių, gyventojų bei kitų interesų grupių (verslo, žemės ūkio ir kt.) atstovai, dalis proc.	100
4.1.4.4.	Organizuoti susitikimus su savivaldybės, valstybės institucijų ir įstaigų atstovais įvairioms gyventojų grupėms	2030	Kasmet suorganizuotų susitikimų skaičius, vnt.	2
4.1.4.5.	Organizuoti rajono seniūnijų atstovų susitikimus su seniūnijos gyventojais	2030	Kasmet suorganizuotų susitikimų skaičius, vnt.	1
4.1.4.6.	Skatinti ir tobulinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą	2024	Parengta ir įgyvendinama bendradarbiavimo tvarka, vnt.	1
		2030	Pasirašytų (atnaujintų) bendradarbiavimo susitarimų (sutarčių) skaičius, vnt.	10
		2030	Kasmet įgyvendintų bendrų programų (projektų) skaičius, vnt.	2
		2030	Viešųjų savivaldybės reikalų klausimais sudarytų komisijų, darbo grupių, į kurias įtraukti	100

			kitų įstaigų, institucijų atstovai, dalis proc.	
--	--	--	--	--

3 PRIEDAS: PRIORITETINIAI INVESTICIJŲ PROJEKTAI

1. PRIORITETAS: VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA, SPORTAS

- 1.1. Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos atnaujinimas, kuriant patrauklią, šiuolaikinius poreikius atitinkančią ugdymo aplinką
- 1.2. Patrauklios, šiuolaikinius poreikius atitinkančios ugdymo aplinkos sukūrimas Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokykloje
- 1.3. Įrengti universalias sporto žaidimų aikšteles prie Lygumų ir Rozalimo pagrindinių mokyklų
- 1.4. Pakruojo miesto stadiono atnaujinimas
- 1.5. Pakruojo krašto muziejaus įkūrimas

2. PRIORITETAS: VERSLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA

- 2.1. Socialinio paslaugų plėtra ir jų prieinamumo didinimas
- 2.2. Sukurta savanorių duomenų bazė
- 2.3. Senjorų namų steigimas
- 2.4. Socialinių įstaigų pastatų atnaujinimas
- 2.5. Socialinio būsto plėtra ir esamo būsto gerinimas Pakruojo rajono savivaldybėje

3. PRIORITETAS: EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS

- 3.1. Įrengti viešuosius tualetus rajono seniūnijų centruose
- 3.2. Pakruojo miesto Vilniaus g. rekonstravimas
- 3.3. Prieigų prie Pakruojo sinagogos sutvarkymas
- 3.4. Pažintinių takų atnaujinimas Rozalimo miško parke, įrengiant naujus takus besiribojančiose teritorijose
- 3.5. Pakruojo tvenkinio ir Linksmučių pušyno pritaikymas rekreacijai
- 3.6. Pastato, esančio Kęstučio g. 4, Pakruojis, modernizavimas
- 3.7. Pakruojo ligoninės pastato modernizavimas
- 3.8. Pakruojo r. Pakruojo sen. kelio Nr. PK0058 „Kelias per sodų bendriją“ esantis SB „Tulpė“, „Pušėlė“, „Vasara“ kapitalinio remonto darbai
- 3.9. Teritorijos prie Pakruojo ligoninės ir poliklinikos pastatų atnaujinimas, sutvarkant privažiavimus, įrengiant automobilių stovėjimo aikšteles, automobilių parkavimo vietas, sutvarkant šaligatvius

4. PRIORITETAS: VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTI IR PAŽANGI VIEŠOJO VALDYMO PLĖTRA

- 4.1. Parengti ir įgyvendinti Pakruojo rajono savivaldybės įvaizdžio formavimo strategiją
- 4.2. Didinti rajono bendruomenių, gyventojų bei kitų interesų grupių (verslo, žemės ūkio ir kt.) įtrauktį į konkrečių sprendimų priėmimo procesus, tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus
- 4.3. Savivaldybės įstaigų ir organizacijų trūkstamų specialistų pritraukimo į rajoną politikos parengimas
- 4.4. Naujos Pakruojo rajono savivaldybės interneto svetainės sukūrimas
- 4.5. Kokybės vadybos sistemos diegimas Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje